

နေရပ်ပြန်ဒုက္ခသည်များအတွက်လေးကော်ကော်မြို့သစ်တွင် နေအိမ်အလုံး(၅၀)ဆောက်လုပ်ပေးနေ

နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စမ်းချောင်း

မြဝတီမြို့တောင်ဘက် ၉ မိုင် အကွာရှိ လေးကော်ကော်မြို့သစ်တွင် နေရပ်ပြန်ဒုက္ခသည်များ ပြန်လည် အခြေချ နေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် ရည်ရွယ်ပြီး အောက်တိုဘာလဆန်း ပိုင်းမှစတင်ကာ အိမ်ရာအလုံး ၅၀ ကို ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (ကေအဲန်ယူ)က အကောင်အထည် ဖော် ဆောက်လုပ်ပေးလျက် ရှိ ကြောင်း သိရသည်။

နေအိမ်တလုံးလျှင် ကျပ်သိန်း ၅၀ တန်ဖိုးရှိ အဆိုပါအိမ်ရာများကို နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီး ဌာန က ချထားပေးသည့် ဘတ်ဂျက်ဖြင့် ဆောက်လုပ်နေခြင်း ဖြစ်ပြီး ယင်း အခြေအနေများနှင့် ပတ်သက်၍ လေးကော်ကော်မြို့သစ် အုပ်ချုပ်ရေး မှူး စောဌေးမြင့်အောင်က ယခုလို ပြောသည်။

'အခု ဒီအိမ်အလုံးကတော့ နတလ ဘတ်ဂျက်နဲ့ နေရပ်ပြန်လာ မယ့် ဒုက္ခသည်တွေအတွက် သီး သန့်ပြန်ပြီး ဆောက်ပေးတာ ဖြစ် ပါတယ်။ ပြိုင်နက်တည်း ဆောက် တဲ့အခါကျတော့ အားလုံးခြံလှိုက် ရင် ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းတော့ ပြီးပါပြီ' ဟု ပြောသည်။

ယခု ဆောက်လုပ်နေဆဲ အိမ် ရာအလုံး ၅၀ မှာ သံဘောင်အုတ်ညှပ်

အိမ်အမျိုးအစားများဖြစ်ပြီး နေရပ် ပြန် ဒုက္ခသည်များအတွက် အခမဲ့ နေရာချထားပေးမည်ဖြစ်ကာ လာ မည့်ဒီဇင်ဘာလကုန်ပိုင်းတွင် အ ပြီး ဆောက်လုပ်သွားမည်ဟု စောဌေးမြင့်အောင်က ဖြည့်စွက် ပြောဆိုသည်။

ကေအဲန်ယူနှင့် အစိုးရတို့ငြိမ်း ချမ်းရေး ဖော်ဆောင်နေသည့် ကာ လအတွင်း ကေအဲန်ယူ၏ ဖားအံ၊ ဘိတ်-ထားဝယ်နှင့် ဒူးပလာယာ ခရိုင်များတွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ စတင် ကာ ကေအဲန်ယူ တပ်ဖွဲ့ဝင် မိသားစု များနှင့် ပြည်တွင်း ပုန်းရှောင်ဒုက္ခ သည် IDP များအတွက် ရည်ရွယ်ပြီး

စာမျက်နှာ (၄) သို့ ▶▶

ပြည်တွင်းစစ်ဘေးရှောင်ဒုက္ခသည်စာသင်ကျောင်းများ စုပေါင်း၍ (၁၅)ကြိမ်မြောက်ကျောင်းသားစုံညီပွဲတော် ကျင်းပပြီးစီး

နိုဝင်ဘာ ၂၅ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စအိုင်ဆူး

ပြည်တွင်း စစ်ဘေးရှောင် ဒုက္ခ သည် (IDP) စာသင်ကျောင်းများ စုပေါင်းပြီး ၁၅ ကြိမ်မြောက် ကျောင်းသားစုံညီပွဲတော်ကို ကရင် အမျိုးသား အစည်းအရုံး-KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေ၊ ဖားအံခရိုင်၊ ပိုင်ကျုံမြို့နယ်အတွင်း၌ ယခုလ နို ဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်မှ ၂၄ ရက်နေ့အ ထိ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ပိုင်ကျုံမြို့နယ် IDP ကျောင်း သားစုံညီပွဲတော်တာဝန်ခံ စောရိန်း ဘိုးက 'ကျနော်တို့ ရည်ရွယ်တာက ကျောင်းတွေ ပိုပြီးရင်းနှီးမှု များလာ အောင်ပါ။ မျှော်မှန်းတာက ပညာ ရေးကို တန်ဖိုးထားတတ်ဖို့ရယ်။

ကျောင်းသားဖြစ်စေ၊ ကျောင်းဆရာ တွေဖြစ်စေ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပိုပြီး တော့ ယုံကြည်မှု ပိုရှိလာအောင်နဲ့ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကို ပိုပြီးတော့မှ ထိန်းသိမ်းသွားဖို့ ဖြစ်ပါတယ်'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

၎င်းမြို့နယ်ရှိ ဝါမီကလား ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကလေးမို့ခီး ကျေး ရွာ၌ ကျင်းပပြုလုပ်သည့် ကျောင်း သားပွဲတော်တွင် ကွဲပြားနေသည့် ကရင်လက်နက်ကိုင် အသီးသီး၏ မတူညီကွဲပြားသည့် ဒေသနှင့် အုပ် ချုပ်ရေးအောက်တွင် တည်ရှိနေ သည့် ကရင်ကျောင်းသူ/ ကျောင်း သား၊ ဆရာ/ ဆရာမများ အကြား တွင် စိတ်သဘောထားနှင့် အမြင် တူညီမှုရှိစေရန်အတွက် ထိုကဲ့သို့

စုံညီပွဲတော်ကို ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ် သည်ဟုလည်း စောရိန်းဘိုးက ဆက်ပြောသည်။

၎င်းပြည်တွင်းပုန်းရှောင် ဒုက္ခသည် ကျောင်းသား စုံညီ ပွဲ တော်တွင် ကလေးမို့ခီးကျောင်း၊ ကလေးမို့ခီးကလေး၊ မဲလာအားခီး၊ မဲ လာအားထွာ၊ နိုဘိုး၊ စေဖိုးခီး၊ မယ် က်၊ ဘိုဘော်လေး၊ ထီးတိုကော်၊ မော်ဖိုးကေနှင့် မော်ပယ်ခို စသည့် ကရင်ပညာရေးဌာန-KED ထိန်း ချုပ်မှုအောက်ရှိ စာသင်ကျောင်း ၁၁ ကျောင်းမှ ကျောင်းသူ/ ကျောင်း သား ၃၀၀ ကျော် ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့ သည်။

သုံးရက်ကြာ ကျင်းပခဲ့သည့် စာမျက်နှာ (၄) သို့ ▶▶

လေးကော်ကော်မြို့သစ် မြင်ကွင်း

ရွှေပြောင်းကလေးမွေးစာရင်းကိစ္စ အစိုးရကတရားဝင်အသိအမှတ်ပြုရေး CPPCR အဖွဲ့ကြိုးပမ်း

နိုဝင်ဘာ ၂၆ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်တ လျှောက်နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း ခို လှုံနေထိုင်ရသည့် မြန်မာတိုင်းရင်း သား မိဘများမှ မွေးဖွားလာသည့်

ကလေးသူငယ်များ၏ မွေးစာရင်း များကို အစိုးရသစ်အနေဖြင့် အသိ အမှတ်ပြုပေးနိုင်ရေး ကြိုးပမ်းလုပ် ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း က လေး အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်

ရှောက်မှုကော်မတီ (Committee for Protection and Promotion of Child Rights - CPPCR) အဖွဲ့က ပြောသည်။

CPPCR ၏ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင်တဦးဖြစ်သူ နော်ဘလူးမင်း နိုက်ဇန်က 'ဒုက္ခသည်စခန်းနဲ့ ရွှေ ပြောင်း ကလေးငယ်တွေအတွက် သူတို့မှာ ဘာမှအာမခံချက် ဆိုတာ မရှိဘူး။ သူတို့တွေအတွက် ကျမ တို့ လုပ်ထားတဲ့ မွေးစာရင်းအပြင် နောက်လာမယ့် ကလေးတွေအ တွက်လည်း အစိုးရအနေနဲ့ တခါ တည်း တရားဝင်ဖြစ်သွားအောင် ကျမတို့ လုပ်ဆောင်သွားဖို့ ရှိ တယ်'ဟု နိုဝင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့ က ပြောသည်။

အဆိုပါ အဖွဲ့အနေဖြင့် ပြီးခဲ့ သည့် ၂၀၀၄ ခုနှစ်မှစတင်ကာ စာမျက်နှာ (၄) သို့ ▶▶

CPPCR ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ

ကရင့်အနာဂတ်ဘဝ လှပဖို့ ပညာရေးဖြင့် ပုံဖော်စို့

ပိုင်းတွင် ထူးချွန်သူများစွာ ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။

ပထမဦးဆုံး ဒေါက်တာအသင်း စတင်တည်ထောင်သူ ဒေါက်တာ တီသံပြာသည် မဟာဘွဲ့ရတစ်ဦးပင်ဖြစ်သည်။ အလားတူ ကရင့် အာဇာနည် ခေါင်းဆောင်ကြီး စောဘဦးကြီးဆိုလျှင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၌ ဝတ်လုံတော်ဘွဲ့ရခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် လွတ်လပ်ရေးမရမီ ကာလအတွင်း ကရင့်အမျိုးသားကိုယ်ပိုင်ကျောင်းများ တည်ထောင်နိုင် ခဲ့သည်အထိ ကရင့်လူမျိုးများမှာ ပညာရေးဘက်တွင် အားကောင်းခဲ့ သည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ အကျိုးဆက်အဖြစ် ကရင့်အမျိုးသားများ နိုင်ငံရေး၊ အမျိုးသားရေးတွင် မျက်စိပွင့်ကာ အမြော်အမြင်ကြီးစွာ နိုးကြားလာခဲ့ကြသည်။

လက်ရှိ ကရင့်အမျိုးသားများ ပညာရေးအပိုင်း အားကောင်းပါ၏ လောဟု ပြန်စစ်ကြည့်လျှင် ရာခိုင်နှုန်းအရ စိတ်တိုင်းကျရလောက် အောင် အားရဖွယ်မရှိ။ ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ပြီး တိုင်းပြည်ဆင်းရဲမွဲတေကာ ပညာရေးနိမ့်ကျခြင်းနှင့်အတူ ကရင့်အမျိုးသားများလည်း ပညာရေး အပိုင်းတွင် အားနည်းခဲ့ရကာ နယ်ပယ်စုံ ထင်ရှားကျော်ကြားသည့် ကရင့်ပညာရှင်များ နည်းပါးလာနေသည်ကို အမှန် ဝန်ခံရမည် ဖြစ် သည်။ အမျိုးသားရေးအတွက် နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ဦးစီးလုပ်ကိုင် နေသူများအနေဖြင့် ကရင့်လူငယ်လေးများ ပညာရေးပိုင်းတွင် အား ကောင်းလာစေရေးအတွက် အထူးစိမ့်ကိန်းအဖြစ် လုပ်ဆောင်ရန် လို ပေမည်။ မျက်မှောက် ခေတ်ကာလ ပညာသင်စရိတ်သည် ကုန်ကျမှု မြင့်မားသည့်အတွက် နှစ်စဉ် ကျပ်သိန်း ရာထောင်ချီ အကျခံကာ ကျင်းပလေ့ရှိသည့် ကရင့်နှစ်သစ်ကူးနေ့အခမ်းအနားများတွင် ကရင့် ကျောင်းသူကျောင်းသားလေးများအား ပညာရည်ချွန်ဆုပေးရာ၌ ထိရောက်သည့် အားပေးထောက်ပံ့မှုမျိုး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

ဒီဇင်ဘာသည် နှစ်တစ်နှစ်၏ နောက်ဆုံးလဖြစ်သော်လည်း ၂၀၁၆ ခုနှစ် တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲအောင်မြင်ပြီး တက္ကသိုလ်များသို့ တက်ရောက်မည့် တိုင်းရင်းသား ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက်မူ အဆင့်မြင့်ပညာနှင့် စတင် ထိတွေ့ရမည့် အစပျိုးချိန်လည်း ဖြစ် သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒီဇင်ဘာလသည် အဆင့်မြင့်တက္ကသိုလ်များ စတင်ဖွင့်ချိန်လည်းဖြစ်ရာ နိုင်ငံတဝှမ်းတွင် နေထိုင်လျက်ရှိကြသည့် ကရင့်ကျောင်းသူကျောင်းသားများအနေဖြင့်လည်း မိမိတို့ ဝင်ခွင့်ရ သည့် တက္ကသိုလ်နှင့် အထူးပြုမည့် ဘာသာရပ်များကို စတင် သင်ယူ ရတော့မည်ဖြစ်သည်။

ယနေ့ ကမ္ဘာ့ရွာဟု တင်စားခေါ်ဝေါ်လာရသည်အထိ တိုးတက်လာ သော နည်းပညာခေတ်ကြီးတွင် ကရင့်အမျိုးသားအရေးကို လက်ဆင့် ကမ်း တာဝန်ယူ ထမ်းဆောင်မည့် ကရင့်လူငယ်မောင်မယ်များအနေဖြင့် ပညာရေးကို အလေးမထား၍ မရ။ ထို့နည်းတူ နယ်ပယ်စုံမှ ကရင့်လူမျိုးများအနေဖြင့်လည်း အနာဂတ်အရေး မျှော်တွေးပြီး ကရင့် လူငယ် ပညာတတ်များ ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် အားပေးလုပ် ဆောင်ကြရပေမည်။ အမှန်စင်စစ် ကရင့်လူမျိုးများသည် ပညာရေး

ယခုဆိုလျှင် မြို့နယ်၊ ခရိုင်၊ တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်အဆင့် ကရင့် စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းထားခဲ့သော်လည်း ယင်း ကော်မတီများက သက်ဆိုင်ရာဒေသများရှိ ထူးချွန်သော မျိုးဆက်သစ် ကရင့်ကျောင်းသူကျောင်းသားများကို ပညာသင်ဆု ပေးအပ်သည့် သဘောမျိုး စီစဉ်ဆောင်ရွက်စေချင်သည်။ ၎င်းအပြင် နယ်ပယ်စုံ ကရင့်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ အသီးသီးကလည်း ပညာရေးပိုင်းတွင် အားပေးကူညီသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ များ အပါအဝင် အဆင့်မြင့် ကရင့်ပညာရေးကို လိုလားသူပညာရှင်များ နှင့်လည်း ဆွေးနွေး၍ စီမံကိန်းချမှတ်ကာ လုပ်ဆောင်ကြရန် လိုအပ် သည်။ အလားတူ တနိုင်ငံလုံးကို လွှမ်းမိုးသော အစိုးရ၏ ပညာရေး စနစ်ကလည်း ကရင့်လူငယ်များ အပါအဝင် တိုင်းရင်းသား မျိုးဆက် သစ်များ၏ အနာဂတ်နှင့်လည်း တိုက်ရိုက် သက်ရောက်မှုရှိနေမည်ဟု ယူဆသည်။

ယနေ့ ကရင့်လူငယ်မောင်မယ်များသည် ကရင့်အမျိုးသားများ မျှော်မှန်းထားသည့် အမျိုးသားရေးပန်းတိုင်ကို လက်ဆင့်ကမ်း ဖော် ဆောင်သွားရမည့်သူများ ဖြစ်သည်။ ထိုပန်းတိုင်ရောက်ရှိနိုင်ရေးမှာ ဖြစ်လိုသည့် စိတ်ဆန္ဒတရားဖြင့် မရဘဲ ထူးချွန် ထက်မြက်သော ဉာဏ်ပညာအားဖြင့်လည်း ဆုံးဖြတ်လုပ်ကိုင်သွားရမည်ဟု ယုံကြည် သည်။ လက်ရှိ ကမ္ဘာနိုင်ငံအသီးသီး၌လည်း အရာရာတွင် နည်းပညာ ရှိသူများသာ ဦးဆောင်နိုင်သည့်နည်းတူ ကရင့်အမျိုးသားများ အနာ ဂတ်ဘဝ ပိုမိုထွန်းတောက် လှပလာစေရေးအတွက် ကရင့်အမျိုးသား များ၏ ပညာရေးရေချိန်ပေါ်တွင် အထူး မူတည်နေကြောင်း သတိ ပေး၊ တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

ပညာရေးဆိုင်ရာ အခက်အခဲများဖြေရှင်းနိုင်ရေး KED နှင့် ခရိုင်၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရပညာရေးဌာနတို့ ဆွေးနွေး

ကရင့်ပညာရေးဝန်ထမ်းများ အမှတ်တရ

တွေ့ဆုံနိုင်အောင်နဲ့ ဒီပညာရေး ဌာနနစ်ချကြား ကြုံတွေ့နေရတဲ့ အခြေအနေ အခက်အခဲတွေကို မျှ ဝေပေးတာမျိုး၊ နောက်ပြီး အဲ့ဒီ အခက်အခဲတွေကို ဘယ်လိုဖြေရှင်း ကြမလဲ။ အခက်အခဲတွေ မဖြစ် အောင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ကြားမှာ ဘယ်လိုပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြ မလဲ ဆိုတာမျိုးကို ရည်ရွယ်ပါ တယ်' ဟု ကရင့်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

၎င်းပညာရေးကဏ္ဍ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပွဲသို့ ကော့ကရိတ်ခရိုင် ပညာရေးဦးစီးမှူး နော်ချစ်မေ၊ မြဝတီမြို့နယ် ဒုတိယ ပညာရေးမှူး စောမင်းထင်တို့ ဦးဆောင်သည့် အစိုးရ ပညာရေးဌာန တာဝန်ရှိသူ များ၊ KED အတွင်းရေးမှူး စော လောအယ်မှူး ဦးဆောင်သည့် KED ပညာရေးဌာနမှ ဗဟို၊ ခရိုင်၊ မြို့

ရှင်များ ပါဝင်လာရေးတို့ကို ဆွေး နွေး ခဲ့ကြသည်ဟု သိရသည်။ အစိုးရ ပညာရေးဌာနမှ ကော့ ကရိတ်ခရိုင် ပညာရေးဦးစီးမှူး နော်ချစ်မေက 'ဒီနိုးနော့ဖလှယ်ပွဲ မှာ ကျမတို့တွေနေရတဲ့ အခက်အ ခဲကို ပိုင်းဝန်းပြီးတော့ ဖော်ထုတ်ကြ တယ်။ တွေ့နေရတဲ့အခက်အခဲကို ဘယ်လို ပိုင်းဝန်းဖြေရှင်းရမလဲ ဆိုတဲ့ နည်းလမ်းကို ရှာကြတယ် လေ။ KEDဘက်က တင်ပြတာက ပြီးခဲ့တဲ့အချိန်တွေမှာ သူတို့ အခက် အခဲရှိတယ်ဆိုပေမယ့်လည်း အခု ပူးပေါင်းတဲ့အခါကျမှ ပိုအခက်အခဲ ရှိတာကို သူတို့တင်ပြတယ်'ဟု ကရင့်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

အလားတူ ပညာရေးကဏ္ဍ တွေ့ဆုံပွဲကို ကေအန်ယူ ထိန်း ချုပ်နယ်မြေများဖြစ်သည့် ဒူးပ လာယာခရိုင် အပါအဝင် ဖားအံ၊ တောင်ငူ၊ သထုံနှင့် ဘီတီ-ထား ဝယ်ခရိုင်များတွင် ယခုလ နိုဝင် ဘာလအတွင်း နေရာ ၇ နေရာတွင် ဆက်လက် ပြုလုပ်သွားရန်ရှိပြီး ယခုလ ၈ ရက်နေ့ကလည်း ဖားအံ မြို့၌ KED နှင့် ပြည်နယ်အဆင့် အစိုးရပညာရေးဌာန တို့အကြား ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေး ပွဲတခု ပြုလုပ်ခဲ့သေးသည်ဟု သိရ သည်။

ထို့အပြင် KED နှင့် အစိုးရ ပညာရေးဌာနတို့ အကြားတွင် ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက် ၂ လတ ကြိမ်နှင့် ခရိုင်၊ မြို့နယ်အလိုက်ကို ၆ လတကြိမ် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသွား ရန် လျာထားသည်ဟုလည်း နှစ် ဖက် ပညာရေး တာဝန်ရှိသူများက ပြောသည်။

ကရင့်သတင်းစဉ်	
အမှုဆောင်နာယက	မန်းလင်းမြတ်ကျော်
အယ်ဒီတာချုပ်	နန်းဇော့ဂေ
အမှုဆောင်အယ်ဒီတာ	စောထွန်းလင်း
သတင်းတာဝန်ခံ	စောခါးစူးညား၊ စောသိန်းမြင့်
သတင်းထောက်များ	စဖန်းရှောင်း၊ နန်းဝေဖြိုးဇာ၊ စအိုင်ဆူး၊ စောညွန့်သောင်း၊ ကဆောဝါ၊ စောမြတ်ဦးသာ၊ နန်သွာဖောင်၊ စောချာလှ
ကရင့်ပိုင်း	နော်စေးစုဒူး၊ စောသိန်းမြင့်
စာပိုဒီရိုင်းအယ်ဒီတာ	စောဖိုးမူး၊ ကျော်အဲနယ်
ထုတ်ဝေသူ	စောသန်းဇင်ဦး (၀၀၃၄၇)
ပုံနှိပ်သူ	ဒုံရင်းကျေးရွာ၊ ဘားအံမြို့၊ ကရင့်ပြည်နယ်
တန်ဖိုး၊ စောင်ရေ	အောင်ချမ်းသာပုံနှိပ်တိုက် (၀၀၆၄၁)
ဆက်သွယ်ရန်	တာမေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်၊ ၅၀၀ ကျပ်၊ စောင်ရေ ၃၅၀၀
	အမှတ် (၈) ရပ်ကွက်၊ ထောင်ပိ (၁၂) လမ်း၊
	ဘားအံမြို့၊ ကရင့်ပြည်နယ်
	kicnews@yahoo.com, kicnews97@gmail.com
	www.kicnews.org, www.karennews.org
	09421026867, 0973169249, 09255743135

နိုဝင်ဘာ ၁၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စအိုင်ဆူး ဒေသအတွင်း ကြုံတွေ့နေရ သော ပညာရေးဆိုင်ရာ အခက်အခဲ များကို ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းနိုင်ရန် ရည် ရွယ်ပြီး ကရင့်အမျိုးသား အစည်း အရုံး (KNU)၏ ကရင့်ပညာရေး ဌာန (KED)နှင့် ကရင့်ပြည်နယ် ခရိုင်၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရ ပညာရေးဌာန တာဝန်ရှိသူတို့ ပညာရေးကဏ္ဍတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲ တခုကို နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့က ကေအန်ယူ တပ်မဟာ(၆)၊ ဒူးပ လာယာခရိုင်၊ ကော့ကရိတ်မြို့နယ် ရှိ သေ့ဘောဘိုးကျေးရွာ၌ ပြု လုပ်ခဲ့သည်။

KED အတွင်းရေးမှူး စောလော အယ်မှူးက 'ကျနော်တို့အနေနဲ့ အစိုးရ ပညာရေးဌာနနဲ့ကော့ ကျ နော်တို့ဘက်က ဆရာ/ ဆရာမတွေ၊ သူတို့ဘက်က ဆရာ/ ဆရာမတွေ

နေရပ်ပြန် ဒုက္ခသည်မိသားစုဝင် (၂)စုသာ လေးကေကော်မြို့တွင် အခြေချနေထိုင်

DKBA (၂၂) နှစ်မြောက်တွင် မြန်မာနှင့်ထိုင်း နာမည်ကြီး လက်တွေ့ကျော်များ၏ အထူးစိန်ခေါ်ပွဲများ ထည့်သွင်းစီစဉ်

နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကဆေးဝါး

၂၂ နှစ်မြောက် DKBA နှစ်ပတ်လည်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကျင်းပမည့် ရိုးရာလက်တွေ့ စိန်ခေါ်ပွဲတွင် ရိုးရာလက်တွေ့ကျော် စိုးလင်းဦး အပါအဝင် မြန်မာနှင့်ထိုင်း နှစ်နိုင်ငံ နာမည်ကြီးလက်တွေ့သမားများ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ထိုးမည့် အထူးစိန်ခေါ်ပွဲများ ထည့်သွင်း တင်ဆက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ဒီမိုကရေစီအကျိုးပြု ကရင်တပ်မတော်-DKB A (ကလို့ထူးဘောအဖွဲ့)၏ ပွဲစီစဉ်သူများထံမှ သိရှိရသည်။

DKBA ဌာနချုပ်တည်ရှိ ရာမြေဝတီရိုင်၊ စုကလီမြို့နယ်ခွဲရှိ ဆိုဆည်းမြိုင် ကျေးရွာတွင် ဒီဇင်ဘာလ ၁၉ ရက်မှ ၂၁ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပသွားမည့် ၎င်းလက်တွေ့ တွဲဆိုင်များအတွက် နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့က ဖားအံမြို့၊ ခွယ်ကဘောင် စားသောက်ဆိုင်တွင် နှစ်ဘက် သဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့ကြကြောင်း အဆိုပါပွဲများအတွက် ဦးဆောင်စီစဉ်သူ DKBA (စစ်ဦးစီးပထမတန်း) ဒုဗိုလ်မှူးကြီး ထွန်းထွန်းက ယခုလို ပြောသည်။

ကျနော်တို့ ဒီနှစ် လက်တွေ့ကို မြန်မာ့လက်တွေ့ကျော်တွေ၊ ထိုင်းလက်တွေ့ကျော်တွေနဲ့ အထူးစိန်ခေါ်ပွဲတွေ ထည့်သွင်းထားတယ်။ ရိုးရာလက်တွေ့ မတိမ်ကော မပျောက်အောင်လည်း နှစ်စဉ်လုပ်

တယ်။ အလွှာစုံ၊ နယ်ပယ်စုံအောင်လည်း ဖိတ်တယ်။ အားပေးကြမယ့် ပရိသတ်တွေအတွက်လည်း ဗလာပွဲ (အခမဲ့) ကြည့်ရှုအားပေးနိုင်အောင် စီစဉ်ထားတယ်ဟု ၎င်းက ပြောသည်။

ယခုနှစ်တွင် ကျင်းပမည့် ထိုင်း-မြန်မာ ရိုးရာလက်တွေ့ပွဲတွင် စိုးလင်းဦး (ဒို့ရိုးရာ)-ဘော်ဇန် (ထိုင်း)၊ သပြေညို (ဘီလပ်မြေစက်ရုံ)- ပါဝီ(ထိုင်း)၊ ရဲသွေးနီ (တောင်ကလေး)-အဖစ်(ထိုင်း)နှင့် ဝင်းလှိုင်(သွေးသစ်)-ဒေနခွန်း(ထိုင်း) စသည့် ထိုင်း-မြန်မာနာမည်ကျော် လက်တွေ့ကစားသမားများ ပါဝင်မည် ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် ဒေသတွင်း လက်တွေ့ကျော်တွဲဆိုင် ၂၅ ဆိုင်းအပြင် ဝါသနာရှင်များ ထိုးသတ်မည့် ကြားပွဲနှင့် ရိုးရာအောင်လံလှပွဲများ ပါဝင်မည်ဖြစ်ကာ ပြည်နယ် အားကစားနှင့် ကာယပညာဦးစီးဌာန အပါအဝင် လက်တွေ့ခုံခိုင် ၁၂ ဦးဖြင့် စီစဉ်ကြီးကြပ်ကျင်းပသွားမည် ဖြစ်ပြီး ဆုကြေးကိုလည်း ထိုက်တန်စွာ ချီးမြှင့်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပွဲစီစဉ်သူများထံမှ သိရသည်။

ဘီလပ်မြေ စက်ရုံကလပ်က မြန်မာပြည် ရွှေခါးပတ်ချန်ပီယံ သပြေညိုက 'အခု လေ့ကျင့်နေတယ်။ DKBA Day နဲ့ နှစ်သစ်ကူးပွဲတွေအတွက်ပေါ့။ လက်တွေ့က

ကြမ်းတမ်းတယ်။ ဇွဲနဲ့သက်လုံက အရေးကြီးတယ်။ အခု ဒီပွဲတွေက ပရိသတ်အကြိုက် ဖြစ်စေတဲ့ ပွဲတွေဖြစ်မှာပါ။ အားပေးကြပါလို့ ပြောချင်တယ်ဟု ပြောသည်။

DKBA နှစ်ပတ်လည်နေ့ အခမ်းအနားကို ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး-KNU မှ စတင်ခွဲထွက်သည့် ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှ စတင်ကာ မြိုင်ကြီးဂူ အထူးဒေသနှင့် ၎င်းတို့ စစ်အခြေချစခန်းများတွင် ကျင်းပလာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ယင်းနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ထိုင်း-မြန်မာ ရိုးရာလက်တွေ့ပွဲများကို နှစ်စဉ် ထည့်သွင်း ကျင်းပကြမြဲ ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။

ယခုနှစ် DKBA နှစ်ပတ်လည်နေ့တွင် ရိုးရာလက်တွေ့ပွဲများအပြင် ဘောလုံးပွဲများ၊ ဒုံးပြိုင်ပွဲများ၊ မြန်မာ့ဇာတ်သဘင်၊ ကရင်ဇာတ်သဘင်များနှင့် စင်တင်တေးဂီတပွဲများ စသည့် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများလည်း ထည့်သွင်း ကျင်းပကြမည်ဟု ပွဲစီစဉ်သူများက ပြောသည်။

ဒီမိုကရေစီအကျိုးပြု ကရင်တပ်မတော်-DKBA အဖွဲ့သည် အခြားသော တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့နှင့် အတူ တနိုင်လုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် (NCA)ကို လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် အဖွဲ့ဖြစ်သည်။

နိုဝင်ဘာ ၁၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စဖန်းရောင်း

မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသည့် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တာ့ခဲရိုင်၊ နို့ဖိုးဒုက္ခသည်စခန်းမှ ဒုက္ခသည် မိသားစု ၁၉ စုအနက် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မိသားစု ၂ စုသာ မြဝတီမြို့ တောင်ဘက် ၉ မိုင်ခန့် အကွာတွင်ရှိသည့် လေးကေကော်မြို့သစ်တွင် အခြေချ နေထိုင်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါ ဒုက္ခသည် မိသားစုဝင်များမှာ ကရင်ပြည်နယ်၊ ရန်ကုန်နှင့် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးတို့မှ နယ်ခံဖြစ်ခဲ့သူများ ပါဝင်ပြီး ပြီးခဲ့သည့်အောက်တိုဘာလ ၂၆ ရက်နေ့က မြဝတီမြို့၊ အမှတ်(၄)ရပ်ကွက်၊ ကျောက်လုံးကြီး ဘုရားလမ်းရှိ ပြန်လည်ကြိုဆို လက်ခံရေးစခန်းသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိ လာကြသူများ ဖြစ်သည်။

ကရင်ပြည်နယ် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးလင်းထွဋ်က လေးကေကော်က မိသားစု ၂ စုကတော့ သူတို့ဆန္ဒအရ ဒီမှာပဲ နေဖို့ရှိတဲ့အတွက် အစိုးရအဖွဲ့က မိသားစုဝင်တွေကတော့ သူတို့ ရပ်ရွာမှာပဲ ပြန်အခြေချမယ်ဆိုတော့ သူတို့နဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရတွေနဲ့ ကျနော်တို့ ပူးပေါင်းပြီး ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ် ဟုပြောသည်။

ပြန်လည် ရောက်ရှိလာသည့် ဒုက္ခသည် မိသားစုဝင်များမှာ နို့ဖိုးဒုက္ခသည်စခန်းတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ခိုလှုံနေထိုင်နေခဲ့ပြီး မြန်မာပြည်တွင် ပြန်လည်အခြေချ နေထိုင်လိုသည့် ၎င်းတို့ဆန္ဒအရ ထိုင်း-မြန်မာ နှစ်နိုင်ငံ အစိုးရနှင့် UNHCR တို့ပူးပေါင်းပြီး ပြန်လည် ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒုက္ခသည် မိသားစု ၁၉ စုထဲမှ အချို့မိသားစုဝင်များမှာ အစိုးရစီစဉ်နေရာချထားပေးမှုတွင် နေထိုင်ရန် လိုလားသူများရှိသလို အများစုမှာ ၎င်းတို့၏ မူရင်း နေရပ်များတွင် ပြန်လည်နေထိုင်ပြီး လုပ်ကိုင် စားသောက်ရန် လိုလားကြောင်း အောက်တိုဘာလ ၂၆ ရက်နေ့ ကြိုဆိုရေးအခမ်းအနားတွင် အဆိုပါ ဒုက္ခသည်များက ပြောဆိုမှုများရှိခဲ့သည်။

လက်ရှိ လေးကေကော် မြို့သစ်တွင် အခြေချနေထိုင်မည့် မိသားစုဝင် ၂ စုကို နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ယူကာ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပြီး အဆိုပါမိ သားစုဝင်များ စီစဉ်ပေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျန်တဲ့ မိသားစုဝင်တွေကတော့ သူတို့ ရပ်ရွာမှာပဲ ပြန်အခြေချမယ်ဆိုတော့ သူတို့နဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရတွေနဲ့ ကျနော်တို့ ပူးပေါင်းပြီး ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ် ဟုပြောသည်။

ကနဦးကတော့ ၁၇ စုပေါ့။ အဲဒီလူတွေက သူတို့မူရင်းနေရပ်

ကို ပြန်သွားကြတော့ အခုလောလောဆယ် ဒီမှာနေမယ့် မိသားစု ၂ စုကို နိပုန်ဖောင်ဒေးရှင်းက ဆောက်ထားပေးတဲ့အိမ်မှာ ခဏနေရာချထားပေးတာပေါ့။ ပြီးတော့မှ အောက်တိုဘာလမှာ နုတ်လကနေ ဒုက္ခသည် သီးသန့်ပြန်လာနေဖို့ ဆောက်ပေးတဲ့ အိမ်အလုံး ၅၀ ကို ဆောက်ပေးပြီးရင် သူတို့ကို အဲဒီမှာ အခမဲ့ နေရာချထားပေးမယ်ဟု ပြောသည်။

ဒုက္ခသည်များအတွက် ပြန်လည် ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စများကို ပြည်နယ် အစိုးရ တာဝန်ရှိသူများက စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း နယ်လုံခြုံရေး ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်လွင် က ပြောဆိုထားမှုများရှိခဲ့ပြီး လက်ရှိ လေးကေကော်တွင် ယာယီနေထိုင်သည့် မိသားစုဝင် ၂ စု၏ စားနပ် ရိက္ခာအတွက် ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအဖွဲ့ WFP က ၃ လစာ ထောက်ပံ့ပေးထားကြောင်း သိရသည်။

နို့ဖိုးဒုက္ခသည်စခန်းရှိ ဒုက္ခသည် ဦးရေမှာ တသောင်းကျော်ရှိကြောင်း The Border Consortium (TBC) က ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် ထုတ်ပြန်ထားသည့် စာရင်းအရ သိရှိပြီး လာမည့် မတ်လတွင် ဒုတိယအသုတ်အဖြစ် မြန်မာပြည်တွင်း ပြန်လည်အခြေချ နေထိုင်ရန် စီစဉ်မှုများရှိနေကြောင်း သိရသည်။

နေရပ်ပြန်ဒုက္ခသည်များကြိုဆိုပွဲက

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများပါဝင်သည့် (၃၀) ကြိမ်မြောက် KNLA ဗဟိုစစ်ဖက်သေးသင်တန်းပြီးစီး

၂၀၁၃ စက်တင်ဘာလမှ စတင်ထုတ်ဝေသည်

နိုဝင်ဘာ ၁၀ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကရင်အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (KNLA) ဗဟိုစစ်ဖက်ဆေးဌာနမှ ဦးဆောင်ဖွင့်လှစ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများပါဝင်သည့် ၃၀ ကြိမ်မြောက် အခြေခံ ဆေးသင်တန်း ဆင်းပွဲကို နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ယင်းသင်တန်းဖွင့်လှစ်ရာ ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး-KNU၊ တပ်မဟာ(၇)နယ်မြေတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

၎င်း ၃၀ ကြိမ်မြောက် ဆေးသင်တန်းကို ကရင်၊ ကချင်၊ ရခိုင်၊ ကယန်း၊ နာဂနှင့် ပလောင် စသည့် တိုင်းရင်းသားသင်တန်းသား ၁၀၅ ဦး တက်ရောက်ခဲ့ပြီး အခြေခံစစ်

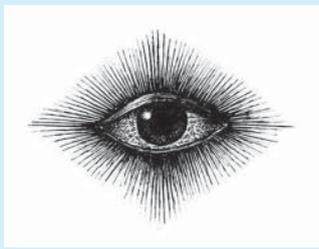
သင်တန်းအပါအဝင် အခြေခံလူထုကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ ဓနွာဗေဒ၊ ဆေးဝါးဗေဒ၊ မျက်စိရောဂါ၊ ရှေးဦးသူနာပြု၊ သားဖွားနှင့် ခွဲစိတ်ကုသမှု စသည့်ဘာသာရပ် ၇ ခုကို ယခုနှစ် မေလ ၂ ရက်မှ နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့အထိ ၆ လတာ သင်ကြားပို့ချပြီးနောက် သင်တန်းဆင်းပွဲကို ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

တိုင်းရင်းသား ဒေသများတွင် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များကို အကျိုးပြုနိုင်ရန်နှင့် ဘဝတူတိုင်းရင်းသား အချင်းချင်း နားလည် စုစည်းမှုရရှိရန် ရည်ရွယ်ဖွင့်လှစ်သည့် အဆိုပါ သင်တန်းကို KNLA ဗဟိုစစ်ဖက်ဆေးဌာန၊ နယ်လှည့်ကျောပိုးအိတ် ကျန်းမာရေး

လုပ်သားအဖွဲ့ (BPHWT) နှင့် Burma Humanitarian Mission (BHM) စသည့် အဖွဲ့အစည်းများမှ အဓိကကူညီ ပံ့ပိုးပေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။

KNLA ဗဟို စစ်ဖက် ဆေးသင်တန်းကို လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၇၉ ခုနှစ်က ကောအန်ယူ ဗဟိုဌာနချုပ်ဟောင်း မာနယ်ပလောတွင် အပတ်စဉ်(၁) အဖြစ် စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီးနောက် တနှစ်လျှင်တကြိမ် နှစ်စဉ် ဖွင့်လှစ်လာခဲ့ရာ ၁၉၉၆ ခုနှစ်မှစ၍ အခြား တိုင်းရင်းသားများ ပါဝင်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး လက်ရှိအချိန်ထိ ဆေးသင်တန်းသား ၂၀၀၀ နီးပါး မွေးထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

တတိယမျက်လုံး

လဲကယ်၊ စကော၊ ပိုး တလာခုံး
 အပြုံးတွေ ကိုယ်စီနဲ့ကွယ်
 ခုံးယိမ်းရယ် ကကြတယ်
 ညီညာတယ်၊ ကြည်သာကြည်နူးလို့ဈာန်ဝင်
 ဇွဲကပင်ရဲ့ရင်ငွေ
 တူယှဉ်တွေကြည့်လို့ကွယ်
 လက်ရော့ဆိုင်သံမြိုင်လှတယ်
 ပြခန်းရယ်အစုံအလင်နဲ့
 ဒို့ချစ်တဲ့ကရင်ပြည်နယ်ကြီးရယ်
 တင့်တယ်ခုံညားလှပ
 ပထမမျက်လုံးအာရုံ
 ရောင်စုံကာလာ မှော်ရုံဆန်းလှတယ်။

အဆဲခံရပေါင်းများလို့လည်း
 နားထဲရိုးလို့နေပြီသူငယ်ချင်း
 မင်းတို့တွေရဲ့အဝေးကအကြံဉာဏ်
 ဘာသဏ္ဍာန် ဘာအသွင်
 အဆင်အပြင် အပြုသဘောမပါ
 ဒီမှာလာကြည့်လိုက်ပါအုံး
 ယူကျုံးမရ ဖြစ်နေသူတွေမယ်
 ဘယ်လောက်စိတ်ချမ်းသာနေကြလဲ
 လမ်းလည်းပေါက်လို့သွားနိုင်ပြီ
 ဒီမှာတိုက်တာတွေ၊ ကားတွေ
 ဒို့ရွှေပြည်တော်ကြီး
 အသီးတွေ အပွင့်တွေနဲ့
 တိုးတက်တဲ့တနေ့ကို ရောက်လာတာပဲ
 ဒုတိယမျက်လုံးရဲ့ပုံပန်း
 မျက်လှည့်လမ်းမှာ ယောင်ချာချာနဲ့ကွယ်။

လမ်းတွေပေါက်လာကြတယ်
 တိုက်တွေရယ် ပေါများလာကြတယ်
 ငါ့နယ်မြေတလွှားမှာ
 ခြေရာအမည်းကြီးတွေပြည့်လို့
 ဒို့ကွန်းခိုရာဒေသတွေလည်း
 သူ့လက်ထဲ ရောင်းဈေးကွက်တခုနယ်
 ငိုသံရယ် တော်လဲသံအလား
 ငြီးတွားတဲ့ ဆာလောင်ပျက်စီးခြင်းရပ်ဝန်း
 စုတန်းလို့ ဖြိုဖျက်လိုက်ချင်စမ်းပါဘိ
 တတိယမျက်လုံးရဲ့သဘာဝ
 လောကကို ဘာသာပြန်မှန်ဖို့လိုလိမ့်မယ်။

ဒေါင်းခြေရာ၊ ခြေခံခြေရာ
 နွားခြေရာ၊ ခွေးခြေရာ
 လူခြေရာတွေ ရောပြွမ်းနေသတဲ့
 ရှုပ်ထွေးလွန်းတဲ့ ဒီဇယားမှာ
 ယထာဘူတ ကျကျ
 အတွေးအခေါ် အချိန်ဆဆင်ခြင်
 လုပ်ချင်တာထက် လုပ်သင့်တာ
 ဘယ်အရာ အသင့်မြတ်ဆုံးရယ်လို့
 ဒို့မျှော်မှန်းတဲ့ပန်းတိုင်
 ဆုပ်ကိုင်နိုင်ဖို့ အခွင့်အရေးဟာ
 ရေမှာအရပ်ရေးသလို မဖြစ်စေချင်ဘူးကွယ်။

နေရာပါဝါ ရှေ့တန်းတင်
 လိုချင်တာရရှိရေး
 လူ့အခွင့်ရေးတွေအမျိုးမျိုး
 အချိုးအဖျက်ခံကြမှာလား
 တမျိုးသားလုံးရဲ့မျှော်မှန်းချက်
 ရက်စက်ပျက်ကွက် ရှေ့ဆက်ကြမလား
 လုပ်စားတဲ့ တော်လှန်ရေးမျိုးထက်
 ပေးဆပ်စွန့်စားအနစ်နာခံ တော်လှန်ရေး
 ရွေးချယ်မှန်ကန်ဖို့လိုမယ်
 ရင်ဝယ်သားလို သဘောထားနိုင်ကြပါစေ။

လက်ာဒီပ
 ၂၄ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၆

GNU/KNLA-PC၏ဌာနချုပ်ရုံးထိုင်မှူး၊ ဗိုလ်မှူးကြီးစောဂျိုးဇက်ကွယ်လွန်

နိုဝင်ဘာ ၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်
 စအိုင်ဆူး
 ကရင်ငြိမ်းချမ်းရေး ကောင်စီ
 GNU/KNLA-PC ၏ ဌာနချုပ် ရုံး
 ထိုင်မှူးဖြစ်သူ ဗိုလ်မှူးကြီး စောဂျိုး
 ဇက်၊ ၆၂ နှစ်သည် နိုဝင်ဘာလ ၄
 ရက်နေ့နံနက် ၇ နာရီခွဲခန့်တွင်
 ၎င်းတို့ဌာနချုပ်တည်ရှိရာ ထို
 ကော်ကိုးကျေးရွာရှိ နေအိမ်၌ လူ

► **ရှေ့မှူး "ပြည်တွင်းစစ်ဘေးရှောင်ဒုက္ခသည်စာသင်ကျောင်း" မှ**
 ယင်းကျောင်းသား စုံညီပွဲတော်တွင်
 ဘောလုံး၊ ခြင်းလုံး၊ မြားပစ်ပြိုင်ပွဲ
 စသည့် အားကစားနည်းများ အ
 ပြင် ဂီတပွဲ၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအက
 ပြိုင်ပွဲများနှင့် စကားရည်လှပွဲ အစီ
 အစဉ်များ ထည့်သွင်းပြုလုပ်ပေး
 ခဲ့ပြီး ယင်းအစီအစဉ်တွင် KED မှ
 ဗဟို၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်အသီးသီးမှ

► **ရှေ့မှူး "နေရပ်ပြန်ဒုက္ခသည်များအတွက်" မှ**
 တန်ဖိုးနည်းအိမ်ရာများကို အ
 ကောင်အထည်ဖော် ဆောက်လုပ်
 လာခဲ့သော်လည်း ယခုမှသာနေရပ်
 ပြန် ဒုက္ခသည်များအတွက် ကို
 လေးကေကော်တွင် အိမ်ရာဆောက်
 လုပ်ပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရ
 သည်။
 ၎င်းအစီအစဉ်အပေါ် ပြည်
 တွင်းပုန်းရှောင် ကရင်ဒုက္ခသည်
 များဆိုင်ရာ ကော်မတီ - CIDKP
 တာဝန်ခံ စောစတိတ်က 'အဲဒီ
 လေးကေကော်မြို့သစ် ကိစ္စတွေက
 တပ်မဟာ(၆)ကပဲ စီစဉ်တာလို့ သိ

► **ရှေ့မှူး "ရွှေပြောင်းကလေးမွေးစာရင်းကိစ္စ" မှ**
 အိမ်နီးချင်း ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ခိုလှုံ
 နေရသည့် မြန်မာရွှေပြောင်းအလုပ်
 သမား မိဘများမှ မွေးဖွားလာသည့်
 ကလေးသူငယ်များအတွက် မွေးစာ
 ရင်း ကောက်ယူမှုများ လုပ်ဆောင်ခဲ့
 ခြင်းဖြစ်ပြီး ကလေး မွေးစာရင်း ၂
 သောင်းကျော် ပြုလုပ်ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်
 ကြောင်း CPPCR အဖွဲ့က ပြော
 သည်။
 မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကလေးသူငယ်
 များ၏ မွေးစားရင်းများကို ကျန်း
 မာရေး ဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်ရှိ
 ဆေးရုံများ၊ မြို့နယ်ကျန်းမာရေး
 ဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး
 ဌာနများတွင် ပြုလုပ်နိုင်ကြောင်း
 သိရပြီး မွေးစာရင်းဆိုသည်မှာ
 ကလေးငယ်၏ အမည်၊ အသက်၊
 မွေးရပ်ဇာတိနှင့် မိဘအမည်များ
 ပါဝင်သော လက်မှတ်ဖြစ်သည်။
 လက်ရှိ နယ်စပ်တလျှောက်
 နှင့် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ဝေး
 လံသည့်ဒေသများတွင် မှတ်တမ်း

ကြီးရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန် သွားခဲ့
 သည်ဟု သိရသည်။
 ဗိုလ်မှူးကြီး စောဂျိုးဇက်၏
 ညီမဖြစ်သူ နော်မာဂရက်က 'အ
 ရင်က နှလုံးရောဂါ ရှိနေပေမယ့်
 လည်း ကျန်းကျန်းမာမာပဲရှိနေတာ။
 အဖူးထင်မောင် အိမ်သွားပြီးတော့
 စကားပြောဆို ဆွေးနွေးတာ
 ကောင်းကောင်းမွန်မွန်ပဲ ရှိသေး
 တာ။ အိမ်ပြန်လာတော့ သူခေါင်း
 မူးတယ်ဆိုပြီးပြောတယ်။ သူများ
 ကသူ့ကို ဆွဲမထူထားပေမယ့် လဲ
 ကျသွားတော့ သတိမေ့သွားပြီး အ
 သက်ပါ ပါသွားတယ်'ဟု ကရင်
 သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။
 ဗိုလ်မှူးကြီး စောဂျိုးဇက်သည်
 ကရင်ပြည်နယ်၊ ကျိုဒီးမြို့နယ်၊
 ချောင်းဖျားဇာတိဖြစ်ပြီး GNU/
 KNLA-PC က နအဖ စစ်အစိုးရနှင့်
 ငြိမ်းချမ်းရေးရယူသည့် အချိန်မှစ၍
 ရုံးထိုင်မှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်း
 ဆောင်လာခဲ့ရာ ကွယ်လွန်ချိန်ထိ
 ဖြစ်သည်။
 ၎င်း၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တဦး
 ဖြစ်သူ GNU/KNLA-PC မှ ဗိုလ်မှူး
 ကြီး စောညီဘာက 'သူက အဖွဲ့အ
 စည်းက ပေးအပ်တဲ့ တာဝန်ကို
 ကျေကျေပွန်ပွန် ထမ်းရွက်နိုင်သူ
 ပါ။ ခေါင်းဆောင်တွေကိုလည်း
 လေးစားတဲ့သူပါ။ နောက်ပြီး စိတ်
 ရင်းကောင်းသူလည်း ဖြစ်တယ်'

ပုံကူညီမှု၊ စီစဉ်ပေးမှုတွေကြောင့်ပဲ
 ကျနော်တို့ ကျောင်းဆရာ/ ဆရာမ
 တွေအကြား ကျောင်းသူ/ ကျောင်း
 သားတွေ၊ ကျောင်းကော်မတီတွေ
 အကြားမှာ ရင်းနှီးချစ်ခင်မှုတွေ
 နားလည်မှုတွေ ပိုရှိလာတယ်'ဟု
 ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။
 ယခင်နှစ်က ၁၄ ကြိမ်မြောက်
 ကျောင်းသားစုံညီ ပွဲတော်ကို ကေ

ပေါင်း ၂၁၃ လုံး ဆောက်လုပ်ပြီးစီး
 ခဲ့ပြီး ယခု ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် နိပဗန်
 ဖောင်ဒေးရှင်းအကူအညီဖြင့် နေ
 အိမ်အလုံး ၁၀၀ ထပ်မံ ဆောက်
 လုပ်လျက်ရှိသည်ဟု သိရသည်။
 လေးကေကော် မြို့သစ်ရှိ
 ဆောက်လုပ်ပြီးစီးသည့် နေအိမ်
 ၂၁၃ အိမ် အပါအဝင် အချို့သော
 ပြည်တွင်းပုန်းရှောင် IDP များမှာ
 ၎င်းတို့အစီအစဉ်ဖြင့် နေအိမ်များ
 ဆောက်လုပ်နေထိုင်မှုကြောင့် အ
 ကျယ်အဝန်းအားဖြင့် ၇၅၅ ဧကရှိ
 သည့် လေးကေကော်မြို့သစ်တွင်
 လက်ရှိနေအိမ်ပေါင်း ၄၆၂ အိမ် ရှိ

နေပြီဖြစ်ကြောင်း မြို့သစ်စီမံကိန်း
 တာဝန်ရှိသူများက ပြောသည်။
 ပြီးခဲ့သည့် အောက်တိုဘာလ
 ၂၆ ရက်နေ့က မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပထ
 မဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ပြန်လည်
 ရောက်ရှိလာသည့် ထိုင်းနိုင်ငံ၊
 တာ့ခဲခရိုင်အတွင်းရှိ နိပဗန်ဒုက္ခသည်
 စခန်းမှ ဒုက္ခသည်မိသားစု ၁၉ စု
 ကို လေးကေကော်မြို့သစ်၌ နေ
 ထိုင်ရန် တာဝန်ရှိသူများက ကနဦး
 စီစဉ်ထားခဲ့ကြသော်လည်း ၎င်း
 ဒုက္ခသည်များအနက် မိသားစု ၂
 စုသာ သွားရောက်အခြေချ နေထိုင်
 ခဲ့ကြသည်။
 အစဉ်များကို ဆုံးဖြတ်သွားမည်
 ဖြစ်ကြောင်းလည်း သိရသည်။
 ထို့အတူ လာမည့်နိုဝင်ဘာလ
 ၂၈ ရက်နေ့တွင် ထိုင်း-မြန်မာ
 နယ်စပ်တွင် အခြေစိုက်သည့်
 ကျန်းမာရေး အဖွဲ့အစည်း ၈ဖွဲ့မှ
 ကရင်ပြည်နယ် အစိုးရ၊ ဌာနဆိုင်
 ရာများနှင့် တွေ့ဆုံကာ လက်ရှိ
 ၎င်းတို့လုပ်ဆောင်နေသည့် က
 လေး မွေးစာရင်းကိစ္စလုပ်ငန်း အ
 ခြေအနေများကို ချပြရှင်းလင်း
 မည်ဟု သိရသည်။
 ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မဲဆောက်မြို့တွင်
 အခြေစိုက်သည့် ကလေးအခွင့်အ
 ရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု
 ကော်မတီ CPPCR ကို နယ်စပ်အ
 ခြေစိုက် ကျန်းမာရေး၊ ကလေးအခွင့်
 အရေး၊ ပညာရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့
 အစည်းများဖြင့် ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင်
 စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ကလေး အခွင့်
 အရေး ကာကွယ်ရေးနှင့် မွေးစာရင်း
 များအတွက် လုပ်ဆောင်ပေးနေ
 သည့် အဖွဲ့လည်း ဖြစ်သည်။

လိင်တံပြုပြင်ခြင်း နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများကြောင့် မယ်တော်ဆေးခန်းသို့ လာရောက် ခွဲစိတ်ကုသမှုခံယူသည့် လူနာဦးရေပိုများလာ

နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စမ်းသပ်ချက်၊ စောချာလူ သဘာဝမဟုတ်သည့် လိင်တံ ပြုပြင်ခြင်းမှဖြစ်လာသည့် နောက် ဆက်တွဲ ဆိုးကျိုးများကြောင့် ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် မဲဆောက် မြို့ရှိ မယ်တော်ဆေးခန်းသို့ လာ ရောက် ခွဲစိတ်ကုသမှုခံယူသည့် လူ နာဦးရေမှာ ယခုနှစ်တွင် သိသာစွာ တိုးမြှင့်လာကြောင်း ဆေးခန်းခွဲ စိတ် တာဝန်ရှိသူများ၏ ပြောပြ ချက်အရ သိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၀၂ ခုနှစ်မှ စ တင်ကာ တနှစ်ထက်တနှစ် သိသာ စွာ တိုးမြှင့်လာခြင်းဖြစ်ပြီး ယခုနှစ် လက်ရှိ လူနာဦးရေမှာ ၂၀၁၅ ခုနှစ် တနှစ်လုံး၏ လူနာဦးရေထက် ကျော်လွန်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း မယ် တော်ဆေးခန်းခွဲ စိတ်ဌာနမှ ဒုတိယ တာဝန်ခံဖြစ်သူ စောတစ်တေက ပြောသည်။

‘မနှစ်က ၂၀၁၅ ခုနှစ်တနှစ်လုံး မှာ အဲဒီလိုလူနာတွေ ပျမ်းမျှ တလ ကို ၁၃ ယောက်နှုန်းနဲ့ခွဲစိတ်ကုသ ပေးရတယ်။ အခုဒီနှစ် ၂၀၁၆ ခုနှစ် မှာကျတော့ ပျမ်းမျှတလကို ၁၇ ယောက် နှုန်းနဲ့ခွဲစိတ်ကုသပေးရ တယ်။ အခုက နှစ်တောင်မကုသေး ဘူး။ လူနာဦးရေက ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်ထက် စံချိန်ချိုးသွားပြီဖြစ်တဲ့အတွက် ပို များ လာတယ်လို့ပြောလိုရတယ်’ ဟု သူက ပြောသည်။

ဆေးခန်း၏ စာရင်းများအရ ၂၀၁၅ ခုနှစ် တနှစ်လုံးတွင် လူနာ ဦးရေ ၁၅၀ ဦး ခွဲစိတ် ကုသပေးခဲ့ ရပြီး ယခုနှစ် ၂၀၁၆ ဇန်နဝါရီလမှ အောက်တိုဘာလအထိ ၁၀ လအ တွင်း လူနာဦးရေ ၁၇၂ ဦးအထိ ခွဲ

စိတ် ကုသပေးခဲ့ရပြီး ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ လူနာများမှာ မြန်မာ ပြည်တွင်း သာမက ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်တလျှောက်ရှိ စက်ရုံအ လုပ်ရုံများ၊ ငါးဖမ်းသင်္ဘောများ တွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသူများ၊ လူပွဲစားများ၊ တက္ကစီသမားများ စသည့် မြန်မာအများစုဖြစ်ပြီး အသက် ၂၈ နှစ်မှ ၄၀ နှစ်ကြား အတွင်းရှိသူများ ဖြစ်ကြောင်း ယင်းဆေးခန်းမှ ခွဲစိတ်ကုသမှုပေး သည့် တာဝန်ရှိသူများက ပြော သည်။

လူနာတဦးဖြစ်သူ ကိုမျိုးကြီး (အမည်လွှဲ)က ‘ကိုယ့်ကိုယ်ကို သိပ်အားမရတော့ မူးမူးနဲ့ သူငယ် ချင်းတွေနဲ့ထိုးကြတာ။ နောက် ပိုင်းကျ အဆင်မပြေတော့ဘူး။ တဖြည်းဖြည်း ကိုက်လာတယ်။ ပြီးတော့ အောင့်လာတယ်။ မတည့် တဲ့ အစာစားမိရင် ယောင်ပြီး ယား လာတယ်။ ထိုးတဲ့သူတွေလည်း အခု မဖြစ်ပေမယ့် တနေ့နေ့ တချိန် ချိန်ဖြစ်လာမှာပဲ။ ကျနော်ပြောချင် တာက ပင်ကိုယ်ပဲကောင်းတယ်။ ဘာမှမလုပ်ကြနဲ့။ အဲလို လုပ်တာ မကောင်းဘူး။ အဲဒီဟာထိုးပြီးမှ မှားမှန်းသိတယ်’ ဟုပြောသည်။

သဘာဝမဟုတ်သည့် လိင်တံ ပြုပြင်ခြင်းများမှာ လိင်ဆက်ဆံ ခြင်း နှင့်ပတ်သက်သည့် အယူအဆ အမှားများကြောင့်ဖြစ်ပြီး လိင်တံအ တွင်း ဆေးထိုးခြင်း (အုန်းဆီနှင့် အခြား ဆေးဝါးများ)၊ အရေပြား ဖုထုံး ထိုးခြင်း၊ အရာဝတ္ထုများ ထည့်သွင်းတပ်ဆင်ခြင်း (ဂေါ်လီ)၊ အခြားအရာဝတ္ထုများ တပ်ဆင်ထား သည့် လိင်တံစွပ်များကို သုံးစွဲခြင်း

(မြင်းမြီး၊ သံကွင်း)စသည်တို့ ဖြစ် သည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် နောက်ဆက်တွဲ ဆိုးကျိုးများဖြစ် သည့် လိင်တံပျက်စီးသွားခြင်း၊ လိင်မှတဆင့် ကူးစက်တတ်သော ရောဂါများ အလွယ်တကူ ဝင် ရောက်နိုင်ခြင်း၊ လိင်တံကင်ဆာ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်း၊ ရောဂါပိုးကြောင့် မြို့သွားခြင်း၊ ငှားစေ့ပျက်စီးခြင်း တို့အပြင် အချိန်မီခွဲစိတ်ကုသမှု မခံယူပါက အသက်ဆုံးနိုင် သည့်အထိ ဆိုးကျိုးများရှိကြောင်း မယ်တော်ဆေးခန်းမှ ဖြန့်ဝေသည့် ပညာပေး လက်ကမ်းစာစောင်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

‘ပြောချင်တာက သဘာဝအ တိုင်းသာ အကောင်းဆုံးပဲ ဖြစ်ပါ တယ်။ ဒီလိုဘေးဖြစ်စေတဲ့အရာ တွေကို နားမယောင်မိပါစေနဲ့။ တ ကယ်လို့ ဖြစ်လာပြီ ဆိုရင်လည်း ကြိုတင်ကုတမ်းပေး မလုပ်ပါနဲ့။ ဒီလို အဖြစ်တွေက ဆေးထိုး ဆေး သောက်ရုံနဲ့ မပျောက်ပါဘူး။ နီး စပ်ရာ ဆေးခန်းမှာသာ သွားရောက် ခွဲစိတ်ကုသဖို့ အကြံပေး ချင်ပါ တယ်’ဟု မယ်တော်ဆေးခန်း၏ ခွဲစိတ်ဌာန ဒုတာဝန်ခံ တိုက်တွန်း ပြောကြားသည်။

သဘာဝ မဟုတ်သည့် လိင်တံ ပြုပြင်ခြင်းမှဖြစ်လာသည့် နောက် ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများ နှင့်ပတ်သက် ပြီး ၂၀၀၂ ခုနှစ်မှစတင်ကာ ယနေ့ အထိ အဆိုပါ လူနာပေါင်း ၇၀၀ ကျော်ကို မယ်တော်ဆေးခန်းက ခွဲ စိတ်ကုသမှုများ ပြုလုပ်ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း ခွဲစိတ်ဌာန၏ မှတ် တမ်းအရ သိရသည်။

ထိုင်းနယ်စပ်၊ မယ်တော်ဆေးခန်းတွင် တလတွင် ပျမ်းမျှ ကလေးဦးရေ (၂၀၀) ကျော် မွေးဖွားပေးနေရ

နိုဝင်ဘာ ၃ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စမ်းသပ်ချက်၊ စောချာလူ ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် မဲ ဆောက်မြို့ရှိ မယ်တော်ဆေးခန်း တွင် လာရောက်ပြသသည့် ကိုယ် ဝန်ဆောင်မိခင်များအား ယခုနှစ်အ တွင်း တလလျှင် ပျမ်းမျှ ကလေး ဦးရေ ၂၀၀ ကျော်နှုန်း မွေးဖွားမှုများ ပြုလုပ်ပေးနေကြောင်း မယ်တော် ဆေးခန်းမှ ပြုစုထားသည့် စာရင်း များအရ သိရသည်။

အဆိုပါ မွေးဖွားနှုန်းမှာ မယ် တော်ဆေးခန်းမှ ပြုစုထားသည့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလအထိ စာရင်းများအရဖြစ်ပြီး ယခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ စက်တင်ဘာလအထိ ကလေးပေါင်း ၁၈၉၉ ဦးကို မွေး ဖွားပေးနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကလေးမွေးဖွားမှု အခြေအနေ များနှင့် ပတ်သက်၍ မွေးစာရင်းဌာ နှမှ ဆရာမ နော်တာမလာဝါးက ‘အခုနှစ်က တရက်ကို ပျမ်းမျှ ၇ ယောက်နဲ့ ၁၀ ယောက်အကြား မွေးပေးနေရတယ်။ အရင်နှစ်က နှုန်းထက်စာရင် သိပ်တော့ မကွာ လှဘူး။ နှစ်မကုသေးတော့ စာ ရင်းအတိအကျတော့ မချုပ်ရသေး ဘူး’ဟု ပြောသည်။

မယ်တော်ဆေးခန်းမှ ပြုစုထား သည့်စာရင်းများအရ ၂၀၁၅ ခုနှစ် တွင် တလလျှင် ပျမ်းမျှ ကလေးဦး ရေ ၂၂၀ ဦးခန့် မွေးဖွားပေးခဲ့ရပြီး

ယင်းတနှစ်အတွင်း ဆေးခန်းမှ မွေးဖွားပေးသည့် ကလေးဦးရေ စုစုပေါင်း ၂၆၃၉ ဦးရှိကြောင်း သိရသည်။

ယင်းသို့ လာရောက်မွေးဖွား ရာတွင် ယခုနှစ် ၂၀၁၆ စက်တင် ဘာအထိ ထိုင်းနိုင်ငံရှိ မြန်မာ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင် ၁၁၈၉ ဦးနှင့် ပြုလုပ်ပေးနေကြောင်း မယ်တော် ဆေးခန်းမှ ပြုစုထားသည့် စာရင်း များအရ သိရသည်။

အဆိုပါ မွေးဖွားနှုန်းမှာ မယ် တော်ဆေးခန်းမှ ပြုစုထားသည့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလအထိ စာရင်းများအရဖြစ်ပြီး ယခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ စက်တင်ဘာလအထိ ကလေးပေါင်း ၁၈၉၉ ဦးကို မွေး ဖွားပေးနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကလေးမွေးဖွားမှု အခြေအနေ များနှင့် ပတ်သက်၍ မွေးစာရင်းဌာ နှမှ ဆရာမ နော်တာမလာဝါးက ‘အခုနှစ်က တရက်ကို ပျမ်းမျှ ၇ ယောက်နဲ့ ၁၀ ယောက်အကြား မွေးပေးနေရတယ်။ အရင်နှစ်က နှုန်းထက်စာရင် သိပ်တော့ မကွာ လှဘူး။ နှစ်မကုသေးတော့ စာ ရင်းအတိအကျတော့ မချုပ်ရသေး ဘူး’ဟု ပြောသည်။

မယ်တော်ဆေးခန်းမှ ပြုစုထား သည့်စာရင်းများအရ ၂၀၁၅ ခုနှစ် တွင် တလလျှင် ပျမ်းမျှ ကလေးဦး ရေ ၂၂၀ ဦးခန့် မွေးဖွားပေးခဲ့ရပြီး

အနည်းငယ် လျော့ကျလာကြောင်း လူနာမှတ်တမ်းများအရ သိရ သည်။

‘အခု နည်းနည်းလျော့လာ တယ်လို့တော့ ထင်ရတယ်။ ဘာ ဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဆေးခန်း အ ပြောင်းအလဲကြောင့်လေ။ တချို့က နေရာမသိလို့၊ တချို့ကလည်း သွားလာရေး အခက်အခဲတွေ ကြောင့်လည်း ဖြစ်မယ်ထင်တယ်’ ဟု ဆေးခန်း၏ Community Operations မှ Deputy Director ဖြစ်သူ နော်အဲနီက ပြောသည်။

မယ်တော်ဆေးခန်း၏ အခမဲ့ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်ပေးနေမှု များကြောင့် ဆေးခန်းတွင် လာ ရောက်ပြသသူ ကလေးလူနာဦး ရေမှာ ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အ တွင်း ၇၃၅၆၅ ဦးရှိခဲ့ပြီး ၂၀၁၆၊ စက်တင်ဘာလအထိ ၃၆၆၀၆ ဦး ရှိခဲ့ကြောင်း ဆေးခန်း၏ စာရင်း တွင် ဖော်ပြထားသည်။

မယ်တော်ဆေးခန်းကို ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်တွင် လူထုအရေး တော်ပုံ ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက်ပိုင်း ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်သို့ တိမ်း ရှောင်လာသော ကလေးအမျိုးသမီး တဦးဖြစ်သူ ဒေါက်တာ စင်သီယာ မောင်က ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် စတင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး လက်ရှိ တစ်ရက် ပျမ်းမျှ လူနာဦးရေ ၃၀၀ ကျော်ကို ပုံမှန် ကုသပေးလျက်ရှိသည်။

ဆေးခန်းရှိ သားသည်မိခင်လူနာ

မျက်စိကုသမှုကိစ္စ နယ်လုံဝန်ကြီး အကြောင်းကြားစာအပေါ် နှစ်ဖက်ပြန်လည်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမည်ဟု ကေအဲန်ယူပြော

နိုဝင်ဘာ ၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် သံတောင်မြို့သစ်တွင် ဒေါက် တာနေဆဲ ဦးဆောင်ကာ ဒေသခံ များအား မျက်စိကုသပေးမှုကိစ္စကို ကရင်ပြည်နယ်၊ လုံခြုံရေးနှင့် နယ် စပ်ရေးရာ(နယ်လုံ) ဝန်ကြီးဌာနရုံး မှ အသိပေး အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့မှုနှင့်ပတ်သက်၍ နားလည်မှု မလွှဲမှားစေရန် နှစ်ဦးနှစ်ဘက်က ပြန်လည်ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းသွား မည်ဟု ကရင်အမျိုးသား အစည်းအ ရုံး(KNU) ဆက်ဆံရေးရုံး တာဝန်ခံ တဦးက နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

သံတောင်မြို့၊ အမှတ်(၃) ရပ် ကွက်ရှိ ပေလေဝေ ကရင်နှစ်ခြင်း ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်း၌ ဒေါက် တာနေဆဲပါ အဖွဲ့ဝင် ၁၀ ဦးက အောက်တိုဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဒေသခံပြည်သူများအား မျက်စိ ကုသပေးသည့်ကိစ္စအပေါ် လုံခြုံ

ရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်လွင်၏ အသိပေး အကြောင်းကြားစာ တစောင် အောက်တိုဘာ ၂၇ ရက် နေ့စွဲဖြင့် ဖားအံမြို့ရှိ KNU ဗဟိုနှင့် တပ်မ ဟာများ ဆက်ဆံရေးရုံးသို့ ပေးပို့ခဲ့ ခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းကိစ္စအပေါ် KNU ဆက်ဆံ ရေးရုံး တာဝန်ခံတဦးက ‘ဒီကိစ္စက အစိုးရဖက်က သူတို့လုပ်ထုံးလုပ် နည်းအတိုင်းပဲ လုပ်သွားတာပါ။ ကျနော်ဘက်ကတော့ ပြဿနာ မရှိ ပါဘူး။ မျက်စိကုသတဲ့အဖွဲ့က လည်း ကျနော်တို့ KNU အဖွဲ့မဟုတ် တော့ ဒီကိစ္စကို ကျနော်တို့လည်း မသိ ဖြစ်နေပါတယ်။ ကျနော်တို့ လုပ်တဲ့အရာတွေတော့ အစိုးရကို ကြိုတင် အသိပေးလေ့ရှိပါတယ်’ ဟု ပြောသည်။

၎င်းအသိပေး အကြောင်းကြား စာတွင် ယခုလို ဆေးကုသပေးသည့်

အစီအစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ KNU အနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ် ရေးအဖွဲ့သို့ ကြိုတင် အသိပေး ခွင့် ပြုချက်ရယူရန် လိုသည့်အကြောင်း နှင့် နောင် အလားတူကိစ္စရပ်များ တွင် ယခုလို ထပ်မံ လုပ်ဆောင်ရန် ရှိပါက သက်ဆိုင်ရာသို့ ကြိုတင် အသိပေး ခွင့်ပြုချက်ရယူရန်ဟူ၍ ဖော်ပြပါရှိသည်။

သံတောင်မြို့တွင် သွားရောက် မျက်စိကုသပေးသည့် ဒေါက်တာ နေဆဲ ဦးဆောင်သည့် အဖွဲ့ဝင် ၁၀ ဦးသည် ကရင်အမျိုးသား လွတ် မြောက်ရေး တပ်မတော် (KNLA) ဗဟို စစ်ဌာနချုပ်မှ စေလွှတ်လိုက် သည့်အဖွဲ့ဖြစ်သလို ထောက်ခံချက် စာ အပြည့်အစုံ ပါရှိသည့်အဖွဲ့ဖြစ် သည့်ဟု ကေအဲန်ယူ၊ တောင်ငူခရိုင် မှ တာဝန်ရှိသူတဦးက အတည်ပြု ပြောဆိုသည်။

အဆိုပါအဖွဲ့သည် မျက်စိကုသ

ပေးမှု အစီအစဉ်ကို သံတောင်မြို့ သစ် ဒေသခံ မျက်စိဝေဒနာရှင် ပေါင်း ၇၀ ကျော်ကို သုံးရက်အတွင်း စမ်းသပ်ကုသပေးခဲ့ပြီးနောက် သံ တောင်မြို့၏ အခြားတနေရာ၌ မျက်စိကုသမှု အစီအစဉ်ကို ဆက် လက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။ ၎င်းအဖွဲ့သည် KNLA ဗဟိုစစ်ဖက်ဌာန၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် သထုံ၊ တောင်ငူ၊ ညောင်လေးပင်၊ ဘိုတို-ထားဝယ်၊ ဖားအံခရိုင်များ အတွင်းရှိ မျက်စိတိမ်ခွဲ ဝေဒနာရှင် များအား ခွဲစိတ်ကုသပေးရာတွင် ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှ ယနေ့အ ထိ လူနာပေါင်း ၇၀၀ ကျော်ကို ခွဲစိတ်ကုသပေးပြီး ဖြစ်ကြောင်း

သိရသည်။

ကေအဲန်ယူသည် ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့က တနိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးသဘောတူ စာချုပ် (အဲန်စီအေ)ကို အခြား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့နှင့်အတူ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပြီး လက်မှတ် တရားမဝင် အဖွဲ့အစည်းအဖြစ်မှ ပယ်ဖျက်ထားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

NCA စာချုပ်ပါ နှစ်ဖက်လိုက် နာရမည့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲ ရေးဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း များနှင့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ် များ၊ အခန်း(၂) အရပ်သားပြည်သူ

နှင့် ပတ်သက်၍ စောင့်ထိန်းလိုက် နာရမည့် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများ ၏ အပိုဒ်(ဈ) အရ လူတဦးချင်း၏ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး များကို ထိခိုက်စေခြင်း၊ အများပြည် သူနှင့် သက်ဆိုင်သော ကျန်းမာရေး အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းများ၊ ဥပဒေအရ ခွင့်ပြုထားသည့် အများ ပြည်သူများအတွက် ဆေးဝါးများ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းနှင့် ကျန်းမာ ရေး ဝန်ထမ်းများ၏ လုပ်ငန်းဆောင် ရွက်မှုများကို နှောင့်ယှက်ဟန့် တားခြင်းများ မပြုလုပ်ရဟူ၍ ဖော် ပြထားသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းအဆင့် ကရင်နှစ်သစ်ကူးပွဲတော်အတွက် အစိုးရ ကျပ်သိန်း(၃၅၀) သာ ထုတ်ပေးတော့မည်

နိုင်ငံဘာ ၂၆ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောထွန်းလင်း ဧရာဝတီ တိုင်းဒေသကြီး၏ ၂၇၅၆ ခုနှစ်၊ ကရင်နှစ်သစ်ကူး ပွဲတော် ကျင်းပရေးအတွက် အစိုးရ ကျပ်သိန်း ၄၅၀ ကနဦး ချီးမြှင့် ပေးရန်ရှိသော်လည်း ကျပ်သိန်း တရာ လျော့ချကာ ကျပ် ၃၅၀ သိန်းသာ ထုတ်ပေးတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း တိုင်းဒေသကြီးတရားရုံး ဆိုင်ရာ နှစ်သစ်ကူးပွဲတော် ကျင်းပ ရေးဦးစီးကော်မတီ ဒုက္ခကဏ္ဍ စောဖ ရန်စစ်ခိုင်က ကရင်သတင်းစဉ်သို့ နိုဝင်ဘာ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ပြော သည်။

အဆိုပါ နှစ်သစ်ကူးပွဲတော် ကျင်းပရေးအတွက် ပုသိမ်မြို့၊ ပု သိမ်-မြောင်းမြ စကောကရင် နှစ် ခြင်း သာသနာရုံးခန်းမ၌ နိုဝင် ဘာ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ပြုလုပ်သည့် နှစ်သစ်ကူးပွဲတော်ကျင်းပရေး ညှိ နှိုင်းအစည်းအဝေးတွင် တိုင်းဒေသ ကြီး၊ ကရင်ရေးရာဝန်ကြီး ဂျိုး မိုး မြတ်မြတ်သူက ပြောဆိုသွားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ယခုလို ပြောသည်။

‘ကရင်ရေးရာဝန်ကြီး အနေနဲ့ တိုင်းဒေသကြီး နှစ်သစ်ကူးပွဲတော် ကျင်းပဖို့ ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်း သားရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနကို ကျပ် သိန်း ၄၅၀ ဖြည့်စွက် ဘတ်ဂျက် တောင်းတယ်။ ရမယ်လို့ တော့ ပြောတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုကျပ် သိန်းသုံးရာငါးဆယ်ပဲ ချပေးတော့

မယ်လို့ ပြောတယ်။ ဒီနေ့အစည်းအ ဝေးမှာ ဝန်ကြီးက ပြောပြသွားတာ ပါ’ဟု စောဖရန်စစ်ခိုင်က ကရင် သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ယနေ့နံနက် ၉ နာရီတွင် စ တင်ပြုလုပ်သည့် နှစ်သစ်ကူးပွဲ တော် ကျင်းပရေး ညှိနှိုင်းအစည်း အဝေးသို့ မြို့နယ်အလိုက် ကျင်းပ ရေး ဦးစီးကော်မတီဝင်များ၊ ဆပ် ကော်မတီဝင်များ စုစုပေါင်း ၁၀၀ ဦးခန့်တက်ရောက်ခဲ့ပြီး နှစ်သစ်ကူး ပွဲတော်ကို ပုသိမ်မြို့၊ ကန်သာယာ ကွင်း၌ ကျင်းပရန် ကနဦး စီစဉ်ခဲ့ သော်လည်း ကိုးသိန်းအားကစား ကွင်းတွင်သာ ပြုလုပ်ရန် ဆုံးဖြတ် ခဲ့ပြီး ဆပ်ကော်မတီအလိုက် အသုံး ပြုရန် လျာထားဘတ်ဂျက်များ ခွဲ ဝေပေးခဲ့သည်ဟု ဆပ်ကော်မတီ တာဝန်ရှိသူများက ပြောသည်။

ပွဲတော်ကျင်းပရေး ဦးစီးကော် မတီ၊ စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဗဟိုဌာန ဆပ်ကော်မတီ အတွင်းရေးမှူး မန်း စံထွန်းအေးက ‘စာပေနှင့် ယဉ်ကျေး မှုဗဟိုဌာနအတွက် ကျပ်သိန်း ၂၀ သုံးစွဲဖို့ခွင့်ပေးတယ်။ လောလော ကျပ်သိန်း ၃၅၀ က မရသေးဘူး။ ချေးပြီး သုံးထားဖို့တော့ပြောတယ်။ ဒီဇင်ဘာလအတွင်းမှ ချပေးမယ် လို့ တော့ ပြောတယ်’ဟု ကရင် သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ဧရာဝတီ တိုင်းဒေသကြီး တခု လုံး ကရင်နှစ်သစ်ကူး ပွဲတော်

ကျင်းပရေးအတွက် အစိုးရထံမှ ချီးမြှင့် ရန်ပုံငွေ ရရှိရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရထံမှ မိမိတို့ အခွင့်အရေးအတွက် မရမက တောင်းခံထားခြင်းဖြစ်ပြီး တိုင်း အဆင့် ပွဲတော်ကျင်းပရေးအတွက် မြို့နယ်များမှ ရန်ပုံငွေထည့်ဝင်ခြင်း ကို လက်မခံလိုသော်လည်း ရန်ပုံငွေ အတွက် လှူဒါန်းလိုက် ကော်မတီ ရန်ပုံငွေအဖြစ် လက်ခံသွားမည်ဟု နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ပြု လုပ်ခဲ့သည့် ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး တွင် တိုင်းဒေသကြီး ကရင်ရေးရာ ဝန်ကြီး ဂျိုးမြတ်မြတ်သူက ပြော ဆိုထားသည်။

အဆိုပါတိုင်းအဆင့် ၂၇၅၆ ခု နှစ် ကရင်နှစ်သစ်ကူးပွဲတော် အ ခမ်းအနားကို လာမည့် ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်မှ ၂၉ ရက်နေ့ထိ ပြုလုပ် သွားမည်ဖြစ်ကာ ကရင်ဘာသာစ ကား စာပေနှင့် ကဗျာပြိုင်ပွဲများ၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ၂၀၁၆ တက္ကသိုလ်ဝင် စာမေးပွဲ ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့သည့် က ရင်ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ ကို ဆုချီးမြှင့်ခြင်း၊ ကရင်ရိုးရာနှင့် ခေတ်ပေါ် ဝတ်စားဆင်ယင်မှု ပြိုင် ပွဲကျင်းပခြင်း၊ ခုံးပြိုင်ပွဲများ ကျင်း ပခြင်းများ ပြုလုပ်သွားမည် ဖြစ် ကြောင်း ပွဲတော်ကျင်းပရေး ဦးစီး ကော်မတီ၏ တာဝန် ရှိသူများထံမှ သိရသည်။

တိုင်းရင်းစာပေယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းများ ရန်ပုံငွေပံ့ပိုးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သွားမည်ဟု ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးပြောဆို

နိုင်ငံဘာ ၂၁ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းမိုးမိုးထွေး စော နွေရာသီ တိုင်းရင်းသား စာပေ နှင့် ယဉ်ကျေးမှု သင်တန်းများကို အစိုးရက ရန်ပုံငွေ ပံ့ပိုးနိုင်ရေးအ တွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဟု နို ဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် နေ ပြည်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေး၌ တိုင်းရင်းသား လူ မျိုး ရေးရာဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည် ထောင်စု ဝန်ကြီးနိုင်သက်လွင်က ပြောသည်။

အဆိုပါကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကရင်ပြည်နယ်၊ အမျိုးသားလွှတ် တော် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၄)၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် နန်းမိုး မိုးထွေးက နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက် နေ့တွင် နေပြည်တော် အမျိုးသား လွှတ်တော် အစည်းအဝေး၌ တိုင်း ရင်းသား မျိုးနွယ်စု အသီးသီး၏ ပြည် ထောင်စုဝန်ကြီးက ယခုလို ပြန် လည် ဖြေကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

‘တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စု အ သီးသီးတို့သည် နွေရာသီ ကျောင်း ပိတ်ရက်များတွင် မိမိတို့၏ တိုင်း ရင်းသား စာပေယဉ်ကျေးမှု သင် တန်းများ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေး ခြင်းကို အထူးကြိုဆိုပါကြောင်း၊

သင့်တင့်သည့် ရန်ပုံငွေပံ့ပိုး ချီးမြှင့် နိုင်ရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ၏ ရ သုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းတွင် နှစ်စဉ် ထည့်သွင်း ရေးဆွဲရေးတို့ကို စီမံ ဆောင်ရွက်သွားမယ်’ဟု ပြည် ထောင်စုဝန်ကြီး နိုင်သက်လွင်က ပြောသည်။

ထို့အပြင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုး များ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ် စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားပြီး ဖြစ်သော်လည်း ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်နှင့် ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်များ အတွက် ရန်ပုံငွေများကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရ များက ထည့်သွင်းတောင်းခံခြင်း မရှိသဖြင့် ယခုကဲ့သို့ တိုင်းရင်းသား ရေးရာကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရန် အခက်အခဲရှိနေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ဆက်ပြော သည်။

လက်ရှိ တိုင်းရင်းသားများ အ နေဖြင့် မိမိတို့၏ စာပေယဉ်ကျေးမှု နွေရာသီသင်တန်းများကို ဆိုင်ရာ ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်များနှင့် စာပေယဉ်ကျေးမှု အသင်းအဖွဲ့များ က ဖွင့်လှစ် သင်ကြားလေ့ရှိသော် လည်း နေရာအခက်အခဲ၊ ရန်ပုံငွေ အခက်အခဲများကို နှစ်စဉ် ကြုံတွေ့ နေရပြီး တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်

ရှောက်သည့် ဥပဒေအရ လုပ် ဆောင်ပေးစေလိုသည်ဟု အမျိုး သား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်က မေးခွန်း မေးမြန်းရာတွင် ထည့် သွင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။

လက်ရှိ အစိုးရကျောင်းများ တွင် တိုင်းရင်းသား စာပေသင်ကြား ရေးကို ကျောင်းချိန်ပြင်ပတွင် သင် ကြားခွင့်ပေးသော်လည်း ထိုရောက် မှု အားနည်းပြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်များ အနေဖြင့် တိုင်းရင်းစာပေ သင်ကြားရေးအပေါ် မျက်ခြေမ ပြတ် စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်ပေး စေလိုသည်ဟု ကရင်ပြည်နယ် စာ ပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု တိုးတက်ပြန့်ပွား ရေးအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ စောအေးမြက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် မှတ်ချက်ပြု ပြော ဆိုသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဖေ ဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ယခင် ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စု လွှတ် တော်မှ ပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့သော တိုင်း ရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့ပြီးနောက် တိုင်းရင်း သားများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ စ ကား၊ စာပေတို့ကို နိုင်ငံတော်၏ ပညာရေးမူဝါဒကို ထိခိုက်မှုမရှိဘဲ သင်ကြားခွင့်နှင့် သင်ယူခွင့် ရှိ သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။

(၆၁)နှစ်မြောက် ကရင်ပြည်နယ်နေ့ ခုနစ်ပွဲတွင် တက္ကသိုလ်စုပေါင်း ယဉ်ကျေးမှုခန်းအဖွဲ့ပထမဆုဆွတ်ခူးရရှိ

နိုင်ငံဘာ ၁၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းမိုးမိုးထွေး စော ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံမြို့ သီရိကွင်း၌ နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်မှ ၁၁ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပသော ၆၁ နှစ်မြောက် ကရင် ပြည်နယ်နေ့ ပွဲ တော်၏ ရိုးရာခုံးအကပြိုင်ပွဲတွင် တက္ကသိုလ်များ စုပေါင်းယဉ်ကျေးမှု ခုံးအဖွဲ့မှ ပထမ ဆုဆွတ်ခူးရရှိ သွားခဲ့သည်။

ကရင်ပြည်နယ်နေ့ အထိမ်းအ မှတ် ခုံးအကပြိုင်ပွဲသို့ မြို့နယ်ကိုယ် စားပြု ခုံးအဖွဲ့များ၊ တိုက်နယ် ကိုယ်စားပြု ခုံးအဖွဲ့များအပါအဝင် စုစုပေါင်းပြိုင်ပွဲဝင်ခုံးအဖွဲ့ ၁၆ ဖွဲ့ ရှိသည့်အနက် ပထမဆုကို တက္က သိုလ်များ စုပေါင်းယဉ်ကျေးမှုခုံး ဆုက ဒုတိယ၊ တတိယပဲ ရဖူး

အဖွဲ့က ရရှိသွားပြီး ဒုတိယဆုကို မြဝတီမြို့နယ် ကိုယ်စားပြုခုံးအဖွဲ့၊ တတိယဆုကို ကြာအင်းဆိပ်ကြီး မြို့နယ် ကိုယ်စားပြု၊ ဘုရားသုံးဆူ ကို ဖားအံမြို့နယ် ကိုယ်စားပြု ခလောက်နီ ခုံးအဖွဲ့နှင့် ပဉ္စမဆုကို ကော့ကရိတ်မြို့နယ် ကိုယ်စားပြု ခုံးအဖွဲ့များမှ အသီးသီးရရှိခဲ့ကြ သည်။

ပထမဆု ရရှိသည့် တက္ကသိုလ် များ စုပေါင်း ယဉ်ကျေးမှုခုံးအဖွဲ့မှ ခုံးဆရာ ပိုင်ပိုင် (ခ) စောအောင် ကျော်ငြိမ်းက ‘ကျနော်တို့ တက္က သိုလ်ခုံးက ပြည်နယ်ပွဲမှာ ဝင်ပြိုင် တာ နှစ်ပေါင်းတော်တော်ကြာပြီ။ ဆုက ဒုတိယ၊ တတိယပဲ ရဖူး

တယ်။ အခုက ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ရရှိသွားပြီ။ ခုံးတခုံးဖြစ်လာဖို့က လွယ်တော့မလွယ်ဘူး။ ငွေရေး ကြေးရေး အပိုင်းလည်းကုန်တယ်။ လူအင်အားလည်း ကုန်တယ်။ အ ခက်အခဲ ဘယ်လောက်ရှိလဲဆိုတာ လုပ်တဲ့လူတိုင်း သိပါတယ်။ အခု လို ဆုရဖို့က အများကြီးကို ကြိုး စားရပါတယ်’ဟု ကရင်သတင်းစဉ် သို့ ပြောသည်။

ထိုသို့ ပထမဆု ရရှိ သည့် တက္ကသိုလ်များ စုပေါင်းယဉ်ကျေးမှု ခုံးအဖွဲ့ထဲတွင် ယခင်နှစ်များက ဖားအံတက္ကသိုလ်၊ မော်လမြိုင် တက္ကသိုလ်နှင့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် များသာ ပါဝင်ပြီး ယခုနှစ်တွင် ပုသိမ်တက္ကသိုလ်၊ မကွေးတက္က

သိုလ်နှင့် မအူပင်တက္ကသိုလ်တို့ ထပ်မံပူးပေါင်း ပါဝင်လာသည်ဟု ခုံးဆရာ စောအောင်ကျော်ငြိမ်း ဆက်ပြောသည်။

ပြိုင်ပွဲဝင် တက္ကသိုလ်များ စု ပေါင်းခုံးအဖွဲ့၏ ဆုရရှိခြင်းသည် အမှတ်ပေးစည်းမျဉ်း အချက်များ ဖြစ်သည့် အရပ်အမောင်းနှင့် ဝတ် စားဆင်ယင်မှု ညီညာလိုက်ဖက် ခြင်း၊ တီးမှုတ်တူရိယာ ၇ မျိုး ပြည့် စုံပြီး အတီးအမှုတ်နှင့် နောက်ခံသီ ချင်း သီဆိုမှု ညီမျှခြင်း ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ရာတွင် အဝင်အထွက် ရှိ သေလေးစားမှုရှိခြင်း စသည့် အ ချက်များနှင့် ကိုက်ညီ၍ အမှတ်အ မှတ်ပေးလိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု အမှတ်ပေး ခိုင်လူကြီးများက ပြော သည်။

ကရင်ပြည်နယ်နေ့ အထိမ်းအ မှတ် ခုံးပြိုင်ပွဲသို့ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ခုံးအဖွဲ့များက အကြိတ်အနယ် ဝင်

ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ခြင်းများ ရှိသကဲ့ သို့ ပြိုင်ပွဲဝင် ခုံးအဖွဲ့များအတွက် နှစ်နာမူများ မရှိစေရန် ဘက် လိုက်မှုမရှိဘဲ သေချာစွာ အမှတ် ပေးထားသောကြောင့် ဝေဖန်မှုများ နည်းလာသည်ကို တွေ့ရသည်ဟု အမှတ်ပေးခိုင်ချုပ် စောထင်ကြေး က ပြောသည်။

‘အဓိက ခုံးသီးချင်း စပ်တဲ့အ ချိန်မှာ အခုလက်ရှိနိုင်ငံရေး အနေ အထားနဲ့ ပါတာရှိမရှိ အဲဒါလည်း ကြည့်သေးတယ်။ ကျနော်တို့ ဒိုင် အဖွဲ့တွေက တရားမျှတတဲ့ ဒိုင်ဖြစ် အောင် နှစ်ခါတောင် စည်းဝေးထိုင် ရပါတယ်။ ကျနော်တို့ ကရင်တိုင်း ရင်းသား ခုံးအဖွဲ့တွေကလည်း စိတ်ဝမ်းကွဲမှု ဖြစ်တတ်တယ်။ အဲဒါကိုဖိုးရိမ်လို့ပဲ ငါတို့က မှန်မှန် ကန်ကန်နဲ့ အမှတ်ပေးသွားပါ တယ်။ ပြီးတော့ ကရင်ပြည်နယ် နေ့မှာ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ခုံးရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုအက မပျောက်ပျက်

အောင် ထိန်းသိမ်းသွားမယ်’ ဟု စောထင်ကြေးက ပြောသည်။

ယခုနှစ်ဆုရရှိသည့် ခုံးအဖွဲ့ များသည် ပထမဆု ကျပ်ငွေ ၂၀ သိန်း၊ ဒုတိယဆု ၁၆ သိန်း၊ တတိ ယဆု ၁၂ သိန်း၊ စတုတ္ထဆု ၈ သိန်း၊ ပဉ္စမဆု ၆ သိန်းနှင့် အထူး ဆု ၁၀ သိန်း စသည့်ဆုများ အသီး သီးကို ပေးအပ်ချီးမြှင့်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့၊ ကရင် ပြည်နယ်နေ့၏ ညပိုင်းတွင် ခုံးပြိုင် ပွဲစတင်ရန် စီစဉ်ထားသော်လည်း မိုးလေဝသ အခြေအနေကြောင့် ၈ ရက်နေ့ညမှ ပြန်လည်စတင် ယှဉ် ပြိုင်ရ၍ ခုံးပြိုင်ပွဲဝင်ရက် ၁ ရက် ထပ်တိုးပေးခဲ့ရသလို ပြီးခဲ့သည့် နှစ်တွင်လည်း ပြိုင်ပွဲဝင်ရမည့်ရက် မှာ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် တိုက် ဆိုင်သည့် အတွက် ခုံးပြိုင်ပွဲရက် အလားတူ ရက်ရွှေ့ နောက်ဆုတ်ပေး ရကြောင်း သိရသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းကရင်စာယဉ်ပြည့်စွက်ဖွဲ့စည်းထားမှု ရှေးရာဝန်ကြီးထံပေးပို့မည်

နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်။
စောထွန်းလင်း
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ကရင် စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ ဖြည့်စွက် ဖွဲ့စည်းထားမှု အခြေ အနေများကို တိုင်းဒေသကြီး၊ ကရင်ရေးရာဝန်ကြီး နေဝင်းသိန်း သို့မဟုတ် တိုင်းစာ ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ အတွင်းရေးမှူး မန်း သန်းဝင်းဦးက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ပြော သည်။

၎င်းတိုင်းစာယဉ် ဖြည့်စွက် ဖွဲ့ စည်းခြင်းအခမ်းအနားကို နိုဝင်ဘာ ၂၀ ရက်နေ့တွင် အင်းစိန်မြို့ နယ်၊ ဟိုက်ပတ်၊ အေးရိပ်သာ-၂ လမ်းရှိ၊ မာရာနာသန်ခန်းမ၌ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး စာယဉ်ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် စောထွန်းအောင်မြင့် (ရေးရာဝန် ကြီးဟောင်း)၊ ရန်ကုန်တိုင်း ခရိုင် ၄ ခုမှ စာယဉ်ဥက္ကဋ္ဌများကို တိုင်း စာယဉ် ဥက္ကဋ္ဌများအဖြစ် တာဝန် ပေးခဲ့ပြီး အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် မန်း သန်းဝင်းဦးကို ရွေးချယ်တာဝန် ပေးခဲ့သည်။

တိုင်းစာယဉ် အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာသူ မန်းသန်းဝင်းဦးက က ရင်ရေးရာဝန်ကြီးနဲ့ တွေ့တန်းက တိုင်းစာယဉ် ဖြည့်စွက်ဖွဲ့စည်းမှု အခြေအနေကို တင်ပြတယ်။ သူ့ကို ဥက္ကဋ္ဌ လုပ်ဖို့ပြောတော့ အစိုးရအ ဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးဖြစ်တဲ့အတွက် လုပ်ဖို့

မဖြစ်ဘူး။ နာယကဖြစ်ဖြစ် ထားပါ ပေါ့နော်။ တိုင်းစာယဉ် ဖြည့်စွက် ဖွဲ့စည်းတော့ တာဝန်ပေးခံရတဲ့သူတွေ စာရင်းကို သူ့ဆီလာပို့ဖို့တော့ ပြောထားတယ်။ ဒီနေ့ (နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက်) သွားပို့ဖို့ ရှိတယ်။ ဝန် ကြီးမအားလို့ မတွေ့ရလည်း စာ ရွက်စာတမ်းတွေ သူ့ရုံးကို သွားပို့ ထားမယ်ဟု ဆိုသည်။

ပြီးခဲ့သည့် အောက်တိုဘာလ ၂၅ ရက်နေ့က ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသ ကြီး၊ ကော့မှူးမြို့နယ်၊ မကျီးကန် ကျေးရွာ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် လက်ရှိ ကရင် ရေးရာဝန်ကြီးနှင့် တိုင်းဒေသကြီး အတွင်းရှိ မြို့နယ် စာယဉ်များ တွေ့ဆုံပွဲ အခမ်းအနား၌ မြို့နယ်၊ ခရိုင်နှင့် တိုင်းစာယဉ်များ ပြန်ဖွဲ့ပြီး တရားဝင် အသင်းအဖွဲ့ မှတ်ပုံတင် ကာ ဖွဲ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို တိုက်ရိုက် ချိတ်ဆက်လုပ်ကိုင်သွား မည်ဟု ကရင်ရေးရာဝန်ကြီး နေဝိ ပန်းသဏ္ဍာမျိုးက ပြောဆိုခဲ့သည်။

ထိုသို့ ပြောဆိုခဲ့ခြင်းအပေါ် ၂၀၁၄ ခုနှစ်အတွင်း ယခင်ရေးရာ ဝန်ကြီး ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ကရင် စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ အခန်းကဏ္ဍ မည်သို့ရှိမည်၊ တိုင်း စာယဉ်အသစ်တခု ထပ်မံပေါ် ပေါက်မည့်သဘော ဟုတ်မဟုတ် ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းရှိ ကရင်

အမျိုးသားထုအတွင်း ဝိရောဓိများ ဖြစ်စေသည်ဟု ရန်ကုန်မြို့ခံ ကရင်ရပ်မိရပ်ဖ များထံမှ သိရ သည်။

အရင် ကရင်ရေးရာဝန်ကြီး လက်ထက်မှာ တိုင်းစာယဉ် ဖွဲ့ တယ်။ အားမနာတမ်း ပြောရရင် ဘာမှ ထိထိရောက်ရောက် လှုပ် ရှားတာ မတွေ့ဘူး။ အခုရေးရာဝန် ကြီးလက်ထက် စာယဉ်တွေ ပြန် ဖွဲ့မယ် ပြောပြန်တယ်။ အဖွဲ့သစ် လား။ ရှိပြီးသားကို ပြန်ရွေးဖွဲ့မှာ လား မသိရဘူး။ သူလည်း တိုင်း အစိုးရအဖွဲ့အလုပ်တွေနဲ့ သိပ်မအား ဘူးလို့တော့ ကြားတယ်။ အားလုံး စည်းစည်းလုံးလုံး လုပ်ကြပါလို့ ပြောချင်တယ်ဟု ရန်ကုန်မြို့နေ ကရင်အမျိုးသားတဦးက ပြော သည်။

အဆိုပါ တိုင်းစာယဉ် ဖြည့် စွက်ဖွဲ့စည်းခြင်း အခမ်းအနားတွင် စာပေဆိုင်ကော်မတီနှင့် ယဉ် ကျေးမှုဆိုင်ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်း ရေး၊ တိုင်းစာယဉ် ဖွဲ့စည်းပုံ ရေး ဆွဲရေး၊ မြို့နယ်စာယဉ် မရှိသေး သည့် မြို့နယ်များတွင် ဖွဲ့စည်းနိုင် ရေး စသည်တို့ကို ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ထပ်မံ စည်းဝေးကာ အတည်ပြု ဆုံးဖြတ် ချက် ရယူသွားရန်မည်ဖြစ်ကြောင်း တိုင်းစာယဉ် တာဝန်ရှိသူများထံမှ သိရသည်။

တောနော(ဒေါန)လေ့ကျင့်ရေးဆေးရုံကို ၂၀၁၇ခုနှစ်အတွင်း ဖွင့်လှစ်သွားနိုင်ရန် ကေအဲန်ယူစီစဉ်

နိုဝင်ဘာ ၁၅ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စအိုင်းဆူး
ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး -KNU ၏ လက်အောက်ခံဌာန ဖြစ်သော ကရင်ကျန်းမာရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးဌာန (KDHW) နှင့် ကနေဒါနိုင်ငံ အလှူရှင်များ ပူး ပေါင်းပြီး ကော့ကရိတ်မြို့နယ်တွင် ယခု ဆောက်လုပ်နေဆဲဖြစ်သော တောနော(ဒေါန) လေ့ကျင့်ရေး ဆေးရုံကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်ဆန်းပိုင်း (ဇန်နဝါရီ)လအတွင်း ဖွင့်လှစ်သွား နိုင်ရန် စီစဉ်နေကြောင်း တာ ဝန်ရှိသူများက ပြောသည်။

KDHW ဌာနမှူး ပဒိုစောအယ် ကလူရွှေဦးက ကျနော်တို့ အရင်က သတ်မှတ်တာက ဇန်နဝါရီလ တရက်နေ့မှာ ဖွင့်ဖို့ပေါ့နော်။ ဒါ ပေမယ့် အခုဆောက်နေတာ မပြီး ပြတ်တတ်သေးဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒီ ဇန်နဝါရီလထဲမှာတော့ ဖွင့်လှစ် နိုင်ဖို့တော့ ကျနော်တို့ လျာထားပါ တယ်ဟု ပြောသည်။

ကော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ ကေအဲန် ယူ ထိန်းချုပ်နယ်မြေ အဖွဲ့ကြီး ကျေးရွာအုပ်စုရှိ နန်းရွှေမှု ကျေးရွာ တွင် ဆောက်လုပ်နေသည့် အဆိုပါ လေ့ကျင့်ရေးဆေးရုံ ဖွင့်လှစ်ပြီးစီး

ပါက KDHW မှ ဦးစီးကာ စီမံခန့် ခွဲရေးနှင့် ကုသရေးပိုင်းများကို တာ ဝန်ယူ ဆောင်ရွက်သွားမည့်အပြင် ကုသရေးနှင့် KDHW မှ မွေးထုတ် လိုက်သည့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း များပါ လက်တွေ့ လေ့ကျင့်သင် ကြားမှုများလည်း ပြုလုပ်သွား မည်ဟု ပဒိုစောအယ်ကလူရွှေဦး က ဆက်ပြောသည်။

၎င်း လေ့ကျင့်ရေးဆေးရုံသည် အဓိကအားဖြင့် အခြေခံကျန်းမာ ရေး စောင့်ရှောက်မှု ပိုမိုလိုအပ်သည့် အဆိုပါဒေသအတွက် KDHW ကျန်းမာရေးလုပ်သားများကို ပိုမို လေ့ကျင့် မွေးထုတ်သွားရန်အပြင် ၎င်းဒေသအနီးတဝိုက်ရှိ ဒေသခံ တသောင်းကျော်ကိုပါ ကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာ ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု အ ကျိုးပြုနိုင်ရေးကိုပါ ရည်ရွယ်သည် ဟုလည်း စောအယ်ကလူရွှေဦးက ဖြည့်စွက် ပြောဆိုသည်။

ယခင်နှစ် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက်နေ့မှ စတင်ဆောက်လုပ် သည့် အဆိုပါ ဆေးရုံကို ကနေဒါ နိုင်ငံမှ Global Neighbors Canada Inc. အဖွဲ့နှင့် ကနေဒါ၊ အမေရိကန် နှင့် အခြားနိုင်ငံတကာမှ ပုဂ္ဂလိက အလှူရှင်များ၏ ကူညီထောက်ပံ့မှု

ဖြင့် ကုန်ကျစရိတ် ထိုင်ငွေ ဘတ် သိန်း ၁၆၀ ခန့် (မြန်မာငွေ ကျပ်သိန်း ၅ ထောင်ကျော်) အကုန် ကျခံပေးခြင်းဖြစ်ပြီး ကုတင် ၂၅ လုံးဆုံး ဆေးရုံ ဖြစ်သည်။

ကော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ ရွာတန်း ရှည် ကျေးရွာ ဒေသခံ စောမြအေးက ကျနော်တို့ဒေသမှာက အရင်က ဒီလိုဆေးရုံမျိုး မရှိဘူးလေ။ မြို့ တက်ပြီး သွားကုရတဲ့ အခြေအနေ မျိုးတွေဆိုရင် ကျနော်တို့ဒေသခံ တွေက တအား ဒုက္ခရောက်ကြ တယ်။ ဒါကြောင့် ကျနော်တို့ ဒေ သခံတွေအတွက် ဒီဆေးရုံကြီး ဖြစ် လာရင်တော့ ပိုပြီးတော့ အကျိုး ဖြစ်လာပြီလေဟု ကရင်သတင်းစဉ် သို့ ပြောသည်။

ယခုဆောက်လုပ်ဆဲ အဆိုပါ လေ့ကျင့်ရေးဆေးရုံသည် ကေအဲန် ယူ ထိန်းချုပ်နယ်မြေအတွင်း ကေ အဲန်ယူမှ ပထမဦးဆုံးအနေဖြင့် ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြစ်ပြီး အလားတူ နောက်ထပ် လေ့ကျင့်ရေးဆေးရုံ တလုံးကို ဖာပွန်ခရိုင် (သို့မဟုတ်) ဖားအံခရိုင်တနေရာတွင် ထပ်မံ ဆောက်လုပ်သွားရန်လည်း လျာ ထား သတ်မှတ်ထားကြောင်း သိရ သည်။

မွန်ပြည်နယ်စာယဉ်ပြန်ဖွဲ့စည်းရေး ထင်မြင်ချက်အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်နေမှု အပေါ်ကရင်ရေးရာဝန်ကြီးစိုးရိမ်

နိုဝင်ဘာ ၉ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောထွန်းလင်း
မွန်ပြည်နယ် ကရင်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ ပြင်ဆင်ဖွဲ့ စည်းမည့် သတင်းပေါ်ထွက်လာ ပြီးနောက် ပြည်နယ် ကရင်အမျိုး သားထုအတွင်း သဘောထား၊ ထင်မြင်ချက် အမျိုးမျိုးရှိကာ စည်း လုံးမှု ယုတ်လျော့သွားမည်ကို စိုး ရိမ်သည်ဟု မွန်ပြည်နယ်၊ ကရင် ရေးရာဝန်ကြီး စောအောင်မြင့်ခိုင် က ပြောသည်။

လက်ရှိ မွန်ပြည်နယ် ကရင်စာ ပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီကို ပြန်လည် ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက် ဖွဲ့ စည်းရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြည် နယ်စာယဉ် တာဝန်ရှိသူများနှင့်

ကရင်ရေးရာဝန်ကြီးတို့အကြား အ မြင်မတူ အားပြိုင်မှုအချို့ ပြီးခဲ့ သည့် အောက်တိုဘာလကုန်မှ စ တင်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် မွန်ပြည် နယ် စာယဉ်၊ နာယကနှင့် ဥက္ကဋ္ဌထံ သို့ ရေးရာဝန်ကြီး စောအောင်မြင့် ခိုင်က နိုဝင်ဘာ ၇ ရက်နေ့ ရက်စွဲ ပါ စာတစောင်ပေးပို့ကာ အထက် ပါအတိုင်း စိုးရိမ်ကြောင်း ပြောဆို လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဝန်ကြီးက 'NLD က လူတွေ ထည့်မယ်ဆိုတာ ကျနော်တို့ စွပ်စွဲ ချက်သာ ဖြစ်တယ်။ အဓိကတော့ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်တွေကို ကော်မ တီမှာ မပါမဖြစ် ပါစေချင်တယ်။ ပြီးတော့ ကျနော်တို့ရောက်တဲ့ ရွာတွေ မှာ စာယဉ်ကိစ္စ မသိတဲ့ရွာတွေ

ရှိနေတော့ မြို့နယ်စာယဉ်ကို ပြန် ဖွဲ့ဖို့စဉ်ရင် ကရင်ရွာတိုင်းက ရွေး ချယ် အသိမှတ်ပြုတဲ့ မြို့နယ် အမှု ဆောင်တွေ ဖြစ်စေချင်တယ်။ နောက်တခုက ပြည်နယ် စာယဉ်ကို မှတ်ပုံတင်စေချင်တယ်။ ဒါပါပဲ။ ဒါပေမယ့် စာယဉ်က ကျနော် အောက်က မဟုတ်ဘူး။ ဖြုတ်ခန့် ပိုင်ခွင့် မရှိဘူး။ ဘယ်အထိ လိုချင် သလောက်ဖြစ်နိုင်မလဲ ဆိုတာတော့ အတိကျမပြောနိုင်ပါ' ဟု ကရင်သ တင်းစဉ်သို့ ယနေ့ပြောသည်။

ထိုသို့ ကရင်ရေးရာဝန်ကြီးနှင့် မွန်ပြည်နယ် စာယဉ်တာဝန်ရှိသူ များအကြား အမြင်မတူ အထင်အ မြင်လွဲနေသည်ကို ကြားသိထားသ လို စည်းစည်းလုံးလုံးဖြင့် ကရင်စာ

ပေ ယဉ်ကျေးမှု လုပ်ငန်းများကို နားလည်မှုရှိရှိ လုပ်ကိုင်သွားရန် အရေးကြီးကြောင်း ပြည်နယ်စာ ယဉ်တွင် အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ဖူးသူ နော်ဆာထူးက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

'အခုကိစ္စမှာ ဘယ်ဘက်ကမှ မပါချင်ဘူး။ ကရင်ရေးရာဝန်ကြီး စောအောင်မြင့်ခိုင်က အနော်ကို စာယဉ်တွေ ပြန်ဖွဲ့ရင် ပါစေချင် တယ်လို့ ပြောတယ်။ အနော်လည်း ကိုယ့် ကရင်စာပေ ယဉ်ကျေးမှု ကိစ္စပဲ။ ကူရမှာပေါ့လို့ ပြောထား တယ်' ဟု မွန်ပြည်နယ် အပစ်ရပ် ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေး ကော်မတီ (JMC-S) အရပ်သားအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သူ နော်ဆာထူးက ပြောသည်။

ယခုလို ကရင်ရေးရာဝန်ကြီးက မွန်ပြည်နယ် စာယဉ်ထံ စာရေးသား ပေးပို့မှုအပေါ် နိုဝင်ဘာ ၉ ရက် တွင် မော်လမြိုင်မြို့၊ အတုလမာရ် အောင် ကျောင်းတိုက်၌ စာယဉ် နာယက ဆရာတော်ကြီးများနှင့် ပြည်နယ်တွင်းရှိ မြို့နယ် အသီးသီး မှ စာယဉ် ဥက္ကဋ္ဌများ တွေ့ဆုံစဉ် ပြောဆိုဆွေးနွေးမှု ရှိသည်ဟု ပြည် နယ်စာယဉ် ဘဏ္ဍာရေးမှူး စောဟိုး ရေးက ယခုလိုပြောသည်။

'ဒီနေ့ပြည်နယ်စာယဉ် နာယ ကတွေနဲ့ မြို့နယ်အသီးသီးက စာ ယဉ် ဥက္ကဋ္ဌတွေ တွေ့ဆုံတယ်။ ရေးရာဝန်ကြီးရဲ့ သက်ကြီးဝါကြီး သူတွေအပေါ် အပြုအမူတွေကို မကျေနပ်ဘူးလို့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း

ဆွေးနွေးတင်ပြကြတယ်။ ဒါပေ မယ့် ဒါတွေ အားလုံးပြေလည်ဖို့ စာယဉ် နာယကကြီးတွေနဲ့ မြို့နယ် စာယဉ်ဥက္ကဋ္ဌတွေ စောအောင်မြင့် ခိုင်နဲ့ တွေ့ပြီးတော့ ရင်ကြားစေရေး လုပ်မယ်' ဟု ပြောသည်။

လက်ရှိ မွန်ပြည်နယ် စာယဉ် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ကရင်ရေးရာဝန်ကြီး (ဟောင်း) စောအောင်ကျော်သိန်း၊ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် စောတာမလာ တို့က တာဝန်ယူထားပြီး ပြည်နယ် အတွင်းရှိ မြို့နယ်အသီးသီးမှ စာ ယဉ်ဥက္ကဋ္ဌများ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါ ဝင်ကာ မြို့နယ်များနှင့် ပြည်နယ် စာယဉ်ဖွဲ့စည်းပုံ မူကြမ်းအသီးသီး ကို ရေးဆွဲထားပြီး ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

လူငယ်အသံ

ကျောင်းဆက်တက်မည့်ကရင်လူငယ်ကျောင်းအုပ်တစ်ဦး၏ အဖွဲ့ထွက်တူးဆွကြည့်ရာဝယ်...။

ကံ့ကော်ပညာရေးစင်တာမှ ကျောင်းအုပ်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေသော ကော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ ခန့်မီးဖော်ရွာသားဖြစ်သူ စောခိုင်သက်ထွန်းနှင့် စကားစမြည် ပြောဖြစ်ရာတွင် မျိုးဆက်သစ် ကရင်လူငယ်များ၏ အနာဂတ်ကို ပညာအလင်း ထွန်းညှိဆောင်ကြဉ်းပေးချင်သည် သူ့အာသီသ၊ သူ့ဆန္ဒနှင့် ပေးဆပ်လိုသော အတွင်းစိတ် သဘောထားကို သိရှိခဲ့ရသည်။ အမျိုးသားဘက်စုံ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးနိုင်ရေးအတွက် အခန်းကဏ္ဍများစွာ ရှိသည့်အနက် 'ပညာရေး' အခန်းကဏ္ဍသည်လည်း အဓိကကျဆုံး အခန်းကဏ္ဍဖြစ်ကြောင်း စင်ကာပူနိုင်ငံကို ကိုးကားပြီး သူ ပြောခဲ့သည်။

'အမျိုးသားရေးအတွက် အကောင်းဆုံး စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်ဖို့ မိမိကိုယ်ကို အရင်ပြုစုပျိုးထောင်ဖို့ လိုပါမယ်။ ဒီလို ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြုစုပျိုးထောင်တဲ့နေရာမှာ ပညာရေးကလည်း အဓိကကျပါတယ်။ ပညာဖြင့်မှ လူမျိုးတင့်တယ်သလို ပညာတတ်အများစုနဲ့ လူမျိုးဟာ အောက်ကျနေတာမျိုး မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့။ စင်ကာပူနိုင်ငံက သာကေပါ။'

စောခိုင်သက်ထွန်းသည် ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် ဖားအံတက္ကသိုလ်၌ B.Sc သိပ္ပံဘွဲ့နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ Ramkhamhaeng University မှ Master of Education in Educational Administration ဘွဲ့များကို ၂၀၁၀ တွင် ရယူခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံမြို့တွင် 'ထင်းလုံယာ (ထောင်းလယာ=ရှေ့သို့ချီ)' ပညာရေးစုစည်းရာကျောင်းကို သူငယ်ချင်းတစ်ဦးနှင့်အတူ တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ကျောင်းအုပ်အဖြစ် စတင်တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် ထောင်းလယာကျောင်းအုပ်တာဝန်ကို

ဆရာမတစ်ဦးနှင့် လွှဲပြောင်းခဲ့ပြီး ရန်ကုန်မြို့၊ ကံ့ကော်ပညာရေးစင်တာတွင် ကျောင်းအုပ်အဖြစ် ဆက်လက် တာဝန်ယူခဲ့သည်။

'ကံ့ကော်မှာတော့ လူမျိုးစုံ၊ ဘာသာစုံ၊ နေရာစုံတယ်။ IDPs, refugee and migrant school က ကလေးတွေကိုလည်း လက်ခံတယ်။ အတွေ့အကြုံနဲ့ ပညာကိုလိုချင်လို့ ဒီတာဝန်ကို လက်ခံခဲ့တာလည်း ဖြစ်တယ်။ ကျနော့်ရဲ့ နောက်ထပ် အိပ်မက်တခု ဖြစ်တဲ့ PhD အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ဖို့ အထောက်အကူလည်း ဖြစ်စေခဲ့ပါတယ်။'

ယခုလက်ရှိအချိန်တွင် ကျောင်းအုပ်စောခိုင်သက်ထွန်းသည် မိမိတာဝန်မှ နုတ်ထွက်စာတင်ခဲ့ပြီး ပြည်သူ့ရေးရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ပါရဂူဘွဲ့အတွက် PhD in the Doctoral Program in Public Administration

ပညာဆက်လက်သင်ကြားရန် College of Local Administration, Khon Kaen University in Thailand ကို ရွေးချယ်ကာ ၂၀၁၇ မှ ၂၀၁၉ အထိ သုံးနှစ်ကြာ တက်ရောက် သင်ကြားရမည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ရန် မိသားစုကိုလည်း အချိန်တန်ကျော်ကြာ စည်းရုံးခဲ့ရကြောင်းလည်း စောခိုင်သက်ထွန်းက ရင်ဖွင့်ခဲ့ပါသည်။

'စဉ်းစားစရာတွေကများတော့ ထိုင်းကိုပဲ ရွေးခဲ့တယ်။ ထိုင်းမှာက ဆွေမျိုးတွေ၊ ကရင်အဖွဲ့တွေရှိတယ်။ ကရင်တွေကို ကူညီခွင့်ရှိတယ်။ အဖေ နေမကောင်းရင် မြန်မာပြည်ကို အလွယ်တကူ ပြန်လာနိုင်သလို မိသားစုအရေးဆိုလည်း သွားရလာရ ပိုနီးပါတယ်။ ကိုယ်စွမ်းညှစ်စွမ်းနဲ့ ကိုယ်ပိုင်အချိန်တွေရှိသမျှ လူငယ်ပညာရေးအတွက် ခြောက်နှစ်ကျော် လုပ်ဆောင်ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနောက်မှာတော့ လိုအပ်ချက်အရ ပညာဆက်လက်သင်ယူဖို့ မိသားစုကို အချိန်တန်ကျော်ယူပြီး စည်းရုံးခဲ့ရတယ်။ အိမ်ထောင်ကျပြီး အသက်သုံးဆယ်ကျော်မှ ကျောင်းပြန်တက်မယ်ဆိုတော့ ပြောစရာဖြစ်တာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်အိပ်မက်ကို ကိုယ်သာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမယ်ဆိုတော့ လုပ်စရာရှိတာ ဆက်လုပ်ရမယ်။ အတိုက်အခံနဲ့ ဝေဖန်မှုတွေ သာမက စိန်ခေါ်မှုတွေက ကျနော့်အတွက် ဝယ်စရာမလိုသော အားဆေးတွေပါ။'

စောခိုင်သက်ထွန်းသည် ထိုသို့ ပါရဂူဘွဲ့ကို ရယူပြီးသည့်နောက် အနာဂတ်လူငယ်များအတွက် သူ့ဆောင်ရွက်ပေးချင်တာကတော့ 'အနာဂတ်မှာ ကရင်ပြည်နယ်ထဲ Community College တည်ထောင်ပေးချင်တယ်။ တို့လူငယ်တွေအတွက်ပေါ့။ လောကကြီးကို ကျောမခိုင်းခင် ကိုယ့်ပြည်နယ်၊ ကိုယ့်လူမျိုးအတွက် ကောင်းမွန်သော အမွေအနှစ်တခု ထားပေးချင်တယ်။ အနာဂတ်လူငယ်တွေအပေါ် သဘောထားကြီးစွာနဲ့ ဆောင်ရွက်ပေးချင်ပါတယ်။'

“စောဒါးဒါးဘူ”
ရေးသားပေးဖို့လာခြင်းဖြစ်သည်။

ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆၆(ဃ) ပယ်ဖျက်သင့်ပြီဟု ကရင်နိုင်ငံရေးပါတီမှ ခေါင်းဆောင်အချို့ပြောဆို

နိုဝင်ဘာ ၂၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောညွန့်သောင်း မည်ဆိုပါက မီဒီယာဌာနများ၊ သတင်းသမားများနှင့် အများပြည်သူများ အနေဖြင့် သတင်းများ တင်ပြရာတွင် သတင်းအမှန် ရေးသားဖော်ပြနိုင်မှု အားနည်းသွားမည်ဟု ကရင်အမျိုးသားပါတီ (KNP) အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး မန်းကျော်ငြိမ်းက ပြောဆိုသည်။ 'ဒီပုဒ်မ ၆၆(ဃ)က အရင်သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်လက်ထက်က ဖျက်သိမ်းပေးဖို့ NLD က တောင်းဆိုခဲ့တဲ့ ဥပဒေတွေဖြစ်တယ်။ အခုက NLD အစိုးရက ဒီပုဒ်မတွေကို ပြန်လည်ကျင့်သုံးနေရင် NLD က ဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ် (NLD)က တောင်းဆိုခဲ့ကြရာ၌ ပုဒ်မ ၆၆(ဃ) လည်း တခုအပါအဝင်ဖြစ်ပြီး ထို

အဆိုပါပုဒ်မသည် လွန်ခဲ့သည့် အစိုးရခေတ်အဆက်ဆက်မှ ရေးဆွဲထားသည့် ဥပဒေပြီး၍ လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးအနေအထားအရ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံသို့ ချီတက်နေသည့်အချိန်တွင် ၎င်းပုဒ်မသည် အဟန့်အတားဖြစ်သည့် အတွက် ဖျက်သိမ်းသင့်ပြီဟု ဖလံ-စဝေါ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (PSD P) အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးလည်းဖြစ်၊ လှုပ်စစ်စွမ်းအင်နှင့် စက်မှုလက်မှုဝန်ကြီးဟောင်းလည်း ဖြစ်သူ စောကြည်လင်းကလည်း ပြောသည်။ စောကြည်လင်းက 'ဒီလို ပုဒ်မမျိုးကို အစိုးရက ကျင့်သုံးနေသလို အစိုးရကို ဘယ်မီဒီယာက ဝေဖန်ရေးသားဖို့ မရဲတော့တဲ့ အနေအ

ထားမျိုး ရောက်သွားမှာပေါ့။ ဒါကြောင့် ပယ်ဖျက်သင့်တယ်လို့ တော့ ကျနော်မြင်ပါတယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ နိုဝင်ဘာ ၂၃ ရက်နေ့က ပြောသည်။ ယင်းပုဒ်မသည် အများပြည်သူများ၏ လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပိုင်ခွင့်အား ခြိမ်းခြောက်စေပြီး ကျူးလွန်သူများကို ချက်ချင်းဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်နိုင်သည့်အပြင် ချမှတ်မည့် ပြစ်ဒဏ်များလည်း ပြင်းထန်သဖြင့် ပုဒ်မ ၆၆(ဃ)ကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်ဟု မြန်မာစာနယ်ဇင်းကောင်စီ အဖွဲ့ဝင် ဦးမြင့်ကျော်က ပြောသည်။ ၎င်းက 'ဒီပုဒ်မဥပဒေကို အမြန်ဆုံး ပြင်ဆင်သင့်တယ်။ မပြင်ဆင်ခင်မှာတော့ အသုံးမချဘဲ ရပ်စဲထားသင့်တယ်။ ဒီပုဒ်မကြောင့် မီဒီယာသမားများနဲ့ နိုင်ငံသားတွေက စိတ်မချရဘဲ နှစ်နာမူတွေ များတယ်ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။ ထို့အပြင် နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက်တွင် နေပြည်တော်မှ ကျင်းပခဲ့သည့် အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေး၌ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး ဦးသန်းဇင် မောင်အား ပုဒ်မ ၆၆(ဃ)နှင့် အမြင်သဘောထားကို သတင်းသမားအချို့ မေးမြန်းရာတွင် ဝန်ကြီးက လက်ရှိ ပုဒ်မ ၆၆(ဃ)ကို ကျင့်သုံးမှုအပေါ် ဘဝင်မကျကြောင်း ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ ယခုလ နိုဝင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့

တွင် Eleven Media Group မှ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ် ဒေါက်တာ သန်းထွဋ်အောင်နှင့် အယ်ဒီတာချုပ် ကိုဇော်တို့ကို အစိုးရအာဏာပိုင်များက ပုဒ်မ ၆၆(ဃ)အမှုဖြင့် ဖမ်းဆီးစာရားစွဲခဲ့ရာ ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်အထိ အသီးသီး ချမှတ်ထားခံခဲ့ရသည့်အပြင် ယခုလက်ရှိအချိန်တွင် ပုဒ်မ ၆၆(ဃ)ဖြင့် အရေးယူခံရသူပေါင်း ၂၅ ဦးရှိသည်ဟု သိရသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ သတင်းဌာနများနှင့် စာရေးဆရာအဖွဲ့များနှင့် အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့က အဆိုပါ ပုဒ်မ ၆၆(ဃ)ကို ဖျက်သိမ်းပေးရန် တောင်းဆိုမှုများ ရှိနေကြသည်။

ကရင်ပြည်နယ်တွင် မကြာခင်ကာလအတွင်း စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများဖြင့် စည်ပင်လာမည်ဟု သမ္မတပြော

နိုဝင်ဘာ ၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကရင်ပြည်နယ်တွင် မကြာခင်ကာလအတွင်း စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများဖြင့် စည်ပင်လာတော့မည်ဖြစ်ရာ ရှေ့ကို မျှော်ကြည့်လျှင် အမှန်ပင် အားတက်ဝမ်းမြောက်ရသည်ဟု နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သည့် ၆၁ ကြိမ်မြောက် ကရင်ပြည်နယ်နေ့အတွက် ပေးပို့သည့် နိုင်ငံတော် သမ္မတဦးထင်ကျော်၏ သဝဏ်လွှာထဲတွင် ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့သည်။ 'တချိန်က တိုက်ပွဲများဖြင့် ယမ်းငွေဝေခဲ့သော ကရင်ပြည်နယ်သည် မကြာခင်ကာလအတွင်း စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများဖြင့် စည်ပင်လာတော့မည်ဖြစ်ရာ ရှေ့ကို

မျှော်ကြည့်လျှင် အမှန်ပင် အားတက် ဝမ်းမြောက်ရပါသည်။ များမကြာခင် ကာလများအတွင်း ကရင်ပြည်နယ်၌ အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပပြုလုပ်နိုင်ရန် ပြင်ဆင်လျက်ရှိကြောင်း သတင်းကောင်းများကြားသိရသည့်အတွက်လည်း များစွာ ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်ယူမိပါသည်' ဟု သမ္မတက ပြောသည်။ ကရင်ပြည်နယ်တွင် လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအားနည်းခဲ့ရပြီး စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများသာမက နှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း မျိုးဆက်အလိုက် လူငယ်များ၏ အနာဂတ်များ ဆုံးရှုံးခဲ့ကြောင်း၊ ယနေ့ ကရင်ပြည်နယ်ရှိ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်လာခြင်းကြောင့် ပြည်နယ်သူ ပြည်နယ်သားများ အနေဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေး၏ အသီးအပွင့်များကို ရရှိခံစား နေကြရပြီဖြစ်သလို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခွင့်အလမ်းသစ်များလည်း ရရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံတော် သမ္မတ ဆက်ပြောသည်။ သမ္မတ၏ သဝဏ်လွှာအပေါ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် အမတ်ဟောင်း တဦးဖြစ်သူ ဖလံ-စဝေါ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီမှ ဒေါ်နန်းစေအွာက 'ပြည်နယ်ဒေသ နိုင်ငံတခုမှာ စက်ရုံအလုပ်ရုံ များလာရင်ဆိုတာ

လောက်ပဲ အဲဒီဒေသဟာ ဖွံ့ဖြိုးတယ်လို့ယူဆလို့ မရဘူးလို့၊ အဲဒီပြည်နယ်ဒေသရဲ့ လိုအပ်နေတဲ့ ဒီမိုကရေစီရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ တရားလွတ်လပ်မှုတို့ အရေးတွေအားလုံးကို၊ ပဋိပက္ခဖြစ်စေတဲ့အရာမျိုးတွေကို အရင် ဆောင်ရွက်သင့်တယ်။ ဒါလေးတွေ ငြိမ်းချမ်းမှုကျမတို့ တိုးတက်တဲ့လမ်းစဉ်ကို ဆက်ပြီး လုပ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်လို့ အဲလိုပဲ ပြောချင်ပါတယ်'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။ ၎င်းအပြင် ပြည်ထောင်စု သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို အေးချမ်းသာယာပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်သည့် ဒီမိုကရေစီ ဖက်ဒရယ် ပြည်တဘက်စာမျက်နှာသို့ ▶▶▶

စာသင်နှစ်(၅)နှစ်အထက် နယ်စပ်ကျောင်းဆရာ/ဆရာမ များအား ဂုဏ်ပြုဆု KED ပေးအပ်

နိုဝင်ဘာ ၂၆ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စအိုင်ဆု

ကရင်ပညာရေးဌာန - KED လက်အောက်တွင် ပညာသင်ကြားနေသည့် စာသင်နှစ် ၅ နှစ်အထက်ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမများအား အသိအမှတ်ပြု ဂုဏ်ပြုဆုကို KED က နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ဖားအံခရိုင်၊ ပိုင်ကျိုမြို့နယ်၊ ကလေးမိုးခါးကျေးရွာ၌ ပြုလုပ်သည့် ပြည်တွင်း စစ်ဘေးရှောင် ဒုက္ခသည် ကျောင်းသားစုံညီပွဲတော်တွင် ပေးအပ်ခဲ့သည်။

KED ပညာရေးဌာန လက်အောက်ရှိ ဒေသနယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ပညာသင်ကြားပေးနေသည့် စာသင်နှစ်ကာလ ၅ နှစ်မှ နှစ် ၂၀ ကျော် ပေးဆပ်လုပ်ဆောင်နေသော ကျောင်းဆရာ / ကျောင်းဆရာမများကို လေးစား အသိအမှတ်ပြုမှုများကို လေးစား အသိအမှတ်ပြုမှု ရှိစေရန် ရည်ရွယ်၍ ဂုဏ်ပြုပေးအပ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု KED ဌာန၏ ပိုင်ကျိုမြို့နယ် အတွင်းရေးမှူး စောရိန်းဘိုးက ပြောသည်။

'ကျနော်တို့ဒေသမှာ တွေ့ရတဲ့ ဆရာ/ ဆရာမတွေ ကိုယ်ကျိုးစွန့်ပေးဆပ် ပညာသင်ကြားနေတာ

အခက်အခဲ ဒုက္ခတွေ များစွာရှိတယ်။ ဒါတွေကို ကျနော်တို့ အသိအမှတ်မပြုဘူးဆိုရင် သူတို့လည်း စိတ်ဓာတ်ကျမှုကို ခံစားရတာမျိုး သူတို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို မြှင့်တင်ပေးချင်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ပါ' ဟု ပြောသည်။

ထို့အပြင် အဆိုပါ ဂုဏ်ပြုဆုပေးအပ်ပွဲကို ကျောင်းသားစုံညီပွဲတော်၌ ပြုလုပ်ခြင်းမှာ ကျောင်းသူ/ ကျောင်းသားများအား မြင်တွေ့စေရန်နှင့် ၎င်းတို့ဆရာ/ ဆရာမများအား အတုယူ အလေးထားမှုရှိစေရန် ရည်ရွယ်ကြောင်းလည်း စောရိန်းဘိုးက ဆက်ပြောသည်။

၎င်းအသိအမှတ်ပြု ဂုဏ်ပြုဆုကို ပေးအပ်ရာ၌ ၅ နှစ်ကာလရှိသော ဆရာ/ ဆရာမများအား KED ဌာန အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်၊ ၁၀ နှစ်ကာလကို ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်နှင့် နှစ် ၂၀ ကာလကို ဂုဏ်ထူးဆောင်ငွေတံဆိပ်ဆု၊ နှစ် ၃၀ ကာလအား ဂုဏ်ထူးဆောင် ရွှေရည်တံဆိပ်ဆုနှင့် နှစ် ၄၀ ကာလအား ဂုဏ်ထူးဆောင်ရွှေတံဆိပ်ဆု စသည်ဖြင့် အဆင့်ဆင့် သတ်မှတ်ပေး

အပ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု KED က ဆိုသည်။

ဂုဏ်ပြုဆုချီးမြှင့်ခံရသူ ကလေးမိုးခါးကျောင်းမှ ဆရာမ နော်လယ်ဟီးလားက 'ဂုဏ်ပြုဆုကိုရမယ်လို့ တခါမှ မစဉ်းစားခဲ့ဖူးပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျမတို့ ကျောင်းဆရာမတွေမှာ ကြုံတွေ့ရတာ တခါတခါ အခက်အခဲရှိသလို အဆင်ပြေတဲ့ အခါလည်း ရှိတာပေါ့။ မိသားစုအတွက်လည်း အားနည်းချက်တွေ ရှိခဲ့တယ်။ ဒီနေ့မှာ ဆုရတယ်လို့ သိလိုက်ရတော့ အရမ်းပျော်ရွှင်မိတာပေါ့' ဟု ပြောသည်။

ယခုနှစ်တွင် ပိုင်ကျိုမြို့နယ်အတွင်း ပေးအပ်ရန်လျာထားသည့် ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမပေါင်း ၂၇ ဦးရှိသည့်အနက် သွားလာရေး အခက်အခဲများကြောင့် ဂုဏ်ပြုပွဲသို့ ၁၁ ဦးသာ တက်ရောက်နိုင်ခဲ့သည်။ အလားတူ ဂုဏ်ပြုဆု ပေးအပ်ခြင်းမျိုးကို ယမန်နှစ်က အောက်တိုဘာ ၅ ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သည့် ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့တွင် ပိုင်ကျိုမြို့နယ်၊ စေဖိုးခါးကျေးရွာတွင် ဆရာ/ ဆရာမ ၁၀ ဦးကို ပေးအပ်ခဲ့သည်။

▶ တဘက်စာမျက်နှာမှ

ထောင်စုအဖြစ် တည်ဆောက်ရာတွင် တိုင်းရင်းသား အားလုံး တန်းတူရည်တူ ပါဝင်ဖော်ဆောင်နိုင်ရေးသည် အထူးအရေးကြီးကြောင်း၊ ပြည်ထောင်စု၏ နိုင်ငံရေး ပြဿနာများကို ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာသော နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲ များမှတစ်ဆင့် မိမိတို့အားလုံး မျှော်မှန်းသော ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက် အခြေခံမူ

ဝါဒများ ထွက်ပေါ်လာမည်ဟု အခိုင်အမာယုံ ကြည်ထားကြောင်းလည်း နိုင်ငံတော်သမ္မတ သဝဏ်လွှာထဲတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ပြီးခဲ့သည့် စက်တင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့က ပြုလုပ်သည့် ဒုတိယအကြိမ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် အရေးပေါ်အစည်းအဝေးတွင် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့မှ ကရင်ပြည်နယ်၊ စက်မူလက် မှုဖွံ့ဖြိုးရေး ဥပဒေကြမ်းကို တင်သွင်းခဲ့သေးသည်ဟု

သိရသည်။

သံလွင်ခရိုင်ကို ကရင်ပြည်နယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးရန် ၁၉၅၁ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေကို နိုင်ငံတော်သမ္မတ လက်မှတ်ရေးထိုးသော နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့ကို ကရင်ပြည်နယ်နေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ပြီး ၁၉၅၅ ခုနှစ်မှစတင်၍ ကရင်ပြည်နယ်နေ့ အခမ်းအနားကို နှစ်စဉ်ကျင်းပခဲ့သည်မှာ ယခုနှစ်အထိဖြစ်သည်။

၂၀၁၃ စက်တင်ဘာလမှ စတင်ထုတ်ဝေသည်

မြောင်းမြမြို့နယ်အတွင်း ကျောင်းနှစ်ကျောင်း ဆောက်လုပ်ခွင့် ကရင်အိကိုကုမ္ပဏီတင်ဒါအောင်မြင်

နိုဝင်ဘာ ၁၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောထွန်းလင်း

ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီး၊ မြောင်းမြမြို့နယ်၊ စခန်းကြီးကျေးရွာ အ.ထ.က နှင့် ရိုးကျေးကျေးရွာ အ.မ.က ကျောင်း နှစ်ကျောင်း ဆောက်လုပ်ခွင့်ကို တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရထံမှ ကရင်အိကိုကုမ္ပဏီ (Karen Eco Co.Ltd) က တင်ဒါရရှိသွားသည်ဟု ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ စောထူးစေးက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ နိုဝင်ဘာ ၁၂ နေ့တွင် ပြောသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး အတွင်း အစိုးရ စာသင်ကျောင်းများ ပြန်လည် တည်ဆောက်ပြုပြင်ရန်အတွက် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့က ပြီးခဲ့သည့် စက်တင်ဘာလအတွင်း တင်ဒါခေါ်ယူခဲ့ပြီး ကုမ္ပဏီပေါင်း ၂၀၀ ကျော် လျှောက်ထားသည့်အနက်မှ ကုမ္ပဏီ ၇၀ ကျော် တင်ဒါအောင်မြင်ခဲ့ရာတွင် ယခုလို ကရင်အိကိုကုမ္ပဏီလည်း ပါဝင်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ စောထူးစေးက 'ကျနော်တို့ ကုမ္ပဏီကို မြောင်းမြမြို့နယ်ထဲက ကျောင်းနှစ်ကျောင်း ဆောက်ဖို့ တင်ဒါအောင်တယ်။ ဆောက်ရမယ့် ရွာတွေက ကရင်ရွာတွေဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်ကရင်ဒေသက ကျောင်းတွေကို ကိုယ့်

ကရင်ကုမ္ပဏီက တည်ဆောက်ခွင့် ရတာ ဂုဏ်ယူတယ်။ သက်မှတ်ထားတဲ့ စံချိန်စံညွှန်းနဲ့အညီ ဆောက်မယ်။ ကုမ္ပဏီက အင်ဂျင်နီယာတွေနဲ့ ဒေသခံအလုပ်သမားတွေကို ဝဲ သုံးပြီးဆောက်မယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

အဆိုပါ ကျောင်းများ တည်ဆောက်ရန် တင်ဒါ လျှောက်ထားသည့် ကုမ္ပဏီ ၂၀၀ ကျော်ကို တင်ဒါ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနှင့် အညီ အဆင့်ဆင့်စိစစ်ခဲ့သလို တင်ဒါရွေးချယ်ရာတွင်လည်း ပညာရေးဌာန၊ ပုသိမ် နည်းပညာ တက္ကသိုလ် နောက်ဆုံးနှစ် မြို့ပြ အင်ဂျင်နီယာ ကျောင်းသားများ၏ အကူအညီများ ရယူ စိစစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု တင်ဒါစိစစ်ရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ လူမှုရေး ဝန်ကြီး ဒေါက်တာ လှမြတ်သွေးက ပြောသည်။

ထို့အပြင် တင်ဒါအောင်မြင်သည့် ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် အစိုးရနှင့် ပူးပေါင်းပြီး ဒေသခံပြည်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားကို ရှေးရှုကာ အရည်အသွေးပြည့်မီအောင် တည်ဆောက်ပေးရန် လူမှုရေးဝန်ကြီး ဒေါက်တာလှမြတ်သွေးက ပုသိမ်မြို့၊ ဧရာရွှေဝါ ခန်းမ၌ နိုဝင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့က ပြုလုပ်သည့် တင်ဒါအောင်ကုမ္ပဏီများနှင့် တွေ့ဆုံပွဲ

တွင် ပြောသည်။

ကရင် အိကို ကုမ္ပဏီ အနေဖြင့် စခန်းကြီး အ.ထ.က ကျောင်းဆောင်ပေ ၁၂၀-၃၀ ကို ကျပ် ၄၆၈ သိန်း၊ ရိုးကျေး အ.မ.က ကျောင်းဆောင်ပေ ၆၀-၃၀ ကို ကျပ် ၂၄၃ သိန်း အစိုးရက ခွင့်ပြုပေးမည်ဖြစ်ပြီး ၂၀၁၇ ဧပြီ ၃၀ ရက်နေ့ အပြီးတည်ဆောက်ရမည်ဖြစ်ကာ လာမည့် အပတ်အတွင်း ဆောက်လုပ်ရေးစတင်ရန် အစိုးရနှင့် စာချုပ် ချုပ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ကုမ္ပဏီ တာဝန်ရှိသူများ ထံမှ သိရသည်။

ကရင်အမျိုးသားများ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ စုပေါင်းလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ ကရင်အိကိုကုမ္ပဏီကို ကရင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များက ဦးဆောင်ကာ ဩဂုတ်လအတွင်းက ရန်ကုန်မြို့၊ ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ်၊ ကရင်အမျိုးသားရပ်ကွက်၊ ဦးကျော်ထွန်းဇလမ်း၊ အိမ်အမှတ်(၁၁) ၌ ရုံးခန်းဖွင့်လှစ်ထားပြီး ကုမ္ပဏီ အနေဖြင့် ကရင်ပြည်နယ်၊ လှိုင်းဘွဲ့မြို့နယ်အတွင်း World Vision (မြန်မာ) က တည်ဆောက်ရန်ရှိသည့် မူလတန်းလွန်ကျောင်း သုံးကျောင်း ဆောက်လုပ်ခွင့်တင်ဒါကိုလည်း လျှောက်ထားကြောင်း သိရသည်။

စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများမှ ပြန်လည်အသုံးပြုနိုင်ရန် လူငယ်များ စွန့်ဦးတီထွင်မှုပြိုင်ပွဲပြုလုပ်

နိုဝင်ဘာ ၂၀ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောထွန်းသောင်း

ကရင်ပြည်နယ်တွင်းရှိ လူငယ်များ၏ စိတ်ကူးဖြင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများမှ ပြန်လည်အသုံးပြုနိုင်ရန် လူငယ်များ စွန့်ဦးတီထွင်မှု ပြိုင်ပွဲအစီအစဉ်တခုကို ကရင်ပြည်နယ်ရှိ စွန့်ဦးတီထွင်မှု လူငယ်အဖွဲ့မှ ဦးစီး၍ နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်က ဖားအံမြို့၊ ကန်သာဦးခန်းမဆောင်၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

အဆိုပါပြိုင်ပွဲကို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်နှင့် ပြန်လည်အသုံးပြုနိုင်မည့် ပစ္စည်းများကို တီထွင်ဖန်တီးသည့် စိတ်ကူးကျင့်ပွဲနှင့် တသီးပုဂ္ဂလပြိုင်ပွဲဝင်သူတို့က အဖွဲ့လိုက်၊ တဦးချင်းအလိုက် ကျင်းပသူ စရိုင်းက ပြောသည်။

'စွန့်ပစ်ပစ္စည်းတွေ စနစ်တကျ စွန့်ပစ်မှုမရှိရင် တကယ်ပဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိခိုက်တယ်ဆို

တာ မီးမောင်းထိုးပြချင်တာရယ်။ လူငယ်တွေက ဒီစွန့်ပစ်ပစ္စည်းတွေကို တီထွင်ဖန်တီးပြီးတော့ ဘယ်လိုပြန်လည် အသုံးပြုနိုင်မလဲဆိုတာ အသိပေးစေချင်တာရယ်ကြောင့် ဒီပွဲကို အခုလို ပြင်ပွဲတွေနဲ့ ကျင်းပရခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်' ဟု စရိုင်းက ပြောသည်။

ပြိုင်ပွဲတွင် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများဖြင့် လူငယ်များ၏ ကိုယ်ပိုင်စိတ်ကူးနှင့် ပြုလုပ်ဖန်တီးထားသည့် ပစ္စည်းများကို အိမ်အလှဆင်ပစ္စည်းများ၊ လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများ ပါဝင်သော ပစ္စည်းများ၏ ဖန်တီးပုံ အဆင့်ဆင့်နှင့် အသုံးပြုပုံကို ပြိုင်ပွဲဝင်ကြသည့် လူငယ်အဖွဲ့ ၂၀ ကျော်နှင့် တသီးပုဂ္ဂလပြိုင်ပွဲဝင်သူတို့က အဖွဲ့လိုက်၊ တဦးချင်းအလိုက်ဖြင့် ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့ကြသည်။

ပြိုင်ပွဲဝင် ဖလုံ ပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့ PEDU မှ စောသိန်းဇော်ဌေးက 'ကျနော်တို့အဖွဲ့က

အသုံးပြုလို မရတော့တဲ့ စွန့်ပစ်ကားတာယာတွေကို လိုက်စုတယ်။ နောက် လူထိုင်တဲ့ ကုလားထိုင်တွေ စားပွဲခုံတွေကို ပြန်လည်ပြုလုပ်ပေးတယ်။ အသုံးပြုလိုလည်း ရတယ်။ ကုန်ကျစရိတ်လည်း နည်းတယ်' ဟု ပြောသည်။

ထိုပြိုင်ပွဲအစီအစဉ်သို့ ကရင်ပြည်နယ်မှ ဌာနဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများ၊ ရန်ကုန်မှ စီးပွားရေး ပညာရှင်များ၊ ကျောင်းသူ/ ကျောင်းသားများနှင့် ဆရာ/ ဆရာမများနှင့် ဒေသခံလူငယ်များ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ကရင်ပြည်နယ်၊ စွန့်ဦး တီထွင်မှု လူငယ်ကွန်ယက်အဖွဲ့ကို ဒေသခံလူငယ် ၂၀ ဦးဖြင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်က စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး လက်ရှိ ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ လူမှုရေးအဖွဲ့နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်နေကြသည့် လူငယ်တို့ဖြင့် စုပေါင်း ဖွဲ့စည်းထားသည်။

ရာဘာစေးခြစ်အလုပ်သမားရှားပါးမှုကြောင့် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးရှိ ရာဘာခြံအများစုလုပ်ငန်းမလည်ပတ်နိုင်

ဆောင်းသီးနှံ ပညာပေးဟောပြောပွဲ

လယ်သမားတစ်ဦးချင်း ဝင်ငွေတိုးရန် ဆောင်းသီးနှံစိုက်ပျိုးရေး အသိပညာပေးဟောပြော

နိုဝင်ဘာ ၂၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောမြတ်ဦးသာ စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊ မြေယာစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဌာနတို့ ပူးပေါင်းပြီး လယ်သမားတစ်ဦးချင်း ဝင်ငွေတိုးလာစေရန် ရည်ရွယ်ပြီး ဆောင်းသီးနှံ စိုက်ပျိုးရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲတစ်ခုကို နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့က ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်၊ ခလယ်ကျေးရွာဘုန်းကြီးကျောင်း၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ကြာအင်းဆိပ်ကြီး မြို့နယ်၊ စိုက်ပျိုးရေးဌာန ဦးစီးမှူး ဦးသက်လွင်က 'ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမှာ တော့ ပဲစိုက်တဲ့အလေ့အထ နည်းတယ်။ မိုးစပါးကလည်း ခေတ်မီသိပ္ပံနည်းကျနဲ့ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် မသွားနိုင်သေးဘူးလေ။ အထွက်နှုန်းလည်း သိသိသာသာ မပြောင်းလဲသေးဘူးပေါ့။ သူတို့ တဦးချင်း ဝင်ငွေတိုးလာအောင် ပဲသီးနှံစိုက်ပျိုး စေတိုးချဲ့မယ်ဆိုရင် ဝင်ငွေတိုးလာနိုင်တယ်။ အဲဒါကို ရည်ရွယ်ပြီး အသိပညာ လာပေးရတာဖြစ်တယ်' ဟု ပြောသည်။

ယခုနှစ် စပါးဈေးကျဆင်းသည့်အတွက် ပြီးခဲ့သည့် လေးပတ်က ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း မျိုးစပါးဈေး တင်းတရာလျှင် ၃ သိန်းခွဲ ဝန်းကျင်အထိသာ ဈေးနှုန်းရှိခဲ့ပြီး လယ်သမားတစ်ဦးချင်း စိုက်ပျိုးကုန်ကျစရိတ်ပင် ပြန်မရနိုင်သည့်အတွက် ပြန်လည် ဖာထေးနိုင်ရန် နိုင်ငံခြားဈေးကွက်နှင့် ဒေသအတွင်းဈေးနှုန်းရှိသည့် ပဲများကို တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် လာရောက် အသိပညာပေးခြင်းလည်း ဖြစ်သည်ဟု ဦးသက်လွင်က ဖြည့်စွက်ပြောဆိုသည်။

ကြာအင်းဆိပ်ကြီး မြို့နယ်တွင် ပဲတီစိမ်း၊ မတ်ပဲနှင့် အခြားပဲအနည်းစု ၈၀၂ သောင်းကျော်နီးပါး စိုက်ပျိုးထားကြပြီး ၂ ဧကနှင့် အထက်စိုက်ပျိုးထားသည့် တောင်သူများကို ပဲမျိုးတဝက်ထောက်ပံ့ပေးသွားမည်ဟု မြို့နယ် စိုက်ပျိုးရေးဌာနက ပြောသည်။

ခလယ်ကျေးရွာမှ ပဲစိုက်တောင်သူ ဦးစိုးက 'ဒီနှစ်မှာ ၂ ဧက လောက်တော့ စိုက်ထားတယ်။ နေပူလိုက်၊ မိုးရွာလိုက်နဲ့ ဆိုရင် အပင်တွေ မသန်တော့ဘူး။ ဒီမှာက ကောက်ရိတ်ပြီးတာနဲ့ မိရိုးဖလာနည်းနဲ့ပဲ ထွက်ယက်ပြီး ပျိုးကျတာပဲ။ ဖြစ်နိုင်ရင် ပဲမစိုက်ပျိုးခင် တာဝန်ရှိသူတွေပေါ့လေ။ ကျနော်တို့ စိုက်ခင်းကိုလာပြီး စိုက်ပျိုးနည်းပညာတွေ လာရောက် ပြောပေးစေချင်တယ်' ဟု ပြောသည်။

အဆိုပါ ဆောင်းသီးနှံ စိုက်ပျိုးရေး ပညာပေးဟောပြောမှု အစီအစဉ်တွင် မြေယာစီမံ/စာရင်းအင်းဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး အပါအဝင် ဒေသခံတောင်သူ ၅၀ ကျော် တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး တံခွန်တိုင်၊ တောင်ဒီးကျေးရွာနှင့် ဘုရားသုံးဆူ ဒေသဘက်ရှိ ကျေးရွာများတွင်လည်း အလားတူ စိုက်ပျိုးရေး အသိပညာပေးလုပ်ငန်းကို ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားမည်ဟု သိရသည်။

နိုဝင်ဘာ ၁၉ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောမြတ်ဦးသာ ယခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့ရာဘာဈေးနှုန်း ပြန်မြင့်တက်လာသည့်အတွက် ပြည်တွင်းရာဘာဈေးနှုန်း ပြန်လည် ကောင်းမွန်လာခဲ့သော်လည်း ရာဘာအစေးခြစ် အလုပ်သမားများ မရှိသောကြောင့် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်တစ်ဝိုက်ရှိ ရာဘာခြံအများစုမှာ အစေးခြစ် လုပ်ငန်းကို မလည်ပတ်နိုင်ဘဲ ယခုအချိန်ထိ ပိတ်ထားရဆဲဖြစ်သည်ဟု ရာဘာခြံရှင်များထံမှ သိရသည်။

ယခုလ နိုဝင်ဘာလလယ်အထိ ပြည်တွင်း ရာဘာဈေးနှုန်း အထူပြား တပေါင်လျှင် ၆၅၀ ကျပ်နှင့် အလတ်ပြားတပေါင်လျှင် ၇၀၀ ကျပ်အထိ ဈေးနှုန်းအနည်းငယ် ပြန်တက်လာသည့်အတွက် အလုပ်သမားတစ်ဦးလျှင် တနေ့လုပ်အားခ ၂ သောင်းကျော်ထိ ရရှိနေသော်လည်း အစေးခြစ်အလုပ်သမား မရှိသောကြောင့် ခြံရှင်အများစုမှာ ၎င်းတို့လုပ်ငန်းကို မလည်ပတ်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကြာအင်းဆိပ်ကြီး မြို့နယ်မှ ရာဘာခြံရှင် ကိုသားငယ်က 'တယောက်တဝက် ပေးတာတောင် ရာဘာအစေးခြစ်သမား ငှားလို့ မရဘူး ဖြစ်နေတယ်။ တချို့ဆို စိုက်ထားတာ ၁၀ နှစ်ကျော်လာပြီ။ အစေးထုတ်လုပ်နိုင်မှု ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက်ပဲ။ လုပ်ငန်းလည်ပတ်နိုင်သေးတယ်။ အရင်နှစ်တွေက ဈေးနှုန်း တောက်လျှောက်ကျ လာတော့ အလုပ်သမားတွေ ထိုင်းဘက်ကို သွားရောက် အလုပ်လုပ်တာ များတယ်' ဟု နိုဝင်ဘာ ၁၇ ရက်နေ့က ပြောသည်။

ထို့အပြင် မျိုးပင်မမှန်သည့် အတွက် အစေးထွက်နှုန်းသည့် ခြံအချို့မှာ အလုပ်သမားငှားရမ်းရခက်ခဲပြီး တရက်ကို ပေါင် ၆၀ ထွက်သည့် ခြံတွင် တနေ့လျှင် ကျပ်တသောင်းကျော်ထိ ဝင်ငွေရှိသော်လည်း ရာဘာဈေးနှုန်း ပြန်ကျမည်ကို စိုးရိမ်ကြသည့်အတွက် အလုပ်သမား အများစုမှာ နေ့စားအလုပ်ဘက်ကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြသည်ဟု ရာဘာခြံရှင် ကိုသားငယ်က ဆက်ပြောသည်။

ခလယ်ရွာမှ ရာဘာခြံရှင် ဦးကိုနိုင်ကလည်း 'အရင်နှစ်တွေက ရာဘာဈေးနှုန်း တောက်လျှောက်ကျတော့ ခြံရှင်ရော၊ အလုပ်သမားရော အများစု ထိုင်းဘက်ကို အလုပ် သွားလုပ်ကြတယ်။ ရာဘာဈေး ပြန်တက်လာတော့ ရုတ်တရက် ပြန်မလာနိုင်ကြသေးဘူးပေါ့။ အဓိက ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှုကို စောင့်ကြည့်နေကြတယ်။ အလုပ်သမားရမရလို့ ခြံလုပ်ငန်း မလည်ပတ်နိုင်သေးတဲ့ ခြံတွေ အများကြီး ရှိတယ်' ဟု ပြောသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရာဘာစိုက်ပျိုး စက် ၁၆၀၀၀၀ (တသန်းခြောက်သိန်း) ခန့်ရှိသည့်အနက် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးတွင် ရာဘာခြံစက်ပေါင်း တသိန်းကျော် ရှိသည်။ တနှစ်ကို ရာဘာထွက် ကုန်ကြမ်းတန်ချိန် ၁၇၀၀၀ ခန့်ကို နိုင်ငံခြားသို့ တင်ပို့နိုင်ခဲ့ပြီး ၇၀% ကို တရုတ်နိုင်ငံသို့ အဓိက တင်ပို့ခဲ့သည်ဟု မြန်မာနိုင်ငံရာဘာစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူအသင်းထံမှ သိရသည်။

ရာဘာစေးခြစ်ယူနေစဉ်

GNU ငါးဖမ်းနှင့် မွေးမြူရေးဌာန၏ မွေးမြူရေးစခန်းတွင် မျိုးစိတ်ပေါင်း (၉) မျိုးမွေးမြူထား

နိုဝင်ဘာ ၂၀ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စအိုင်းဆူး ကော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ ကော့ကရိတ်-မြဝတီ အာရှလမ်းမအနီးရှိ ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး-GNU ၏ ငါးဖမ်းနှင့် မွေးမြူရေးဌာန(ဗဟို)မှ ဖွင့်လှစ်ထားသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုကျေးရွာ အခြေပြု မွေးမြူရေးစခန်း၌ သား၊ ငါးမျိုးစိတ်ပေါင်း ၉ မျိုးခန့်ကို မွေးမြူထားကြောင်း သိရသည်။

ဒေသခံပြည်သူများအား မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများနှင့် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်ရေး ကြက်၊ ဝက်၊ ဘဲ၊ ဆိတ်၊ နွား၊ ကျွဲ၊ ငါး၊ ဖားနှင့် ကြက်ဆင် စသည့် သားငါးများကို မွေးမြူထားရှိကာ ပွားများလာသည့် သားငါးများကို ဒေသခံပြည်သူများထံသို့ မွေးဘက်ပေးသွားရန် ရည်ရွယ်၍ စီစဉ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကေအဲန်ယူ ငါးဖမ်းနှင့် မွေးမြူရေးဌာန(ဗဟို) တာဝန်ခံ ပဒိုဇောမြမောင်က ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ပဒိုဇောမြမောင်က 'ကျနော်တို့ရဲ့ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကျနော်တို့ဒေသမှာရှိတဲ့ ပြည်သူတွေအတွက် ရည်ရွယ်ပြီးတော့ လုပ်ထားတာဖြစ်တယ်။ ကျနော်တို့ဒါကို အစပျိုးပြီးတော့ မွေးမြူထားတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေကို ပွားများလာတဲ့ အကောင်တွေကနေ ဒေသခံတွေကို မွေးဘက်ပေးဖို့ အစီအစဉ်လုပ်ထားပါတယ်။ အခုလက်ရှိလည်း မွေးဘက်တချို့ပေးထားတာ ရှိပါတယ်' ဟု နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့က ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

အဆိုပါစခန်း၌ ဒေသခံ ပြည်သူများအား မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေး စသည့် သင်တန်းများအတွက် ပါ ရည်ရွယ်ပြီး ဖွင့်လှစ်ထားခြင်း ဖြစ်သလို လက်ရှိ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖော်ဆောင်ဆဲကာလ၌ ကေအဲန်ယူ အဖွဲ့အစည်းအတွက် အင်အားဒေါက်တိုင်တခု အနေဖြင့် ပါဝင်နေခြင်းဖြစ်သည်ဟုလည်း ကေအဲန်ယူ ငါးဖမ်းနှင့် မွေးမြူရေးဌာနက ပြောသည်။

လက်ရှိ ကေအဲန်ယူ ဗဟို မွေးမြူရေးဌာနမှ မွေးမြူထားသည့် မွေးမြူရေးဌာနမှ မွေးမြူထားသည့် မွေးမြူရေးဌာနရဲ့ ဗဟို၊ ခူးပလာယာခရိုင်၊ မိတ္ထီလာဆိတ်၊ နိုင်ငံခြားဆိတ်၊ ဝက်၊ ကြက်ဆင်၊ ဘဲငန်း၊ ဥဘဲ၊ ငါးမွေးကန် ၅ ကန်၊ ဖားကန် ၂ ကန် အပါအဝင် စုစုပေါင်း အကောင်ရေ တသောင်းကျော် မွေးမြူထားသည့်အပြင် စပါး၊ ပဲနှင့် ခြံစိုက်သီးပင်များကိုပါ စိုက်ပျိုး ထားသည်ဟု မွေးမြူရေး စခန်းတာဝန်ခံ ရုံးထိုင်မှူး ဇောမင်းအောင်က ပြောသည်။

၎င်းက 'အကောင်ရေ တသောင်းကျော်ကနေ ဝက်၊ ကျွဲ၊ နွား၊ ဒေသကြက် စတဲ့ တိရစ္ဆာန်အကောင်ရေ ၄၆၅ ကောင်ကို အဖလေး၊ အဖကြီး၊ မြပတိုင်၊ ဒေါက်ပလံ၊ နီကိုင်း၊ စက္ကဝက်၊ ထိမိုးစံ၊ သဝဲသား စတဲ့ကျေးရွာ ၈ ရွာက ဒေသခံရွာသားတွေကို မွေးဘက်အနေနဲ့ ပေးထားတယ်။ ကျန်ရှိတဲ့ သားငါးတိရစ္ဆာန်တွေကို ဒီမွေးမြူရေးစခန်းနဲ့ ကေအဲန်ယူ၊ မွေးမြူရေးဌာနရဲ့ ဗဟို၊ ခူးပလာယာခရိုင်၊ မြို့နယ်အသီးသီးတွေမှာ မွေးမြူ ထားတယ်' ဟု ပြောသည်။

ကေအဲန်ယူ၏ ငါးဖမ်းနှင့် မွေးမြူရေးဌာနအနေဖြင့် ၎င်းဗဟိုအဆင့် မွေးမြူရေးစခန်းကို ယခင် ဦးသိန်းစိန်အစိုးရလက်ထက် ငြိမ်းချမ်းရေး အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်သည့်ကာလ ၂၀၁၅ ခုနှစ် မတ်လမှစကာ ပထမဦးဆုံး စတင် အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည့် မွေးမြူရေးစခန်းတခု ဖြစ်သည်။

အသိမ်းခံမြေများပြန်ရရေးအတွက် ပြည်နယ်အစိုးရလစဉ်ဆောင်ရွက်နေဟု ထွေအုပ်ပြော

နိုဝင်ဘာ ၁၇ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းဝေပြီးစာ ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း အသိမ်းခံထားရသည့် လယ်၊ ယာ၊ မြေများ မူလပိုင်ရှင်များ ပြန်လည်ရရှိရေးအတွက် ပြည်နယ်အစိုးရ အနေဖြင့် လစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးနေပြီ ဖြစ်သည်ဟု အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန၊ ဖားအံ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးအောင်ကျော်ထွန်းက ပြောသည်။

အဆိုပါ ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဖားအံမြို့နယ်၊ ခရိုင်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၌ နိုဝင်ဘာ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပြုလုပ်သည့် လယ်၊ ယာ၊ မြေ အသိမ်းခံထားရသည့် ဒေသခံများနှင့်တွေ့ဆုံပွဲတွင် ဦးအောင်ကျော်ထွန်းက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ယခုလို ပြောဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

၎င်းက 'သူတို့ (မြေအသိမ်းခံရသူများ)ပြောတာ အရေးယူ ဆောင်ရွက်မှု မရှိဘူး။ လူကြီးတွေက ဒီအခြေနေ အခက်အခဲတွေကို သိတယ်။ တတ်နိုင်သမျှ မျက်ခြေမပျက် ဖြေရှင်းပေးတယ်။ ဒါကိုနားလည်သဘောပေါက်အောင် သူတို့ကို ခေါ်ယူ ရှင်းပြတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ်လည်း လစဉ်တလတကြိမ် အစည်းအဝေး ထိုင်ပြီးတော့မှ မြေယာ ပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက် ပေးနေတာရှိတယ်။

တယောက်နဲ့တယောက် အထင်မြင်လွှဲနေတာကို ကျနော်တို့ မပြောပြရင် သူတို့ မသိရဘူး' ဟု ပြောသည်။

လက်ရှိ ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း လယ်၊ ယာ၊ မြေ ပြဿနာများသည် နှစ်ပေါင်းများစွာ ရှိထားသည့် ပြဿနာများဖြစ်သောကြောင့် လျင်မြန်စွာ ဖြေရှင်း၍ မရသည့်အတွက် အစိုးရနှင့်အတူ မြို့နယ်၊ ခရိုင်အဆင့်ဆင့်မှ တတ်နိုင်သမျှ ဖြေရှင်းပေးနေမှုအပေါ် သိမ်းဆည်းခံထားရသူ ဒေသခံများ သိရှိအောင် ယခုလို ခေါ်ယူ အသိပေးခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ဆက်ပြောသည်။

၎င်းတွေ့ဆုံပွဲကို နိုဝင်ဘာ ၁၅ ရက် မွန်းလွဲ ၁ နာရီမှ ၂ နာရီ ၄၅ မိနစ်အထိ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ဖားအံခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် အတူ ဖားအံမြို့နယ်၊ လှိုင်းဘွဲ့မြို့နယ်တို့ရှိ လယ်၊ ယာ၊ မြေ သိမ်းဆည်းခံ ထားရသည့် ကျေးရွာ ၁၄ ရွာမှ ရွာသူ၊ ရွာသား ၇၂ ဦးတို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ဖားအံမြို့နယ် အတွင်းမှ လယ်မြေသိမ်းဆည်းခံရသူ လယ်သမားဟုားအမှူးက 'ကျမလယ်သိမ်းခံရတာက မွေးမြူရေးရဲ့လုပ်ဖို့ သိမ်းတာ။ အခုက မွေးမြူရေးရဲ့ မဟုတ်ဘဲ အကွက်ချ ပြန်ရောင်းတယ်။ အခု အိမ်တွေ ပြည့်နေပြီ။ ကျမလယ် ကျမပြန်လိုချင်တာပေါ့။

လျော်ကြေးဖြစ်ပေါ့။ သူတို့ ပြန်ရောင်းစားတာက တကွက်ကို သိန်း ၁၀၀ ကျော်တယ်။ သူတို့က လယ်မရှိတော့ဘူး ပြောတော့ ကျမတို့ ဘယ်လက်ခံနိုင်မလဲ။ အခုက ဒီမှာလာတာက လယ်ပြန်ရအောင် ပြန်ညှိနှိုင်းပေးဖို့' ဟု ပြောသည်။

ထိုကျေးရွာ ၁၄ ရွာတွင် လယ်၊ ယာ၊ မြေများကို မွေးမြူရေးရဲ့ ပြုလုပ်ရန် သိမ်းယူခြင်း၊ မြိုင်ကလေး ဘီလပ်မြေစက်ရုံအတွက် သိမ်းယူခြင်း၊ ရေဘုတ်ဆည် စီမံကိန်းအတွက် သိမ်းယူခြင်း၊ ဖားအံမြို့သစ်စီမံကိန်းအတွက် သိမ်းယူခြင်းခံရသည့်မြေများ ပါဝင်သလို စစ်တပ်မြေအဖြစ် သိမ်းယူခြင်းများလည်းပါရှိကာ အချို့အသိမ်းယူခံရသည့် မြေများကို အကွက်ချ ပြန်ရောင်းချသည်များလည်း ရှိသည်ဟု မူလပိုင်ရှင်များထံမှ သိရသည်။

ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း သိမ်းယူ ထားသည့် မြေဧကများစွာထဲမှ လက်ရှိ အစိုးရလက်ထက်၊ ပြည်နယ် လယ်၊ ယာ၊ မြေ စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီက စစ်တပ်နှင့် ပြည်နယ်အကျဉ်းဦးစီးဌာန၊ စက်မှုဝန်ကြီးဌာနတို့မှာ ပြန်စွန့် လွှတ်မြေ ၂၃၂ ဒသမ ၄ ဧကကို မူလပိုင်ရှင်များထံ ပြီးခဲ့သည့် ဇွန်လအတွင်း ပထမဆုံး အကြိမ်ပြန်လည် ပေးအပ်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ဘီလပ်မြေစက်ရုံကျောက်မီးသွေးဖြင့် လည်ပတ်ရန် ကန့်ကွက်မှု နိုင်ငံရေးကစားလိုသူများ ဆွပေးခြင်းဟု ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ပြော

နိုဝင်ဘာ ၇ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောညွန့်သောင်း

ဖားအံမြို့နယ်ရှိ မြိုင်ကလေး တန် ၄၀၀၀ ဘီလပ်မြေစက်ရုံကို ကျောက်မီးသွေးဖြင့် ပြန်လည်အသုံးပြုမည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူ့ထုထွေများ ဒုက္ခရောက်မည်ဟု ကန့်ကွက်ပြောဆိုမှုမှာ နိုင်ငံရေးကစားလိုသူများက ဆွပေးခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု နိုဝင်ဘာ ၄ ရက်နေ့တွင် လှာကာရွာလယ်မေ့စွာ ရုံတွင် ပြုလုပ်သည့် ဒေသခံ လူထုများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲ၌ ကရင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် နန်းခင်ထွေး မြင့်က ပြောဆိုခဲ့သည်။

'ဒီကိစ္စကို နိုင်ငံရေးကစားချင်ကြတဲ့သူတွေက လူထုတွေကို ဟိုဆွဒီဆွခြင်းသာဖြစ်တယ်။ လူထုတွေ သေကုန်မယ်။ ဒုက္ခတွေဖြစ် ကုန်မယ်။ ဒုက္ခရောက်ကုန်မယ်။ အဲလိုဖြစ်ခဲ့ရင် ကျမက လုပ်ပါ့မလား။ ကျမတို့က ဖြစ်လာတဲ့ အခြေအနေတခုကို ကြည့်ပြီး လုပ်သင့်မလုပ်သင့်ဆိုတာ စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်သွားမယ်' ဟု ဝန်ကြီးချုပ်က ပြောသည်။

ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အသုံးပြုခဲ့သည့် မီးရထားများနှင့် သင်္ဘောများမှာ ကျောက်မီးသွေးဖြင့် အသုံးပြုခဲ့သလို လက်ရှိအချိန်ထိ အခြားသော ချမ်းသာသည့်နိုင်ငံများတွင်လည်း ကျောက်မီးသွေးကို အသုံးပြုနေဆဲ ဖြစ်ကြောင်းလည်း ဝန်ကြီးချုပ်က ထပ်မံ ပြောဆိုသည်။

၎င်းကိစ္စအပေါ် ဖလုံ-စဝေါ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးလည်းဖြစ်၊ စက်မှုလက်မှုနှင့် လျှပ်စစ်စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဟောင်းဖြစ်ခဲ့သူ စောကြည်လင်းက 'နိုင်ငံရေးနဲ့ ဒီစက်ရုံက တခြားစီပါ။ ဘာမှမဆိုင်ဘူးလို့ ကျနော်တို့ အဲလိုပြောပါတယ်။ အကယ်၍ နိုင်ငံရေးသမားတွေက လုပ်ဆောင်တာ တောင်မှ လူထုအတွက် ကန့်ကွက်ပေးတယ်လို့ပဲ မြင်တယ်။ မဲရဖို့အတွက် ကိစ္စနဲ့ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ မြင်တယ်။ အဲဒါနဲ့ပဲ မဲရနိုင်ပါဘူး။ ကျနော်တို့ ပါတီကလည်း ဒီ

ကျောက်မီးသွေးကိစ္စကို ကန့်ကွက်ပါတယ်' ဟု ပြောသည်။ မြိုင်ကလေး ဘီလပ်မြေစက်ရုံကို လာရောက် တည်ဆောက်စဉ်တွင် ကျောက်မီးသွေးဖြင့် မည်သည့်အခါမျှ လုပ်ဆောင်မည် မဟုတ်ကြောင်း လွန်ခဲ့သည့် ခေတ်အဆက်ဆက်မှ အစိုးရ တာဝန်ရှိသူများက ဒေသခံလူထုအား ကတိကဝတ် ပေးခဲ့သည်ဟု ဒေသခံများက ပြောဆိုကြသည်။

ထိုဘီလပ်မြေ စက်ရုံတို့၏ ခေါင်းတိုင်မှ ထွက်ရှိလာသည့် အမှုန်အမွှားများအား နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ဒေသခံလူထုက ရှူရှိုက်နေကြရ၍ အလွန်ဒုက္ခရောက်ခဲ့ကြရပြီး စက်ရုံကြောင့် ဖြစ်ပေါ်နေသည့် လက်ရှိ ပြဿနာရပ်များကို မဖြေရှင်းနိုင်သဖြင့် ကျောက်မီးသွေးဖြင့် ပြန်လည်အသုံးပြုမည့် ကိစ္စရပ်အား ဆက်လက် ကန့်ကွက်သွားမည်ဟု ဧရပ်ဖြူဆရာတော် အရှင်ဣန္ဒာစာရက မိန့်ကြားခဲ့သည်။

ဆရာတော် အရှင်ဣန္ဒာစာရက 'ကျောက်မီးသွေး မပြောနဲ့အံ့။ လက်ရှိထွက်လာတဲ့ အမှုန်အမွှားတွေကိုပဲ မထွက်အောင် အရင်လုပ်ပြီး ကျောက်မီးသွေးနဲ့ သုံးမယ်ဆိုရင် ထွက်လာမယ့် အဆိပ်ဓာတ်တွေကို ဘယ်လိုဖြေရှင်းမလဲ။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု ဘယ်လောက်ရှိနိုင်သလဲဆိုတာ ဘယ်နှစ်ခါ လူထုတွေကို လာရောက်ရှင်းပြခဲ့ပြီးလဲ။ တာဝန်ယူ၊ တာဝန်ခံမှု ဘယ်လောက် ရှိလဲဆိုတာ လူထုတွေကို မရှင်းပြနိုင်ခဲ့ဘူး' ဟု မိန့်ကြားသည်။

ယင်းစက်ရုံ မြေနေရာအတွက် ယခင် စက်ရုံအာဏာပိုင်များက ဒေသခံလူထု ပိုင်ဆိုင်သည့်မြေဧက ၁၄၄၇.၇၂ ခန့် သိမ်းယူထားပြီး အခြားအသုံးမပြုတော့သည့် ပိုမြေများတွင် ပြန်လည်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သော ဒေသခံများမှာမူ တရားစွဲဆိုခြင်းခံကြရသည်ဟု ဒေသခံဒေါ်လှကြည်က ယခုလို ပြောသည်။

'စက်ရုံ လာဆောက်တုန်းက အမှန်တကယ် စက်ရုံလိုအပ်တဲ့မြေ

က ၈၄၉ ဧကပဲ။ ဒါပေမယ့် စုစုပေါင်း သိမ်းယူလိုက်တဲ့ မြေက ၁၄၄၇.၇၂ ဧကရှိတယ်။ ကျန်မြေတွေကို လူကြီးတွေက အကွက်ရိုက် ပြန်ရောင်းစားတယ်။ ဈေးတန်းလှည့်ဖွင့်ထားပြီး တနှစ်ကို သိန်းနှစ်ရာ ကောက်ခံတယ်။ လူထုတွေကတော့ ပြန်လုပ်စားခွင့်မရ တရားလည်း စွဲခံရသေးတယ်။ မြေမရှိတော့ ကျမတို့သားသမီးတွေက ထိုင်းနိုင်ငံမှာ ကျွန်သွားခံနေရတယ်' ဟု သူမက ပြောသည်။

ထိုနေ့တွေဆုံပွဲတွင် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဒေသခံတို့ အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးပြောဆိုပြီးနောက် သူမအနေဖြင့် နောက်နောင် အချိန်များတွင် လိုအပ်လျှင် လာရောက်တွေ့ဆုံဦးမည်ဖြစ်၍ မြေယာကိစ္စရပ်များအတွက် ဒေသခံများ ပြန်လည်ရရှိနိုင်ရန် ကြိုးစား လုပ်ဆောင်ပေးသွားမည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

တန် ၄၀၀၀ မြိုင်ကလေး ဘီလပ်မြေ စက်ရုံအား ကျောက်မီးသွေးဖြင့် ပြန်လည် အသုံးပြုမည့်ကိစ္စကို ပြီးခဲ့သည့် စက်တင်ဘာ ၃၀ ရက်နေ့က ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ထံသို့ ဒေသခံများက စုပေါင်းကန့်ကွက်စာ ပေးပို့ခဲ့ပြီးနောက် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်က ဒေသခံများအား လာရောက်တွေ့ဆုံခြင်း ဖြစ်သော်လည်း ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်အနေဖြင့် လာရောက်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ ရွေးကောက်ခံလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တဦးအနေဖြင့် လာရောက်တွေ့ဆုံခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ယင်းတွေ့ဆုံပွဲတွင် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်အတူ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် စောသန်းထွဋ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် နန်းသန်းသန်းလွင်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် စောမိုးမြင့်၊ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များ၊ ဒေသအတွင်းရှိ သံဃာတော်များ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် ဒေသခံ ရပ်မိရပ်ဖများ စုစုပေါင်း ၃၀၀ ခန့် ပါဝင်တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

အာရှလမ်းမဖောက်လုပ်ရန် လွန်းညတောင်၌ လမ်းခင်းကျောက်များ ထုတ်ယူမည့်အပေါ် ဒေသခံများ မလိုလား

နိုဝင်ဘာ ၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်။ နန်းဝေပြီးစာ

ကရင်ပြည်နယ်၊ ကော့ကရိတ်မှ ဖားအံမြို့နယ်၊ အိန္ဒြေကျေးရွာအထိ ဆက်ဖောက်လုပ်မည့် အာရှအဝေးပြေး လမ်းမကြီးအတွက် လိုအပ်သည့် လမ်းခင်းကျောက်များကို ဖားအံမြို့နယ်၊ လွန်းညတောင်၌ ထုတ်ယူမည့် အပေါ် မလိုလားကြောင်း ဒေသခံများက နိုဝင်ဘာ ၃ ရက်နေ့တွင် ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

အဆိုပါ လွန်းညတောင်သည် ဒေသခံ ကရင်လူမျိုးများအတွက် သမိုင်းဝင်တောင်ဖြစ်ပြီး ကျောက်

ထုတ်ယူမည့်ဆိုပါက သမိုင်းဝင်နေရာနှင့် ဥယျာဉ်ခြံများ ပျက်စီးသွားနိုင်သလို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိုပါ ထိခိုက်နိုင်သည့် အတွက် ကြောင့် ဒေသခံများအနေဖြင့် လက်မခံနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု လွန်းညကျေးရွာအုပ်စုမှ ခန့်မိုးဒို တောင်နား ဆရာတော် ဦးဇော်ကယက ယခုလို မိန့်ကြားသည်။

ဆရာတော်က 'ဒီလွန်းညမှာ ကုမ္ပဏီတွေက စီမံကိန်းကြီးတွေ လာပြီး ကျောက်လာထုတ်ယူမှာကို ဘုန်းကြီးတို့ လက်မခံနိုင်ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒီတောင်က သမိုင်းဝင်တောင် ဖြစ်တယ်။ ပြီး

တော့ တောင်နားမှာ ခြံတွေရှိတယ်။ သူတို့လာယူမှာက ကျောက်ကျင်းက နည်းတာ မဟုတ်ဘူး။ ပြီးရင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် မပျက်စီးဘူးလို့ ဘယ်သူမှ အာမခံနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီကိစ္စကို ဘုန်းကြီးတို့ ဒေသခံတွေက လုံးဝ လက်မခံနိုင်ဘူး' ဟု မိန့်ကြားသည်။

ကော့ကရိတ်-အိန္ဒြေ အာရှလမ်းမ စီမံကိန်းကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖောက်လုပ်မည့် ဖြစ်ကာ လမ်းခင်းရန် လွန်းညတောင်တွင် ကျောက် ထုတ်ယူရေးအတွက် ဖောက်လုပ်မည့် ကုမ္ပဏီဘက်မှ စကားလာပြောထားသည့် အဆင့်

လမ်းခင်းကျောက် ထုတ်ယူမည့် လွန်းညတောင်

တွင်သာ ရှိသေးသည်ဟု လွန်းညကျေးရွာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး မန်းအောင်ဝင်းရွှေက ပြောသည်။

'ကုမ္ပဏီက ကျောက်လာထုတ်ဖို့ စကားလာပြောထားတာဘဲ ရှိသေးတယ်။ ဘာမှ စမလုပ်သေးဘူး။ သူတို့လည်း အစိုးရ ခွင့်ပြုမိန့်တွေ ရမှ လာထုတ်လို့ ရမှာပေါ့။ ပြီးတော့ ဒေသခံရဲ့ ခွင့်ပြုချက်ရမှ သူတို့လုပ်လို့ ရမှာပေါ့။ ကျနော်တို့ ရပ်မိရပ်ဖ အနေနဲ့ ဒေသခံတွေကို ပြန်မေးတော့၊ လက်မခံဘူးဆိုတော့ သူတို့လည်း လာလုပ်လို့ ရမှာ မဟုတ်ဘူး ထင်တယ်။ ဒါပေမယ့် တောင်ကိုစစ်ဆေးတာ လုပ်ချင်ရင်တော့ ခွင့်ပြုပေးမယ်' ဟု မန်းအောင်ဝင်းရွှေက ပြောသည်။

၎င်းအပြင် လွန်းညတောင်တွင်

ကျောက်ထုတ်ယူရေး လုပ်ငန်းကို ၃ နှစ်စီမံကိန်းဖြင့် လုပ်ဆောင်မည် ဖြစ်ကာ တရက်လျှင် ကျောက်ကျင်းပေါင်း ၃၀၀ ကျော်ထုတ်ယူပြီး တကျင်းလျှင် ၁၅၀၀ နှုန်းဖြင့် ဝယ်ယူမည်ဟု လမ်းခင်းမည့် ကုမ္ပဏီက အောက်တိုဘာလ ပထမပတ်အတွင်းက လာရောက်ပြောဆိုခဲ့ပြီး ကုမ္ပဏီအမည်ကိုမူ တိတိကျကျ သိရှိထားခြင်း မရှိဟု လွန်းညကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ဖြည့်စွက် ပြောဆိုသည်။

အဆိုပါ ကော့ကရိတ်-အိန္ဒြေ အာရှလမ်းမကြီးကို အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (ADB) အစီအစဉ်ဖြင့် ဖောက်လုပ်မည်ဖြစ်ကာ ပြီးခဲ့သည့် ဇူလိုင်လအတွင်းက တရုတ်နိုင်ငံမှ နာမည်ကျော် CRBC ဆောက်လုပ်

ရေးကုမ္ပဏီက လုပ်ကိုင်ခွင့် ရရှိသွားသည်ဟု RFA သတင်း ဌာနတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ADB အနေဖြင့် ယင်း လမ်းစီမံကိန်းတွင် ဒေသခံများ ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိအောင် လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ပြီး ဒေသတွင်း အရပ်ဖက်အဖွဲ့များ၊ ဒေသခံများအနေဖြင့် စီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ သိလိုသည်များကို ADB တာဝန်ရှိသူများထံ အချိန်မရွေး လာရောက်မေးမြန်းနိုင်ကြောင်း အောက်တိုဘာ ၃ ရက်နေ့တွင် ဖားအံမြို့၊ သီရိဖားအံဟို တယ်၌ ပြုလုပ်သည့် ADB နှင့် အစိုးရ၊ လွှတ်တော်၊ အရပ်ဘက်အဖွဲ့တို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ADB မှ တာဝန်ရှိသူများက ပြောဆိုထားသည်။

သျှမ်းပြည်စစ်ရေးပဋိပက္ခတွင် အစိုးရအနေဖြင့် စေတနာ့မှန်ဖို့လိုကြောင်း DKBA (ခွဲထွက်)အဖွဲ့ထုတ်ပြန်ပြောဆို

နိုဝင်ဘာ ၂၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် သျှမ်းပြည်နယ်အတွင်း ဖြစ်ပွားနေသည့် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး အစိုးရအနေဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်နေမှုများတွင် အားလုံးပါဝင်နိုင်ရေး စိတ်ရင်းစေတနာမှန် ပြသရန် မရှိခြင်းကြောင့်ဟု တိုးတက်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ ကရင်အမျိုးသားတပ်မတော် - DKBA (ခွဲထွက်)အဖွဲ့က နိုဝင်ဘာ ၂၄ ရက်နေ့တွင် သဘောထားထုတ်ပြန်၍ ပြောဆိုလိုက်သည်။

လက်ရှိ သျှမ်းပြည်နယ် အရှေ့မြောက်ဒေသရှိ မူဆယ်နှင့် ကွတ်ခိုင်မြို့နယ်များအတွင်း လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများကို အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဗဟိုဌာန(NRPC)မှ နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့ ရက်စွဲဖြင့် ထုတ်ပြန်လိုက်သည့် ကြေညာချက်အပေါ်အခြေခံပြီး DKBA(ခွဲထွက်)အဖွဲ့က ယခုလို သဘောထားထုတ်ပြန် ပြောဆိုလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

DKBA ခွဲထွက်အဖွဲ့၏ ပြောခွင့်ရသူ ဗိုလ်မှူးကြီးစောဆန်းအောင်က ငြိမ်းချမ်းရေး ဖော်ဆောင်ရာမှာ အားလုံး ပါဝင်ရေးဆိုပြီး အသံကောင်းဟစ်ထားပေမယ့်လို့ အားလုံးပါဝင်အောင် မလုပ်နိုင်ခဲ့ဘူး။ ကျနော်တို့အတွက် ဖွင့်ပေးတယ်ဆိုတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးတံခါး ဆိုတာကလည်း အပေါက်ကျဉ်းတယ်ဗျ။ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ရိုးသား စစ်မှန်တုံ့စိတ်နဲ့ မလုပ်ပေးဘူးဆိုရင် သေဒဏ်သံတွေက ဆက်ပေါက်နေ

မှာပဲဖြစ်တယ်ဟု ပြောသည်။ NRPC ၏ နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ရေရှည်တည်တံ့သည့် ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်နိုင်ရန် ၂၁ ရာစုပင်လုံ ညီလာခံသည် တစ်ခုတည်းသော လမ်းကြောင်းဖြစ်သလို ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွင် ပါဝင်သင့် ပါဝင်ထိုက်သူ အားလုံး ပါဝင်နိုင်ရေးအတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးတံခါး အစဉ်အမြဲ ဖွင့်လှစ်ထားကြောင်းနှင့် တန်းတူညီတူ ပါဝင်နိုင်ရေး ကြိုဆိုဖိတ်ခေါ်လျက်ရှိကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ယင်းဖော်ပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ပင်လုံညီလာခံနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်မှုများတွင် ပါဝင်နိုင်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းမှုများရှိခဲ့သော်လည်း အကြောင်းတရားတရား ပြန်ကြားခြင်း မရှိသည့် နောက်ဆုံး ကရင်ပြည်နယ်တွင် တိုက်ပွဲများ ပြန်လည်ဖြစ်ပွားရခြင်းကို အခြေခံကာ DKBA (ခွဲထွက်) အဖွဲ့က ထောက်ပြပြောဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

‘အားလုံး ပါဝင်နိုင်ရေးဆိုတော့ ပင်လုံမတိုင်ခင် ကျနော်တို့လည်း ပါဝင်ချင်တယ်ဆိုပြီး နှုတ်အားဖြင့် ရော၊ တရားဝင်စာ ပို့ပြီးတော့ရော လုပ်ဆောင်ခဲ့တာတွေ ရှိတယ်။ ဘာမှလည်း အကြောင်းမထူးဘူး။ အကြောင်းပြန်တာလည်း မရှိဘူး။ ခွေးကလေးခုန်လို့ ဖုန်မထဘူး ဆိုတာမျိုး ကျနော်တို့ခံစားရတာပေါ့ဗျာ’ဟု ဗိုလ်မှူးကြီး စောဆန်းအောင်က ဆက်လက်ပြောဆိုသည်။

DKBA (ခွဲထွက်)အဖွဲ့အနေဖြင့် ၂၁ ပင်လုံညီလာခံ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် ပြီးခဲ့သည့် ဇွန်လ ၁၂

ရက် နေ့စွဲဖြင့် နိုင်ငံတော် အတိုင်ပင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေး(ဆွေးနွေးမှု) ပူးတွဲ ကော်မတီ UPDJC ထံ စာရေးသား ပေးပို့ခဲ့သော်လည်း ထူးခြားမှုမရှိသဖြင့် စက်တင်ဘာ လဆန်းပိုင်းမှ စတင်ကာ အစိုးရတပ်မတော်၊ နယ်ခြားစောင့်တပ်(BGF) တပ်များနှင့် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း တိုက်ပွဲများ ပြန်လည် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

အလားတူ လက်ရှိ သျှမ်းပြည်နယ်အတွင်း ဖြစ်ပွားနေသည့် တိုက်ပွဲများမှာ မြန်မာတပ်မတော်ဘက်မှ အင်အား တိုးမြှင့်တိုက်ခိုက်မှုများ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်နေသည့်အတွက် အဆိုပါစစ်ရေးနည်းဖြင့် ဖိအားပေးမှုများကို တုံ့ပြန်တိုက်ခိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် ၄ ဖွဲ့ ပါဝင်သည့် ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့များဘက်မှ နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် သဘောထား ထုတ်ပြန်ထားခဲ့သည်။

နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့မှ စတင်ကာ သျှမ်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ ကွတ်ခိုင်၊ မူဆယ်ရှိ တပ်စခန်း၊ ရဲစခန်းများနှင့် ၁၅၅ မိုင် ကုန်သွယ်ရေး စခန်းများအား KIA, MNDA, TNLA နှင့် AA တို့ ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့များ ဝင်ရောက်စီးနင်း တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပွားရာမှ မြန်မာတပ်မတော်နှင့် ယခုအချိန်ထိ တိုက်ပွဲများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေဆဲဖြစ်ပြီး အရပ်သား အပါအဝင် နှစ်ဖက် ထိခိုက်ကျဆုံးမှုများရှိကြောင်း နိုင်ငံပိုင် သတင်းများတွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

နှစ်ဖက်အုပ်ချုပ်ဒေသစာသင်ကျောင်းတွင် အစိုးရတပ်မတော်မှ ကရင်အမျိုးသားအလံပြုတ်သိမ်းမှုဖြစ်ပွားခဲ့

နိုဝင်ဘာ ၂၁ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စအိုင်ဆူး ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး - KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေ ခူးပလာ ယာခရိုင်၊ ဝင်းရေး မြို့နယ်ရှိ နှစ်ဖက်အုပ်ချုပ်နယ်မြေ ဖြစ်သည့် ခုံခံ (ခိုးခေါ)ကျေးရွာမှ မူလတန်း စာသင်ကျောင်း၌ လွှင့်ထူထားသော ကရင်အမျိုးသားအလံကို လမ်းလုံခြုံရေးယူသည့် အစိုးရ တပ်မတော် တပ်ဖွဲ့ဝင်က နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ဖြုတ်သိမ်းခဲ့ကြောင်း ဒေသခံများ၏ ပြောပြချက်အရ သိရသည်။

တိုင်းမှူးလာမည်ဟု အကြောင်းပြချက်ဖြင့် လမ်းလုံခြုံရေး ယူနေသည့် အစိုးရတပ်မတော် ခြေလျင်တပ်ရင်း (ခလရ-၃၁)မှ တပ်သား ၇ ဦးသည် ထိုနေ့စွန်းလွဲ ၃ နာရီခွဲခန့်တွင် မည်သူ့ကိုမျှ အသိပေးခြင်း မပြုဘဲ ကျောင်းရှေ့ရှိ ကရင်အမျိုးသားအလံကို ဖြုတ်သိမ်းခဲ့သည်ဟု ကေအဲန်ယူ ဝင်းရေးမြို့နယ်မှ အမည်မဖော်လိုသူ မြို့နယ်တာဝန်ရှိသူတဦးက နိုဝင်ဘာ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ကရင်သတင်းစဉ်သို့ အတည်ပြု ပြောဆိုသည်။

၎င်းက ‘လမ်းလုံခြုံရေး လုပ်နေတဲ့ ခလရ-၃၁က တပ်သား ၇ ယောက်ပေါ့နော်။ အဲဒီ ခုံခံကျေးရွာမှာ အဲနေ့က တိုင်းမှူးတို့ တက်သွားတယ်လေ။ အဲဒီညနေပိုင်း ၁၅ နာရီ ၃၀ အချိန်မှာ အဲဒီမှာ စာသင်ကျောင်းမှာပေါ့။ ကရင်အမျိုးသားအလံကို သူတို့က သွားဖြုတ်တာ။ ဘာကြောင့်ဖြုတ်တာလဲတော့ မသိရဘူး။ ဒေသခံတွေ လာပြောပြမှ သိရတာ’ဟု ပြောသည်။

အဆိုပါ အလံဖြုတ်သိမ်းခြင်းမှာ မသင့်တော်ကြောင်းနှင့် ယင်းလုပ်ရပ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ၎င်းတို့၏ ခရိုင်နှင့် တပ်မဟာ အသီးသီးထံ

သို့ ကြေးနန်းပို့ အသိပေးထားသည့် အပြင် လက်ရှိတွင် ဝင်းရေးမြို့နယ်၌ အစိုးရတပ်မတော်မှ သွားလာလှုပ်ရှားမှု ပိုများလာသည်ကို တွေ့ရှိရသည်ဟုလည်း ၎င်းမြို့နယ်တာဝန်ရှိသူက ဆက်ပြောသည်။

၎င်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ကရင်အမျိုးသားအလံအပြင် စာသင်ကျောင်းဆိုင်ပုဒ်ကိုပါ ဖြုတ်သိမ်းခဲ့သည့် ခုံခံမူလတန်းကျောင်းကို အစိုးရမဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်း-NGO က ဆောက်လုပ်ပေးထားခြင်း ဖြစ်ပြီး ကျောင်းသူကျောင်းသားများကို ကေအဲန်ယူ လက်အောက်ခံ ကရင်ပညာရေးဌာန-KED ၏ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းအပြင် အစိုးရပညာရေးဌာန၏ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းကိုပါ ထည့်သွင်း သင်ကြားပို့ချပေးသည်ဟု သိရသည်။

ယင်းကိစ္စအပေါ် ဝင်းရေးမြို့နယ်ဒေသခံ စောအဲန်ဆွေက ‘ဒါကတော့ ကရင်တွေကို မမာနဲ့တန်းတူ အခွင့်အရေး သူမပေးဘူး ဆိုတဲ့ သဘောလို၊ ကျနော်မြင်တယ်။ ကရင်ပြည်နယ်မှာ ကရင်အလံမထောင်ရဘူးဆိုရင် ဘယ်သူ့အလံသွားထောင်ရမှာလဲ။ သူတို့လုပ်ချင်သလို လုပ်မယ်။ ကရင်အလံကို သူတို့ အသိအမှတ်မပြုလို့ အခုလိုလုပ်တယ်လို့ မြင်မိတယ်’ ဟု ပြောသည်။

တနိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ်-NCA ပါ နှစ်ဖက်လေးစား လိုက်နာရမည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များမှ အခန်း(၂)၏ အရပ်သားပြည်သူနှင့် ပတ်သက်၍ စောင့်ထိန်းလိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ် စည်းကမ်းများပါ အပိုဒ်(၈)အရ ဥပဒေနှင့်အညီ ပညာသင်ကြားရေးဆိုင်ရာ အခွင့်

အရေးများကို နောက်ယှက်ပိတ်ပင်ခြင်း၊ ပညာရေးဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများနှင့် အတူ စာသင်ကျောင်း၊ အဆောက်အဦများကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ပညာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် ပညာသင်ယူနေသူများကို နောက်ယှက်ဟန့်တားခြင်း မပြုလုပ်ရဟု ပါရှိသည်။

ထို့အပြင် အဆိုပါ စောင့်ထိန်းလိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများပါ အခန်း(၂)၏ အပိုဒ်(၄)အရ ပြည်သူလူထု၏ ဘာသာရေး၊ စာပေ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဓလေ့ထုံးတမ်းဆိုင်ရာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုများကို နောက်ယှက်ခြင်း၊ ဂုဏ်သိက္ခာညှိုးနွမ်းစေခြင်းနှင့် ဖျက်စီးစေခြင်းတို့အား တိုက်ရိုက် ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ မပြုလုပ်ရဟုလည်း ဖော်ပြပါရှိသည်။

ခူးပလာယာခရိုင်တွင် ကေအဲန်ယူနှင့် အစိုးရတို့အကြား အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပြီးနောက် ကရင်ပညာရေးဌာနနှင့် အစိုးရပညာရေးဌာနတို့ ရောနှောအုပ်ချုပ်သည့် စာသင်ကျောင်းတိုင်းတွင် ကရင်အမျိုးသားအလံကို လွှင့်ထူထားလေ့ရှိပြီး ယခုကဲ့သို့ ရောနှောအုပ်ချုပ်သည့် စာသင်ကျောင်းတွင် ကရင်အမျိုးသားအလံ ဖြုတ်သိမ်းခံရမှုမှာ ဝင်းရေးမြို့နယ်၌ ပထမဆုံးအကြိမ် ဖြစ်သည်။

၎င်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကရင်သတင်းစဉ်က ထိုဒေသရှိ လှုပ်ရှားနေသည့် အစိုးရ တပ်မတော်တာဝန်ရှိသူများအား ဆက်သွယ်မေးမြန်း၍ မရရှိခဲ့သော်လည်း အဆိုပါ ဖြစ်ရပ်အပေါ် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်များဘက်က မသိ၍ ပြုမူမိကြောင်း ပြန်လည်တောင်းပန်သည်ဟု နောက်ဆုံး ရရှိသည့် ဒေသ သတင်းအရ သိရသည်။

ကရင်လက်နက်ကိုင် (၃)ဖွဲ့အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲကို တစုတစည်းတည်း သွားရန် ဆုံးဖြတ်

နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စဖန်းရှောင် လူမျိုးအလိုက် ကျင်းပသွားမည့် အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲများတွင် တနိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် (NCA)ကို လက်မှတ် ရေးထိုးထားသည့် ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (KNU)၊ ဒီမိုကရေစီအကျိုးပြု ကရင် တပ်မတော် (DKBA-ကလို့ထူးဘော)နှင့် KNU/KNLA (Peace Council) တို့အနေဖြင့် တစုတစည်းတည်း ပါဝင်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ကရင်ပြည်နယ်၊ မြဝတီမြို့နယ်၊ လေးကော်မြို့သစ်တွင် နိုဝင်ဘာ ၂၁ ရက်နေ့က ပြုလုပ်သည့် ၎င်းကရင်လက်နက်ကိုင် ၃ ဖွဲ့နှင့် ကရင်လူငယ်အစည်းအရုံး KYO၊ ကရင်လူမှု အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်သည့် အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအတွက် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းသည့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်း ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် KNU ဗဟိုကော်မတီဝင် ပဒိုစောလှထွန်းက ‘KNU အပါအဝင် ကျန်တဲ့ ကရင်နှစ်ဖွဲ့ကလည်း အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲတွေကို ဦးဆောင်ခေါ်ယူ ကျင်းပခွင့် ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီအရေးဟာ ကရင်တမျိုးသားလုံးနဲ့ဆိုင်တဲ့ အရေးဖြစ်တဲ့အတွက် သူ့အဖွဲ့ ကိုယ့်အဖွဲ့ ခွဲလုပ်တာမဟုတ်ဘဲ အားလုံးတစုတစည်းတည်း လုပ်သွားကြဖို့ သဘောထား ရရှိခဲ့ ကြတာဖြစ်ပါတယ်’ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ပြောသည်။

အမျိုးသားအဆင့် အကောင်အထည် ဖော်ရမည့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များတွင် စုစည်းစွာ ပါဝင်သွားကြမည့် DKBA (ကလို့ထူးဘောအဖွဲ့)၊ KNU/KNLA (Peace Council) စသည့် ကရင်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များမှာ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၉၄ နှင့် ၂၀၀၇ ခုနှစ်များတွင် KNU အဖွဲ့မှ ခွဲထွက်ကာ သီးခြား ရပ်တည်နေသည့် ကရင်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ

ဖြစ်ကြသည်။ ထို့နောက် ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ NCA လက်မှတ်ရေးထိုးရာတွင် တဖွဲ့ချင်း စီအလိုက် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသော်လည်း နိုင်ငံရေး ဦးဆောင်မှုတွင် KNU ၏ နိုင်ငံရေးဦးဆောင်မှုအတိုင်း လိုက်ပါဆောင်ရွက်သွားကြရန် ယခင်ကတည်းက သဘောတူညီမှု ရခဲ့ပြီးသားဖြစ်သည့် ကရင်လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များလည်း ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။

DKBA (ကလို့ထူးဘော) ဒုစစ်ဦးစီးချုပ် ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောစတီးက ‘နိုင်ငံရေး ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လာရင် KNU က မိခင်အဖွဲ့အစည်းလည်းဖြစ်တော့ ကျနော်တို့ အားကိုးတဲ့အတွက် KNU ဦးဆောင်မှု နောက်ပို လိုက်မယ်။ တချိန်တုန်းက ကျနော်တို့တတွေဟာ KNU သက်သက်ပဲဟာ။ KNU အမြင်ဟာ ကျနော်တို့အမြင်ဖြစ်သလို ကျနော်တို့အမြင်ဟာလည်း KNU အမြင်ပဲဖြစ်တယ်’ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ယမန်နေ့က ပြုလုပ်သည့် ဆွေးနွေးမှုတွင် KNU ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်

ချုပ်ကြီးစောမူတူးစေးဖိုး၊ KNU/KNLA (Peace Council) အတွင်းရေးမှူး ဒေါက်တာနော်ကပေါ်ထူး၊ DKBA (ကလို့ထူးဘောအဖွဲ့) စစ်ဦးစီးအရာရှိချုပ် ဗိုလ်ချုပ်စောမိုးခို (ဖူးနော်ဝေး) စသည့်အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်များနှင့် ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်ဟု သိရသည်။

ထိုသို့ဆွေးနွေးကြရာတွင် အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပမည့်အစီအစဉ်၊ နေရာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်မှု အခန်းကဏ္ဍများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပြီး

ယင်းကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ကရင်နိုင်ငံရေးပါတီ၊ ကရင်လူမှု အဖွဲ့အစည်းတို့နှင့် လာမည့် ဒီဇင်ဘာလ ပထမအပတ်တွင် ဖားအံမြို့၌ ထပ်မံ တွေ့ဆုံသွားကြမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

၎င်းအပြင် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုများတွင် ဆွေးနွေးရမည့် နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ လုံခြုံရေး၊ မြေယာနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ကဏ္ဍအလိုက် ရန်ကုန်၊ ဖားအံတို့တွင် အသီးသီး ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးအဆင့် အားလုံး ပါဝင်သည့် ကရင်အမျိုးသားအဆင့်

နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲကို လေးဝါး (လော်စီးလာ)၌ ပြုလုပ်ကျင်းပသွားမည်ဟု KNU ဘက်က ပြောသည်။

အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများမှာ NCA စာချုပ်ပါ အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များထဲမှ တခုဖြစ်ပြီး ယင်းဆွေးနွေးပွဲများမှ ရရှိလာသည့် အဆိုပြုချက်၊ အကြံပြုချက်များကို သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီများမှ တဆင့် ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံတွင် ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် တင်ပြသွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ပုၤဘၢာ်ကီၤဘၢာ်ခဲးဒီးခိကီၤကိၤဖိအဂၤ (၅၀) ကန့ၢ်မၤလိဘၢာ် ကီၤအမဲရကၤ အီၤလဲၤဖျၢၢ်စိမိၤကီၤ

လၢနိဉ်စ့ဘၢာ် ၂၄ သီ၊ ၂၀၁၆ နံာ် စးအဲးဆူ ကျိာ်တဲာ်-ကီၤပယီၤကီၤဆါ ပုၤဘၢာ်ကီၤဘၢာ်ခဲးကဝီၤအပူၤကိၤဖိမုၢ်၊ ချီအဂၤ ၅၀ တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အိၣ်ထီၣ် လၢ ကထီၣ်မၤလိမၤဒီးဘၢာ်ဝဲ ကီၤအမဲ ရကၤ University of The People (UoP) အီၤလဲၤဖျၢၢ်စိမိၤအံၤအဂ့ၢ် န့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၢာ်န့ၢ်လီၤ။

ဒ်သီး ကီၤပယီၤပုၤဘၢာ်ကီၤဘၢာ် ခဲးကဝီၤ (၉)ခါ ဒီး ခိကီၤကိၤဖိတဖၣ် ကမၤလိဘၢာ်ဝဲ ပတီၢ်ထီၣ်တၢ်က့ၢ် ဘၢာ် ကျိာ်တဲာ် ဖဲလၢနိဉ်စ့ဘၢာ် ၂၃ သီ အနံၤ UoP အီၤလဲၤဖျၢၢ်စိမိၤ မူဒါခိၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါ ဒီး တၢ်ဘိးဘၢာ် သ့ၣ်ညါလိာ်သးအမူးတခါ ဖဲကီၤကျိာ် တဲာ်၊ ဝုၢ်မံၤဆိး၊ မံၤတီၢ်တၢ်ဆါဟံၣ် လီၤလံၤအခါ ဒုးသ့ၣ်ညါ ဘိး ဘၢာ်ရၤ လီၤဝဲန့ၢ်လီၤ။

ဒီးကထာ်သ့ န့ၤလၢအမ့ၢ်ဝဲ ကီၤကျိာ်တဲာ်-ကီၤပယီၤကီၤဆါ က လုာ်ခွဲးတၢ်က့ၢ်ဘၢာ်က့ၢ်သ့ဂ့ၢ်ဝဲ ဒီး ကမၤလိဘၢာ်ဝဲ ပတီၢ်ထီၣ်တၢ်က့ၢ် ဘၢာ် ကျိာ်တဲာ် ဖဲလၢနိဉ်စ့ဘၢာ် ၂၃ သီ အနံၤ UoP အီၤလဲၤဖျၢၢ်စိမိၤ မူဒါခိၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါ ဒီး တၢ်ဘိးဘၢာ် သ့ၣ်ညါလိာ်သးအမူးတခါ ဖဲကီၤကျိာ် တဲာ်၊ ဝုၢ်မံၤဆိး၊ မံၤတီၢ်တၢ်ဆါဟံၣ် လီၤလံၤအခါ ဒုးသ့ၣ်ညါ ဘိး ဘၢာ်ရၤ လီၤဝဲန့ၢ်လီၤ။

ဒီးကထာ်သ့ န့ၤလၢအမ့ၢ်ဝဲ ကီၤကျိာ်တဲာ်-ကီၤပယီၤကီၤဆါ က လုာ်ခွဲးတၢ်က့ၢ်ဘၢာ်က့ၢ်သ့ဂ့ၢ်ဝဲ ဒီး ကမၤလိဘၢာ်ဝဲ ပတီၢ်ထီၣ်တၢ်က့ၢ် ဘၢာ် ကျိာ်တဲာ် ဖဲလၢနိဉ်စ့ဘၢာ် ၂၃ သီ အနံၤ UoP အီၤလဲၤဖျၢၢ်စိမိၤ မူဒါခိၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါ ဒီး တၢ်ဘိးဘၢာ် သ့ၣ်ညါလိာ်သးအမူးတခါ ဖဲကီၤကျိာ် တဲာ်၊ ဝုၢ်မံၤဆိး၊ မံၤတီၢ်တၢ်ဆါဟံၣ် လီၤလံၤအခါ ဒုးသ့ၣ်ညါ ဘိး ဘၢာ်ရၤ လီၤဝဲန့ၢ်လီၤ။

ကျိာ်ဆူလံာ်ကဘျဲးပုၤ (၂) ▶▶▶

ပုၤဘၢာ်ကီၤဘၢာ်ခဲးဖိတဖၣ်အဂီၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်န့ၢ်ဝဲ ဟံၣ်(၅၀)ဖျၢၢ်ဖဲလုက့ၢ်ကီၤဝုၢ်သီ

လၢနိဉ်စ့ဘၢာ် ၂၄ သီ၊ ၂၀၁၆ နံာ် စးဖါဂျီ အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၢာ်လီၤ။

ပုၤဘၢာ်ကီၤဘၢာ်ခဲးဖိလၢ အအိၣ်ဖဲ ကီၤကျိာ်တဲာ်ကီၤဆါတဖၣ် ကကုၤအိၣ် ဆိလီၤသးအဂီၢ် စးထီၣ်ဖဲ လၢအိးက ထီၣ်ဘၢာ်လၢထီၣ်န့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်န့ၢ်ဝဲ ဟံၣ်ခိၣ် ၅၀ ဖျၢၢ်ဖဲ လုက့ၢ်ကီၤဝုၢ် သီလၢ အအိၣ်စိမုၢ်ဝဲဒီး ဝုၢ်ရမတံ (၉) မံၤလၢ လၢကလံာ်ထံးတကပအံၤ

ဟံၣ်ခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ် ဘၢာ်တၢ် တုထီၣ်အီၤလၢ ကလုာ်ခွဲးတၢ်ဂုၤထီၣ် ပသီထီၣ်ကိတိာ်ဝဲကျိၤ (နတလ) ဟံၣ်လီၤန့ၢ်ဝဲ စုတိာ်ဟံၣ်လၢ ဟံၣ်တ ဖျၢၢ်အပူၤက အိၣ်ဝဲ စုပယီၤ အကလီၢ် (၅၀)ကွး ဒီး ဘၢာ်ထွဲတၢ်ဂီၢ်အဝဲန့ၢ် အံၤ လုက့ၢ်ကီၤ ဝုၢ်သီ ပုၤဟၢဆုၢ်တၢ် အိၣ် စိမုၢ်အံၤ စံးဝဲ ဒ်အဝဲအံၤ

လီၤ။

“ဟံၣ်အဝဲအံၤတဖၣ် တၢ်တုထီၣ် လီၤဆီန့ၢ်ဝဲလၢ ပုၤဘၢာ်ကီၤဘၢာ်ခဲးလၢ ကဟဲကုၤတဖၣ်အဂီၢ်လၢ (နတလ) အစုတိာ်ဟံၣ်လီၤ။ တုထီၣ်တဘျီပံ တကတီၢ်ပံလီၤအပံ မ့ၢ်ဘၢာ်ကွၢ် ခဲးလၢန့ၢ်ဝဲ (၃၀)မုးကယၤလံ လီၤ။” အဂ့ၢ် စံးဘၢာ် ကညီတၢ်ကစီၣ်

ကျိာ်ဆူလံာ်ကဘျဲးပုၤ (၂) ▶▶▶

ကျူထီထံလီၤဆူကပၤမ့ၢ်ပိာ်ဘၢာ်ဒိသံပဒိၣ်သုး (၃) ဂၤ

လၢနိဉ်စ့ဘၢာ် ၂၄ သီ၊ ၂၀၁၆ နံာ် ဖဲလၢ တၢ်ကတဲာ်ကတီၢ်ထီၣ် သးလၢ ကကုၤအိးထီၣ်ကဒါဝဲ ကညီ ကီၤစဲး၊ လုၢ်ပျံၢ်ကီၤဆုၢ်၊ ကျူထီထံ လီၤဆူအံၤ အကပၤတၢ်လီၢ်တတီၢ်န့ၢ် ဖဲလၢနိဉ်စ့ဘၢာ် ၂၂ သီအနံၤ ပဒိၣ်သုး ၃ ဂၤလၢ ဟံၣ်ဃုာ်ဝဲဒီး သုးခိၣ်တကအံၤ

ဘၢာ်ဒိသံဝဲဒီးမ့ၢ်ပိာ်ကဲထီၣ်အသး တခါန့ၢ်လီၤ။ မ့ၢ်ပိာ်တၢ်ဘၢာ်ဒိးအံၤ ကဲထီၣ်အ သး ဖဲဒိၣ်ခွဲးဘၢာ်အ့ၣ် (ထုးဖးသးက ရှၢ်) ဝုၢ်ကျူကစၢ်အဖိခိၣ် သုးက လၢဒီး တၢ်လီၢ်အဝဲန့ၢ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲ တၢ်လီၢ်လၢ ဒိၣ်ခွဲးဘၢာ်အ့ၣ် (ထုးဖး

သး)ကရူဒီး သုးခိးကီၤဆါလၢဟံၣ်ဃုာ် ထီၣ်သးဒီး သုးမ့ၢ်ခိၣ် ကရူသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လိာ်သးဖဲ အပူၤကွံာ် လၢစဲးပထုဘၢာ်အတီၢ်ပူၤတၢ်လီၢ်န့ၢ် လီၤ။

သုးခိးကီၤဆါ သုးခိၣ်တကလၢ တအဲၣ်ဒီးဟံၣ်ဖျါဝဲအမံၤဘၢာ်အံၤ စံးဝဲ

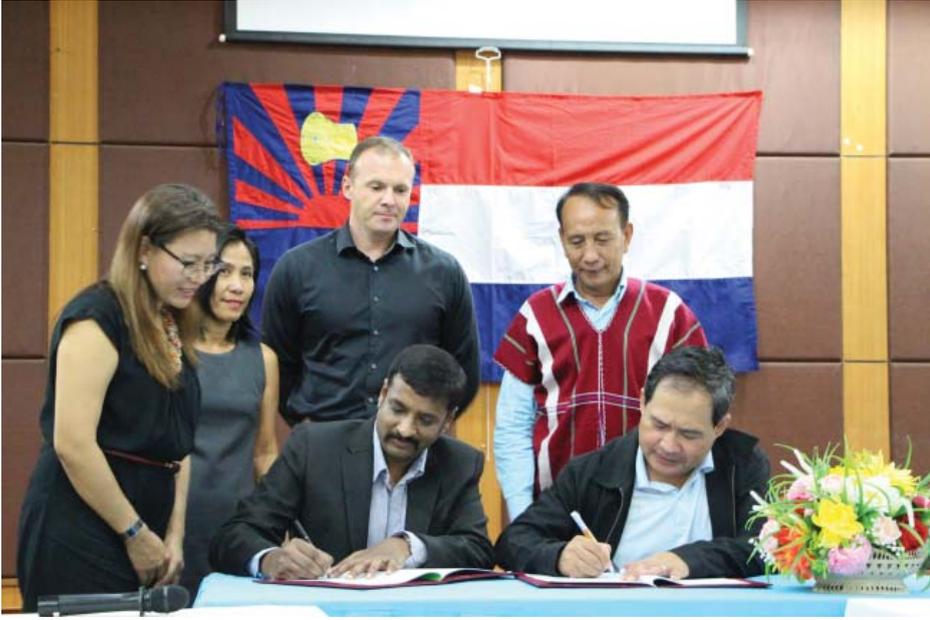
“ကျူထီထံကဝီၤဒု ဖဲလၢနိဉ်စ့ ဝဲလၢကီၤစိ လံ။ ကဲထီၣ်သးအဝဲအံၤတစါ ကဲထီၣ် ဝဲလၢ ကျူထီထံအလီၢ်ခဲတကပၤ ဝုၢ် ကျူကစၢ်အဖိခိၣ် ဖဲ မ့ၢ်ဃုာ်လီၤ တ န့ၢ်ရံၣ် ဆါကတီၢ်အံၤလီၤ။ မ့ၢ်ဝဲ ဒိၣ် ခွဲးဘၢာ်အ့ၣ် သုးကလၢ အလီၢ်လံၤ အပံ ကမ့ၢ်ဝဲ မ့ၢ်ပိာ်လၢ အဝဲသ့ၣ်ဂုၢ်

ကုၤအဝဲအခါ ဒီးလီၤတၢ်ယာ်ဝဲတဖၣ် လီၤ” အဂ့ၢ် စံးဝဲန့ၢ်လီၤ။

ဒိဖျိမ့ၢ်ပိာ်အပံ ကီၤပယီၤပဒိၣ် အသုး သုးတြၢ် ၄၄ သုးခိၣ်တက ဒီး သုးဖဲတက ဒီး သုးခိးကီၤဆါ သုးရံၣ် (၁၀၂၀) အသုးဖဲတက ဘၢာ်ဒိသံဝဲ အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၢာ်လီၤ။

ဒ်သီး ပုၤအါဂၤကန့ၢ်ပးကသ့ၣ် ကသီဘၢာ်ဝဲအဂီၢ် ကျူထီထံလီၤဆူ သီခါ အူခွဲးမံၣ် တီခိၣ်ရိၢ်မဲဒီး ရဲၣ်ကျဲး ဝဲလၢ ကကုၤအိးထီၣ်ကဒါဝဲ ထံလီၤ ဆူအံၤ စးထီၣ်ဖဲ လၢနိဉ်စ့ဘၢာ် ၂၅ သီအနံၤန့ၢ်လီၤ။

ခွန်အိုင်ယုန်ဒီး WWF ဆဲးလီၤဝဲခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်ဂ့ၢ်ဝီ တၢ်န့ၣ်ပၢၢ်လံာ်ယံးယာ်

လါနီၣ်ဝဲဘၢၣ် ၈ သီ၊ ၂၀၁၆ န့ၣ် ဝဲအဲးထူ
ဒ်သီး ကအံးထွဲကွၢ်ထွဲကတီၤ ဟးယာ်ဝဲ တၢ်မူအကလုာ်ကလုာ်လၢ အတၢ်ဒ်သီးလိာ်သးဘၣ်တဖၣ် ဖဲက ညီ ဒီကလုာ်စာဖျိကရၢ-ခွန်အိုင်ယုန် တၢ်ပၢၢ်တၢ်ဝီအပူၤအံၤအဂီၢ် ခွန် အိုင်ယုန်ဒီး ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျါခိၣ်ယၢၤန့ၣ် ဆၢၣ် ဝုဟ်ကီၤကရၢ (WWF) အ ဘၢၣ်စၢၤ မၤဝဲတၢ်ဆဲးလီၤဝဲ ဝုဟ်ကရၢ ဖဲ လါနီၣ်ဝဲဘၢၣ် ၈ သီအန့ၣ် ဖဲ ကီၢ် ကျိာ်တဲာ်၊ ဝုၢ်မံၤဆိး Queen Palace ဟံးထဲအပူၤန့ၣ်လီၤ။
ဒ်သီး ကန့ၣ်ကတီၤပၢၢ်ယာ် သကိးဝဲ ခွန်အိုင်ယုန် ဟီၣ်ကတီၤအပူၤ သုၣ်ပၢၢ်တဖၣ်ဒီး ပၢၢ်ပူၤတၢ်မံၤလၢသုၣ် တဖၣ်အဂီၢ် လၢခွန်အိုင်ယုန်တကဟး ခွန်အိုင်ယုန် န့ၣ်ရွှံၣ်သယံး(၂) ပဒိၣ် မါမါဒီးလၢ WWF တကဟး လီၢ်

ကတီၤပူၤန့ၣ်တၢ်အခိၣ် မ့ၤစထၢၣ် ခရံၣ် စတံာ်ဝဲလံာ်ယာ် (A. Christy Williams Ph.D) သုၣ်တဖၣ် ဆဲးလီၤဝဲ ဝုဟ် ကျါအံၤန့ၣ်လီၤ။
ပဒိၣ် မါမါဒီး “လၢအပူၤ ကွၢ် တနံၣ်ဘၣ် ခံၣ်န့ၣ်အတီၢ်ပူၤ အခါ လံာ်လၢ ခွန်အိုင်ယုန် သုၣ်ပၢၢ်ခိၣ်န့ၣ် တဖၣ်ဒီး KESAN (ကညီခိၣ်ယၢၤန့ၣ် ဆၢၣ် ပၢၢ်ဂီၢ်ပုၤဘျးစဲ) ခိၣ်န့ၣ်သုၣ် တဖၣ် တၢ်ပိၣ်လိာ်သး အိၣ်ယာ်ဝဲလီၤ။ ပတၢ်တီၢ်ဟ်မ့ၢ်ဝဲ ဒ်သီး ကကတီၤ ဟးယာ်ဝဲ သုၣ်ပၢၢ်ဒီး ပၢၢ်ပူၤတၢ်မံၤ လၢတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ” အဂီၢ် ဖဲလါနီၣ် ဝဲဘၢၣ် ၈ သီအန့ၣ်န့ၣ်လီၤ။
ပဒိၣ် မါမါဒီး ဆဲးတဲာ်အိၣ်က ဒီးဝဲ လၢတၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်ဂီၢ်ဒီး တၢ်ကတီၤဒီသဒါသုၣ်ပၢၢ်အဂီၢ်တဖၣ် အံၤ လိာ်ဝဲ ထံကီၢ်ဘိမုၢ်အတၢ်ဆိၣ်ထွဲ မၤစၢၤတဖၣ် အသီး လိာ်ဝဲဂီၢ်လၢ

ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် ကသုၣ်ညါဟ်ပနီၣ် ဝဲ ခွန်အိုင်ယုန်အတၢ်ပၢၢ်ဆၢ တၢ်မၤ တဖၣ်ဒီး အဝဲသုၣ်အဝဲကရၢဘၣ်ထွဲ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ်လီၤအဂီၢ်န့ၣ် ဖဲဝဲ န့ၣ်လီၤ။
ဒ်တၢ်န့ၣ်ပၢၢ်လံာ်ယံးယာ် MOU အံၤ အသီး WWFဒီး ကီၢ်သုၣ်လၢသုၣ် ပၢၢ်ဝဲကရၢသုၣ်တဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ ကဟ်ဖျိမၤသကိးဝဲအဂီၢ်ခိၣ်သုၣ်လၢ တၢ်ကတီၤခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢ တၢ်ဖဲး တၢ်မၤတဖၣ်အဂီၢ်။ တၢ်သုးထီၣ်ဝဲ သုၣ်ပၢၢ်ပၢၢ်မၤတဖၣ်အဂီၢ်အစီတဖၣ် အဂီၢ်။ တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သုၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်လၢ ဟီၣ်ကတီၤအပူၤအဂီၢ်။ တၢ်ထံာ်လိာ် အိၣ်သကိးမုၢ်တဖၣ်အဂီၢ်ဒီး တၢ်လီၤ ယိထံယုသုၣ်ညါတၢ်လၢ သုၣ်ပၢၢ် အ ပူၤတဖၣ်အဂီၢ်အဂီၢ် ဟ့ၣ်ယာ်ဝဲဝဲ လံာ် ယံးယာ်အပူၤလီၤ။

ကကဲဘျးဝဲတၢ်ဘျးဂီၢ်ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အဂီၢ် ထုးထီၣ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤဝဲလံာ်တၢ်ပၢၢ်ဖျါ

လါနီၣ်ဝဲဘၢၣ် ၂ သီ၊ ၂၀၁၆ န့ၣ် နါဂ့ၢ်ဖျါ
ကညီကီၢ်စိၣ်အပူၤ စးထီၣ်လၢ ၁၉၈၈န့ၣ်တုၤလၢ ၂၀၀၇ န့ၣ်အတီၢ်ပူၤ တၢ်ဟံးန့ၣ်ဆၢ ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ် တၢ်ဂ့ၢ် ကီၢ်ကဲထီၣ်အသးတဖၣ်အံၤ ဖဲတၢ်ဘျးဂီၢ် က့ၤအီၤအခါ ကဘၣ်စၢၤဝဲ အဂီၢ် ဖဲလါနီၣ်ဝဲဘၢၣ် ၂ သီအန့ၣ် ကလုာ် န့ၣ်ဂံၢ်ထံး တၢ်တီၢ်ကျဲကရၢ (EP RP) ဒီး ကီၢ်စိၣ်ပူၤတတၢ ကရၢကရၢ တဖၣ် ဟ်ဖျိထီၣ်အသးဒီး ထုးထီၣ် ဘိးဘၣ်ရၢလီၤဝဲ လံာ်တၢ်ပၢၢ်ဖျါတ ဘၣ်လၢအမံၤမ့ၢ် (ဝဲကပုၤသကိးဝဲထွဲ တုၤယာ်(၆)အံၤ န့ၣ်လီၤ။
ဒ်သီး ပဒိၣ်ပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် ကသုၣ်ညါဝဲ လီၢ်ကတီၤအတၢ်ဘၣ်ဒိ န့ၣ် တၢ်အိၣ်သးလၢ ခိဖျိတၢ်ပံၤဆုၣ်န့ၣ် ဝဲ ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်ဝဲ ကီၢ်စိၣ်အပူၤတဖၣ် အယိ ဒီး တကီၢ်ခါပဒိၣ်လၢ ကတီၢ် ခိၣ်ရီၢ်မဲဘျးဂီၢ်လီၤဝဲတဖၣ် ကန့ၢ် ဘျးဂီၢ်လီၤဝဲလၢ ချးဆၢချးကတီၢ် အဂီၢ် ဘၣ်ထုးထီၣ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤဝဲ လံာ်တၢ်ပၢၢ်ဖျါအံၤ EPRP ကရၢ ပူၤတဲာ်ပၢၢ် စီၤန့ၣ်သါ ဖဲဘၣ် ကညီ

တၢ်ကစီၣ်ဝဲလီၢ်ခိၣ်သုၣ် ဒ်အခဲအံၤ လီၤ။
အဝဲ ဖဲဝဲ “တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ကျဲဖး အါညါလၢ ဟ့ၣ်ယာ်ဝဲ လံာ်တၢ်ပၢၢ်ဖျါ အပူၤတဖၣ်အံၤ ပဆၢယာ်ဝဲဆူ ကီၢ်စိၣ် တၢ်ထုးထီၣ်ဝဲ လံာ်တၢ်ပၢၢ်ဖျါအဝဲ အံၤအတၢ်ပညိၣ်လၢ ဒ်သီး တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ် ကျဲလၢ ပထၢဖျိယာ်ဝဲတဖၣ် က ဘၣ်စၢၤဝဲ ပဒိၣ်အသိးခဲအံၤအပူၤလၢ တၢ်ကဘျးဂီၢ်လီၤဝဲ ဟီၣ်ခိၣ်က ပံာ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ” အဂီၢ် ဖဲဝဲန့ၣ်လီၤ။
လံာ်တၢ်ပၢၢ်ဖျါအဝဲ န့ၣ်အပူၤ ဟ်ဖျါယာ်ဝဲ တၢ်ဟံးဆုၣ်ယာ်ဝဲ သဝီ (၄၇)ဖျါ အစံာ်ဟီၣ်ခိၣ် လၢအိၣ်ဖဲ ကညီကီၢ်စိၣ်၊ ကီၢ်ဆၢ (၇)ဘၣ်အပူၤ တၢ်မၤအသး တဖၣ်၊ တကီၢ်ခါတၢ်အိၣ် သးတဖၣ်၊ တၢ်ပံာ်ဖးနီၤဖးတဖၣ်ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢပဒိၣ်အသိးအဂီၢ် တ ဖျါ န့ၣ်လီၤ။
ကီၢ်စိၣ်အပူၤ ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်လၢ ဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၣ်ယာ်ဝဲတဖၣ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲ စံာ်ဟီၣ်ခိၣ်လၢသုးမ့ၢ်ဒိၣ် ဟံးဆုၣ်

ယာ်ဝဲတဖၣ်၊ တၢ်တီၢ်ကျဲတဖၣ် အ ယိ ဘၣ်တၢ်ဟံး ဆုၣ်န့ၣ်ယာ်ဝဲတဖၣ်၊ တၢ်ဟံးဆုၣ်န့ၣ်ယာ်ဝဲလၢ တတီၢ် တ လၢဘၣ် ဒီး ဒီပနီၣ်တဖၣ် ဟံးဆုၣ်န့ၣ် ယာ်ဝဲတဖၣ် အဂီၢ်။ တၢ်က့ၤဟ့ၣ်က ခါက့ၤ ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်တ ဖျါအကျါ တဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ကျဲသန့လီၤ တၢ်လီၤ ဆဲးလၢ တၢ်ဟ့ၣ်ကခါဝဲအဂီၢ်ဘၣ် အ ယိ ဟီၣ်ခိၣ်ကစၢ်ထူလဲၤတဖၣ် တက့ၤ ဒီး န့ၢ်ဘၣ်ကခါဘၣ်အိၣ်ဝဲအဂီၢ် ဘၣ် တၢ်ပၢၢ်ဖျါယာ်ဝဲဝဲ လံာ်တၢ်ပၢၢ် ဖျါအ ဝဲန့ၣ်အပူၤလီၤ။
စီၤအီၤဆါအူလၢအလဲၤယာ်ယုာ် ထာဝဲတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ကျဲ လၢ ကညီသး စၢ်ပုၤဘျးစဲ (KYN) အံၤ ဖဲဝဲ ထံကီၢ် ပဒိၣ်တစီၤဘၣ်တစီၤ ဘျးဂီၢ်လီၤဝဲ ဘၣ် ထွဲ တၢ်ဟံးဆုၣ်န့ၣ်ဝဲ ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ် တၢ်ဂ့ၢ်အကျါအံၤ တလဲၤလီၤသမံ သမံးဝဲတုၤဆူ တၢ်ဖီလၢအပတီၢ် ဘၣ်ဒီး ဘျးဂီၢ်ဝဲထဲဒုၣ်အဖဲခိၣ်လီၤ အ ယိ ပူၤလီၢ်ကတီၤတဖၣ်လၢတဖၣ် ဘၣ်ဒိန့ၣ်ဝဲ ဒ်အံၤန့ၣ်လီၤ။

ခွန်အိုင်ယုန် သုးကွံာ်ဝဲ(၁၆)ဘျီတဘျီခွန်အိုင်ယုန် ဒီကရဲးလၢယုလါအတီၢ်ပူၤ

လါနီၣ်ဝဲဘၢၣ် ၁၀ သီ၊ ၂၀၁၆ န့ၣ် ဝဲဖဲဖျါ
(၁၆)ဘျီတဘျီ ကညီဒီ ကလုာ် စာဖျိကရၢ (ခွန်အိုင်ယုန်)၊ ဒီကရဲး တၢ်အိၣ်ဖျိ လၢရဲၣ်ကျဲ ကတီၢ်ဟ် စၢၤဝဲလၢ ကမၤဝဲ ဖဲ လါနီၣ်ဝဲဘၢၣ်အ တီၢ်ပူၤအံၤ သုးကွံာ်ကဒီးဝဲ ဆူမဲာ်ညါ ၆ လါလံာ်အဂီၢ် ဆၢတဲာ်လီၤဝဲ ဖဲ (၁၅)ဘျီတဘျီဒီကရဲးဝဲလဲၤလီၢ်ခဲ (၅)ဘျီတဘျီ လီၢ်ခါသး ကမံးတံာ် တၢ်အိၣ်ဖျိလၢ ဘၣ်တၢ်မၤဝဲ လါအိး ကထီၣ်ဘၣ် ၃၁ သီအန့ၣ် ဖဲ ဖျါအံၤ ကီၢ်ရျါ၊ လုၤဝါ လီၢ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ် လီၤ။
ဘၣ်ထွဲ တၢ်ဘၣ်သုးကွံာ်ဝဲ (၁၆)ဘျီတဘျီဒီကရဲးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ခွန် အိုင်ယုန်လီၢ်ခါသးကမံးတံာ်ဖဲတက လၢတအိၣ်ဒီးပၢၢ်ဖျါဝဲအမံၤဘၣ်အံၤ ဖဲဝဲ “ဆၢတဲာ်လီၤဝဲလၢ တၢ်ကရဲၣ်

ကျဲမၤဝဲ ဒီကရဲးလၢ (၆)လါ အတီၢ် ပူၤလီၤ။ EC ကဘၣ် န့ၣ် လီၤဝဲ တၢ်ဆၢကတီၢ်လီၤတံာ်လီၤဆဲးလီၤ။ မ့ၢ်ဘၣ်တဲာ်လၢအလါလီၤတံာ်လီၤဆဲး တခါ ကဘၣ်ဝဲဝဲ ၂၀၁၇န့ၣ်၊ လါမး (၅)လၢကဟ်ဝဲအတီၢ်ပူၤလီၤ” အဂီၢ် ဖဲဝဲန့ၣ်လီၤ။
တကီၢ်ခါ ထံကီၢ်သးတၢ်ရဲၣ် တၢ်ကျဲအဖီခိၣ်လၢသု တဘၣ်ဒိတံာ် တံာ်ဝဲ လၢတၢ်ဘၣ်စၢၤအံၤ တဂ့ၤအဂီၢ် ဘၣ်ဆၢတံာ်ထီၣ်ယုာ်ဝဲတၢ်ဆၢကတီၢ် ဒ်သီး တၢ်ဘၣ်ဖဲး မၤဘျးစဲ တၢ်အိၣ်ဒီး ဝဲန့ၣ်လီၤ။ ဒီး ဒ်သီးကထီၣ်ဘၣ်ဝဲ ပုၤလိာ်တၢ်အိၣ်ဖျိလၢ ပဒိၣ်ကက့ၤရဲၣ် ကျဲမၤဝဲအဂီၢ် တကးဘၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိ ဖးဒိၣ် ဒီကရဲးလၢ ကဟ်ဝဲအပူၤအံၤ ကက့ၤမ့ၢ်ဝဲ ကီၢ်ပူၤကီၢ်ချါ ကညီခါ ဝဲတဖၣ်အဂီၢ်အိၣ်ဝဲအယိ လိာ်လၢ ဖဲဝဲ “ဆၢတဲာ်လီၤဝဲလၢ တၢ်ကရဲၣ်

ပုၤပူၤအယိ ဘၣ်သုးကွံာ် တၢ်ဆၢက တီၢ်ဒ်အံၤအဂီၢ်န့ၣ် လီၢ်ခါသး ကမံး တံာ်ဖဲဝဲန့ၣ် ဆဲးတံာ်န့ၣ်လီၤ။
လၢတၢ်ကန့ၢ်ဘၣ်မၤဝဲဒီကရဲး အဂီၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်ယာ်ဝဲ တၢ်ရဲၣ်ကျဲ မၤဒီကရဲးကမံးတံာ်တဖၣ်လၢ ကရၢဖီ ၁၁ ကဒီး ကမံးတံာ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ ခွန်အိုင် ယုန် န့ၣ်ရွှံၣ်သယံး (၁) ပဒိၣ် စီၤသိ သံာ်ဘျီ ဒီး ကမံးတံာ်အဝဲန့ၣ် ကဆဲး မၤဖျါထီၣ်ဝဲအမိၢ်လံာ်ဖျါပူၤလၢ တၢ်က ရဲၣ်ကျဲမၤဝဲ ဒီကရဲးမုၢ်နီၤဒီး တၢ်ဖဲး တၢ်မၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတဖၣ်အဂီၢ် န့ၣ် လီၤ။
ခွန်အိုင်ယုန် လီၢ်ခါသး ပၢၢ်ဆၢ တၢ်ကမံးတံာ်တၢ်အိၣ်ဖျိလၢ တၢ်မၤ ဝဲဝဲ အပူၤကွံာ် လါအိးကထီၣ်ဘၣ် အ တီၢ်ပူၤအံၤ ဆၢတဲာ်လီၤပၢၢ်ဝဲလၢ ကမၤဝဲ (၁၆)ဘျီတဘျီ ဒီကရဲးအံၤ ဖဲလါနီၣ်ဝဲဘၢၣ် ၂၁ သီအန့ၣ်န့ၣ်လီၤ။

ခွန်အိုင်ယုန် ကက့ၤတၢ်ပိၣ်တဲာ်သကိးဝဲတၢ်ယါဘျီမဲာ်ချဲတၢ်ဂ့ၢ်လၢ ကီၢ်ဆၢဘၣ်ဘၢကီၢ်တီၢ်ခိၣ်တဲာ်ကျဲ

လါနီၣ်ဝဲဘၢၣ် ၂ သီ၊ ၂၀၁၆ န့ၣ်
ကညီကီၢ်စိၣ်၊ ဘၣ်ဘၢဒီး ကီၢ် ဆၢဂီၢ်ကီၢ်တီၢ်ခိၣ်ကျါ ဆၢထီၣ်လံာ် ဒုးသုၣ်ညါဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်လၢအဘၣ်ထွဲ ဒီ ကထၢၣ်န့ၢ်ဆၢဒီး အပူၤတဖၣ် ဟးယါ ဘျီန့ၢ်ဝဲ လီၢ်ကဝီၤတဖၣ်အမဲာ်ချဲဖဲ ဝုၢ်သုၣ်တီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ဒ်သီး တၢ်န့ၢ် ဟ် သုတကမ့ၢ်လိာ်အသးတဂ့ၤအဂီၢ် က တၢ်ပိၣ်တဲာ်က့ၤသးအဂီၢ်န့ၣ် က ညီဒီကလုာ်စာဖျိကရၢ(ခွန်အိုင်ယုန်) တၢ်ရဲၣ်လိာ်လံာ်ဝဲဒါဒီး မူဒါခိၣ်တက ဖဲဝဲ ဖဲလါနီၣ်ဝဲဘၢၣ် ၁ သီအန့ၣ်န့ၣ် လီၤ။
ဒီကထၢၣ်န့ၢ်ဆၢဒီးအပူၤ ၁၀ ကအံၤ လဲၤယါဘျီန့ၢ်ဝဲ လီၢ်ကဝီၤ မဲာ် ချဲပူၤဆါဖဲတဖၣ်ဖဲ ဝုၢ်သုၣ်တီၢ်၊ နီၢ်ဂံၢ် (၃)ကဝီၤဒါ၊ ပုၤလုၤတုၤ ကညီ ခရံၣ်ဖီ ဘျီထံ တၢ်ဘၢယုၤသရိၣ်အပူၤ တၢ် ဝုၢ်အဖီခိၣ် ဖဲလါအိးကထီၣ်ဘၣ် ၂၇

သီမုၢ်န့ၢ် ဘၣ်ဘၢဒီး ကီၢ်ဆၢ ဝုၢ်ဂီၢ် ကီၢ်တီၢ်ခိၣ်ကျါ သုးခိၣ်ခိၣ်စိ အီၤလုၤ ဒုးသုၣ်ညါဆၢဟ့ၣ်ဝဲ လံာ်တဘျီဆူ ခွန်အိုင်ယုန် လီၢ်ခါသးဒီး သုးက့ၤတ ဖျါ အတၢ်ဆဲးကျိးဝဲဒါဒီး လၢအိၣ်ဖဲ ဝုၢ်သုၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ။
ခွန်အိုင်ယုန် တၢ်ဆဲးကျိးဝဲဒါဒီး မူဒါခိၣ် တက ဖဲဝဲ “တၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤ တၢ်မၤတၢ်သိၣ်တၢ်သိ အိၣ်ဝဲအသိး လီၤ။ လၢပဝဲသုၣ်တကပၤအအိၣ်စ့ၢ် ကီး တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တီၢ်ခိၣ်စ့ၢ်ဘၣ်၊ ပူၤယါ ဘျီမဲာ်ချဲတဖၣ်စ့ၢ်ကီး တဖၣ်ဝဲ ပဝဲ သုၣ် ခွန်အိုင်ယုန်ကရၢဘၣ်အယိ ပတ သုၣ်ညါ တၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤဘၣ်လီၤ။ တၢ် လၢပမၤဝဲတဖၣ်ဒု ပတဲကျါဆိ ပဒိၣ် လီၤ” အဂီၢ် ဖဲဝဲလီၤ။
ဒ်ကီၢ်စိၣ်ဘၣ်ဘၢဒီး ကီၢ်ဆၢ ဝုၢ်ဂီၢ်ကီၢ်တီၢ် လံာ်ဆၢဟ့ၣ်အပူၤအသိး

ဖဲဝဲ ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ အလီၢ်အိၣ် လၢ ခွန်အိုင်ယုန် ကဘၣ်ဒုးသုၣ်ညါဝဲ ကျါဒီး ဟံးန့ၢ်ဝဲတၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးဆူ တၢ် ပၢၢ်ဆၢကရၢတဖၣ်အအိၣ်ဒီး ခါဆူ မဲာ်ညါမ့ၢ်ကမၤဝဲ တၢ်မၤဒ်အံၤသုၣ် တဖၣ်တခါ တၢ်ကဘၣ်တဲာ်ကျဲဒုးသုၣ် ညါဆိပဝဲဝဲ ပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢ အ ဘၣ်ထွဲတဖၣ်အအိၣ်ဝဲ ကဟံးန့ၢ်အ ခွဲးန့ၣ်လီၤ။
မ့ၢ်မ့ၢ်လၢ ခွန်အိုင်ယုန် တီအူကီၢ် ရျါ ဘၣ်မူ ဘၣ်ဒါတကမံးဝဲ တခါ ဒီကထၢၣ်န့ၢ်ဆၢ တီခိၣ်ရီၢ်မဲာ်ကရၢဖီ ၁၀ အက လၢအလဲၤယါဘျီဝဲ မဲာ်ချဲ ဆူ ဝုၢ်သုၣ်တီၢ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲ ကညီဒီက လုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျါဒုးသုးမ့ၢ်ဒိၣ် (KNLA) လီၢ်ခါသး သုးဝဲလီၢ်ခိၣ်သုၣ် အတၢ် န့ၣ်လီၤဒီး ပၢၢ်ယုာ်စ့ၢ်ကီး လံာ်ပိာ်ကျဲ တဖၣ် လၢပူၤပူၤန့ၣ်လီၤ။

► ကဘျးပၤ(၁) “ပူၤဘၣ်ကီၢ်တီၢ်ခိၣ်” တၢ်ဖိၣ်ထွဲ
ဝဲလီၢ်ခိၣ်သုၣ်န့ၣ်လီၤ။
ဟံၣ်အပူၤ (၅၀)လၢ တၢ်တု ထီၣ်ဝဲအခဲအံၤအဖၢမုၢ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ် တၢ်တုဝဲလၢထးဒီး ဒါဒီး တဖၣ်န့ၣ် လီၤ။ ဒီး ကဟ့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးဝဲ ပူၤဘၣ် ကီၢ်ဘၣ်ခဲလၢဟံးက့ၤတဖၣ်လၢ အက လီ ဒီး ကတုထီၣ်ဝဲ ဒ်အဝဲလဲၤ လါဒိၣ်

စဲာ်ဘၣ်လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်အံၤအဂီၢ် လု ကွၢ်ကီၢ်ပူၤယၢဆၢတၢ်အခိၣ် စီၤထွဲအံၤ အီၤအံၤထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ။
ခွန်အိုင်ယုန်ဒီး ပဒိၣ်သုၣ်တဖၣ် မၤဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ် သုၣ်ထီၣ်န့ၢ်ဝဲ အလုၤအပူၤပူၤဟံၣ် တဖၣ်လၢ ခွန်အိုင်ယုန် ဟံၣ်ဖိၣ်ဖိဒီး

ကီၢ်ပူၤပူၤလီၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်ဖဲတဖၣ်အဂီၢ် စးထီၣ်လၢ ၂၀၁၄ န့ၣ် ဖဲဟ့ၣ်အိၣ်ကီၢ် ရျါ၊ ဘျး-ဒဲဝဲကီၢ်ရျါဒီး နုပျံာ်ယာ် ကီၢ်ရျါသုၣ်တဖၣ်အပူၤပဝဲလဲ ဘၣ် ဆၢ လၢပူၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲလၢဟံးက့ၤ ကခါဝဲတဖၣ်အဂီၢ် တုထီၣ်န့ၢ်ဝဲ ဖဲလု ကွၢ်ကီၢ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲ အခိၣ်ထံးအခိၣ် ဘၣ်န့ၣ်လီၤအဂီၢ် သုၣ်ညါဘၣ်လီၤ။

► ကဘျးပၤ(၁) “ပူၤဘၣ်ကီၢ်တီၢ်ခိၣ်” တၢ်ဖိၣ်ထွဲ
ကဲထီၣ်ဝဲလီၤ” အဂီၢ် ဖဲဝဲန့ၣ်လီၤ။
အီၤလဲၤဖျါစိၣ်မၤအဝဲန့ၣ်အံၤ ထံ ကီၢ်တဘျီ လၢလၢ ကွဲၤမ့ၢ်၊ ခွါလၢ ဖျါထီၣ်ယာ်ဝဲ တီၤထီၣ်တဖၣ် တၢ်ခွဲး တၢ်ယာ်အိၣ်လၢ ကထီၣ်မၤလဲၤဝဲတၢ်ဒီး ကန့ၢ်မၤလဲၤဘၣ်ဝဲ MBA (မ့ၢ်စတၢ်မံး

လၢသုၣ်ကပီၤ)၊ ဒီဖျါထီၣ်ဝဲ အန့ၣ်မံး လၢသုၣ်ကပီၤ။ တၢ်အိၣ်ဆုၣ်အိၣ်ချ့ မံးလၢသုၣ်ကပီၤဒီး တၢ်ပၢၢ်ဆၢရဲၣ် ကျဲမ့ၢ်ကျဲမ့ၢ်ကွၢ် ဝဲအန့ၣ်မံးလၢသုၣ် ကပီၤတဖၣ်အဂီၢ် သုၣ်ညါဘၣ်လီၤ။
ကီၢ်အမဲရကပဒိၣ် ဒီး အမဲရ

ကၢ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သုပူၤ တတၢ သုၣ်ညါဟ်ပနီၣ်ယာ်ဝဲ University of The People tHR Mr. Shai Reshef ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲဝဲ ၂၀၀၉ န့ၣ်ဒီး မ့ၢ်ဝဲဖျါ စိမဲလၢ ထံကီၢ်အါဘၣ် ကွဲၤမ့ၢ်၊ ခွါ ဒီန့ၣ် ထီၣ်မၤလဲၤတၢ် ဖျါစိမဲတဖျါ န့ၣ်လီၤ။

(၁၆) ဘျီတဘျီခွဲအံၣ်ယုၣ်သိကရဲး ကကွဲမုၢ်တၢ်ပူၤကီၢ်ချၢ ကညီခၢၣ်စးတဖၣ်

လါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁၁ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်စးအံၣ်ချၢ
(၁၆)ဘျီတဘျီ ကညီခၢၣ်စးတဖၣ် စာဖျိၣ်ကရၢ (ခွဲအံၣ်ယုၣ်) သိကရဲးလၢ တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤပာ်ဝဲလၢ တၢ်ကမၤဝဲလဲၤလၢမး(ရူး)အတီၢ်ပူၤအံၣ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအိၣ်လၢ ကကွဲမုၢ်ဝဲ ကီၢ်ပူၤ ကညီထံၣ်ကီၢ်သးပာ်တံၣ်တဖၣ်၊ ကညီဂ့ၢ်တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်ဒီး ကီၢ်ချၢ ကညီခၢၣ်စးတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ။
တၢ်ဆၢတံၣ်အံၣ် အိၣ်ထီၣ်ဝဲ ဝဲ (၁၅)ဘျီတဘျီ သိကရဲးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ပးဒိၣ်ဝဲအလီၤခါ (၅)ဘျီတဘျီ လီၤခၢၣ်သးကမံးတံၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ ဘၣ်တၢ်မၤဝဲ စးထီၣ်လၢလါအိၣ်ကထီၣ်ဘၣ် ၃၁ သီတုၤ လါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁၀ သီ အတီၢ်ပူၤ ဝဲခွဲအံၣ်ယုၣ် ဖျိအံၣ်ကီၢ်ရၢၣ်၊ လုဝါ (လီၤပံးလၢ) တၢ်လီၤ အံၣ်အဂီၢ်

ခွဲအံၣ်ယုၣ် နံၣ်ရွဲၣ်သယံ (၂) ပဒိၣ်မါမါမါ စံးဝဲန့ၣ်လီၤ။
“ဆၢကတီၢ်အံၣ်အံၣ် မ့ၢ်ဝဲ ဆၢကတီၢ်လၢ တၢ်မၤဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်မ့ၢ်တၢ်ရဲၣ်ဆၢကတီၢ်အံၣ်သး ခွဲအံၣ်ယုၣ်စ့ၢ်ကိး အုၣ်ကီၢ်ပာ်သးလၢ မ့ၢ်ဝဲကညီခၢၣ်စးတဖၣ်အံၣ်အံၣ် ဆိမိၣ်လၢ ကီၢ်ပူၤကီၢ်ချၢ ကညီကလုၢ်ဝဲလၢတၢ်ကမံးပာ်ပာ်ထီၣ်ဝဲအဂီၢ် ဒီး အတၢ်ကွီၢ်ကလုၢ်ဒိၣ်န့ၣ်ဒီး အပူၤကွီၢ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်အဂီၢ် တၢ်ဆၢတံၣ်လီၤပာ်ဝဲ ဒ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤ။” အဂီၢ် အဝဲစံးဝဲန့ၣ်လီၤ။
ဖဲအပူၤကွီၢ် ၂၀၁၃ နံၣ်၊ (၁၅)ဘျီတဘျီ ခွဲအံၣ်ယုၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ပးဒိၣ်ခိၣ် သိကရဲးအပူၤအံၣ် ဖၢန့ၣ်ကွဲမုၢ်ပာ်ဝဲကီၢ်ချၢ ကညီခၢၣ်စးတဖၣ်ဘၣ်ဆၢ မ့ၢ်လၢ ဝဲ (၁၆)ဘျီတဘျီ သိကရဲးအပူၤ ကကွဲမုၢ်ဝဲ ကီၢ်ပူၤကညီခၢၣ်စး

တဖၣ်အံၣ် မ့ၢ်တၢ်အဆိကတၢ်န့ၣ်လီၤ။
ကညီကလုၢ်ပာ်တံၣ် (KNP) လၢအိၣ်သ့ၣ်လီၤသးဖဲ ဝုၢ်တကူၢ် အနီၣ်ရွဲၣ်သယံ (၁) မါမုၢ်ထွဲ စံးဝဲ “ယတၢ်ထံၣ်အံၣ် တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲမနုၤ တဖၣ်အိၣ်လဲၣ် . ခဲလၢတၢ်မ့ၢ်ပာ်ပာ်ဒီး ဟ့ၣ်ကူၢ်ဆၢတံၣ်သကိးတခါ တၢ်ကမ့ၢ်ကမ့ၢ်လီၤ ဒီး လၢတၢ်သ့ၣ်ညါပာ်ပနီၣ်ဝဲဒ်အံၣ်အံၣ် လၢဒုးသ့ၣ်ညါဝဲ ခဲလၢဒီး ကကွဲမုၢ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်ပဲဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ကု ပဒိးသကါဝဲလီၤ” အဂီၢ် စံးဝဲလီၤ။
ခွဲအံၣ်ယုၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ပးဒိၣ်သိကရဲးအပူၤအံၣ် ဒ်တၢ်မၤညီန့ၢ်ဝဲအသိး ကုၤယုၤထီၣ်ကဒါဝဲ ခွဲအံၣ်ယုၣ်ခိၣ်န့ၢ်အသိးတဖၣ် ပာ်လီၤဝဲ တၢ်မၤခါဆူညါ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အဂီၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ။

ခွဲအံၣ်ယုၣ် ဘျီတဘျီမၤညါဝဲကျဲၤ ဘျီတဘျီယာ်ဝဲဆၢဖိကီၢ်ဖိ အကလုၢ် (၉) ကလုၢ်

လါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၂၀ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်စးအံၣ်ချၢ
ကညီခၢၣ်စးတဖၣ်စာဖျိၣ်ကရၢ-ခွဲအံၣ်ယုၣ် ဘျီတဘျီမၤညါဝဲကျဲၤ တီၣ်ခိၣ်ရီၣ်မဲဒီး အိးထီၣ်ယာ်ဝဲ တၢ်မ့ၢ်တၢ်ရဲၣ်ဒီး ဟီၣ်ကတီၢ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ် ဒီး တၢ်တီၢ်စၢၤမၤစၢၤဒုသဝီအိၣ်ယာ် တၢ်ဘျီတဘျီဆၢဖိကီၢ်ဖိအလီၤ လၢအိၣ်ဘျီတဘျီဝဲဒီး ကိးတရံးကီၢ်ဆၢ၊ ကိးတရံး-ရၤမတံ အုၣ်ကျဲၤမုၢ်အပူၤအံၣ် ဘျီတဘျီယာ်ဝဲ ဆၢဖိကီၢ်ဖိ အကလုၢ် (၉)ကလုၢ်အဂီၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ။
ဒ်သိး ကတီၢ်စၢၤမၤစၢၤကုၤဝဲလီၤကတီၢ်မၤဖိတဖၣ်အပာ်ပာ်ဖိ ဃိဖိ အိၣ်အိၣ်အိၣ်ဆိးအဂီၢ် ဘျီတဘျီယာ်ဝဲ ဆိ၊ ထိး၊ ထီၣ်ဒုၣ်၊ မဲးတဲးလဲး၊ ကျိ၊ ပနၢ၊ ညၣ်၊ ဒုၣ်ဒီး ဆိကဆိလၢအမ့ၢ် ဆၢဖိကီၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၣ် န့ၣ်လီၤ။
ခွဲအံၣ်ယုၣ် ဘျီတဘျီမၤညါဝဲကျဲၤ (လီၤခၢၣ်သး) ဝဲကျဲၤခိၣ် ပဒိၣ်စီမ့ၢ်မိး စံးဝဲ “ပတၢ်ပညီၣ်အိၣ်သ့ၣ်

အံၣ် မ့ၢ်ဝဲ ပဟီၣ်ကတီၢ်အပူၤကမ့ၢ် တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ။ အဝဲအံၣ် ပစးထီၣ်ဘျီတဘျီယာ်ဝဲဆၢဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်ဒီး ဆၢဖိကီၢ်ဖိလၢပာ်အါထီၣ်ဝဲတဖၣ်အံၣ်အဂီၢ် ပတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအိၣ်လၢ ပကဒုးဘျီတဘျီလီၤကတီၢ် မၤဖိတဖၣ်လီၤ” အဂီၢ် စံးဘၣ် ကညီတၢ်ကစီၣ်ဝဲလီၤခိၣ်သ့ၣ် ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁၈ သီ အနံၤန့ၣ်လီၤ။
တၢ်ဘျီတဘျီဆၢဖိ ကီၢ်ဖိအလီၤ အဝဲန့ၣ် အတၢ်တီၢ်ပာ်လၢ ကဟ့ၣ်ယုၣ်ဝဲ တၢ်ဘျီတဘျီတဖၣ်ဒီး တၢ်ယါဘျီ တၢ်မၤလိတဖၣ်အသိး လၢကကဲထီၣ်ဝဲ တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါနီၢ် တီၢ်တဘိလၢ ခွဲအံၣ်ယုၣ်တၢ်ကရၢကရိအဂီၢ်လၢ တၢ်ကီၢ်ခါတၢ်မၤဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်မ့ၢ်တၢ်ရဲၣ်ဆၢကတီၢ်အံၣ်အဂီၢ်အဂီၢ် ခွဲအံၣ်ယုၣ် ဘျီတဘျီမၤညါဝဲကျဲၤ စံးဝဲလီၤ။
တၢ်လၢတကီၢ်ခါ ခွဲအံၣ်ယုၣ် ဘျီတဘျီမၤညါဝဲကျဲၤ ဘျီတဘျီယာ်ဝဲ ဆၢဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ဝဲဆိ၊ ဆိ

လၢတၢ်အိၣ်အံၣ်ဒိၣ်၊ ကျိ၊ ကျိလၢတၢ်အိၣ်အံၣ်ထံ၊ ပနၢ၊ မဲးတဲးလဲး၊ မဲးထံလီၤမဲးတဲးလဲး(မ့ၢ်ထံၣ်လၢမဲးတဲးလဲး) ၊ ထံဂုၤကီၢ်မဲးတဲးလဲး၊ ထိး၊ ဆိကဆိ၊ ထီၣ်တၢ၊ ထီၣ်ဒုၣ်လၢ တၢ်အိၣ်အံၣ်ဒိၣ်၊ ညၣ်ကမါ (၅)ဖျါ၊ ဒုၣ်ကမါ (၂)ဖျါ ခဲလၢတၢ်ပာ်ဖျိၣ် ဘျီတဘျီယာ်ဝဲ အဒုတကထီၣ်ဘျီတကးဘၣ် သ့ၣ်လီၤပာ်ဝဲဒီး ဘျီ တဘျီတဖၣ်အဂီၢ် ဘျီတဘျီမၤညါဝဲကျဲၤပာ်ပာ်ဒါခိၣ်လၢအမ့ၢ် ဝဲဒါဒါခိၣ် စီမ့ၢ်အံၣ် စံးဝဲလီၤ။
ခွဲအံၣ်ယုၣ် ဘျီတဘျီမၤညါဝဲကျဲၤအံၣ် ဘျီတဘျီဒုးအိၣ်ထီၣ်အံၣ်ဖဲ (၁၀)ဘျီတဘျီ ခွဲအံၣ်ယုၣ် သိကရဲးလၢ ဘျီတဘျီမၤဝဲဝဲ ဝဲ ၁၉၉၁ နံၣ်ဒီး မ့ၢ်ဝဲ ခွဲအံၣ်ယုၣ်လီၤခၢၣ်သး မ့ၢ်ကျဲၤဝဲကျဲၤဝဲကျဲၤ စ့ဒုၣ်စ့တီၤ အဖိလၢဝဲကျဲၤတၢ်ခါန့ၣ်လီၤ။

၂၀၁၆ နံၣ်ပဒိၣ်မါရၢၣ်သးစၢ်ခိၣ်န့ၢ်ခိၣ်ပးအဂီၢ်ဆၢထီၣ်သးစၢ်မံၤသ့လံ

လါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁၀ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်စးအံၣ်ချၢ
၂၀၁၆ နံၣ် ပဒိၣ်မါရၢၣ်လါဖါ သးစၢ်ခိၣ်န့ၢ်အဂီၢ် တၢ်စးထီၣ်ဆၢန့ၣ်ဝဲ သးစၢ်တဖၣ် အမံၤသ့လံအဂီၢ် ဖါဖိၣ်ဒုၣ်ရၢၣ်လၢ ကညီခၢၣ်စးတဖၣ်စာဖျိၣ်ကရၢ-ခွဲအံၣ်ယုၣ် နံၣ်ရွဲၣ်ခိၣ်ကျိၢ်လီၤလၢ ပဒိၣ်မါရၢၣ်လါဖါ ဒီး အမၤ န့ၣ်ကွဲၣ်လၢ အလဲပူၤကွီၢ်ဝဲအံၣ် အဖိမုၢ်ဒီး ဖိခွါတဖၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်ယာ်ဝဲအံၣ် ဘိဘၣ်ရၢလီၤဝဲဒၣ်ဖဲ ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၉ သီ အနံၤ န့ၣ်လီၤ။
ဖါဖိၣ်ဒုၣ်ရၢၣ် ပူၤန့ၣ်တၢ်လၢအမ့ၢ် ပဒိၣ်မါရၢၣ်အဖိခွါသဒါ စလီၤဖါ စံးဝဲ “အံၣ်ဒီးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဆိၣ်ထွဲဝဲ သးစၢ်အါဂၤလၢ ဒ်သိး ကဟံးန့ၢ်ဝဲမ့ၢ်ခါဖဲ အဝဲသ့ၣ်အပူၤတၢ်အကျိၤလၢ တၢ်တဒ်သိး လီၤဆိလီၢ်သးအသန့ၣ်အကျိၤ ဒီး ပဟံးအတၢ်ဟ့ၣ်သါအကျိၤ မ့ၢ်ဝဲ ပဒိၣ် မါရၢၣ်သးစၢ်ခိၣ်န့ၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ပးအံၣ်အသိးလီၤ” အဂီၢ် ဖၢန့ၣ်စံးလီၤဝဲဖဲ အဝဲလံာ်ကွဲမုၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ။
ခိၣ်ပးအဝဲန့ၣ်အဂီၢ် တၢ်ကယုထာဝဲ သးစၢ်လၢ (၃၅)န့ၣ်ဆူအဖိလၢ တကလၢလံာ်မုၢ်ဂုၤ တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်ဖုမုၢ်ဂုၤ နီၣ်တကအဂီၢ်မုၢ်ဂုၤ မ့ၢ်ဘၣ်ဖိးမံလီၢ်သးဒီး တၢ်ပာ်ပနီၣ်ယာ်ဝဲ နီၣ်ထီၣ်တဖၣ်တခါ ကဟ့ၣ်လၢ ဟ့ၣ်ကတီၢ်ဝဲလၢ လံာ်တၢ်ပနီၣ် ယုၣ်ဒီး အမဲရံၣ်ကါ ဝုဒိၣ်လၢ (၂၀၀၀)န့ၣ်

လီၤ။
ခိၣ်ပးအံၣ်အဖိခိၣ် နီၣ်ရီၣ်ဒါထီၣ်လၢ ပူၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါပာ်ဘျးဖဲကရၢ လၢအိၣ်သ့ၣ်လီၤသးဖဲ ဝုၢ်တကူၢ်အံၣ် စံးဝဲ “ဒီဖျိလၢ သ့ၣ်ညါပာ်ပနီၣ်၊ မၤလၢကတီၢ်န့ၢ်ဝဲ သးစၢ်လၢ မၤတၢ်လၢ ကလုၢ်ဂ့ၢ်ဝဲ အဂီၢ်အံၣ် ဂုၤဒိၣ်မးလီၤ။ ဘၣ်ဆၢကြၢးဟ့ၣ်ဝဲ သးစၢ်လၢ မၤတၢ်အနီၢ်ကီၢ်နီၢ်နီၢ်လၢ ကလုၢ်တၢ်ဘၣ်ဘျးအဂီၢ်လၢ နီၢ်ခါ၊ နီၢ်သးဒီးဖျါတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ” အဂီၢ် စံးဝဲလီၤ။

လၢခိၣ်ပးအဝဲန့ၣ်အဂီၢ် ကဘၣ်တီၣ်ထီၣ်ဝဲ အမံၤ သးန့ၣ်၊ အိၣ်ဖျိၣ်မုၢ်န့ၣ်၊ အိၣ်ဆိးလီၤကျဲၤဒီး တၢ်ကရၢကရိအမံၤ တဖၣ်လၢ တမ့ၢ်ဝဲ ပနီၣ်ကစၢ်ဒုၣ်ဝဲ ဆၢန့ၣ်လီၤကစၢ်သးဘၣ်ဒီး တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်လၢလီၤ ဒီး ဒိဘူးဒိဘိတဖၣ် ဆၢန့ၣ်ဝဲ မံၤစရိသ့ဝဲဆူ bwabwa.phan@phanfoundation.org အအိၣ် လီၤခဲကတၢ်ဖဲ လါခိၣ်စဲၣ်ဘၣ် ၃၁ သီအနံၤ လၢ ကညီလၢ၊ ပယီၤဒီး ကိးလၢကျိၢ်တဖၣ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ။

ပဒိၣ်သးထုးလီၤကွံာ်ဝဲကညီနီၣ်တယၢ်ကဲထီၣ်အသးဖဲဝီၤရီၣ်ကီၢ်ဆၢ

လါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၂၁ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်စးအံၣ်ချၢ
ပဒိၣ်သးထုးဖါခိၣ် သးကရၢဖိတဖၣ်ထုးလီၤကွံာ် ကညီနီၣ်တယၢ်ကဲထီၣ်အသးတခါဖဲ ကညီခၢၣ်စးတဖၣ်စာဖျိၣ်ကရၢ-ခွဲအံၣ်ယုၣ် တၢ်ဟီၣ်ကတီၢ်ခိၣ်သီဝဲ၊ တီၢ်ဖျိၣ်ကွဲၤ၊ န့ၣ်ယာ်ကီၢ်ရၢၣ်ဝီၤရီၣ်ကီၢ်ဆၢအပူၤန့ၣ်လီၤ။
စံးဝဲလၢ သးကြၢးခိၣ် ကဟံးထီၣ်အသိး ပဒိၣ်သးထုးဖါခိၣ် ခိၣ်သးရၢၣ် (ခလရ-၃၁)လၢ ဟံးန့ၢ်ဝဲ ကျဲၤတၢ်ဘျီတဘျီသးထုးဖါ ဂုၤအံၣ် တဒုးသ့ၣ်ညါဝဲ ပူၤနီၣ်တကဘၣ်ဒီး လဲၤထုးလီၤကွံာ်ဝဲ ကညီနီၣ်တယၢ်လၢဘၣ်တၢ်တီၣ်ထီၣ်ယာ်ဖဲကွဲၤမံၤညါအံၣ် ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁၁ သီ၊ မ့ၢ်ယုၣ်လီၤ (၃)န့ၣ်ရံၣ်ပူၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတကလၢ တအံၣ်ဒီး ပဟီၣ်ဖျါဝဲအမံၤဘၣ်အံၣ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ။

အဝဲ စံးဝဲ “မ့ၢ်ဝဲ ခလရ-၃၁ သးထုးဖါ ဂုၤလၢ ဟံးန့ၢ်ဝဲ ကျဲၤတၢ်ဘျီတဘျီတဖၣ်လီၤ။ သးကြၢးခိၣ် လဲၤထီၣ်ဝဲဆူ ခိၣ်သီဝဲအဝဲန့ၣ်အပူၤ ဖဲမုၢ်န့ၢ်အဝဲန့ၣ်လီၤ ဖဲ မ့ၢ်ယုၣ်လီၤ အဝဲန့ၣ် ၁၅ န့ၣ်ရံၣ် မံးန့ၢ် ၃၀ ဆၢကတီၢ်ဖဲကွဲၤအဝဲန့ၣ်အပူၤလီၤ။ အဝဲသ့ၣ် လဲၤထုးလီၤကွံာ်ဝဲ ကညီနီၣ်တယၢ်လီၤ။ ဘၣ်မနုၤအသိး ဘၣ်ထုးလီၤကွံာ်ဝဲလဲၣ်တသ့ၣ်ညါဘၣ်။ လီၤကတီၢ်ဖိတဖၣ်ဟဲတဲးမ့ၢ် ပသ့ၣ်ညါဝဲလီၤ” အဂီၢ် စံးဝဲလီၤ။
ပဒိၣ်သးထုးဖါသ့ၣ်တဖၣ်အံၣ် တမ့ၢ်ထဲလၢ အထုးလီၤကွံာ်ထဲဒုၣ် ကညီနီၣ်တယၢ်အံၣ်ဘၣ် ထုးလီၤကွံာ်စ့ၢ်ကိးဝဲ ကျဲၤတၢ်ဘျီတဘျီသ့ၣ်ညါလၢ တၢ်ပိာ်ထီၣ်ယာ်ဖဲ ကျဲၤမံၤညါအံၣ်န့ၣ်လီၤ။ ခိၣ်ကွဲၤအံၣ် မ့ၢ်ဝဲတီၢ်ဖျိၣ်ကွဲၤလၢ ကရၢသဘျီ -NGO သ့ၣ်ထီၣ်ပာ်န့ၢ် ဝဲဒီး

လံာ်ညီၣ်သိၣ်ခိၣ်တခါ သိၣ်လိဝဲ ကညီကူၢ်သ့ဆဲးလၢ ဝဲကျဲၤ -KED လံာ်ညီၣ်သိၣ်ခိၣ် ဒီး ပဒိၣ်တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့ ဝဲကျဲၤ လံာ်ညီၣ်သိၣ်ခိၣ် ခဲခါလၢတၢ်အဂီၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ။
ခွဲအံၣ်ယုၣ်ဒီး ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်မါဝဲ တၢ်ဆဲးလီၤထံကီၢ်ဒိဘၣ်တၢ်ပတုာ်တၢ်ခဲးလံာ်ပံးယာ် ဝဲအလီၤခဲဖဲ န့ၣ်ယာ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤ ကျဲၤလၢအိၣ်လၢ ကညီကူၢ်သ့ဆဲးလၢဝဲကျဲၤဒီး ပဒိၣ် တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့ဝဲကျဲၤတၢ်ပၤအဖိလၢ ကျဲၤတဖၣ် တၢ်တီၣ်ထီၣ်ယာ်ဝဲ ကညီနီၣ်တယၢ် ကိးဖျါခဲးဒီး မ့ၢ်လၢ ပဒိၣ်အသး ထုးလီၤကွံာ်ဝဲ ကညီနီၣ်တယၢ် တၢ်ကဲထီၣ်အသးအံၣ် မ့ၢ်ဝဲအဆိကတၢ်တဘျီန့ၣ်လီၤ။

ပယၢ်ရီၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အသီ ခုၣ်အံၣ်ယုၣ်ဒီး ပဒိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ မူဒါခိၣ်တဖၣ် သမံသမိးသကိးဝဲ

လၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁၈ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်။
စီၤဖျါအူသး
ကညီဒိကလုာ်စၢဖျါကရၢ (ခုၣ်
အဲၣ်ယုၣ်)အဝဲၤကျိၤတၢ်ခါလၢအမုၢ်
ကညီကူၣ်သ့သးလၢဝဲၤကျိၤ နီၣ်ရဲၣ်
ပဒိၣ်စီၤကူၣ်ဒီး ဘဲလုၤကိၢ်ဆၣ် ပဒိၣ်
တၢ်ကူၣ်ဘၣ် ကူၣ်သ့အခိၣ် (၂)တၢ်
လၢအမုၢ် အူလွၤမိၤစိ သ့ၣ်တဖၣ်
ဖဲလၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁၆ သီအနံၤ န့ၣ်လီၤ

သမံသမိးသကိးဝဲ ပယၢ်ရီၣ် တီၤဖျါ
ကူၣ်သ့ထီၣ်အသီ လၢအခိၣ်ဖဲ
လုၤကူၣ်ကရၢ၊ ဘဲလုၤကိၢ်ဆၣ်၊ တၢ်လၢ
ကိၢ်စိၣ်န့ၣ်လီၤ
ကူၣ်သ့တဖၣ် ကူၣ်သ့အခိၣ် (၂)တၢ်
မုၢ်တနီၤ တီၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ကိၢ်ဆၣ်အပ
တီၢ် ပဒိၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ကူၣ်
သ့ၣ်ထီၣ်အသီလၢ တုၤထီၣ်ဝဲဖဲ
၂၀၁၅ နံၣ်၊လၢယုၤအတီၢ်ပူၤအံၣ်အသီ

လၢကသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲ တၢ်အိၣ်သး အ
နီၣ်ကိၢ်အဂီၢ် ခုၣ်အံၣ်ယုၣ်၊ ခုၣ်ထူၣ်
ကိၢ်ရၢ၊ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဝဲၤကျိၤ
နီၣ်ရဲၣ်ဒီးဘဲလုၤကိၢ်ဆၣ်၊ ပဒိၣ်တၢ်ကူၣ်
ဘၣ်ကူၣ်သ့အခိၣ် (၂)သ့ၣ်တဖၣ် လဲၤ
တုၤ ကူၣ်သမံသမိးသကိးဝဲဖဲ မုၢ်နံၤ
အဝဲန့ၣ် မုၢ်ယုၤလီၤ (၁) န့ၣ်ရဲၣ်ဘျီ
ဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ
ဘဲလုၤကိၢ်ဆၣ်၊ ပဒိၣ်တၢ်ကူၣ်

ဘၣ်ကူၣ်သ့အခိၣ် အူလွၤမိၤစိ စံးဝဲ
“ကူၣ်သ့ထီၣ်အသီ အဝဲအံၣ် သဝီ
ဖဲလၢအံၣ်တဖၣ် တတူၢ်လိာ်ဝဲဘၣ်၊
ယတၢ်ထီၣ်န့ၣ်ကူၣ် တတူၢ်လိာ်တသ့စ့ၢ်
ကိးဘၣ်၊ တၢ်လိာ်အိၣ်ဒီးဝဲလီၤ၊ တၢ်
ခးတၢ်ယာ်ဝဲဒီး နီၣ်ဝဲအသီ န့ၣ်လီၤ
ကူၣ်လၢ တၢ်ကူၣ်တသ့ဘၣ်၊ ကူၣ်လၢ
တၢ်ရၢတကပၤအံၣ်ဒု တၢ်လိာ်တနီၤ
ဖျါဝဲဒီး လီၤပျီၣ်အိၣ်ဝဲစ့ၢ်လီၤ” အဂ့ၢ်
စံးဘၣ် ကညီတၢ်ကစီၣ်ဝဲလိာ်ခိၣ်သ့ၣ်
လီၤ

တၢ်ကဲထီၣ်သးအဝဲအံၣ်အဖိခိၣ်
သဝီဖဲ ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢအဘၣ်ထွဲ
တဖၣ် ကဆဲးလီၤမုၢ်ကျိၤဒီး ကကူၤ
တီၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်ဝဲ ပဒိၣ်သ
ရၢ၊ သရၢမုၢ်ဒီး ကညီကူၣ်သ့ဆဲး
လၢဝဲၤကျိၤ ကူၣ်သ့ရၢ၊ သရၢမုၢ်တဖၣ်
ကဟံၣ်ဖျါမၤသကိးဝဲ ဃုၤယုၤဖိးဖိးအဂ့ၢ်
အဝဲဆဲးတဲဝဲလီၤ

ကူၣ်သ့ထီၣ်အသီလၢ တၢ်
ပဲၤသမံသမိးဝဲအဝဲအံၣ်န့ၣ် တုၤထီၣ်ဝဲ
ဝဲဒီး ဟ့ၣ်အးလီၤကူၣ်ဆူ ခုၣ်သဝီဘၣ်
မူဘၣ်ဒါတဖၣ် အအိၣ်ယံာ်ဝဲလၢ တ
လၢအတီၢ်ပူၤမုၢ် (မုၢ်န့ၣ်ကျိၤ)ကူၣ်
လီၤပျီၣ်ဝဲ၊ ဂီၤပၤဒီးအခါ တဲာ်ထီၣ်ဝဲ
အဂီၢ် ဟံၣ်မၤဘၣ်ကူၣ်ဝဲ ဝဲၤတဘျီလဲ
ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဟးဂီၤတဖၣ် ဆဲးအိၣ်ဒီးဝဲ
အသီ တကြးထီၣ်အိၣ်မၤလိတၢ်ဒီးဝဲ
ဘၣ်အဂ့ၢ် သဝီသ့ၣ်ကုသးပုၤ၊ ကူၣ်
ရၢဒီး ခုၣ်အံၣ်ယုၣ် ဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်
စံးပာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ

ဒ်သိးကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ ကိၢ်ပယီၤ ရီၣ်ဘၣ် (ကိၢ်) ပနံၣ်လၢထံကိၢ်ဘီမုၢ်ပာ်ပနီၣ်ဝဲ လံာ်အုၣ်သးအဂီၢ် တၢ်သ့ၣ်ရီၣ်ဘၣ်ကူၣ်ဂုၤကျဲးစး

လၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၃ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်။
စီၤဖျါအူသး

ကိၢ်ပယီၤ တၢ်ထုးထီၣ်ရီၣ်ဘၣ်
ကရၢ စံးဝဲ ဒီဖျါလၢရီၣ်ဘၣ်(ကိၢ်)
ပနံၣ်လၢတၢ်ထုးထီၣ်ဖဲ ကိၢ်ပယီၤ အ
ပူၤတဖၣ် အကံၢ်အစိတထီၣ်ဘးဝဲဘၣ်
အသီ ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အပူၤဒိၣ်န့ၣ်ဒီးထံ
ကိၢ်အကၤ ရီၣ်ဘၣ်ပနံၣ်တဖၣ် အဖိခိၣ်
ဂုၤကျဲးစးဝဲလၢကျဲးစးကလုာ်ကလုာ်
လၢကဖိၣ်ကိၢ်ယာ်ဝဲ ရီၣ်ဘၣ်အပူၤအဂီၢ်
တကးဘၣ် ကဂုၤကျဲးစး ဝဲၤပာ်တုၤ
လၢ အဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ထုးထီၣ်ရီၣ်ဘၣ်
လၢထံကိၢ်ဘီမုၢ်အပတီၢ် လံာ်အုၣ်
သးအဂီၢ်အံၣ် အဖၢမုၢ်လီၤအဂ့ၢ်န့ၣ်
လီၤ

အပူၤထီၣ်ဝဲအသီ ရီၣ်ဘၣ်(RSS.3)
တကလုာ် တပိၣ်အပူၤအိၣ်ဝဲလၢ
(၇၇၀) ကူးန့ၣ်လီၤ၊ တၢ်အဝဲန့ၣ်
ဒီးသန့ၣ်ထီၣ်သးလၢ တကိၢ်ခါ စ့ဒိ
လုၤအပူၤဒိၣ်ထီၣ်ဝဲ လၢ ကိၢ်ပယီၤအပူၤ
တၢ်ဂ့ၢ် ဒီး ထံကိၢ်လၢ ထုးထီၣ်ဝဲ ရီၣ်
ဘၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံာ်တဖၣ် ဟံၣ်အါထီၣ်
ဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ် အဖိခိၣ် တကးဘၣ်
ဘၣ်ထွဲဝဲဒီး တရၤ (EU)၊ အမဲရကၤ
မုၢ်ကျိၤဝဲၤကျဲးစးတဖၣ် ဒီး ရၢနီၣ်
သီ အပူၤဟံၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်ဂ့ၢ် တဖၣ်
အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ

ကိၢ်ပယီၤတၢ်ထုးထီၣ် ရီၣ်ဘၣ်
ကရၢန့ၣ်ရဲၣ် အူဒဲးဖျါ “ဒီဖျါလၢ ရီၣ်
ဘၣ်အကံၢ်အစိတလၢပုၤဝဲဘၣ်အသီ
ဒီးန့ၣ်အပူၤဒိၣ်လီၤသ့ၣ်၊ ပကရၢ ဟံၣ်
ဖျါထီၣ်သးဒီး ကိၢ်ပယီၤ မုၢ်ကျိၤဝဲ
ကူၣ်၊ စံးပုၤ တမၢ်ဝဲၤကျိၤလဲ ဒ်သိး
ကတုၤဝဲ အပတီၢ်လၢ ဒီးန့ၣ်ဘၣ် ထံ
ကိၢ်ဘီမုၢ်အလံာ်အုၣ်သးလီၤ” အဂ့ၢ်
စံးဘၣ်ကညီတၢ်ကစီၣ်ဝဲလိာ်ခိၣ်သ့ၣ်
ဖဲ လၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၃ သီအနံၤန့ၣ်လီၤ

ပုၤပူၤရီၣ်ဘၣ်ဖိ စီၤဖျါမိၤလၢ
တလၢကိၢ်စိၣ်၊ မုၢ်ဒိၣ်ကိၢ်ဆၣ်အံၣ်
စံးဝဲ “ရီၣ်ဘၣ်အပူၤထီၣ်အသီ ဆါ
ဘၣ်ဒီး ပုၤဘၣ် တနံၣ်အတီၢ်ပူၤလၢ
အပိၣ်တကလးညါလီၤ တကိၢ်ခါဆၢ
ကတီၢ်အဝဲအံၣ် ရီၣ်ဘၣ်အတီၢ်တပိၣ်
အပူၤမုၢ် (၆၃၀) ယုၣ်ယုၣ်၊ ရီၣ်ဘၣ်
အဆဲးတကလုာ် အပူၤ (၇၇၀) ကူး
လီၤ အပူၤထီၣ်ဒိၣ်န့ၣ်ဒီးအဝဲအံၣ်တခါ
ဘၣ်ဂီၢ်ဝဲ ခံကပၤလၢာ်လၢ ပုၤပူၤတၢ်
ကစီၣ်ဒီး ပုၤဆါတၢ်တဖၣ်အဘၣ်စၢၤ
လီၤသ့ၣ်” အဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ

ကိၢ်ပယီၤဒိတဘျီလၢ အပုၤ
ယုၣ်ဒီး ကညီကိၢ်စိၣ်ဒီးတလၢကိၢ်စိၣ်
အံၣ် တၢ်သ့ၣ်ရီၣ်ဘၣ် အုၣ်ကၢၣ်ခဲလၢာ်
ဟံၣ်ဖျါ အိၣ်ဝဲ တကကူၢ်ယုၣ်ကလီၢ်ယုၣ်
ယုၣ်အကျိၤ တၢ်ထုးထီၣ်သ့ဒီးဒုၣ်ထဲ
အုၣ်ကၢၣ် (၆)ကလီၢ်န့ၣ်လီၤ လၢတနံၣ်
အတီၢ်ပူၤအံၣ် သ့ၣ်ရီၣ်ဘၣ်ပနံၣ်အတၢ်
(၁၇၀၀) ယုၣ်ယုၣ်ဆူ ကိၢ်အကၤအ
ကျိၤ (၇၀)မုၢ်ကယၤအံၣ် ဘၣ်တၢ်ဆူ
ဝဲဆူ တရၤကိၢ်န့ၣ်လီၤ

တနံၣ်အံၣ် တၢ်ကူးဝဲ ရီၣ်ဘၣ်အ
ထုးဆၢကတီၢ် ဟံၣ်ဒိၣ်ဒိဖျါရီၣ်ဘၣ်
တၢ်မုၢ်ဂုၤကျဲးစးမၤဆဲးဝဲလၢ
ကိၢ်ပယီၤရီၣ်ဘၣ်အကံၢ်အစိဖျါ အနီၣ်
ဂံၢ်နီၣ်ဒူး ကဟံၣ်အါထီၣ်ဝဲဒီး လၢတၢ်
ကထုးထီၣ်ဝဲရီၣ်ဘၣ်အကံၢ် အစိပုၤပုၤ
အဂီၢ် လိာ်လၢ ကိၢ်စိၣ်၊ ကိၢ်ဒိခိၣ်ရီၣ်ဘၣ်
တဖၣ် ကဟံၣ်ဖျါမၤသကိးဝဲအဂ့ၢ်
အူမုၢ်ခဲ ဆဲးတဲဝဲလီၤ

တၢ်မၤဝဲတၢ်ဝဲၤပြၢချံးမုၢ်အဆိကတၢ်တဘျီဖဲကညီကိၢ်စိၣ်မုၢ်နံၤ

လၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၈ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်
နီၣ်ဝုဘၢၣ်
(၆၁)နံၣ်ပုၤ ကညီကိၢ်စိၣ်မုၢ်နံၤ
တၢ်ပနီၣ်အဂီၢ် ကိၢ်စိၣ် တၢ်လိာ်ကွဲးဒီး
နီၣ်ခိကူၣ်သ့ ဝဲၤကျိၤ တီခိၣ်ရီၣ်မဲဒီး ရဲၣ်
ကျဲးမၤ တၢ်ဝဲၤပြၢချံးမုၢ်အမုၢ် အ
ဆိကတၢ်တဘျီ ဖဲဝဲၤဖျါအုၣ်၊ ကၤ
သၤယၤကမၤအပူၤ စးထီၣ် လၢနီၣ်ဝု
ဘၢၣ် ၆ သီတုၤ စသီအနံၤ န့ၣ်လီၤ
ကညီကိၢ်စိၣ် တၢ်လိာ်ကွဲးဒီး
နီၣ်ခိကူၣ်သ့ဝဲၤကျိၤ ပုၤန့ၣ်တၢ်(၂)
အူအူလွၤ စံးဝဲ “အဝဲအံၣ် ရဲၣ်ကျဲးမၤ
န့ၣ်ဝဲလၢ ကညီကိၢ်စိၣ်ဒိတဘျီအပ
တီၢ် လၢအဆိကတၢ်တဘျီလီၤ

ဒီဖျါလၢ တၢ်ကိတၢ်ခဲအိၣ်လၢ ချံးဒီး
တၢ်လိာ်တၢ်ကျဲးအသီ အပူၤကွဲးနီၣ်တ
ဖျါ မၤကဲထီၣ်ဘၣ်၊ အဝဲအံၣ် မၤပျီ
ရဲၣ်ပာ်ဝဲ ကမၤလံအသီ ဘၣ်ဂီၢ်ဝဲလံာ်
ပုၤကမၤတဖၣ် သးစၢ်ဆၢဝဲ တၢ်ပြၢ
ချံးမုၢ်အဝဲအံၣ်လီၤ ခါဆူမဲာ်ညါ ကမၤ
ဒ်သိး ကန့ၣ်န့ၣ်လီၤပြၢဝဲ ထံကိၢ်အပ
တီၢ်အဂီၢ်လီၤ ကဆဲးမၤ ဒ်သိး ကကဲ
ထီၣ်ဝဲ လုၤလိာ်တခါအသိး ကိးနီၣ်ဒီး
လီၤ ခါဆူမဲာ်ညါ ပိာ်မုၢ်တဖၣ် မုၢ်သး
စၢ်ဆၢဝဲတခါ ကဆဲးမၤဒီး ပိာ်မုၢ်
အမုၢ်တဖၣ်လီၤ” အဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ
တၢ်ပြၢချံးမုၢ်လၢ ဘၣ်တၢ်မၤဝဲ
အဆိကတၢ်တဘျီအပူၤအံၣ် တၢ်ပြၢ

အိၣ်ဝဲ (၂)ကလုာ်လၢ နီၣ်ဝဲ (၅)ဘၣ်
ဒီး နီၣ်ဝဲ(၂)ဘၣ် တၢ်ပြၢတဖၣ်ဒီး
ပုၤလိာ်ကွဲးတၢ်ဖိအိၣ်ဝဲ ၁၀၄ ဂၤလၢ
ပုၤတၢ်ချံးမုၢ် (၁၄)ကရၢအပူၤလီၤ အ
ဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လၢ ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ
လၢ ရဲၣ်ကျဲးမုၢ်ပြၢမုၢ်တဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်
လီၤ
ပုၤပြၢတၢ်ဖိ မၤကဲာ်ဂီၤလၢ ဖျါ
အုၣ်ကိၢ်ဆၣ်၊ ယသ့ၣ်ပုၤသဝီအံၣ် စံးဝဲ
“ကိၢ်စိၣ်အပတီၢ် စးထီၣ်မၤဝဲလၢ အ
ဝဲအံၣ်အသီ ပဟံၣ်ပြၢဒီး ပုၤလၢ အိၣ်ဝဲ
တဖၣ်လီၤ မုၢ်ဝဲ ပုၤသးပုၤတဖၣ်လီၤ
ပုၤသးစၢ်တဖၣ်မုၢ် တပုၤယုၣ်ဘၣ်၊
နီၣ်လၢကဟံၣ် ကဘၣ်မၤ ပုၤသးစၢ် တ

ဖျါ ပြၢဝဲလီၤ တၢ်ကိတၢ်ခဲအိၣ်လၢ
မုၢ်ဖျါဝဲ သဝီအပူၤတခါ တၢ်ဘၣ်လဲၤ
ဂဲၤမၤလိထံသးလၢ နီၣ်တဖၣ်အပူၤ
လီၤ တဘျီဂီၢ်ဝဲဘၣ်၊ ဒီး ချံးတဖၣ်
တမုၢ်ဒ်အံၣ်ဘၣ်၊ ချံးလၢ ဘၣ်ဟံၣ်ပြၢ ဖဲ
အံၣ်တဖၣ် ဆဲးဝဲအသီ တညီန့ၣ်ဝဲဘၣ်
လီၤသ့ၣ်” အဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ
ဖဲလၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၆ သီအနံၤအံၣ်
ပြၢဝဲ တၢ်ပြၢဆဲးဝဲလၢ ခိၣ်ဖးအဂီၢ်ဒီး
ဖဲလၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၇ သီအနံၤအံၣ်တခါ
ကရၢမၤန့ၣ်လၢ တၢ်ပြၢမုၢ်ပူၤတဖၣ်
ကုၤပြၢကုၤ ခိၣ်ဖးအဂီၢ်အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါ
ဘၣ်လၢ တၢ်ပြၢမုၢ် ဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်
အအိၣ်န့ၣ်လီၤ

ကညီကိၢ်စိၣ်မုၢ်နံၤမုၢ်လၢ တၢ်
ရဲၣ်ကျဲးမၤဝဲ ဖဲလၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၇ သီတုၤ
၁၁ သီအတီၢ်ပူၤအံၣ် တၢ်ပြၢချံး တၢ်ပြၢ
တကးဘၣ် တၢ်ပြၢကညီတၢ်ဂဲၤက
လံာ်ဒိ၊ တၢ်ပြၢလုၤယီၤ၊ တၢ်ဒုးနီၣ်ပြၢ
တၢ်သ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်၊ လုၤလိာ်ထုးသ့ၣ်တၢ်

တမဲးစုတမဲးခိၣ်(တၢ်ထီၣ်ပြၢ)၊ လုၤ
လိာ်ထုးသ့ၣ် ဖျါဃာသ့ၣ်တဖၣ် ပာ်
ယုၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ

ပုၤကွဲးရီၣ်ဘၣ်ဖိကဲာ်ဝဲအသီ နီၣ်တကိၢ်စိၣ်ရီၣ်ဘၣ်ကျိးတဖၣ်လဲၤတရံးတၢ်ဖိးတၢ်မၤတသ့လၢဘၣ်

လၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁၉ သီ၊ ၂၀၁၅ နံၣ်
စီၤဖျါအူသး
ဟံၣ်ဒိၣ်ဒိဖျါရီၣ်ဘၣ်(ကိၢ်)
အပူၤ ဟံၣ်ကူၣ်ထီၣ်ကဒါဝဲအသီ ကိၢ်ပ
ယီၤပူၤ ရီၣ်ဘၣ်အပူၤ ဟံၣ်ကူၣ်ထီၣ်
ကဒါကူၤ ဘၣ်ဆၣ် ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢ
ကကွဲးရီၣ်ဘၣ်တဖၣ် တအိၣ်ဝဲဘၣ်
အသီ ရီၣ်ဘၣ်ကျိးဖဲ နီၣ်တကိၢ်စိၣ်ဆၣ်
အပူၤတဖၣ် လဲၤတရံးဝဲ တၢ်ဖိးတၢ်
မၤတဖၣ် တန့ၣ်ဘၣ်ဒီး ဘၣ်ပတုာ်
ယာ်ဝဲ တၢ်မၤတဖၣ်တုၤလၢဆၢကတီၢ်
အဝဲအံၣ် အဂ့ၢ် ရီၣ်ဘၣ်ကျိးကစၢ်တဖၣ်
စံးဝဲန့ၣ်လီၤ
ဖဲလၢနီၣ်ဝုဘၢၣ်အတီၢ်ပူၤ ကိၢ်ပ
ရီၣ်ဘၣ်အတီၢ်တပိၣ်န့ၣ် အပူၤအိၣ်ဝဲ

(၆၅၀)ကူး၊ အဆဲးတပိၣ်အပူၤအိၣ်ဝဲ
(၇၀၀)ကူးဒီး အပူၤဟံၣ်ကူၣ်ထီၣ်
ကဒါဝဲ တစဲးအသီ ပုၤမၤတၢ်ဖိ တက
အဂီၢ် ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ တနံၣ် (၂)ကလး
ကူးဘၣ်ဆၣ် ပုၤကွဲးရီၣ်ဘၣ်ဖိတအိၣ်
ဒီးဝဲဘၣ်အသီ ကျိးကစၢ်အါတက့ၢ်
ဘၣ်ပတုာ်ယာ်ဝဲ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဖိး
တၢ်မၤန့ၣ်လီၤ
ရီၣ်ဘၣ်ကျိးကစၢ် ကိၢ်သါဝဲလၢ
နီၣ်တကိၢ်စိၣ်ဆၣ်အံၣ် စံးဝဲ “ဟ့ၣ်ဒုၣ်
လၢတကတၢ်လဲၤန့ၣ်မုၢ် ဃုၤပုၤကွဲးရီၣ်
ဘၣ်ဖိတန့ၣ်ဒီးဝဲဘၣ်လီၤ လဲၤတရံး
တၢ်ဖိးတၢ်မၤသ့ဒီးဝဲဘၣ်လီၤ အပူၤ
ကွဲးနီၣ်တဖၣ် အပူၤလီၤဝဲ ဒိကတီၢ်အ
သီ ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ် လဲၤမၤတၢ်လၢ

ကိၢ်ကွဲးတဲာ်တကပၤ အါဝဲလီၤ” အဂ့ၢ်
စံးဘၣ် ကညီတၢ်ကစီၣ်ဝဲလိာ်ခိၣ်ဝဲ
လိာ်ခိၣ်သ့ၣ် ဖဲလၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁၇ သီ
အနံၤန့ၣ်လီၤ
ရီၣ်ဘၣ်ကျိးကစၢ် ကိၢ်သါဝဲလဲ
ဆဲးတဲဝဲလၢ ရီၣ်ဘၣ်ကျိးလၢ အထူၣ်
တဂုၤဘၣ်ဒီး အထုးဟးထီၣ်စ့ၢ်တနီၤ
ပုၤမၤတၢ်ဖိမုၢ်တအိၣ်ဘၣ် ဒီး ကျိးလၢ
တသီ ရီၣ်ဘၣ်အထုးဟးထီၣ် အပိၣ်
(၆၀)တဖၣ် တနံၣ်န့ၣ် စ့ပဲ န့ၣ်လီၤဝဲ
လၢ တကလးဘျီဘၣ်ဆၣ် ဘၣ်ယိၣ်
လၢ ရီၣ်ဘၣ်အပူၤကလီၤဝဲအသီ ပုၤမၤ
တၢ်ဖိအါတက့ၢ် လဲၤတုၤငါမၤအိၣ်တၢ်
လၢ တနံၣ်အဂီၢ်တနံၣ်အဂီၢ် တဖၣ်လီၤ

သးစၢ်အကလုာ်

ဖဲတဲသကိးကတိာ်ဘၣ်တၢ်ဒီး စီမံသ့သ့ထီၣ်လၢအအိၣ်ဖဲ ကိးတၢ်ဒီး ကိာ်ဆၢ၊ ခန့ဖိသဝီ လၢအမၤဝဲ ကၢ်ကိာ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဝဲလီၤအိၣ်ခိၣ် အံၤအခါ သ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲ အဝဲအတၢ်ဘၣ်သးဒီး အတၢ်ပာ်သးလၢ အိၣ်ဒီး ဟ့ၣ်လီၤဝဲ ဒ်သိး စၢၤသ့ၣ်သိးစၢ်တဖၣ် အတၢ်အိၣ်မူၤဆၢညါကကပီၤဝဲ ပှၤဒီး တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကလုာ်ကလဲၤထီၣ်လၢထီၣ်အဂီၢ် သန့ၣ်အိၣ်ဝဲ ဒ်ခူၣ်အကျါ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အသန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ အဂီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် လီၤအဂီၢ် အဝဲ ဒုးန့ၣ်ဝဲအဒိ လၢကိာ်စ့ၢ်ကပူၣ် န့ၣ်လီၤ.

“လၢကန့ၢ်မၤစၢၤဝဲ ကလုာ်ဂ့ၢ်ဝီလၢအဂ့ၢ်ကတၢ်အဂီၢ် လိၣ်လၢ ပကဘၣ်ကတိာ်ကတိာ်ဆဲ ပကစၢ်သးလီၤ. ဖဲပကတဲာ်ကတိာ်ပကစၢ်သး အခါ တၢ်ကူၣ်ဘၣ် ကူၣ်သ့အံၤ လိၣ်ဝဲအဂီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်လီၤ. တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ် သ့ အတိပတီၢ် မ့ထီမ့ၣ် ပပုၤကလုာ်ဒိၣ်တၢ်ကယံၤလီၤ တၢ်စံးပာ်အိၣ်ဝဲ အသိး ပုၤကလုာ်လၢ ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အိၣ်ဝဲအံၤ တအိၣ်တၢ်လၢ ပုၤအဂၤ အလီၢ်ခဲဘၣ်လီၤသ့ၣ်. ကိာ်စ့ၢ်ကပူၣ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲ တၢ်အဒိလီၤ.”

စီမံသ့သ့ထီၣ် ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ B.Sc စဲအံၤမံၤလၢသ့ၣ်ကပီၤဝဲ ဖၣ်အိၣ်ဖဲထီၣ် စီမံဖဲ ၂၀၀၆ န့ၣ်ဒီး လဲၤမၤလိာ်ဒီးန့ၢ်ကဒီး ဝဲ Master of Education in Educational Administration မံၤလၢသ့ၣ်ကပီၤဝဲ Ramkhamhaeng University န့ၣ်လီၤ. ဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ထီၣ်လၢသ့ၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ကွဲၣ်ဖဲ ဝဲၣ်ဖၣ်အိၣ်အပူၤ ယုာ်ဒီး သကိးဖိတက ဝဲၣ်လီၤခဲ အဝဲစးထီၣ်ပာ်ဝဲ ထီၣ်လၢ သ့ၣ် ကွဲၣ်ခိၣ်အမူၤအဒိန့ၣ်လီၤ. ဝဲၣ်လီၤခဲ အဝဲ ဟ့ၣ်လီၤဆိတလဲကွဲာ်ဝဲ ထီၣ်လၢသ့ၣ်ကွဲၣ်ခိၣ်အမူၤအဒိန့ၣ် သရၣ်မ့ၣ်တကအအိၣ်ဒီး အဝဲဆဲးဟံမူၤခါဖဲ ဝဲၣ်တကူၣ်. ကၢ်ကိာ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဝဲလီၤအပူၤ ဒ်ကွဲၣ်ခိၣ်တကအသိးန့ၣ်

လီၤ. “ဖဲ ကၢ်ကိာ်အံၤဒု ကလုာ်အါ. တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါအါ. တၢ်လီၤအါဝဲလီၤ. တူၢ်လိာ်ဝဲ IDPs, refugee and migrant school ပုၤဖဲသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. လိၣ်ဘၣ်တၢ်လဲၤမိဖျိဒီး တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပီၤ တူၢ်လိာ်မူၤဒါအဝဲအံၤလီၤ. ဒီး ကဲထီၣ်ဝဲ တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢ ကကတဲာ်ကတိာ်ဆဲသးလၢ တၢ်မံမိၣ် အသိ Ph.D အဂီၢ်စ့ၢ်လီၤ.”

တကိာ်ခါဆၢကတိာ်အဝဲအံၤ ကွဲၣ်ခိၣ် စီမံသ့သ့ထီၣ် တီၣ်ထီၣ်ယာ်ဝဲလံာ် ဟးထီၣ်လၢ မူဒါအပူၤ ဒီး ယုၤထၢယာ်ဝဲ College of Local

Administration, Khon Kaen University လၢအိၣ်ဖဲ ကိာ်ကွဲၣ်တၢ်အံၤလၢ ကဆဲးမၤလဲကဒီးဝဲ သရၣ်ဒိၣ်စီမံလၢသ့ၣ်ကပီၤ (Ph.D in the Doctoral Program in Public Administration) အဂီၢ်လၢ ကယံာ်ဝဲ ၃ န့ၣ်အံၤ အဂီၢ် စံးဝဲလီၤ. လၢ ကလဲၤထီၣ်ဝဲ ဒ်အဝဲအံၤအဂီၢ် ဘၣ်အိၣ်သကိးဝဲဒီး အဟံၣ်ဖိယီဖိလၢ ယံာ်ဝဲတန့ၣ်ဘျီဆၢကတိာ်ညါအဂ့ၢ် စီမံသ့သ့ထီၣ် စံးဝဲလီၤ.

“ဘၣ်ဆိကမိၣ်တၢ်အါဝဲအယီ ယုၤထၢလၢ ကိာ်ကွဲၣ်တၢ်လီၤ. ကိာ်ကွဲၣ် တၢ်အပူၤအံၤတခါ ဒ်ဘုးဒိတၢ်ဒီး ကညိကရူၢ်. ကရူၢ်တဖၣ် အိၣ်ဝဲလီၤ. တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ မၤစၢၤကညိဖိတဖၣ်အဂီၢ် အိၣ်ဝဲလီၤ. ဟံၣ်အိၣ်မ့ၢ်တဆူၣ် ဘၣ်တခါ ဟံၣ်က့ၤဆူ ကိာ်ပယီၤညိညိဖိသ့ဝဲအသိး မ့မ့ၢ်လၢ ဟံၣ်ဖိ ယီဖိ အဂီၢ်စ့ၢ်ကိး ဘၣ်လဲၤဘၣ်က့ၤဘုးဝဲလီၤ. ဒ်တၢ်ဆၢကတိာ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အိၣ် ဝဲအသိး မၤတၢ်လၢ သးစၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဂီၢ်လၢ ၆ န့ၣ်ဘျီ ဝဲၣ်လဲၤလီၤ. ဒီး ဒ်တၢ်လိၣ်အိၣ်ဒီးဝဲအသိး တၢ်ပိာ်သကိးလိာ်သးဒီး ဟံၣ်ဖိ ယီဖိလၢ ယံာ်ဝဲတန့ၣ်ဘျီညါလၢ တၢ်ကကဆဲးထီၣ်ကဒါဝဲ ကွဲၣ်အဂီၢ်လီၤ. ဆိဟံၣ်ဆိယီဝဲ သးန့ၣ် သးဆဲးဘျီမ့ၢ် က့ၤထီၣ်ကဒါကွဲၣ်အယီ ဘၣ်ဝဲ ပုၤ တၢ်တဲလီၤသ့ၣ်. ဘၣ်ဆၢ ပကစၢ်တၢ်မံမိၣ်အံၤ ပကစၢ်ကဘၣ်မၤလိာ်ထီၣ် ဖးထီၣ်ဝဲလီၤအယီ ကဘၣ်ဆဲးမၤဝဲ တၢ်လၢ ကဘၣ်မၤဝဲတဖၣ်လီၤ. တၢ် ဂြီတၢ်. တၢ်ပာ်ဖးနီၤဖး တၢ်ဒီး တၢ်တတၢ်သ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ဝဲ ကသ့ၣ်ဂံၢ်ဘါ လၢ ယဂီၢ် လၢတလိၣ်ပုၤဝဲဘၣ်တဖၣ်လီၤ.”

စီမံသ့သ့ထီၣ် ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ သရၣ်ဒိၣ်စီ မံၤလၢသ့ၣ်ကပီၤ မ့ၢ်အလီၢ်ခဲ အဝဲအိၣ်ဒီးမၤတၢ်လၢ ခါဆူညါသးစၢ်တဖၣ်အဂီၢ် လၢ “အိၣ်ဒီးဒုးအိၣ် ထီၣ်န့ၢ်ဝဲ ယသကကညဲအပ ယသန့ၣ်န့ၣ်န့ၣ် တဖျၢ်ဖဲ ကညိကိာ်စ့ၢ်အပူၤလီၤ. လၢပဝဲသ့ၣ်သးစၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤသ့ၣ်. တချုးဟးထီၣ်ကွဲာ်လၢ ဟံၣ်ခိၣ် ချုးဒီးဘၣ်အကတိာ် အိၣ်ဒီးပာ်တၢ်ယာ်ဝဲ တၢ်ဟ့ၣ်သါအဂ့ၢ်တခါလၢ ပကိာ် စ့ၢ်ဒီး ပပုၤကလုာ်အဂီၢ်လီၤ. အိၣ်ဒီးမၤန့ၢ်ဝဲလၢ သးစၢ်တဖၣ်အဂီၢ် ဂ့ၤ ဂ့ၤလီၤ.”

ဘံလုကိာ်ဆၢကညိကူၣ်သ့ဆဲးလၢဝဲၤကျိၤကွဲၣ်တဖၣ်ကစးထီၣ်သ့ဝဲ KED မံၤတၢ်စဲပနီၣ်

လၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၁၆သီ၊ ၂၀၁၆န့ၣ်။ စီမံဆူညါ တၢ်ကမၤန့ၢ်ဝဲ တၢ်စဲပနီၣ်တဖၣ်ဒီး ဆၢတဲာ်လီၤဝဲ ဒ်န့ၣ်ဖဲ တၢ်ကူၣ်လိာ် တၢ်ပိာ်ပိာ်မုးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ခုၣ်အိၣ်ယုာ် ဒုသထုာ်ကိာ်ရ့ၣ်. ကူၣ်သ့ဆဲးလၢဝဲၤကျိၤန့ၣ်ရ့ၣ် စီမံကွဲၣ်ဖဲ စံးဝဲ “တၢ်ဂ့ၢ်လၢ တၢ်ကမၤဝဲ ကွဲၣ်အ တၢ်စဲပနီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ကမၤဝဲလၢ ပဝဲ သ့ၣ်ကိာ်ရ့ၣ် (၇)ဘၣ်လၢာ် ကညိကူၣ် သ့ဆဲးလၢဝဲၤကျိၤကွဲၣ် တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. ဒီး ပတၢ်ပိာ်သကိးဝဲစံးစ့ၢ်ကိးလၢ တၢ်ကမၤဝဲအဂီၢ်လဲၤလီၤ” အဂ့ၢ် စံး ဝဲလီၤ.

တကိာ်ခါ ခုၣ်အိၣ်ယုာ် ဒုသထုာ် ကိာ်ရ့ၣ်. ဘံလုကိာ်ဆၢအပူၤအံၤ က ညိကူၣ်သ့ဆဲးလၢဝဲၤကျိၤ တၢ်ပာ်အဖိ လာ်တၢ်ကျိၤ အိၣ်ဝဲ (၃၆) ဖျၢၣ်. ဖၣ် အိၣ်ကိာ်ဆၢ အပူၤအံၤ (၂) ဖျၢၣ်. သ ထုာ်ကိာ်ဆၢအပူၤအံၤ (၄) ဖျၢၣ်ဒီး ကွဲးထီၣ်ကိာ်ဆၢအပူၤအံၤ (၂) ဖျၢၣ် အဂ့ၢ် ပဒိၣ် စီမံကွဲၣ်ဖဲ စံးဝဲလီၤ.

တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ တၢ်ကူၣ် လိာ်တၢ်ပိာ်ပိာ်မုးလၢ ဘံလုကိာ်ဆၢ.

ကညိကူၣ်သ့ဆဲးလၢဝဲၤကျိၤ ရဲၣ်ကျိၤ ကျိၤပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်. ကညိကွဲၣ် မၤဝဲအပူၤအံၤ ခုၣ်အိၣ်ယုာ်. ဒုသထုာ် သရၣ်မၤသကိးတၢ်ကရူၢ်-KTWG၊ ကိာ်ရ့ၣ်. ကိာ်ရ့ၣ်ကူၣ်သ့ ဆဲးလၢဝဲၤ ကိာ်ဆၢ ကွဲၣ်သရၣ်. သရၣ်မ့ၣ်တဖၣ်.

ကရူၢ်ခိၣ်တဖၣ်. ပဒိၣ်တကပၤ ကိာ် ခဲလၢာ်ပာ်ဖျိၣ် လဲၤထီၣ်ဝဲ ၁၆၀ ဘျီၣ် ဆၢ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အမူၤဒါခိၣ် န့ၣ်လီၤ. (၂) ဒီး ကူၣ်သ့ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်

► ကဘျးပၤ(၆) တၢ်ပိာ်ပိာ်

ဟံၣ်ခိၣ်ဒီးဖျၢၣ်မ့ၢ်ဝဲၤဆဲးလၢတၢ်ပြာ်မုးအံၤ မ့ၢ်ဝဲ မုးလၢ အတၢ်တိာ်ပိာ်ခိၣ် သ့ၣ် လၢခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ညါကကုာ်ထီၣ်ပသီထီၣ်ဝဲအဂီၢ်လီၤန့ၣ်ပသ့ၣ် ညါဘၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်ဘၣ်ဝဲ ဟံၣ်ခိၣ်ဒီးဖျၢၣ် မ့ၢ်ဝဲၤဆဲးလၢ လၢ ကိာ်ပယီၤ တဂၤ အသိး န့ၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်ကြၢၤမၤဝဲ ဒ်လဲၣ်လၢ ဘၣ်ထွဲကိာ်ပယီၤခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢ ဝဲၣ်ဝီအံၤအဂီၢ်လဲၣ်. အိၣ်ဒီး ဟ့ၣ်ကူၣ်ဒ်လဲၣ်.

တအဲၣ်ဒီးတဲးဒီးလၢ ခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢ ကဂ့ၢ်ထီၣ်ဝဲအဂီၢ်အဆိဒီးဘၣ်. အဲၣ်ဒီးတဲးလၢ အဲၣ်ဒီးလၢ တၢ်ကမၤဆဲးဝဲလၢ တၢ်လိာ်ဆိတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. မ့တ မၤလၢအဂ့ၢ်(အယံၤလၢ)ကတၢ်ဘၣ်သန့ၣ်က့ အဲၣ်ဒီးလၢ ကမၤပုၤဆိဝဲတဲ တၢ် လီၤလၢ လိာ်ဝဲတဖၣ်အပူၤလီၤ. မ့ဘၣ်ကွဲၣ်ဖဲ ကိာ်ပယီၤအပူၤအံၤ လိမ့ၣ်အူ တအိၣ်ဒီးအါအါဖဲ သဝီတဖၣ်အပူၤဒီးဘၣ်. လိာ်ဝဲလိမ့ၣ်တၢ်ပိးတၢ်လိတဖၣ် လီၤ. ဒ်သိး ထံကိာ်. ဒုသဝီတဖၣ် ကဂ့ၢ်ထီၣ်ပသီထီၣ်ဝဲအဂီၢ် အဲၣ်ဒီးလၢ ကဒီး န့ၢ်ဘၣ်ဝဲ လိမ့ၣ်အူဒီး လိမ့ၣ်တၢ်ပိးတၢ်လိတဖၣ်လီၤ.

ယန့ၣ်လီၤပြာ် Miss သီသီအခါ ယယုသ့ၣ်ညါဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်လၢ ဘၣ်ထွဲ Miss တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ယဒီးန့ၢ်ဘၣ် Miss Earth Myanmar ခိၣ်ဖးမ့ၣ် ယစးထီၣ် ယုသ့ၣ်ညါဝဲလၢ ဘၣ်ထွဲ ခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢလီၤ. တုၤလၢ ဖံးလံးပံတဘျီ ထံၣ် ဘၣ်လၢအဝဲသ့ၣ် ကတိာ်ပာ်ယာ်ဝဲ ခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢ ဖးအါညါလီၤ. တလီၤကံာ် ဒ်သိး ကိာ်ပယီၤ ကတိာ်ပာ်ယာ်ဝဲဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်ကတိာ်ပာ်ယာ်ဝဲတၢ် ဂ့ၢ်ဒိၣ်ဖး လီၤ. အဲၣ်ဒီးလၢ ပထံကိာ်အံၤ ကမ့ၢ်ဝဲ ဒ်န့ၣ်စ့ၢ်လီၤ. တၢ်ကတိာ်ခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢ အံၤ မၤတကယီတသ့ဘၣ်. ဘၣ်ပာ်ဖျိၣ်ထီၣ်သးခဲလၢာ်ဒီး ကဘၣ်မၤဝဲလီၤ.

တၢ်ပြာ်မုးကတိာ် ပုၤကမၤလၢ ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါန့ၣ်အိၣ်ဝဲအသိး ပဲၣ်အာပဲၣ်သီ န့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိးအိၣ်ဝဲလီၤလၢကမၤလၢအဝဲန့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ဒီးတဲတၢ်မန့ၣ် လဲၣ်.

ယဆိမိၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ် ပဲာ်ဖးနီၤဖးယၢ အဲၣ်ဒီးဝဲလၢ ယကဂ့ၢ်ဒိၣ်ထီၣ် ဝဲအယီလီၤ. အဒိ-ယၢအံၤ ယနီၤဖျၢၣ်ဝဲလီၤ. ဒ်သိး နီၤကထီထီၣ်အဂီၢ် ယက ဘၣ်ပျိာ်ထံလီၤ. တၢ်ကဘၣ်မၤဝဲဒ်လဲၣ် သ့ၣ်ညါလီၤသးလီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဲတၢ် တဖၣ်အံၤမ့ၢ်လၢ ယကလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဝဲအဂီၢ်လီၤအယီ တၢ်ဘျုးဒိၣ်ဖးလီၤ. စံးဘျုးဘၣ်စ့ၢ်ကိး ပုၤလၢ ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါယၢတဖၣ်စ့ၢ်လီၤ.

တၢ်ပြာ်မုးဒိကတိာ် ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မၤန့ၣ်တခါခါလီၤ. ဒီးတၢ်အဂၤ န့ၢ်ဘၣ် တၢ်မၤလိမန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လဲၣ်.

ယအိၣ်ဖဲ ဖၣ်အိၣ်အခါ ယတဟးဘၣ်အါအါဘၣ်. လၢခဲ ဒ်ပုၤဂ့ၢ်ဝီ တၢ်မၤ တဖၣ်အယီ ယထံၣ်ဘၣ်ဝဲဒီး ပုၤအါဂၤလီၤ. ကဘၣ်ရဲလိာ်မ့ၢ်လိာ်ဝဲဒ်လဲၣ်. သ့ၣ်ညါဘၣ် ပုၤတၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးလီၤ. ကဘၣ်တဲန့ၢ်ဝဲ တၢ်ကတိာ်ဒ်လဲၣ်လဲၣ် န့ၣ် တထီၣ်သ့ဝဲလီၤ. ပုၤတဲတၢ်ဖဲ ဖၣ်အိၣ်ဒီး ပုၤတဲတၢ်လၢ စ့ၢ်တကူၣ်အံၤ တဒ် သိးလိာ်သးဘၣ်. ဖဲဖၣ်အိၣ်အံၤ ပမ့ၢ်ထံၣ်လိာ်သးတခါ (တၢ်ဘျုးလီၤ). ပယီၤ ကျိာ် ပစံးလၢ (ကျေးဇူးတင်ပါတယ်). (အိၣ်ဆိးလဲၤဆဲး) လၢပကတဲ လၢ ပယီၤကျိာ်လၢ (မဂ်လာပါ)အံၤ လၢယသးပုၤ ယတဲတဘျီအါအါဘၣ်. မ့တဲ ဒ်န့ၣ် ပုၤတဲယၢလၢ အိၣ်ဘၣ်တုမ့ (over) လီၤ. သ့ၣ်ညါဘၣ်က့ၤ တၢ်ဆိ တလဲသး ဒ်န့ၣ်တဖၣ်လီၤ.

စီမံတၢ်အိၣ်သးလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဝဲတကတိာ်ယီၤန့ၣ်အိၣ်ဒီးဟ့ၣ်ကူၣ်သးစၢ်လၢ ကိာ်ပယီၤအပူၤတဖၣ် အဂီၢ်ခိၣ်လဲၣ်. န့ၣ်အိၣ်ဒီးဟ့ၣ်ယုာ်တၢ်ကတိာ်လၢ ကညိ သးစၢ်စၢၤသ့ၣ်သီတဖၣ်အဂီၢ်ခိၣ်လဲၣ်.

အဲၣ်ဒီးတဲးလၢ တဘၣ်ကွဲၣ်ထီၣ် ပကစၢ်တကယီအဂီၢ်ဘၣ်ဒီး ဘၣ်ကွဲၣ်ဝဲလၢ ပပုၤကလုာ်အဂီၢ်စ့ၢ်လီၤ. ဒ်သိး ပပုၤကလုာ်ကလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဝဲအဂီၢ် ယဂ့ၢ် ကျးစးဒ်သိး ဂုာ်ကျးစးအိၣ်တက့ၢ်. ယဲယမိာ်ဒီးယပာ်လီၤဖးဝဲလၢ ယနီၤဆဲး ခါလဲလီၤ. မိာ်အိၣ်တပူၤ ဟံၣ်အိၣ်တပူၤလီၤသ့ၣ်. ယအိၣ်ဒီး ယမ့ၢ်ဂံၢ်လီၤ. ပုၤ သးစၢ်တနီၤလၢ ဒ်သိးယၢအံၤ ကအိၣ်ဝဲဒ်ခူၣ်လီၤ. ဒ်ပုၤဝဲလၢ မိာ်ပာ်လီၤဖး ဒ် သိးယၢတဖၣ် တလိာ်သးဆဲးလီၤသးဘၣ်. ယဲယက့ၤလၢ ယမိာ်ဒီး ယပါအအိၣ် ကိးဘျီဒဲးလီၤ. ယက့ၤကလိးထီၣ်အဝဲသ့ၣ်လီၤ. ယသးတဆဲးဘၣ်.

ဒီးအဂၤတခါ ယအိၣ်ဒီးတဲးလၢ ပုၤစံးဝဲလၢ Miss Karen ဒီး ပုၤသ့ၣ် ညါအါထီၣ်ဝဲလဲလီၤ. လၢပပုၤကလုာ်အမဲာ်ကအိၣ်ထီၣ်ဝဲအဂီၢ် ယမၤသ့ၣ်ဒဲးဒဲး တစးဖဲဒဲးလီၤ. ယအိၣ်ဒီး က့ၤကိးယုာ်ဒီး ကွဲၣ်န့ၢ်ယုာ်ဝဲ သးစၢ်ဒီး ဒုမ့ၣ်သ့ၣ်တ ဖၣ်လီၤ. အဲၣ်ဒီးလၢ ကဂုာ်ကျးစးလၢ ပပုၤကလုာ်အဂီၢ်လီၤ. ပဝဲသ့ၣ် ကညိက လုာ်တဖၣ် လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဝဲတစးဖဲလၢအဝဲအံၤမ့ၢ်လီၤ. ပဝဲခဲလၢာ် ဂုာ် ကျးစးသကိးတက့ၢ်.

ကျွဲထော်ရေတံခွန်အနီးတွင် မိုင်းကြောင့် မြန်မာ့တပ်မတော်မှ အရာရှိတဦး အပါအဝင် (၃)ဦး သေဆုံး

နိုဝင်ဘာ ၂၄ ရက်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကရင်ပြည်နယ်၏ အထင်ကရ နေရာတစ်ခုဖြစ်သည့် ကျွဲထော်ရေ တံခွန် ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ရန် စီစဉ် နေချိန် ၎င်းရေတံခွန်အနောက် ဘက်ခြမ်း ယခင် DKBA (ခွဲထွက်) စခန်းဟောင်းရှိရာ ဝါးဘိုးတောင် တွင် နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့က မိုင်းကြောင့် မြန်မာ့တပ်မတော်မှ အရာရှိတဦး အပါအဝင် ၃ ဦး သေဆုံးသွားကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါ နေရာများမှာ ပြီးခဲ့ သည့် စက်တင်ဘာလက DKBA (ခွဲထွက်)နှင့် နယ်ခြားစောင့်တပ်၊ တပ်မတော်ပူးပေါင်းအဖွဲ့တို့ အပြန် အလှန် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့သည့် နေ ရာများဖြစ်ပြီး ယမန်နေ့က ဖြစ် ပွားခဲ့သည့်ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် နေ တွင်း ကျန်ရှိသည့် မိုင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း အမည်မဖော်လိုသည့် နယ်ခြားစောင့်တပ် အရာရှိတဦးက ယခုလို ပြောသည်။

၎င်းက 'ကျွဲထော်နား တဝိုက် ကတော့ အကုန်ရှင်းပြီးပြီ။ အခု ဖြစ်တာက ကျွဲထော်အနောက်ဘက် ဝါးဘိုးတောင်မှာ နေ့လည် ၁ နာရီ

ကျော်လောက်မှာဖြစ်တာ။ DKBA စခန်းဟောင်းဆိုတော့ လုံခြုံရေးအ တွက် သူတို့ ပြန်ဆုတ်တဲ့လမ်းမှာ ထောင်ထားခဲ့တာတွေ ဖြစ်မယ်။ နင်းမိုင်းဆို ဒီလောက်မဖြစ်ဘူး။ အခုက ဗုံးသီးဟောင်းတွေနဲ့ထောင် တဲ့ တိုက်မိုင်းမို့လို့ ဒီလောက် ထိ ခိုက်တာ ဟု ပြောဆိုသည်။

မိုင်းကြောင့် သေဆုံးသူများမှာ မြန်မာ့တပ်မတော် တပ်မ(၄၄)မှ ဗိုလ်ကြီးတဦးနှင့် ရဲဘော်တဦး၊ နယ်ခြားစောင့်တပ်-BGF (၁၀၂၁) တပ်ရင်းမှ ရဲဘော်တဦးတို့ ဖြစ် ကြောင်းသိရပြီး တိုက်ပွဲကာလ ပြီး ခဲ့သည့် စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက် နေ့တွင် အထက်ကျွဲထော် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတဦး မြိုင်ကြီးက သို့ စစ်ဘေးရှောင်လာစဉ် လမ်းခုလပ် တွင် မိုင်းနင်းမိသဖြင့် သေဆုံးခဲ့ သည့် ဖြစ်စဉ်လည်း ရှိခဲ့သည်။

တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားပြီးနောက် ကျွဲထော်ရေတံခွန် အနီးတဝိုက်ရှိ မိုင်းများရှင်းလင်းပြီး အများပြည်သူ များ အပန်းဖြေ လာရောက်နိုင်ရေး အတွက် ကျွဲထော်ရေတံခွန် ထိန်း သိမ်းရေးဆရာတော် ဦးခေမိက ဦး

ဆောင်ကာ လာမည့် နိုဝင်ဘာ ၂၅ ရက်နေ့မှစတင်ကာ နေ့စဉ် ညနေ ၅ နာရီအထိ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင် ရန် စီစဉ်နေချိန်တွင် ယခုလို ဖြစ် ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

DKBA (ခွဲထွက်)နှင့် နယ်ခြား စောင့် တပ်တို့ စက်တင်ဘာလ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားမီ ရက်ပိုင်းအလို တွင် အများပြည်သူဘေးကင်းရေး အတွက် အဆိုပါရေတံခွန်သို့ သွား လာခြင်းမပြုရန် မြိုင်ကြီးက ဆရာ တော်က တားမြစ်မှုများရှိခဲ့သလို နှစ်ဖက်တပ်ဖွဲ့များမှ တိုက်ပွဲ ကာ လအတွင်း ရေတံခွန်သို့ ခရီးသွား လာမှုများမပြုကြရန် တားမြစ်မှုများ လည်းရှိခဲ့သည်။

ယခု မြိုင်ကြီးက ဆရာတော်၏ ညွှန်ကြားမှုဖြင့် ပြန်လည် ဖွင့်လှစ် ရန် စီစဉ်နေသော်လည်း ကျွဲထော် ရေတံခွန်သွားရာ လမ်းခရီးရှိ အချို့ သောနေရာများတွင် မိုင်းအန္တရာယ် ရှိနေဆဲပင်ဖြစ်ပြီး ယင်းအန္တရာယ်ရှိ နေရာများအတွက် သတိပေးဆိုင်း ဘုတ်များ၊ အမှတ်အသားများ ပြု လုပ်ထားနေရဆဲ ဖြစ်ကြောင်း သိရ သည်။

ကျွဲထော်ရေတံခွန် မြိုင်ကြီးက ကျွဲထော်ရေတံခွန်

နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စမ်းရှောင်း ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (ကေအဲန်ယူ)အနေဖြင့် ယခင်က နိုဝင်ဘာအတွင်း ကျင်းပရန်ရှိသည့် ၁၆ ကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်ကို နောက်ထပ် ၆ လအတွင်း ရွှေ့ဆိုင်း လိုက် ကြောင်း အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့မှ စတင်ကာ လက်ရှိ အချိန်ထိ ဖားအံခရိုင် လေးဝါး (လော်ခီးလာ)စခန်း၌ ကျင်းပသည့် ၁၅ ကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်အပြီး ၅ ကြိမ်မြောက် ဗဟိုကော်မတီ အ စည်းအဝေးတွင် ဆုံးဖြတ်လိုက် သည်။

အဆိုပါ ၁၆ကြိမ်မြောက် ကွန် ဂရက်ကို ရွှေ့လိုက်သည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး အမည်မဖော်လိုသူ ကေအဲန်ယူ ဗဟိုကော်မတီဝင်တဦး က 'ကွန်ဂရက်ကို ၆ လအတွင်း ကျင်းပသွားဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

ECကအချိန်ကို အတိအကျ ညွှန်ရ မယ်။ လအတိအကျဆိုရင်တော့ လာမယ့် ၂၀၁၇၊ မတ်လမှာ ဖြစ် တယ်'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်တွင် ပြော သည်။

လက်ရှိ နိုင်ငံရေး အခင်းအ ကျင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ဆောင် ရွက်နေရသည့်အပေါ် အနောက် အယူကိစ္စတွေ မထိခိုက် မငြိစွန်းရ လေအောင် အချိန်ကို သေချာပြန် ညှိနှိုင်း ဆုံးဖြတ်ရခြင်းဖြစ်သလို အစိုးရမှ ပြန်လည်ကျင်းပလာမည့် ပင်လုံညီလာခံ တက်ရောက်နိုင်ရေး တွင်း၊ ပြည်ပရှိ ကရင်ကိုယ်စား လှယ်များကိုပါ ဖိတ်ကြားသွားရန် ရှိသည့်အတွက် ပြင်ဆင်ဆောင် ရွက်ချိန် အလုံအလောက်ရရှိရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ယင်းဗဟိုကော်မတီဝင်က ဆက်

ပြောသည်။

၎င်းအပြင် လာမည့် ကွန်ဂရက် ကျင်းပရေးအတွက် ကေအဲန်ယူ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး(၁) ပဒို စော သောသီဘွဲ့မှ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ပါဝင် သည့် အဖွဲ့ဝင် ၁၁ ဦးဖြင့် ဖြစ် မြောက်ရေးကော်မတီ ဖွဲ့စည်းလိုက် ပြီး ယင်းကော်မတီမှ ကွန်ဂရက် ကျင်းပမည့်ရက်နှင့် လုပ်ငန်းအစီ အစဉ်များကို ဆက်လက်အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်သည်။

ပြီးခဲ့သည့် အောက်တိုဘာလ အတွင်း ပြုလုပ်သည့် ကေအဲန်ယူ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် အစည်းအ ဝေးတွင်လည်း ကေအဲန်ယူ၏ ၁၆ ကြိမ်မြောက်ကွန်ဂရက် ကျင်းပမည့် ရက်ကို နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့ တွင် ကျင်းပရန် ဆုံးဖြတ်ထားမှုများ ရှိခဲ့ကြောင်း ကေအဲန်ယူ ခေါင်း ဆောင်များ၏ ပြောဆိုမှုများ ရှိခဲ့

ကေအဲန်ယူ၏ (၁၆) ကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်တွင် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပရှိ ကရင်ကိုယ်စားလှယ်များကို ဖိတ်ကြားမည်

နိုဝင်ဘာ ၁၁ ရက်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စမ်းရှောင်း ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (ကေအဲန်ယူ)အနေဖြင့် လာမည့် မတ်လအတွင်း ကျင်းပရန် စီစဉ် ထားသည့် ၁၆ ကြိမ်မြောက် ကွန် ဂရက်တွင် ပြည်တွင်းရှိ ကရင်နိုင်ငံ ရေးပါတီများ၊ ကရင်အရေး လုပ် ဆောင်နေသည့် အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ပြည်ပရှိ ကရင်ကိုယ်စားလှယ် များ ပါဝင်တက်ရောက်နိုင်ရန် ဖိတ်ကြားသွားမည်ဟု သိရသည်။

အောက်တိုဘာ ၃၁ ရက်မှ နို ဝင်ဘာ ၁၀ ရက်နေ့အထိ ကေအဲန် ယူ၊ ဖားအံခရိုင်၊ လေးဝါး (လော်ခီး လာ) စခန်း၌ ကျင်းပသည့် ၁၅ ကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်အပြီး ၅ ကြိမ်မြောက် ဗဟိုကော်မတီအစည်း အဝေးတွင် ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်လိုက် ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ကေအဲန်ယူ တွဲ ဘက်အတွင်းရေးမှူး(၂) ပဒို မန်း မန်းမန်းက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ နိုဝင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ပြော သည်။

အခု အချိန်ကာလမှာ ငြိမ်းချမ်း ရေး ဖော်ဆောင်နေတဲ့ အချိန်ကာလ ဖြစ်သလို ကေအဲန်ယူကလည်း ကရင် တမျိုးသားလုံးကို ကိုယ်စား ပြုထားတယ်လို့ ခံယူထားတဲ့အခါ ကျတော့ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပက ကရင်အမျိုးသားတွေအားလုံး ပါ လာနိုင်အောင် အခြေခံစဉ်းစားပြီး တော့ အရင်က ညီလာခံတွေ ထက် ပိုမိုကျယ်ပြန့်အောင် အဲလိုတော့

သဘောထား ဆုံးဖြတ်ချက် ချခဲ့ တာ ဖြစ်တယ်' ဟု ပြောသည်။

၎င်းအပြင် ဖိတ်ကြားခံရသည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များ အနေဖြင့် ကွန်ဂရက်တွင် မည်သို့ မည်ပုံ ပါဝင်လာနိုင်ရေးမှာ ဆက် လက် ဆွေးနွေး ဆုံးဖြတ်ရဦးမည် ဖြစ်ပြီး အနည်းဆုံး ၎င်းတို့အနေဖြင့် ကရင်အမျိုးသားရေးနှင့် သက်ဆိုင် သည့် ကိစ္စရပ်များတွင် တင်ပြဆွေး နွေး အကြံပြုနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပဒို မန်းမန်းမန်းက ဆက်ပြော သည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပခဲ့သော ကေအဲန်ယူ ၁၅ ကြိမ်မြောက်ကွန်ဂရက်တွင် ပြည်ပ ရှိ ကရင်ကိုယ်စားလှယ်များသာ ထည့်သွင်းဖိတ်ကြားမှုပြုခဲ့ပြီး ပြည် တွင်းရှိ ကရင်ကိုယ်စားလှယ်များကို လာမည့် ၁၆ ကြိမ်မြောက် ကွန်ဂ ရက်တွင် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ဖိတ်ကြားရန် ကေအဲန်ယူက ဆုံး ဖြတ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ရန်ကုန် အခြေစိုက် ကရင်အ မျိုးသားပါတီ (KNP) တွဲဘက်အ တွင်းရေးမှူး (၁) မန်းမင်းရဲထွေးက 'ကျနော်အမြင်ကတော့ အခက်အခဲ ဘာတွေရှိနေလဲ။ အားလုံးပါဝင် စဉ်းစား အကြံပြုပြီး ဆုံးဖြတ်တယ် ဆိုရင်တော့ အများနည်းတာပေါ့။ အခုလို အသိအမှတ်ပြုတဲ့သဘောနဲ့ အားလုံးကိုအသိပေးပြီး ဖိတ်မယ်ဆို တော့ အဲဒီ အပေါ် ကျနော်တို့လည်း ကြိုဆိုပါတယ်' ဟု ပြောသည်။

ကေအဲန်ယူ၏ ၁၆ ကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက် ကျင်းပရေးအတွက် အ ဖွဲ့ဝင် ၁၁ ဦးပါဝင်သည့် ဖြစ်မြောက် ရေး ကော်မတီကို ယင်းဗဟိုကော်မ တီ အစည်းအဝေးတွင် ဖွဲ့စည်းလိုက် ပြီး အဆိုပါ ကွန်ဂရက်တွင် ပါဝင် တက်ရောက်မည့် ကိုယ်စားလှယ် များ၊ အဖွဲ့အစည်းများအား ဖိတ် ကြားမည့် အစီအစဉ်နှင့် ပတ်သက် ၍ ဖြစ်မြောက်ရေး ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ တွဲဘက် အတွင်းရေး မှူး(၁) ပဒိုစောသောသီဘွဲ့က ယခု လိုပြောသည်။

'ကျနော်တို့အနေနဲ့ ကရင်နိုင်ငံ ရေးပါတီ၊ ကရင်လူမှုအဖွဲ့အစည်း၊ ကရင် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ အဲဒါ တွေ ဖိတ်ဖို့ စဉ်းစားထားချက်တွေ ရှိတယ်။ အဲဒါကို လာမယ့် နိုဝင် ဘာလ တတိယအပတ်မှာ ဖြစ် မြောက်ရေး ကော်မတီက အစည်း အဝေးထိုင်ပြီး ဖိတ်ကြားသင့် ဖိတ် ကြားထိုက်တာတွေကို စဉ်းစားဆုံး ဖြတ်မယ်။ ပြီးရင် အဲဒါကို ဗဟို အလုပ်အမှုဆောင်ဆီ ပြန်တင်ပြပြီး သူတို့က ဆုံးဖြတ်မှ အတည်ဖြစ် မယ်' ဟုပြောသည်။

ကေအဲန်ယူ၏ ကွန်ဂရက်တွင် အစဉ်အလာအရ ကေအဲန်ယူခေါင်း ဆောင် များကို ပြန်လည် ရွေး ကောက် တင်မြောက်ခြင်း၊ ရှေ့လုပ် ငန်းစဉ်များအား ချမှတ်အတည်ပြု ခြင်းများကို လုပ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

လက်ရှိနိုင်ငံရေး ရေစီးကြောင်းနဲ့ တိုင်းရင်းလူငယ်တပ်ပေါင်းစု အမြင်

ဆုမွန်အေး (ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားနှင့်လူငယ်များအစည်းအရုံး- AASYC)

ပြောင်းလဲလာတဲ့ နိုင်ငံရေးအရ ကျမတို့ တိုင်းရင်းသားလူငယ်တွေက တကယ့်ကို အရေးကြီးပါတယ်။ တိုင်းရင်းသားလူငယ်တွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို အစိုးရကလည်း မြှင့်တင်ပေးဖို့ လိုတယ်။ နောက်ပြီးတော့ တိုင်းရင်းသားလူငယ် အချင်းချင်းကြားမှာ network ချိတ်ဆက်ပြီးတော့ သော်လည်းကောင်း၊ သူတို့ဒေသမှာ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ အကြောင်းအရာလေးတွေကို အချင်းချင်းမျှဝေပြီးတော့ သိရှိလာအောင်၊ ကွန်ယက် ထပ်ချိတ်ပြီးတော့ လုပ်ဆောင်သွားရင် အစိုးရအတွက်လည်း ပိုပြီး အထောက်အကူ ပြုမယ်။ နောက်ပြီး အစိုးရကနေ လူငယ်တွေ ဘယ်လိုအခန်းကဏ္ဍကနေ ဝိုင်းဝန်းကူညီပေးပါလို့ ပြောပြရင် ပိုပြီးတော့ အဆင်ပြေမယ်လို့ ကျမ ထင်တယ်ပေါ့နော်။

ကျမတို့က ကျောင်းသားလူငယ်တွေဖြစ်ကြတော့ အဓိကအားဖြင့် ပညာရေးဖြစ်စဉ်တွေမှာ ပိုပြီးတော့ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ဖို့ သင့်တယ်။ ပညာရေးကဏ္ဍတွေ အခုဖြစ်နေတဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးကဏ္ဍတွေကို ဝိုင်းဝန်းပြီး ဒီနေရာ ဒီလိုဖြစ်နေပါတယ်ဆိုတာကို ချိတ်ဆက်ပေးပြီး အစိုးရကို တင်သွင်းတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အစိုးရကို မရောက်နိုင်ရင် issue အလိုက် လုပ်နေတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေကို ပြောပြရင်တော့ ပိုပြီး အဆင်ပြေမယ်လို့

နောက်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ အကြမ်းဖက်မှုတွေ ဆက်ဖြစ်နေတုန်းပဲ။ လက်ရှိအစိုးရက ပြည်သူထောက်ခံမှုနဲ့ အနိုင်ရထားတယ်ဆိုပေမယ့် အခြေအနေက အဲလိုတွေ ရှိနေသေးတယ်။ ပါတီအနေနဲ့ ကြည့်မယ်ဆိုလည်း တိုင်းရင်းသားပါတီတွေအနေနဲ့ ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့ ကိုယ့်ပြည်သူရဲ့ဆန္ဒနဲ့ လိုအပ်ချက်အမှန်ကို ကိုယ်တိုင်ပဲ သိထားတဲ့အတွက် တိုင်းရင်းသားတွေအနေနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီးတော့ လွှတ်တော်နေရာတွေ၊ ပြည်နယ်အစိုးရနေရာမှာဖြစ်စေ၊ ဥပဒေအပိုင်းကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲတဲ့အပိုင်းမှာဖြစ်စေ၊ ပေါ်လစီ(မူဝါဒ)ပိုင်းတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲ အသစ်ရေးဆွဲတဲ့နေရာမှာဖြစ်စေ ကိုယ့်ရဲ့ဒေသမှာ တကယ့်ပြည်သူတွေရဲ့ လိုအပ်ချက်တွေကို ဖော်ညွှန်းပြီးတော့မှ ရေးဆွဲနိုင်ဖို့ရာမှာ အသံထွက်နိုင်အောင် ကြိုးစားဖို့တော့လိုတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့အရွေ့မှာ အရေးကြီးတဲ့ကဏ္ဍက အခုသွားနေတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွေအပေါ် ကျနော်တို့လူငယ်တွေ ကိုယ်လာရာ အဖွဲ့အစည်းတွေက တာဝန်ခံထားတဲ့ သူဒေသက ပြည်သူလူထုတွေရဲ့ အသံတွေ ထင်ဟပ်လာအောင် လူငယ်တွေမှာလည်း ဒေသတစ်ခုတစ်ခု ဒီငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စေ၊ တခြားကဏ္ဍတွေမှာဖြစ်စေ အပြန်အလှန် exchange (ဖလှယ်)လုပ်ပြီးတော့မှ တကယ့်တိုင်းရင်းသားတွေ ကိုယ်လာတဲ့အရပ်ကို ရည်ညွှန်းပြီးတော့မှ တိုင်းရင်းသားလူငယ် တဖွဲ့နဲ့တဖွဲ့ ပူးပေါင်းမှုတွေကို တိုးချဲ့ဖို့လိုတယ်။ ပြန်ပြီးတော့ တိုးမြှင့်ဖို့ စုစည်းဖို့လိုတယ်။ လူငယ်တွေက ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ရော၊ ပညာရေးပေါ်လစီတို့

ဒါတွေက ကျနော်တို့ ကျောင်းသားလူငယ်တွေအနေနဲ့ တိုင်းရင်းသားလူငယ်တွေအနေနဲ့ ပိုပြီးတော့ ကျစ်လစ်တဲ့ စုစည်းမှုတစ်ခုနဲ့ သွားဖို့ ကျနော်တို့ စဉ်းစားထားတာရှိတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကျနော်တို့လိုချင်တာက ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရက်တစ်ပြည်ထောင်စုပေါ့။ အဲဒီကိုရောက်နိုင်ဖို့အတွက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ ပြောင်းလဲမှုတွေ အများကြီးလုပ်သွားဖို့ ရှိတယ်။ လူငယ်တွေအနေနဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်လို့ရတဲ့ ကဏ္ဍတွေ အထူးသဖြင့် လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးအခု စီးပွားရေး၊ အားကစား၊ ပညာရေး လုပ်ဆောင်သွားဖို့ရှိတယ်။ အဲဒီအပေါ်မှာလည်း သင့်တော်တဲ့ ကဏ္ဍမျိုးတွေ တဆင့်သွားဖို့ ဒီနိုင်ငံရဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမှာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် တဆင့်ဆင့်သွားဖို့အတွက် ကဏ္ဍတိုင်းမှာ တဖွဲ့တယောက်စီနဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်ဖို့အတွက် လုပ်ဆောင်သွားဖို့ရှိပါတယ်။ ကျနော်တို့ တိုင်းရင်းသားလူငယ်တွေရဲ့ အရေးကြီးမှုကတော့ မျိုးဆက်တဆက်ဆက်အနေနဲ့ သူလူမျိုးရဲ့တာဝန်ကိုထမ်းဆောင်ဖို့ တအားအရေးကြီးပါတယ်။ လူငယ်တွေရဲ့ မျိုးဆက်သစ် ဆက်စပ်မှု၊ လူကြီးတွေနဲ့ ဆက်စပ်မှု အဲဒါ အရမ်းအရေးကြီးပါတယ်လို့။ နောက်တခုက ကျနော်တို့ တပ်ပေါင်းစုက အရင် ၅ နှစ် ၁၀ နှစ် အတွင်းမှာ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုအရ လူငယ်တွေ၊ ကျောင်းသားတွေ ချိတ်ဆက်ပြီးတော့ ကွန်ယက်ဖွဲ့ကြ၊ လုပ်ဆောင်ကြတယ်။ မတူကွဲပြားတဲ့ တိုင်းရင်းသား လူငယ်တွေ စုစည်းထားတာကြောင့် ကျနော်တို့က ဒီတပ်ပေါင်းစုအနေနဲ့ စုဖွဲ့ပြီးတော့ လုပ်ဆောင်တဲ့အခါကျတော့ အားတခုရှိလာတယ်။ မတူကွဲပြားသော်ငြားလည်းပဲ စည်းလုံးညီညွတ်မှု တခုတည်းနဲ့ ပါဝင်ပြီးတော့ ကျနော်တို့ လိုချင်တဲ့ ပန်းတိုင်ဖြစ်တဲ့ ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရက်တစ်ပြည်ထောင်စုကြီး သွားဖို့အတွက် လူငယ်တွေ၊ ကျောင်းသားတွေ ဘယ်အခန်းကဏ္ဍတွေ ပါဝင်မလဲဆိုတဲ့ တပ်ပေါင်းစုရဲ့အားပဲလို့ ပြောချင်ပါတယ်။

နန်းအလင်း (မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားတပ်မတော်- ABSDF)

ကျမတို့တိုင်းရင်းသား လူငယ်အချင်းချင်းကြားမှာ စည်းစည်းလုံးလုံးတော့ အရင်ဦးဆုံးရှိသင့်တယ်လို့ မြင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ မတူညီတဲ့တိုင်းရင်းသားတွေ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတွေ တချို့တွေက အရမ်းအတ္တကြီးတဲ့အခါမှာ လူငယ်တွေ မစုစည်းနိုင်ဘူး။

ဆုမွန်အေး မိုင်းဆည်ရဲကဲ စောဂျက်ပစ် ရရှိအားနန် နန်းအလင်း ပုမိုးဇော်

ကျမ ထင်တယ်။ ပညာရေးက ကျမတို့ တိုင်းရင်းသားလူငယ်တွေအတွက် တကယ့်ကို အရေးကြီးတဲ့အရာ ဖြစ်တယ်။ ကျမတို့လူငယ်တွေဟာ အနာဂတ်ရဲ့မျိုးဆက်သစ်တွေမို့ နိုင်ငံရဲ့ အခုလက်ရှိ အစိုးရတာဝန်ကို တနေ့နေ့ တချိန်ချိန်မှာ ဒီလူငယ်တွေလည်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

မူးယစ်ဆေးဝါးတွေ မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့မှာ မတိုက်ဖျက်လို့ရှိရင် လူငယ်တွေရဲ့အနာဂတ်ကို ရိုက်ချိုးပစ်သလိုပဲ။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဗမာအပါအဝင် တိုင်းရင်းသားတွေက နေရာအနှံ့အပြားမှာ ရှိတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်လာလို့ရှိရင် တိုင်းရင်းသားလူငယ်လေးတွေက သူတို့ပြည်နယ်မှာ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ရလာပြီး တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမှာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါကြောင့် လူငယ်တပ်ပေါင်းစုဆိုတာက တကယ့်လူငယ်ရဲ့အသံတွေကို ပိုပြီးမြှင့်တင်ပေးဖို့အတွက် ဖွဲ့စည်းထားရတာ ဖြစ်တယ်။ တိုင်းရင်းသားဒေသတွေမှာ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ တစ်ခုချင်းက ပေးပို့လာတဲ့အသံထက် တပ်ပေါင်းစုအနေနဲ့ အစိုးရကိုပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ CSO ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ နိုင်ငံတကာပဲဖြစ်ဖြစ် တိုင်းရင်းသား လူငယ်ရေးရာမှာ ဘာတွေဖြစ်ပျက်နေလဲဆိုတာ စုပြီး အသံဖြန့်ချိတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အချက်အလက်တွေပေးပို့တာပဲဖြစ်ဖြစ် ပိုပြီးတော့ တွင်ကျယ်လာမယ်။ အဲဒါကြောင့် ကျမက တပ်ပေါင်းစုတို့ network တို့ ဆိုတာပိုပြီးတော့ အရေးကြီးတယ်လို့ ကျမ ထင်တယ်။

မိုင်းဆည်ရဲကဲ (တအာန်ကျောင်းသားနှင့်လူငယ်များအဖွဲ့- TSYU)

လက်ရှိမှာက နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းကအစ တော်တော်များများက နိုင်ငံရေးရဲ့အရွေ့အပြောင်းက ဒီမိုကရေစီဘက်ကို ဦးတည်နေပါပြီလို့ တချို့က ယုံကြည်ကြတယ်။ ပြောင်းလဲတယ်ဆိုပေမယ့် တကယ့်တိုင်းရင်းသားဒေသတွေမှာ ဥပမာ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း ကျနော်တို့ တအာင်းဒေသတွေ၊ ကချင်ဒေသတွေမှာ တိုက်ပွဲတွေ

ရေးဆွဲတဲ့အခါတွေမှာကော လူငယ်တွေရဲ့အသံနဲ့ လူငယ်ကဏ္ဍတွေ တထောင့်တနေရာ ပါဝင်ဖို့ လိုတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံက တိုင်းရင်းသားပေါင်းစုံနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့နိုင်ငံတခု ဖြစ်တဲ့အတွက် တိုင်းရင်းသားတခုချင်းက တန်းတူညီမျှမှုရှိဖို့ လိုတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတွေ၊ ဓလေ့တွေကို အပြန်အလှန်လေးစားဖို့ လိုတယ်။ ပကတိအရ တိုင်းရင်းသားတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့နိုင်ငံဖြစ်တဲ့ အလျောက် တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ အခွင့်အရေးမှာ အပြန်အလှန် လေးစားမှု မရှိဘူး။ တန်းတူညီမျှမှု မရှိဘူးဆိုရင် မြန်မာနိုင်ငံက ပြုလဲသွားနိုင်တယ်။ မညီညွတ်မှုတွေ ဖြစ်စေတယ်။ ကျနော်တို့ တိုင်းရင်းသားတွေ လူငယ်ကဏ္ဍမှာက ကိုယ်စီကိုယ်စီ လိုအပ်နေတဲ့ တန်းတူညီမျှမှုတွေ၊ ရှိနေတဲ့ လူမျိုးတိုင်းရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာတွေကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ဖို့ရယ်၊ မြှင့်တင်နိုင်ဖို့ရယ်က တိုင်းရင်းသားလူငယ်တွေကနေမှ တထောင့်တနေရာကနေ အလွန်ကိုအရေးပါတဲ့ အခန်းကဏ္ဍတွေမှာ ရှိနေတယ်။

စောဂျက်ပစ် (ကရင်လူငယ်အစည်းအရုံး-KYO)

ကျောင်းသားလူငယ်အဖွဲ့အစည်းတွေကတော့ သူတို့ရဲ့မိခင်အဖွဲ့အစည်း ပတ်သက်တာရှိတယ်။ ဥပမာ ကရင်လူငယ်အဖွဲ့အစည်းဆိုရင် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံးနဲ့ တိုက်ရိုက်ပတ်သက်နေတယ်။ လူငယ်အဖွဲ့အစည်းတဖွဲ့ ရှိနေတဲ့အခါကျတော့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ထဲမှာ ပါဝင်လာတဲ့အပေါ် မိခင်အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ လိုအပ်ချက်အရ ကိုယ့်ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်ရောက်အောင် သွားနေရမယ်။ အခု ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်ထဲမှာ လက်မှတ်ထိုးတဲ့အဖွဲ့ရှိသလို မထိုးတဲ့အဖွဲ့လည်း ရှိနေတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျနော်တို့ ကျောင်းသားလူငယ်တွေက ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း၊ ချစ်ချစ်ခင်ခင်၊ ရိုးရိုးသားသားနဲ့ ဘာမှအနှောအဖွဲ့မရှိဘဲ အဓိက မူးယစ်ဆေးဝါးကဏ္ဍတို့၊ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတို့၊ ပညာရေးကဏ္ဍ အချို့က အများကြီး ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်သွားဖို့ ရှိတယ်ပေါ့နော်။

လူငယ်တွေ မစုစည်းနိုင်ခြင်းက ဆိုးကျိုးတွေလည်း အများကြီး ဖြစ်ပေါ်စေတယ်။ ရလဒ်ကောင်းတွေလည်း ရရှိနိုင်ကြတာလည်း ရှိပါတယ်။ ကျမတို့က ပွင့်လင်းမြင်သာမှုတွေလည်း မရှိဘူးဆိုရင်တော့ အခုလက်ရှိ ကျမတို့ရဲ့ စိန်ခေါ်မှုက ကမ္ဘာစိန် ခေါ်မှုပဲ ပြောမလား။ မြန်မာ့စိန်ခေါ်မှုပဲ ပြောမလားပေါ့။ အမျိုးသားလူငယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဒီမူးယစ်ဆေးဝါးကျေးကျွန်အများကြီးရှိနေသေးတယ်။ ပြီးတော့အမျိုးသမီးလူငယ်တွေဆို ဒီလိင်ကျေးကျွန်ကနေ မတက်လာသေးတဲ့အခါကျတော့ ခေါင်းဆောင်ကောင်းတွေ မထွက်ပေါ်လာဘူး။ ကျမတို့ တိုင်းပြည်အတွက် အလုပ်လုပ်ဖို့ အချိန်တွေအများကြီး နှောင့်နှေးကြန့်ကြာသွားတယ်လို့ မြင်ပါတယ်။ ကျမတို့ရဲ့မြန်မာနိုင်ငံက ပြည်တွင်းစစ်နဲ့ပဲ တွေ့ကြုံနေခဲ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် ကျမတို့လူငယ်တွေ အရင်ဦးဆုံး ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်သင့်တာက ဒီစစ်ရန်၊ စစ်ဘေးရှောင်ကနေ ကျမတို့ ရုန်းမထွက်နိုင်သေးဘူး။ ဒီစစ်တွေ ငြိမ်းနိုင်ဖို့အတွက် ကျမတို့ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်မှာ ပြည်တွင်းစစ်ရပ်စဲဖို့အတွက် ဒီလူငယ်တွေအားလုံး လုပ်ဆောင်သင့်တယ်လို့ မြင်တယ်။

ဒုတိယအချက်က ကျမတို့လူငယ်တွေအားလုံးက ဒီဖြစ်လာခဲ့တဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ရှောင်တွေကို ကျမတို့ပြန်ကြည့်မယ်။ လူငယ်တွေက မြို့ပေါ်မှာဆိုလို့ ရှိရင်လည်း နိုင်ငံရေးလုပ်ဆောင်ကြပြီးတော့မှ လှည့်ပတ်နေရသလိုမျိုး ဒီတောတွင်းထဲမှာလည်း ရှိတဲ့စစ်မြေပြင်မှာ တိုက်ပွဲတွေတိုက်နေရတယ်။ အသက်တွေပေးနေရတယ်။ ရလဒ်က မကောင်းဘူး။ ဘယ်မှာပဲကြည့်ကြည့် ကျမတို့လူငယ်တွေက အများကြီး ချွတ်မြို့ကျနေကြတဲ့အတွက်ကြောင့် အနာဂတ်မှာ လူငယ်ခေါင်းဆောင်ကောင်းတွေ ပေါ်ထွက်လာနိုင်ဖို့အတွက် စစ်ပွဲတွေ ရပ်တန့်ဖို့ အဓိက ပူးပေါင်းပါဝင်လုပ်ဆောင်သင့်တယ်လို့ မြင်တယ်။

တဖက်မှာလည်း ကျမတို့ခေါင်းဆောင်တွေက မင်းတို့လေးတွေ အနာဂတ် ခေါင်းဆောင်ကောင်းတွေပါလို့ အမြဲတမ်းပြောပေမယ့် လူငယ်တွေဟာ သုံးလို့မရဘူး။ အသုံးမဝင်ဘူးဆိုတဲ့ စကားသံတွေကြောင့်

တဘက်စာမျက်နှာသို့ ▶▶

SYCB ညီလာခံ

တိုင်းရင်းသားလူငယ်ကျောင်းသားများနှင့် ပိုမိုချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်သွားမည်ဟု SYCB ဆုံးဖြတ်

နိုဝင်ဘာ ၁၉ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စအိုင်ဆူး တိုင်းရင်းသား လူငယ်အဖွဲ့ ၁၁ ဖွဲ့ဖြင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည့် မြန်မာနိုင်ငံ ကျောင်းသားလူငယ်များ ကွန်ဂရက်(SYCB)အနေဖြင့် တိုင်းရင်းသားလူငယ် ကျောင်းသားများနှင့် ပိုမိုချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်သွားရန် နိုဝင်ဘာ ၁၇ ရက်မှ ၁၉ ရက်နေ့အထိ ကရင်ပြည်နယ်၊ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်၌ ပြုလုပ်သည့် ၎င်းတို့၏ ၉ ကြိမ်မြောက်ညီလာခံ၌ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

SYCB၏ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး စောကျော်ပစ်က 'တိုင်းရင်းသား လူငယ်ကျောင်းသားတွေ သူတို့နဲ့ ချိတ်ဆက်မှု ပိုမိုလုပ်ဖို့ ရှိမယ်။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဖြစ်ပေါ်ဖို့အတွက် တိုင်းရင်းသား လူငယ်တွေရဲ့ အသံက တသံထဲ ဖြစ်ဖို့အတွက် အခုလက်ရှိ ကျနေတဲ့ ၁၁ ဖွဲ့ထဲမဟုတ်ဘဲနဲ့ အခြားအဖွဲ့ဝင်အဖွဲ့အစည်းတွေ များပြားလာအောင် မဟာမိတ်တွေနဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီးတော့ အများကြီးလုပ်သွားဖို့ တော့ ရှိပါတယ်'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ထို့အပြင် အဆိုပါညီလာခံ၌ ပြောင်းလဲလာသည့် နိုင်ငံရေး အခြေအနေအရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက ပြုလုပ်ခဲ့သည့် SYCB ၏ နှစ်ပတ်လည်အစည်းအဝေးမှ ချမှတ်ခဲ့သည့် သဘောထားနှင့် မူဝါဒများကို ပြောင်းလဲမှုတချို့ ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟုလည်း စောကျော်ပစ်က ဆက်ပြောသည်။

သုံးရက်တာ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ၎င်းညီလာခံ၌ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ တင်ပြဆွေးနွေး အတည်ပြုခြင်း၊ မဟာဗျူဟာ ရေးဆွဲချမှတ်ခြင်း၊ ကွန်ဂရက်၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ စည်းမျဉ်း ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ အပြင် သဘာပတိ အဖွဲ့ဝင် ၁၁ ဦးနှင့် အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့ဝင် ၃ ဦးကို အသစ်ပြန်လည်ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခဲ့ကြသည်။

တွဲဖက်အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး(၁) အသစ်အဖြစ် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခံရသည့် ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားနှင့် လူငယ်များ အစည်းအရုံး (AASYC) မှ မဆုမွန်အေးက 'တပ်ပေါင်းစု ဆိုတာက တကယ့် လူငယ်တွေရဲ့ အသံတွေကို ပိုပြီးမြှင့်တင် ပေးဖို့

အတွက် တပ်ပေါင်းစုဆိုတာကို ဖွဲ့စည်းထားရတာ ဖြစ်တယ်။ အစိုးရကိုဖြစ်ဖြစ်၊ နိုင်ငံတကာကို ဖြစ်ဖြစ်၊ တိုင်းရင်းသားဒေသတွေမှာ ဖြစ်ပျက်နေတာကို တစုထဲ ပေးပို့လာတဲ့အသံထက် အစုလိုက် ပေးပို့တဲ့အသံက ပိုပြီးကျယ်တာကြောင့် တပ်ပေါင်းစုတို့၊ ကွန်ဂရက်တို့က ပိုပြီးအရေးကြီးတယ်'ဟု ပြောသည်။

၎င်းညီလာခံသို့ ကရင်၊ ကချင်၊ ချင်း၊ ရခိုင်၊ မွန်၊ ဗမာ၊ တအာင်း(ပလောင်)၊ ပအိုဝ်း၊ ကယန်း၊ ထားဝယ်နှင့် ကူကီး စသည့် SYCB အဖွဲ့ဝင် တိုင်းရင်းသား ကျောင်းသား / လူငယ် ၁၁ ဖွဲ့မှ ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များနှင့် လေ့လာသူ အပါအဝင် စုစုပေါင်း လူဦးရေ ၃၄ ဦး တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ကျောင်းသားလူငယ်များ ကွန်ဂရက်ကို ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ နယူးဒေလီမြို့၌ စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်တွင် အခြေစိုက်လျက် ရှိသည်။

၂၀၁၆ခုနှစ်အတွက် ပဒိုမန်းရှာလူငယ်ခေါင်းဆောင်ချုပ်ကိုင် အဆိုပြုလွှာ စတင်ခေါ်ယူ

နိုဝင်ဘာ ၁၀ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စအိုင်ဆူး ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး - KNU အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ဟောင်း ပဒို မန်းရှာလားဖန်းနှင့်ဇနီး နန်းကျင်ရွှေတို့အား ရည်စူး၍ ၎င်းတို့၏ သားသမီးများမှ တည်ထောင်ထားသည့် ဖန်းဖောင်ဒေးရှင်းက ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် ပဒို မန်းရှာ လူငယ်ခေါင်းဆောင်ချုပ်ကိုင် ချီးမြှင့်ရန် ယခုလ ၉ ရက်နေ့မှစ၍ အဆိုပြုလွှာများကို စတင်ခေါ်ယူနေပြီဖြစ်သည်။

အဆိုပါချုပ်ကိုင် မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် မကြည့်ဘဲ ကရင်အမျိုးသားတိုးတက်ရေးအတွက် ပညာရေးဆိုင်ရာ၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ဆိုင်ရာ စသည့် ကရင်လူမျိုးတို့၏ လိုအပ်ချက်များကို အထောက်အကူ ဖြစ်အောင် စွမ်းစွမ်းတစ်လှည့်ဆောင်ပေးသူ ကရင်လူငယ်များကို နှစ်စဉ် ပေးအပ် ချီးမြှင့်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဖန်းဖောင်ဒေးရှင်း၏ ဒါရိုက်တာ ဖြစ်သူ ပဒိုမန်းရှာလားဖန်းက 'ပဒိုမန်းရှာ လူငယ်ခေါင်းဆောင်ချုပ်ကိုင်အဖွဲ့ကို ကျနော်တို့ ဖခင်ဆီက အမွေအနှစ်နဲ့ လူငယ်တွေက သူတို့ရဲ့ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်က မတူညီကွဲပြားတဲ့ ခေါင်းဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍမှာ နေရာယူနိုင်ဖို့ ပိုများတဲ့ လူငယ်တွေကို အားပေးတိုက်တွန်းချင်တာ ဖြစ်ပါတယ်'ဟု ၎င်းအဆိုပြုလွှာ ဖိတ်ခေါ်စာတွင် ထည့်သွင်းပြောဆိုထားသည်။

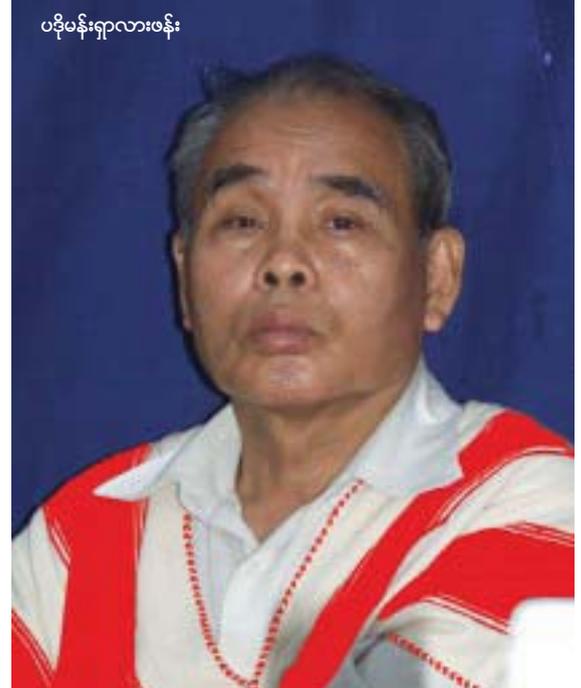
အဆိုပါ ဆုကို အသက် ၃၅ နှစ်အောက်ရှိ မည်သည့် ကရင်လူငယ်မဆို အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုမှ အဆိုပြုထောက်ခံမှုပေးပြီး တဦးချင်းဖြစ်စေ၊ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ သတ်မှတ်ထားသည့် စံနှုန်းနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိ

ပါက ကရင်တော်လှန်ရေးနေ့ (ဇန်နဝါရီ ၃၁ ရက်နေ့) သို့မဟုတ် ကရင်အမျိုးသားစည်းလုံး ညီညွတ်ရေး နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ ကဲ့သို့သော နေ့ကြီးရက်ကြီး၌ ဂုဏ်ပြု လက်မှတ်နှင့်အတူ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၀၀၀ ကို ပေးအပ်ချီးမြှင့်သွားမည်ဟု သိရသည်။

ရန်ကုန်အခြေစိုက် လူ့အခွင့်အရေး ပညာပေးသူများကွန်ရက်မှ သင်တန်းနည်းပြတဦးဖြစ်သူ နော်ရီးဒါထွန်းက 'အမျိုးသားရေးအတွက် လုပ်ဆောင်ပေးတဲ့ လူငယ်တွေကို အသိအမှတ်ပြု၊ ဂုဏ်ပြုပေးတာ အရမ်းကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အမှန်တကယ် အမျိုးသားရေးအကျိုးကို မျှော်မှန်းပြီး စိတ်နှစ်ကိုယ်နှစ်လုပ်ဆောင်နေတဲ့ လူငယ်မျိုးတွေကိုတော့ ပေးသင့်တာပေါ့'ဟု ပြောသည်။

ထိုဆုအတွက် စာရင်းတင်သွင်းရာ၌ အမည်၊ အသက်၊ မွေးသက္ကရာဇ်၊ နေရပ်၊ အဖွဲ့အစည်းနာမည်များနှင့် တကယ် မိမိကိုယ်ကို အဆိုတင်သွင်းခြင်းမှလွဲ၍ မည်သည့် ကရင်အဖွဲ့အစည်း၊ ဆွေမျိုးသားချင်းကိုမဆို လာမည့် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထား၍ ကရင်၊ မြန်မာနှင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာများဖြင့် bwabwa.phan@phanfoundation.org သို့ အမည်စာရင်းကို တင်သွင်း ပို့ဆောင်ပေးရမည် ဖြစ်သည်။

ဖန်းဖောင်ဒေးရှင်း (Phan Foundation) ကို ကေအန်ယူ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ဟောင်း ပဒိုမန်းရှာလားဖန်း လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသည့် ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့ကို အထိမ်းအမှတ်ပြုပြီး ကျန်ရစ်သူ သားသမီး လေးဦးဖြစ်သည့် စောစေးစေးဖန်း၊ နန်းဇိုယာဖန်း၊ နန်းဘွားဘွားဖန်းနှင့် စလုံဖန်းတို့က တည်ထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပဒိုမန်းရှာလားဖန်း

▶ တဘက်စာမျက်နှာမှ

ကျမတို့ လုပ်ရမယ့်လုပ်ငန်းစဉ်တွေ အရမ်းနှောင့်နှေးခဲ့ရတယ်။ ကျမတို့ မြန်မာနိုင်ငံက ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့တာလည်း နှစ်ပေါင်း ၆၀ ကျော်ကတည်းက အနစ်နာဆုံး၊ ခါးစည်းခံခဲ့ရဆုံးကတော့ ကျမတို့ လူငယ်တွေပါ။ ကျမတို့ ပညာတတ်တွေ နည်းပါးခဲ့တယ်။ ကျောင်းတွေ ကောင်းကောင်းမတက်နိုင်ဘူး။ တောတောင်ထဲမှာ ပြေးလွှားတိမ်းရှောင်နေရတယ်။ တနိုင်လုံးမှာရှိတဲ့ ပြည်သူလူထုတွေ၊ ခေါင်းဆောင်တွေ အားလုံးက ကျမတို့လူငယ်တွေက အရမ်းအရေးကြီးပါတာကို သူတို့အနေနဲ့ လုံးဝ ထည့်စဉ်းစားပေးပြီးတော့ ဘယ်လိုမျိုး လက်တွဲခေါ်ယူပေးနိုင်မလဲ၊ ဘယ်လိုမျိုး နေရာပေးနိုင်မလဲ။ ကျမတို့လူငယ်ကလည်း ဘယ်အခန်းကဏ္ဍကို ဘယ်လိုမျိုး တာဝန်ယူလုပ်ဆောင်နိုင်မလဲ။ လုပ်ဆောင်နိုင်မယ့်ဟာ စဉ်းစားတွေးခေါ်ပြီးတော့မှ တိတိကျကျ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ဖို့ လိုအပ်တယ်။ အရမ်း အရေးကြီးလာပြီလို့လည်း မြင်ပါတယ်။

ရှင်အားနန် (All Kachin Students and Youth Union)

လက်ရှိ NLD အစိုးရ ဒီဇွေကောက်ပွဲမှာ နိုင်ခဲ့တယ်ဆိုတော့ အခု တနှစ်ရှိပြီးပေါ့။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ NLD အစိုးရဆိုတော့ ကျမတို့မှာ အစိုးရပဲ ပြောင်းသွားတယ်။ သူတို့ပေါ်လစီက မပြောင်းလဲဘူးပေါ့နော်။ ဒီလက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အခြေအနေက ကျမတို့ ဒီ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို မပြင်နိုင်သေးဘူး။ တိုင်းရင်းသားလူငယ်အချင်းချင်း ထဲမှာ ဒီပြည်တွင်းစစ်ရပ်တန့်ဖို့၊ ထိုးစစ်တွေကို ရပ်တန့်ဖို့ တကယ်ပဲ စစ်မှန်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးတွေကို ဖော်ဆောင်နိုင်ဖို့အတွက်က ဘယ်လို လုပ်ငန်းမဆို ကျမတို့လူငယ်တွေ အဲဒီကဏ္ဍတွေမှာ အဓိက ပါဝင်သင့်တယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။ ဘယ်လိုပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်သင့်သလဲဆို

ရင် ပြည်တွင်းမှာရှိတဲ့ လူငယ်အဖွဲ့အစည်းတွေရယ်၊ ပြည်ပမှာရှိတဲ့ လူငယ်အဖွဲ့အစည်းတွေရယ် ကျမတို့ပိုပြီး ဒီ Network-ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်မှုအရပ်ဖြစ်ဖြစ် ကျစ်ကျစ်လစ်လစ်နဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သင့်တယ်။

ကျမတို့ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် လူငယ်တွေ အရမ်းအရေးကြီးတယ်။ ဒီလက်ရှိနိုင်ငံမှာ ကျမတို့ လူငယ်အခန်းကဏ္ဍမှာ အများကြီး ပါဝင်တာ သိပ်မရှိဘူး။ ဘယ်ကဏ္ဍမှာမဆို တကယ်ပဲ အရေးကြီးတယ်။ လူငယ်တွေ ဒီထက်ပိုပြီးမှ အတွေးအခေါ်ပိုင်းတွေ၊ ပြီးရင် နိုင်ငံရေးမှာ ပါဝင်နိုင်ဖို့ လူငယ်မှာ အရမ်းအရေးကြီးတဲ့ ကဏ္ဍတခုဖြစ်တယ်။ ကျမတို့ ဒီတပ်ပေါင်းစုအနေနဲ့ ဘယ်လိုပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရမလဲဆိုတော့ လက်ရှိ အစိုးရကို လူငယ်အခန်းကဏ္ဍအရပ်ဖြစ်ဖြစ်၊ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုင်တဲ့ဟာပဲဖြစ်ဖြစ် အရင်ကထက် ပိုပြီးမှ မီးမောင်းထိုးပေးတဲ့ အတွေးအခေါ်တခုခု နောက်ကနေ သူတို့ကို ပူးပေါင်းနိုင်တဲ့ လုပ်ဆောင်မှုမျိုး များများ လုပ်ဆောင်ပေးဖို့ လိုအပ်တယ်။ နောက်ကနေ ကျမတို့ထောက်ပံ့ပေးဖို့ လိုတယ်။ ပြီးရင် လူငယ်တွေလည်း တကယ်ပဲ နိုင်ငံရေးမှာ ပါဝင်နိုင်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

ပူမိုးဇော် (ပိုမိုးကျောင်းသားနှင့်လူငယ်အဖွဲ့-ZSYO) အဖွဲ့တာဝန်ခံ

၂၀၁၅ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း NLD ပါတီအနိုင်ရလာပြီးနောက်ပိုင်းမှာ ပိုပြီးတော့မှ အရင်တုန်းက ကျနော်တို့တောင်းဆိုလာတဲ့ ဒီမိုကရေစီကြီးပေါ့နော်။ လူထုကရွေးချယ်တဲ့ အစိုးရတရပ်တော့ ပေါ်ထွန်းလာတဲ့ အနေအထားတရပ်တော့ တွေ့ရပြီပေါ့။ ဒါပေမယ့် အားရကျေနပ်ရတဲ့ အခြေအနေတော့ မတွေ့ရသေးပါဘူး။ ဆက်လက်ပြီးတော့ ရုန်းကန်နေရအုံးမှာပဲ။ အရင်နဲ့ မတူတာကတော့ တိုင်းပြည်ထဲမှာ တစုံတရာ ပိုပြီးတော့ လွတ်လွတ်လပ်လပ်နဲ့ လှုပ်ရှားသွားလာနိုင်ကြတယ်။ ဟောပြော

ပြောဆိုနိုင်ကြတယ်။ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်တဲ့ ဥပဒေက ရှိသေးပေမယ့် လူငယ်တွေအချင်းချင်းကြားမှာ အပြန်အလှန်လေးစားမှုနဲ့ လက်တွဲပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်စရာတွေ ပိုပြီးတော့ ကျယ်ပြန့်လာတာ တွေ့ရတယ်။

ကျနော်တို့က အဓိကအနေနဲ့ အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကဏ္ဍတွေမှာ လက်တွဲပူးပေါင်းနိုင်စရာတွေရှိတယ်။ တိုင်းပြည်အနှံ့မှာ ဖြစ်နေတဲ့ မြေသိမ်းယာသိမ်းမှုတွေ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရတာလည်း ဖြစ်နေတုန်းပဲဆိုတော့ ဒီလိုကဏ္ဍတွေမှာ အပြန်အလှန်ချိတ်ဆက်ပြီးတော့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်စရာ ရှိတယ်။ နောက်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခု မဟုတ်ဘဲနဲ့ အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းတွေ၊ ဆည်၊ တာတစ်စီမံကိန်းတွေမှာပါ ဆက်သွယ်ပူးပေါင်းစရာရှိတယ်။ အထူးသဖြင့် ၂၀၀၈ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကဏ္ဍတွေမှာလည်း လူငယ်တွေ စိတ်ဝင်တစားရှိသင့်တယ်။ ဒါက အရေးကြီးတယ်။ ကျနော်တို့တိုင်းရင်းသား လူငယ်တွေကလည်း လူငယ်တွေပဲဆိုတော့ အားလုံးက လက်ရှိ တိုင်းပြည်အတွက် အရမ်းအရေးပါတဲ့ အခန်းကဏ္ဍရှိနေတုန်းပဲ။

မြန်မာပြည်ခေတ်ဆက်ဆက်မှာ ဗြိတိသျှလက်အောက်က လွတ်မြောက်လာခဲ့တဲ့နောက်ပိုင်း တိုင်းပြည်ရဲ့ သမိုင်းကိုကြည့်ရင် လူငယ်တွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍက အရမ်းအရေးကြီးတယ်။ တိုင်းရင်းသားလူငယ်တွေဖြစ်တဲ့အတွက် ကိုယ့်ရဲ့အမျိုးသားရေးအတွက်လည်း ဒါ တိုင်းရင်းသားလူငယ်တွေမှာ တာဝန်ရှိတယ်။ ပြီးတော့ ကိုယ့်အမျိုးသားတစ်ခု မဟုတ်ဘဲနဲ့ လူမျိုးပေါင်းစုံ အတူတကွ ယှဉ်တွဲနေထိုင်တဲ့နိုင်ငံ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီပြည်ထောင်စုနိုင်ငံမှာ အပြန်အလှန်လေးစားမှု၊ အပြန်အလှန်အသိအမှတ်ပြုမှုနဲ့ အနာဂတ်ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်တဲ့ နေရာမှာ လူငယ်တွေရဲ့အခန်းကဏ္ဍက အမျိုးသားရေးတစ်ခု မဟုတ်ဘဲ ဒီပြောင်းလဲလာတဲ့အခြေအနေမှာ ခေတ်နောက်ကျနေတဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ ကြားထဲမှာ ငြိမ်းချမ်းရေးရဖို့အတွက် များစွာ လှုံ့ဆော်စည်းရုံးဖို့ အရေးကြီးတယ်။

ဘီးလင်းမြို့နယ် ကေအဲန်ယူ ပညာရေးဌာနမှ ပယ်ဝါထ မူလွန်ကျောင်းဆောင်သစ် ဆောက်လုပ်ပေးမည်

နိုင်ငံဘာ ၁၆ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောခါးစူးညား ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (ကေအဲန်ယူ) ထိန်းချုပ်နယ်မြေ ဘီးလင်းမြို့နယ်၊ ပယ်ဝါထရွာ တွင် ကျောင်းဆောင်လုံလောက်မှု မရှိသဖြင့် မြို့နယ် ကေအဲန်ယူ ပညာရေးဌာနမှ ဦးစီး၍ မူလွန် ကျောင်းဆောင်သစ် တဆောင်ကို လာမည့်နှစ် မတ်လတွင် နောက် ဆုံးထား တည်ဆောက်သွားမည်ဟု သိရသည်။

ထိုသို့ တည်ဆောက်သွားရန် အတွက် ပယ်ဝါထ ကျောင်းဆရာ ဆရာမများ၊ ကျောင်းကော်မတီများ နှင့် ရွာရှိ ရပ်မိရပ်ဖများအား တွေ့ ဆုံဆွေးနွေးထားပြီးဖြစ်သလို အ ဆောက်အဦးအတွက် လိုအပ်သည့် သစ်များကိုလည်း ခုတ်ယူစုဆောင်း ပြီးစီးကာ တိုက်ရိုက်အတွက်သာ လိုအပ်တော့သည်ဟု ကေအဲန်ယူ ဘီးလင်းမြို့နယ် ပညာရေးတာဝန်ခံ စောဘဦးက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ယခုလို ပြောသည်။

‘တကယ်တော့ ပယ်ဝါထ ကျောင်းဆောင်သစ် ဆောက်လုပ် ပေးဖို့ ကျနော်တို့ ဆွေးနွေးထားတာ နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်ကပါ။ ဒေသခံတွေရဲ့ အားနည်းသေးတဲ့အတွက် နှစ်နှစ် လောက် ခေါက်ထားခဲ့ရတယ်။ KED (ကရင်ပညာရေးဌာန ဗဟို) ကလည်း ကျောင်းဆောက်ဖို့ လို အပ်တဲ့ သစ်တွေထုတ်ယူဖို့ ခွင့်

ပြုချက်ရပြီးနောက် ဇွန်လမှာ ကျနော်တို့ ခုတ်ထွင်ခဲ့တာပါ။ အခုက သစ်တွေကို ပြန်တိုက်ပြီး တတ်နိုင်သမျှ ကျောင်းကို အမြန် ဆုံး တည်ဆောက်သွားမှာ ဖြစ်ပါ တယ်’ဟု စောဘဦးက ပြောဆို သည်။

ကျောင်းတည်ဆောက် သွားရာ တွင် လိုအပ်သည့် သွပ်၊ အုတ်၊ ဘီလပ်မြေ၊ သဲစသည်တို့ကို ပညာ ရေးအတွက် အကူအညီပေးနေသည့် Karen State Education Assis- tance Group (KSEAG) က ကူညီ ထောက်ပံ့သွားရန်လည်း တိုင်ပင် ပြောဆိုထားပြီး လာမည့်နှစ်ဆန်း ပိုင်းတွင် အဆိုပါအဖွဲ့မှ ၎င်းတို့နှင့် လာရောက်တွေ့ဆုံသွားရန် ရှိသည် ဟု စောဘဦးက ဆက်ပြော သည်။

လက်ရှိအခြေအနေအရ ပယ် ဝါထကျေးရွာ စာသင်ကျောင်း တွင် စာသင်ဆောင်အတွက် အ ဆောက်အဦး ၃ ခု တည်ဆောက် ထားသော်လည်း စာသင်ပရိဘောဂ များဖြစ်သည့် စားပွဲ၊ ကုလားထိုင် များ လုံလောက်မှု မရှိသလို အ ဆောင်သုံးဆောင်အနက် တဆောင် မှာ မြေကြီးပေါ်တွင် စာသင်ခုံနှင့် ကုလားထိုင်တို့ကို ဝါးဖြင့် တည် ဆောက်ထားပြီး အမိုးနှင့် အကာ တို့ကို ဖက်ဖြင့် အုပ်မိုးကာရံထား လျက်ရှိသည်။

ထို့အပြင် စာသင်ကျောင်းတွင်

ယခု ၂၀၁၆-၁၇ စာသင်နှစ်အတွက် သူငယ်တန်းမှ ဆဋ္ဌမတန်းအထိ ကျောင်းသူ ကျောင်းသား ဦးရေ ပေါင်း ၁၆၀ ကျော်ရှိကာ ကျောင်း ဆရာ ဆရာမ ၉ ဦးဖြင့် စာသင် ကြားပေးလျက်ရှိသည်ဟု သိရ သည်။

ကျောင်းဆောင်သစ် တည် ဆောက်ပေးမည့်အပေါ် ပယ်ဝါထ ကျောင်းအုပ်ဖြစ်သူ စောကျော်ထွန်း က ‘ကျောင်းဆောင်သစ် တည် ဆောက်ဖို့ လိုအပ်တာ ကြာပါပြီ။ ဒါကြောင့် ဒီကိစ္စကို ကေအဲန်ယူ တာဝန်ရှိသူတွေထံ တင်ပြထားပါ။ ကျောင်းဆောင်အသစ် အတွက် ဘယ်သူမှ မကူညီပေးနိုင်ရင်တောင် ရွာက ဒေသခံတွေနဲ့ တိုင်ပင်ပြီး စိတ်ပိုင်းဖြတ် ထားပါတယ်။ နောက်ဆုံး အဖြူတိုင်လောက်ရရင် တော်ပြီ။ ဒါပေမယ့် အခုလို တည် ဆောက်ပေးမယ့်အပေါ် အများကြီး ဝမ်းသာတယ်။ အမြန်ဆုံး လုပ် ဆောင်သွားဖို့အတွက်လည်း မျှော် လင့်တယ်’ဟု ပြောသည်။

ပယ်ဝါထ ကျေးရွာတွင် ၁၉၉၀ ခုနှစ် ဝန်းကျင်းက စာသင် ကျောင်းမရှိဘဲ ဘုန်းကြီးကျောင်း တွင် ကလေးများကို စာသင်ကြား ပေးရသလို အစိုးရနှင့် ကေအဲန် ယူအကြား တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွား သည့်အတွက် ရွာလုံးကျွတ် ပြောင်း ရွှေ့ခဲ့ရဖူးသည်။

မြစ်ကျိုးစာသင်ကျောင်းသစ် ခိုင်ခံ့မှု ရှိမရှိ ကေအဲန်ယူ နှင့် အစိုးရ ပညာရေးတာဝန်ရှိသူ ပူးတွဲစစ်ဆေး

နိုင်ငံဘာ ၁၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောခါးစူးညား တည်ဆောက်ပြီးစီးပြီ ဖြစ် သော်လည်း ခိုင်ခံ့မှုမရှိဟု ဝေဖန်ခံ ရသော မွန်ပြည်နယ်၊ ဘီးလင်းမြို့ နယ် လေးကေ ကျေးရွာအုပ်စုရှိ မြစ်ကျိုး(ပယာရော) ကျေးရွာ မူလ တန်း စာသင်ကျောင်းဆောင်သစ် တဆောင်ကို ကရင်အမျိုးသား အ စည်းအရုံး (ကေအဲန်ယူ) သထုံခရိုင် ပညာရေးဌာန အတွင်းရေးမှူး ပဒိုစောကြည်စိုးနှင့် ဘီးလင်းမြို့ နယ် မြန်မာအစိုးရ ဒု-ပညာရေးမှူး ဦးလွင်မောင်စိုးတို့ ဦးစီး၍ နိုဝင် ဘာ ၁၆ ရက်နေ့က ပူးတွဲစစ်ဆေးခဲ့ သည်။

မြို့နယ်အစိုးရ၏ အစီအစဉ် ဖြင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇွန်လက တည် ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သည့် ယင်းကျောင်း ဆောင်သစ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျေး ရွာကျောင်းကော်မတီ၊ ကျောင်းဆ ရာ ဆရာမ အချို့တို့၏ တင်ပြမှု ကြောင့် အခြေအနေမှန်ကို သိရှိနိုင် ရန် ကေအဲန်ယူ သထုံခရိုင် ပညာ ရေးဌာန အတွင်းရေးမှူး နှင့် ဘီး လင်းမြို့နယ် မြန်မာအစိုးရ ဒု-ပ ညာရေးမှူး အဖွဲ့တို့သည် ထိုနေ့ နေ့လည် ၁ နာရီကျော်အချိန်တွင် သွားရောက်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျောင်းဆောင်သစ်ကို သွား ရောက် စစ်ဆေးခဲ့သည့် ဘီးလင်း မြို့နယ်၊ အစိုးရ ဒု-ပညာရေးမှူး ဦးလွင်မောင်စိုးက ‘ဒီကျောင်း ဆောင်သစ်က ဒီက (ရွာသား တွေ)အမြင်က လက်မခံသေးဘူး။ ဆရာ အမြင်နဲ့ကလည်း လက်မခံ နိုင်ဘူးလေ။ ကျောင်းက လိုအပ် ချက်လေးတွေ ရှိတယ်။ သေ့ခတ် ထားတော့ အထဲကိုတော့ ဝင်ကြည့် လို့ မရဘူး။ အပြင်ဘက်မှာ တွေ့ရ တာတော့ တချို့နေရာတွေ ကျိတာ၊ ပေါက်တာတော့ ရှိတယ်’ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ယခု ဖြစ်စဉ်အပေါ် ကျေးရွာရှိ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ လက်မှတ်ထိုး၍ ပြန်တင်ပြသွား မည် ဖြစ်ကြောင်းနှင့် အစိုးရခန့်နှင့် ကရင်ပညာရေး ဌာနခန့် (ကျေးရွာ ခန့်) ကျောင်းဆရာ ဆရာမများ အ

နေဖြင့် အတူတကွ ညီညီညွတ်ညွတ် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြရန် ပြော ကြားခဲ့ကြောင်း ၎င်းက ဆက်ပြော သည်။

ထို့အပြင် ကျောင်းဆောင်သစ် စစ်ဆေးပြီးနောက် လက်ရှိ ဖွင့် လှစ်ထားသော မြစ်ကျိုးမူလွန် ကျောင်းသို့လည်း ကေအဲန်ယူ သထုံခရိုင် ပညာရေးဌာန အတွင်း ရေးမှူးနှင့် ဘီးလင်းမြို့နယ် မြန် မာအစိုးရ ဒု-ပညာရေးမှူး အဖွဲ့ တို့က သွားရောက်ကြည့်ရှု စစ်ဆေး ခဲ့သည်။

‘ဒီကျောင်းဆောင်သစ်ကို ကျ နော်တို့ အရင်တခါ လာကြည့်ပြီးပြီ။ လာကြည့်ပြီးနောက်မှာ အစိုးရက စာတင်သေးတယ်။ ဒါပေမယ့် မလာဘူး။ အခုတကြိမ် လာကြည့် တာ သူ (ဆရာ လွင်မောင်စိုး) လည်းပါတော့ အခြေအနေမှန်ကို သူ့သိရတယ်။ သူနဲ့ ကျနော်တို့ တိုင်ပင်မယ်။ အခြေအနေတွေကို တော့ ဒီတပတ်အတွင်းမှာပဲ မြို့ နယ်အဆင့်ကို တင်ပြသွားဖို့ ရှိ တယ်။ တကယ်လို့ အကြောင်းမထူး ရင် ခရိုင်အထိ အဆင့်ဆင့် တင်ပြ သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်’ဟု ကရင်သ တင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ယခု လာရောက်စစ်ဆေးခံ ရသည့် ကျောင်းဆောင်သည် တည်ဆောက်ပြီးစီး၍ ကျေးရွာ တာဝန်ရှိသူများထံ လွှဲပြောင်းအပြီး တလအတွင်းမှာပင် မျက်နှာကြက် ပြိုကျခြင်း၊ နံရံနှင့် ကြမ်းခင်း အက်ကွဲခြင်းများ ဖြစ်ပွားကာ တကြိမ်လာရောက်ပြုပြင်မှု ရှိ သော်လည်း ယခုအချိန်ထိ ဆက်

လက် ပျက်စီးမှုများ ရှိသည့်အတွက် တက် ရောက် ရန် မသင့် သေး ကြောင်း ကျေးရွာ မိဘဆရာများနှင့် ကေအဲန်ယူ တာဝန်ရှိသူ များက ပြောဆို ထားခြင်းလည်း ဖြစ် သည်။

ထို့အပြင် ယခု ကျောင်းဆောင် သစ် နံဘေးတွင် ဆွီဒင်နိုင်ငံ အလူ ရှင် SDC ခေါ် အဖွဲ့တစ်ခု၏ ကူညီ ထောက်ပံ့ မှုဖြင့် မောင်တင့်ကုမ္ပဏီမှ တာဝန်ယူ ဆောက်လုပ်သည့် ကျောင်းဆောင်သစ် တဆောင် လည်းရှိပြီး ခိုင်ခံ့လျက်ရှိသည်ဟု ကျေးရွာဒေသခံများက ဆိုသည်။

သို့သော် အစိုးရတည်ဆောက်ထား သည့် ကျောင်းဆောင် သစ်ကို အသုံးပြုပေးသည့်အတွက် အဆို ပါ SDC ကျောင်းဆောင်ကိုသာ ဖွင့်လှစ်ပါက ကျောင်းသားဦးရေ မဆုံသဖြင့် အလားတူစွာ မဖွင့် လှစ်ဘဲ ထားရှိခဲ့ကြောင်း ကျေးရွာ ဒေသခံများက ဆိုသည်။

လေးကေကျေးရွာ အုပ်စုတွင် လေးကေ၊ နေမင်းအောင် (လယ်က လောက်)၊ မြစ်ကျိုး (ပယာရော)၊ သူးကဘီးနှင့် ကျောက်တောင်လေး (လယ်ဖိုး) စသည့် ရွာ ၅ ရွာ တည် ရှိပြီး ၎င်းရွာအားလုံးမှ ကျောင်း များသည် အစိုးရကျောင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ ယခု စာသင် နှစ်၌ မြစ်ကျိုးစာသင်ကျောင်းတွင် သူငယ်တန်းမှ အဋ္ဌမတန်းအထိ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားပေါင်း ၃၀၀ ခန့် ရှိသည်ဟု မြစ်ကျိုး ကျောင်း၏ ကျောင်းသားဦးရေ စာ ရင်းအရ သိရသည်။

ဆောက်လုပ်ပြီးစ ကျောင်းနံရံ

ဘီးလင်းမြို့နယ်ရှိ ကရင်ပညာရေးဌာန စာသင်ကျောင်းများအတွက် စည်းတံဆိပ်တုံး လုပ်ပေးရန် ဆုံးဖြတ်

နိုင်ငံဘာ ၁၆ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောခါးစူးညား ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (KNU) ထိန်းချုပ်နယ်မြေ သထုံခ ရိုင် ဘီးလင်းမြို့နယ်တွင်းရှိ ကရင် ပညာရေးဌာန လက်အောက်ခံ စာသင်ကျောင်း အသီးသီးကို က ရင်ပညာရေးဌာန စည်းတံဆိပ်တုံး ပြုလုပ်ပေးရေးကို ဦးစီးနေသည့် တက်ရောက်သည့် ကိုယ်စားလှယ်များအား ချပြကာ ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ခရိုင် ကေအဲန်ယူက ပြောသည်။

တံဆိပ်တုံး ပြုလုပ်ပေးမည့်အ ပေါ် ကေအဲန်ယူ သထုံခရိုင် ပညာ ရေးဌာန အတွင်းရေးမှူး စောကြည် စိုးက စည်းတံဆိပ် လုပ်ပေးပေးပေးက ကျနော်တို့ ကေအဲန်ယူ ခရိုင် ခုနှစ် ရလုံးမှာရှိတဲ့ ကရင်ညာရေးဌာန

ကျောင်း (ကိုယ် ထူ ကိုယ် ထ ခံ စာသင်ကျောင်းများအတွက် သတ်သတ်မှတ်မှတ် ရှိစေရန်နှင့် အစိုးရကျောင်းနှင့် ချိတ်ဆက်သည့် အခါ ပိုမို လွယ်ကူချောမွေ့စေရန် စည်းတံဆိပ်တုံး ပြုလုပ်ပေးရေးကို ဦးစီးနေသည့် တက်ရောက်သည့် ကိုယ်စားလှယ်များအား ချပြကာ ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ခရိုင် ကေအဲန်ယူက ပြောသည်။

တံဆိပ်တုံး ပြုလုပ်ပေးမည့်အ ပေါ် ကေအဲန်ယူ သထုံခရိုင် ပညာ ရေးဌာန အတွင်းရေးမှူး စောကြည် စိုးက စည်းတံဆိပ် လုပ်ပေးပေးပေးက ကျနော်တို့ ကေအဲန်ယူ ခရိုင် ခုနှစ် ရလုံးမှာရှိတဲ့ ကရင်ညာရေးဌာန

ကျောင်း (ကိုယ် ထူ ကိုယ် ထ ခံ စာသင်ကျောင်းများအတွက် သတ်သတ်မှတ်မှတ် ရှိစေရန်နှင့် အစိုးရကျောင်းနှင့် ချိတ်ဆက်သည့် အခါ ပိုမို လွယ်ကူချောမွေ့စေရန် စည်းတံဆိပ်တုံး ပြုလုပ်ပေးရေးကို ဦးစီးနေသည့် တက်ရောက်သည့် ကိုယ်စားလှယ်များအား ချပြကာ ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ခရိုင် ကေအဲန်ယူက ပြောသည်။

တံဆိပ်တုံး ပြုလုပ်ပေးမည့်အ ပေါ် ကေအဲန်ယူ သထုံခရိုင် ပညာ ရေးဌာန အတွင်းရေးမှူး စောကြည် စိုးက စည်းတံဆိပ် လုပ်ပေးပေးပေးက ကျနော်တို့ ကေအဲန်ယူ ခရိုင် ခုနှစ် ရလုံးမှာရှိတဲ့ ကရင်ညာရေးဌာန

သထုံခရိုင် အတွင်း ခရိုင်ပညာရေး ဌာန အတွင်းရေးမှူး ပဒို စောကြည် စိုး၊ မြို့နယ် ဥက္ကဋ္ဌ ပဒို စောပဲနု၊ မြို့နယ် ပညာရေး တာဝန်ခံ စော ဘဦး၊ ကရင် ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာ မများလုပ်ငန်းအဖွဲ့-KTWG ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာမ နော်လယ်ထူး၊ မြို့နယ်အ တွင်း ကျောင်းဆရာ ဆရာမများ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ မြန် မာအစိုးရဘက်မှ မြို့နယ် ဒုတိယ ပညာရေးမှူး ဦးလွင်မောင်စိုး အပါ အဝင် တာဝန်ရှိသူများ စုစုပေါင်း ၁၆၀ ကျော် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

‘ဒီလို နီးနေသလိုပဲကို ဒီနှစ် မတ်လနဲ့ ဧပြီလလောက်မှာ တခါ ပြုလုပ်ပြီးပါပြီ။ ကျမတို့ အရင်

တုန်းက တိုက်ပွဲတွေဖြစ်လို့ ဒီလို တယောက်နဲ့တယောက် မတွေ့ဆုံ နိုင်ခဲ့ကြဘူး။ အခု ဒီလို ဆုံတွေ့ နိုင်ကြတဲ့အခါ ပညာရေးကိစ္စအပေါ် ရှေ့ဆက်ဘယ်လို ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်ရမလဲဆိုတာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆွေးနွေးကြပြီး လုပ်ဆောင်သွား ကြမယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်’ဟု ထူးက နီးနေသလိုပဲတွင် တိုက် တွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

၎င်းအပြင် နီးနေသလိုပဲတွင် ဘီးလင်းမြို့နယ်ရှိ ကျေးရွာအုပ်စု ၁၆ ခုမှ အစိုးရကျောင်းနှင့် ကရင် ပညာရေးဌာနကျောင်း စုစုပေါင်း ၅၀ ခန့် တက်ရောက်ခဲ့ပြီး နီးနေသ

လှယ်ပွဲတက်ရောက်သည့် ကိုယ် စားလှယ်များ အုပ်စုလိုက်ခွဲ၍ တိုင် ပင်ဆွေးနွေးစေခြင်း၊ အပြန်အလှန် မေးမြန်းပြောဆိုခြင်းနှင့် ပဒိုစော ကြည်စိုး၊ ပဒို စောပဲနု၊ ဆရာမ နော်လယ်ထူးနှင့် မြန်မာအစိုးရ ဘက်မှ မြို့နယ် ဒုတိယပညာရေး မှူးတို့ကလည်း တိုက်တွန်းအမှာ စကားများ ပြောကြားခဲ့သည်။

ကေအဲန်ယူ ဘီးလင်းမြို့နယ် တွင် ကရင်ပညာရေးဌာနမှ ဦးစီး၍ ပညာရေးဆိုင်ရာ နီးနေသလိုပဲ တခုကို မြို့နယ်အတွင်းရှိ တာအူနီ (ဒေါင်းဇံကြီး)ကျေးရွာတွင် ယခုနှစ် ဧပြီ ၄ ရက်နေ့က ပထမဆုံးအကြိမ် ကျင်းပခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ပညာပေးပွဲတက်ရောက်သူ အမျိုးသမီးများ

ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်တွင် အမျိုးသမီးအကြမ်းဖက်မှုပပျောက်ရေးအသိပညာပေး

နိုဝင်ဘာ ၂၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောစောပိုင်းမှာ အမျိုးသမီးများအပေါ် အကြမ်းဖက်မှု လျော့ချရေးနှင့် ပညာပေးရေးအတွက် ရည်ရွယ်ပြီး ပထမဦးဆုံးအကြိမ် အမျိုးသမီးအကြမ်းဖက်မှု ပပျောက်ရေးဆိုင်ရာ အသိပညာပေးပွဲတစ်ရပ်ကို အမျိုးသမီးအဖွဲ့များကွန်ယက်- ကရင်ပြည်နယ်က နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်၊ ခလယ်ကျေးရွာ၌ ပြုလုပ်ကျင်းပခဲ့သည်။

၎င်းကွန်ယက်အဖွဲ့၏ ကရင်ပြည်နယ် ၂၇၅၅ နေရာဒေသစွာက 'လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေကနေ ၁၆ ရက်တာကာလ လှုပ်ရှားမှုအနေနဲ့ အမျိုးသမီးများအပေါ် အကြမ်းဖက်မှု ပပျောက်ရေး လာရောက်ပြီး ကျင်းပရခြင်းဖြစ်တယ်။ အမျိုးသမီးတွေအပေါ်မှာ အကြမ်းဖက်မှု ဖြစ်လို့ရှိရင် ဘယ်လိုချိတ်ဆက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမလဲ။ ဒါလေးတွေ ပညာပေးတယ်'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ထို့အပြင် အရပ်သားအစိုးရ တက်လာပြီးနောက်ပိုင်း အကြမ်းဖက်မှုကို များများဖော်ထုတ်လာနိုင်

ခဲ့သည်သာမက ယခင် အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်စဉ်များတွင် အင်အားကြီးသူက အင်အားနည်းသူကို လွှမ်းမိုးထားခဲ့ပြီး ကျေးလက်ဒေသများတွင် ငွေကြေးဖြင့်သာ ဖြေရှင်းပေးခဲ့သဖြင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးမှု အားနည်းခဲ့ရသည်ဟု သူမက ဆက်ပြောသည်။

အဆိုပါ အသိပညာပေးပွဲတွင် ကျေးရွာအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့၊ မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့၊ ပညာရေးဝန်ထမ်းများ၊ ကျေးရွာ ၁၅ ရွာမှ အမျိုးသမီး ၂၀၀ နီးပါး တက်ရောက်ကြောင်း သိရသည်။

ပညာပေးပွဲ တက်ရောက်သည့် ခလယ်ရွာသူ နန်းခင်မြင့်အောင်က 'အိမ်တွင်းရေးရာမှာ အခြားမှာရော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာမှာ တွေ့ရော အမျိုးသမီးတွေ အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်လာရင် တချို့ဆို ဘယ်နေရာမှတိုင်လို့ မရဘူးပေါ့နော်။ ဗဟုသုတနည်းတဲ့ အမျိုးသမီးတွေ၊ တကယ် အကြမ်းဖက်ခံခဲ့ရတဲ့ အမျိုးသမီးတွေအတွက် ဥပဒေဘက်ကနေ ဘယ်လိုဆောင်ရွက်ပေးလို့ ရနိုင်လဲဆိုတာ သိခွင့်ရခဲ့

တယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ကရင်ပြည်နယ်ရှိ အမျိုးသမီးအဖွဲ့များကွန်ယက်ကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး အမြင်ဖွင့်သင်တန်းပေးခြင်း နှင့် စစ်ဘေးဒဏ်ခံရသည့် အမျိုးသမီးများကို စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ရေး ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနေသည့်အဖွဲ့ဖြစ်ပြီး အမျိုးသမီးအကြမ်းဖက်မှု အသိပညာပေးပွဲကို နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့က ဖားအံမြို့၊ တော်ဝင်ရတနာဟိုတယ်၌ လည်းကောင်း၊ လာမည့် ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် လှိုင်ဘွဲ့မြို့နယ်၊ ပိုင်ကျဲကျေးရွာတွင် ပြုလုပ်သွားမည်ဟု သိရသည်။

အလားတူ အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ်-မြန်မာနိုင်ငံ (WLB)ကလည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံတော်အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများက ကျူးလွန်သော လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် အပြစ်ပေးမှုမရှိသော စနစ်များ အဆုံးသတ်ရန် နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက် နေ့စွဲဖြင့် ဆွေးနွေးသုံးသပ်ချက်အသစ် ထုတ်ပြန်ကာ တောင်းဆိုခဲ့သေးသည်။

အမျိုးသားရေးအတွက် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးဖြင့် စည်းလုံးစွာ လုပ်ဆောင်ကြရန် ကရင်လူငယ်အဖွဲ့အစည်းများ သဘောတူညီမှုရ

နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စနေနေ့ရက်

ကရင်လူငယ်ထု တရပ်လုံး၏ လူငယ်ရေးရာနှင့် ကရင်အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များတွင် အသွင်မတူသည့် နည်းလမ်းများ၊ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ချဉ်းကပ်မှုများဖြင့် စည်းလုံးညီညွတ်စွာ လုပ်ဆောင်သွားရန် ဖားအံမြို့နယ်၊ တောင်ကလေးကျေးရွာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် နိုဝင်ဘာ ၉ ရက်မှ ၁၁ ရက်နေ့အထိ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲဆိုင်ရာ ကရင်လူငယ်များ နီးနှောဖလှယ်ပွဲတွင် သဘောတူညီမှု ရရှိခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

ကရင်လူငယ် အစည်းအရုံး KYO ဗဟိုစည်းရုံးရေးနှင့် ပြန်ကြားရေးဌာနတာဝန်ခံ စောအယ်ကော်က 'ကျနော်တို့ ကရင်လူငယ်အရေးကို နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးနဲ့ လုပ်ဆောင်နေကြပေမယ့် ကရင်အမျိုးသားရေး မြှောက်မှန်းချက်ပန်းတိုင်က ညီကြတယ်။ အဲဒီတော့ အသွင်မတူတဲ့ နည်းလမ်းတွေကနေ စည်းစည်းလုံးလုံးနဲ့ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်သွားကြဖို့ သဘောတူခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်' ဟု ပြောသည်။

ထိုသို့ လုပ်ဆောင်ရာတွင် ကရင်လူငယ်အဖွဲ့များထဲမှ တူညီသော လုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အချင်းချင်း ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်သလို နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ကရင်လူငယ်များမှ အထောက်အကူပြုအဖွဲ့ အနေဖြင့် ပါဝင်လာနိုင်ရေး သဘောတူညီမှု ရရှိခဲ့ကြပြီး ထိုသို့ပါဝင်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်းလည်း ကရင်လူငယ်

ခေါင်းဆောင်များက ပြောဆိုသည်။

၎င်း နီးနှောဖလှယ်ပွဲတွင် ကရင်လူငယ် အဖွဲ့အစည်းများမှ ၎င်းတို့ လုပ်ဆောင်နေသည့် လုပ်ငန်းအကြောင်းအရာများကို ရှင်းလင်းချပြခြင်းအပြင် ကရင်လူငယ်နှင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုဆိုင်ရာတွင် ပါဝင်တာဝန်ယူရမည့် အခန်းကဏ္ဍ၊ ကရင်လူငယ်နှင့် ကရင်လူမျိုးတို့ အနာဂတ်၊ ကရင်လူငယ်နှင့် အမျိုးသားရေးတာဝန်စသည့် အကြောင်းအရာများကို အဓိကထား ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်ဟု သိရသည်။

KYN မှ ကရင်ပြည်နယ် တာဝန်ခံ စောဖိုးခွားကြီးက ပြည်တွင်းက ကရင်လူငယ်တွေ အနေနဲ့ ကတချို့ KNU, KYO အနေနဲ့ ဘာညာမဟုတ်ပဲနဲ့ အမျိုးသားရေးအတွက် သူနည်းသူဟန်လေးတွေနဲ့ လုပ်နေကြတဲ့ အပိုင်းတွေ ရှိတယ်လေ။ မတူညီတဲ့ပုံစံနဲ့ ချဉ်းကပ်လိုရတယ်ဆိုတာ လမ်းဖွင့်ပေးတဲ့ သဘောပေါ့။ ဒီလိုလုပ်တာ ရှေ့ရည်အတွက် ကောင်းသလို လူငယ်တွေရဲ့အခန်းကဏ္ဍတွေမှာ ပိုမိုလုပ်ဆောင်လာနိုင်လိမ့်မယ်လို့ မြင်တယ်'ဟု ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (KNU)နှင့် အစိုးရတို့အကြား တစ်နိုင်လုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် (NCA)ကို လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး မတရားအသင်းအဖြစ်မှ ပယ်ဖျက်ခံရပြီးနောက်ပိုင်း KNU နှင့် ဆက်စပ်သည့် ကရင်လူငယ်အဖွဲ့များနှင့် အထူးသဖြင့် ပြည်တွင်းရှိ ကရင်လူငယ်အဖွဲ့များ

အနေဖြင့် လူငယ်အရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များတွင် ပိုမိုပွင့်လင်းစွာ လုပ်ဆောင်လာနိုင်ခဲ့ကြသည်။

ထို့သို့လုပ်ဆောင်ရာတွင် နယ်စပ် အခြေစိုက်သည့် ကရင်လူငယ်အစည်းအရုံး KYO မှ ကေအဲန်ယူ နယ်မြေများ၊ ပြည်ပနှင့် ဒုက္ခသည်စခန်းများတွင် အဖွဲ့ဖွဲ့ကာ လုပ်ဆောင်မှုများရှိနေသလို ပြည်တွင်းရှိ ကရင်လူငယ်များမှလည်း ကရင်လူငယ်ကွန်ရက် KYN ဖွဲ့စည်းကာ လူငယ်အရေး နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးဖြင့်လုပ် ဆောင်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ကေအဲန်ယူ စည်းရုံးရေးဌာန၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ၎င်း နီးနှောဖလှယ်ပွဲကို ကရင်လူငယ်နှင့် ကရင်အမျိုးသားထု တရပ်လုံး၏ အနာဂတ်အရေးနှင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲများတွင် လူငယ်များအနေဖြင့် တာဝန်ယူ၊ တာဝန်ခံမှုနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများဖြင့် တတပ်တအား ပါဝင်လာနိုင်ရေး ရည်ရွယ် ပြုလုပ်ပေးခြင်း ဖြစ်ကြောင်း KNU မှ ပြောဆိုထားသည်။

ကရင်အမျိုးသား အဖွဲ့အစည်းများ အားလုံးပါဝင်သည့် အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲဆိုင်ရာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲကို ပြီးခဲ့သည့် အောက်တိုဘာလအတွင်း ကရင်ပြည်နယ် ဖားအံမြို့ရှိ ဇွဲကပင် ခန်းမဆောင်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ယခုပြုလုပ်သည့် အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲဆိုင်ရာ ကရင်လူငယ်များ နီးနှောဖလှယ်ပွဲမှာ ပထမအကြိမ် ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

တိုင်းရင်းသူ အမျိုးသမီးများပါဝင်သည့် ကျား၊ မတန်းတူရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကျင်းပပြီးစီး

နိုဝင်ဘာ ၁၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းဝေပြီးစာ

နယ်ပယ်စုံ တိုင်းရင်းသူ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်သည့် ကျား၊ မတန်းတူရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုကို ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံမြို့၊ GABANA ဟိုတယ်၌ အရက်ဦးလူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းက ဦးဆောင်ကာ နိုဝင်ဘာ ၁၀ မှ ၁၁ ရက်ထိ ပြုလုပ်ကျင်းပခဲ့သည်။

အဆိုပါ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးတွင် ဦးဆောင်မှုကဏ္ဍတို့၌ အမျိုးသမီးများ နေရာယူတတ်ရန်နှင့် ဦးဆောင်မှုစွမ်းရည် မြှင့်တင်ရေးအတွက် တွန်းအားပေးရန် ရည်ရွယ်ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆွေးနွေးပွဲ ဦးဆောင်စီစဉ်သူ အရက်ဦး လူမှု ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းမှ ဒါရိုက်တာ ကျင့်

ခန့်လျန်းက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

၎င်းက 'ဒီမှာရှိတဲ့ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးက အမျိုးသမီး ခေါင်းဆောင်တွေအနေနဲ့ အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ အားမဝယ်ဘဲ၊ ဖောက်ထွက်နေရာယူတတ်ပြီး ဦးဆောင်နိုင်တဲ့ အမျိုးသမီးဖြစ်လာဖို့ တွန်းအားပေးတဲ့အနေနဲ့ ရည်ရွယ်ထားတယ်။ ပြီးတော့ဒီမှာရှိတဲ့ အဖွဲ့အစည်းထဲက အမျိုးသမီးတွေလည်း ကျား၊ မတန်းတူ အခွင့်အရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူတို့ဆီမှာ အခက်အခဲရှိနေသေးတယ် ဆိုတာကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်' ဟု ပြောသည်။

နတ်ရက် ကြာပြုလုပ်သည့် အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲသို့ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (ကေအဲန်ယူ) ဘိတ်-ထားဝယ် ခရိုင်မှ အမျိုးသ

မီးများ၊ ကရင်အမျိုးသမီး အစည်းအရုံး (KWO)၊ KNU/KNLA-PC၊ မွန်အမျိုးသမီးပါတီ၊ ဖလှုံ-စဝေါ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီတို့မှ အမျိုးသမီးများ၊ အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှ အမျိုးသမီးများ အပါအဝင် စုစုပေါင်း ၄၅ ဦးတက်ရောက် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

၎င်းအပြင် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ပထမရက်တွင် ကရင်ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ် နန်းခင်ထွေးမြင့် တက်ရောက် အမှာစကားပြောဆိုခဲ့ပြီး လက်ရှိနိုင်ငံရေးနယ်ပယ်တွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်မှု အားနည်းနေသေးသလို ယခုပါဝင် လှုပ်ရှားရန် အခွင့်အလမ်းများ ရှိနေပြီဖြစ်သည့် အတွက် အမျိုးသားများနှင့် ရင်ဘောင်တန်းနိုင်အောင် ကြိုးစားကြရန် တိုက်တွန်း ပြောဆိုသည်။

ကျား-မတန်းတူရေး ဆွေးနွေးပွဲ

အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်ခဲ့သူ ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (KHRG)မှ နောဗစ်ထိုးရီးယားက 'အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲမှာဆိုရင် အမျိုးသမီးတွေ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်ပေးဖို့၊ တက်ရောက်တဲ့ ပညာရှင်တွေဆိုရင် သူတို့က ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိအောင် အမျိုးသမီးတွေက ဘယ်လိုပါဝင်မလဲ၊ လာနိုင်ယူပြီး ပြောပြတယ်။ အမျိုးသားနဲ့ ရင်

ဘောင်တန်းနိုင်အောင် ဘယ်လိုမြှင့်တင်ရမလဲ။ အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ ဘယ်လိုပြန်အသုံးချမလဲ။ အဲဒါတွေကို ဆွေးနွေးပေးတယ်'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ထို အလုပ်ဆွေးနွေးပွဲကို ရန်ကုန်မြို့အခြေစိုက် အရက်ဦး လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းနှင့် ပြည်နယ် အခြေစိုက် ကော်လားဖောင်ဒေးရှင်းတို့ ပူးပေါင်းပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်ကာ

အလားတူ ပြည်နယ်အတွင်းနှင့် နယ်စပ်အခြေစိုက် ကရင်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်လည်း ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်လာနိုင်ရေး၊ ကျား၊ မတန်းတူရေး ကိစ္စရပ်များအပေါ် အသိပညာပေးခြင်းနှင့် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်းများ မကြာခဏ ပြုလုပ်လျက် ရှိကြောင်း သိရသည်။

Miss Earth ကရင်တိုင်းရင်းသူလေး နန်းခိုင်ရွှေဝါဝင်း နှင့် တွေ့ဆုံပေးပြန်ခြင်း

ကိုယ်ရေးအကျဉ်း

နန်းခိုင်ရွှေဝါဝင်း (ခေါ်) စေးစေး၊ အသက်က ၁၈ နှစ်။ မိခင်မှာ ပိုင်ကျိုမြို့နယ်၊ တကော်ကျေးရွာသူ၊ ဖခင်မှာ တခါလုံ ရွာသားဖြစ်ပြီး မွေးချင်းနှစ်ဦးအနက် အငယ်ဖြစ်သည်။

ရွှေဝန်းမြို့တွင် အထက်တန်းကျောင်း အောင်မြင်ခဲ့ပြီး ဖားအံ တက္ကသိုလ်တွင် ရူပဗေဒမေဂျာဖြင့် ဒုတိယနှစ် တက်ရောက်သင်ယူ နေသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၌ မြန်မာနိုင်ငံရှိ Miss Golden Land Myanmar အဖွဲ့ ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံမြို့တွင် လာရောက်ကျင်းပသည့် မယ်ရွေးပွဲကို ဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ Miss Kayin State Winner ဆု ရရှိခဲ့ သည်။

ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည့် မယ်ရွေးပွဲ ကြီးကို ကရင်ပြည်နယ် ကိုယ်စားပြုမယ်အဖြစ် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ Miss Earth Myanmar 2016 ဆုကို ရရှိခဲ့သည်။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွင် အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်မှ ၂၉ ရက်နေ့အထိ နိုင်ငံပေါင်း ၈၃ နိုင်ငံ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သည့် နိုင်ငံတကာအဆင့် Miss Earth 2016 ပြိုင်ပွဲ ကြီးသို့ မြန်မာနိုင်ငံကိုယ်စားပြုအဖြစ် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ Miss Friendship Bronze Medal Award နှင့် Miss Photogenic Silver Medal Award တို့ကို ရွေးချယ်ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရသည်။

အလှမယ်မဖြစ်ခင် အနုပညာနှင့်ပတ်သက်၍ ကရင်ပြည်နယ်၌ ထုတ်လုပ်သော သီချင်းစီးရီးတွေများတွင် သရုပ်ဆောင်မင်းသမီးအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ အနုပညာရှင် ကရင်အဆိုတော် စောကျော်လိုက်သိန်းက သူမကို သရုပ်ဆောင်မင်းသမီး 'အောင်လျောင့်ခလိန်း' ဟု နာမည်ပေး ထားခဲ့သည်။ အစပိုင်းတွင် ကရင်သီချင်းတွေ 'ဂေဒိုက်ဖလုံ' အခွေတွင် သရုပ်ဆောင်အဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင်ကူညီရင်း ပရိသတ်များ၏ သတိထားမှုကို ပိုရလာခဲ့သည်။

မယ်တယောက်ဖြစ်လာဖို့က ဘယ်သူ့ရဲ့ထောက်ပံ့ပေးမှု၊ တွန်းပို့မှုကြောင့် ဖြစ်လာတာလဲ။

ပြိုင်ပွဲဝင်ဖြစ်တာက ကျမရဲ့အကို ခုံးအက နည်းပြဆရာ 'ကျော့ပိုင်' က Miss Golden Land Myanmar လာပြီး ပြိုင်ပွဲလုပ်မယ်လို့ လိုက် ကြော်ငြာပေးတယ်လေ။ ညီမ ငယ်ငယ်တုန်းက အဒေါ်တွေ၊ ဦးလေးတွေ Miss ပြိုင်ပွဲအခွေတွေကြည့်တာ တွေ့ဖူးတယ်။ ညီမလည်း စိတ်ဝင်စား ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ကြီးလာတော့ ညီမက တောနယ်မှာ မွေးဖွားလာတာ ဆိုတော့ တောပုံစံပဲ နေထိုင်တယ်။ လိုက်လည်လိုက်သွား အသားအရေ တွေ မဲနေတယ်။ ဒီလိုမျိုး ဖြစ်လာနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဝင်ပြိုင်ဖြစ်လိမ့် မယ်လို့ မထင်ထားဘူးပေါ့နော်။ ဒါပေမယ့် ဝါသနာပါတယ်။ အဲဒါ ကြောင့် ညီမအကို ကျော့ပိုင်ကို ပြောတယ်။ ဝင်ပြိုင်လို့ ဖြစ်ပါ့မလားပေါ့။ အဲဒီအချိန်မှာ ညီမလည်း ခုံးကနေတော့ တအားပိန်သွားတယ်။ စိတ် ဓာတ်တော့ နည်းနည်းကျသွားတာပေါ့။ အကိုက ရတယ်တဲ့။ ပြိုင်ကြည့် ပါလို့ ပြောတယ်။ နောက်တစ်ခုက ကျောင်းမှာလည်း ညီမက ကရင် Queen ရထားတယ်။ Miss Golden Land ပြိုင်မယ့်နေ့မှာပဲ ကျောင်းမှာ လည်း ညီမ Crown လွဲပေးရမယ်။ အချိန်က တိုက်ဆိုင်နေတော့ ညီမ အမကို အကူအညီ တောင်းလိုက်တယ်။ ညီမကို ကူညီလို့ ရမလားပေါ့။ အမကလည်း ရတယ်ဆိုပြီး ဝမ်းသာသွားတယ်။ အဲဒါနဲ့ ဝင်ပြိုင်ဖြစ်သွား တယ်။

အခြားဘယ်သူတွေ ပံ့ပိုးကူညီပေးသေးလဲ။

ညီမ ဒီလိုအောင်မြင်ဖို့က ညီမအဒေါ်တွေ ဦးလေးတွေရဲ့ အားပေးမှု လည်းပါတယ်။ သူတို့က ညီမကို ပံ့ပိုးပေးတယ်။ ညီမ လိုအပ်တာတွေ ပေါ့။ အားမငယ်အောင် အားတက်တဲ့စကားတွေ အမြဲပြောတယ်။ ညီမ ရန်ကုန်မှာ ပြိုင်ပွဲစတင်သွား ပြိုင်ကတည်းက ရန်ကုန်ကိုရောက်တာနဲ့ ညီမ အရမ်းအားငယ်တယ်။ ဘာဖြစ်လဲဆိုတော့ သူများတွေက အတွေ့ အကြုံရှိတယ်။ လေ့ကျင့်ထားတယ်။ ညီမက Miss လည်း တခါမှ မပြိုင် ဖူးဘူး။ ပြည်နယ်မှာ ချက်ချင်းဝင်ပြိုင်၊ ဆုရတာနဲ့ ရန်ကုန်ကို ချက်ချင်း သွားပြိုင်ရတယ်ဆိုတော့ သူများကို တွေ့တာနဲ့ တော်တော်ရှိန်တယ်။ သူများကိုလည်း ကြောက်တယ်။ ညီမ ဦးတွေ၊ အဒေါ်တွေက နောက်မှာ အားပေးစကား အမြဲပြောရတယ်။ ပြိုင်ပွဲသွားပြိုင်တော့ ညီမက သူများ လိုမျိုးတူအောင် ညီမ မျက်နှာမငယ်အောင် သူတို့ဝယ်ပေးတယ်။ အလှ ကုန်ပစ္စည်း၊ ဖိနပ်ကအစပေါ့။ အနောက်မှာ ပံ့ပိုးပေးတယ်။

မယ်ပြိုင်ပွဲဝင်ပြိုင်ဖြစ်တဲ့ ရည်မှန်းချက်လေး ပြောပြပေးပါ။

ညီမရဲ့ ရည်မှန်းချက်ကတော့ စတင်မှာ ညီမ ဆုရဖို့ မမျှော်မှန်းဘူး။ ဆုလည်း မလိုချင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ပွဲလာလုပ်တာလည်း နောက်ကျတယ်။ Training တရက်နှစ်ရက်ပဲ ရှိတယ်။ ဘယ်လို လမ်း လျှောက်မလဲပေါ့။ ဆုလည်း မလိုချင်တော့ဘူး။ ဒီလိုပဲ ဝင်ပြိုင်လိုက် မယ်ပေါ့။ ဆုရတဲ့အခါကျတော့ ကိုယ့်အမျိုးသားအတွက် စိတ်ထဲမှာ

ဖြစ်လာတယ်။ ရန်ကုန်မှာ ရောက်တော့လည်း ဆုရဖို့ မမျှော်လင့်ဘူး။ ညီမစိတ်ထဲမှာ ကရင်ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတွေ ပြချင်တယ်။ ရိုးရာခုံးအကတွေ ကပြချင်တယ်။ အဲလောက်ပဲ စိတ်ထဲမှာ ရှိတယ်။

မယ်ကမ္ဘာမြန်မာဆရာတော့ ဘယ်လိုခံစားရလဲ။

စတင်ပေါ့။ နောက်ဆုံးကျန်တဲ့ သူငယ်ချင်း ၄ ယောက် ညီမရယ်၊ ရှမ်း၊ မန္တလေး၊ နေပြည်တော် ကျန်တော့ ညီမ မပါတော့ဘူးလို့ ထင်ခဲ့ တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ Camp လေ့ကျင့်ကတည်းက ညီမက အေးအေးဆေးဆေးပဲ နေတယ်။ သင်ပြတဲ့ ဆရာတွေ လုပ်ခိုင်းတဲ့အတိုင်း လိုက်လုပ်တယ်။ အပြစ်မရှိအောင်တော့ နေထိုင်တယ်။ ဆုကြေညာတဲ့ အခါကျတော့ ညီမ စိတ်ထင် ဟိုအမတယောက် ရမယ်လို့ထင်နေတာ။ သူက ဆုတွေ အများကြီးရထားတော့လေ။ ညီမ နာမည်ကိုခေါ်တော့ ညီမ တုန်လှုပ်သွားတယ်။ တကယ်ဟုတ်လို့လား။ နာမည်မှားခေါ်နေ သလားပေါ့။ နောက်ဆုံး ဟုတ်တယ်ဆိုတော့လေ ပြောမတတ်လောက် အောင် အရမ်းကို စိတ်လှုပ်ရှားခဲ့တယ်။

ပြည်နယ်ကနေစပြီး ပြိုင်ပွဲဝင်ခဲ့တဲ့ အဆင့်ဆင့် အတွေ့အကြုံတွေ ပြောပြပေး ပါဦး။ ဖိလစ်ပိုင်မှာ သွားပြိုင်ခဲ့တဲ့ မယ်ကမ္ဘာမြိုင်ပွဲကြီး အတွေ့အကြုံလေးတွေ သိချင်ပါတယ်။

ဖားအံမှာ ပြိုင်တုန်းကတော့ အတွေ့အကြုံတော့ သိပ်မရှိဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အချိန်တို Training တရက်နှစ်ရက်ပဲ ရှိတော့လေ။ ပထမဆုံးတရက်တော့ interview လုပ်တယ်။ နောက်တရက်ကျတော့ training ဆင်းတယ်။ ဘယ်လို ပြောမလဲ။ အတွေ့အကြုံတွေ အခက်အခဲ တွေ သိပ်မရှိဘူး။ စတင်ပေါ့ ညီမက ဖိနပ်ကို ကြောက်တယ်။ ဒေါက် မြင့် မစီးတတ်ဘူး။ ၃ လက်မ၊ ၄ လက်မလောက်ပဲ စီးလို့ရတယ်။ ရန်ကုန်မှာရောက်တော့ ဆရာတွေက နိုင်ငံတကာ သွားပြိုင်ဖို့အတွက် ညီမတို့ကို training တွေ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပေးတယ်။ ၆ လက်မ ဒေါက် မြင့်ဖိနပ် စီးရတယ်။ ဖားအံမှာဆို ညီမက ၃ လက်မဒေါက်လောက်ပဲ စီးတော့ အဲဒီမှာ ညီမ လမ်းမလျှောက်တတ်ဘူး။ ပုံစံကျအောင် တနာရီ လောက် မတ်တတ်ရပ်ရတယ်။ အဲဒီမှာ ခြေထောက်တွေ နာတယ်။ ရောင်လာတယ်။ ရေခဲခဲခဲနဲ့ ပြန်စိမ့်ရတယ်။ အဲလိုမျိုး လေ့ကျင့်ပေးတဲ့ အတွက် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံမှာ သွားပြိုင်တော့ အဆင်ပြေသွားတယ်။ နိုင်ငံ တကာတွေက အကောင်ကြီးတယ်။ အရပ်ရှည်တယ်။ တို့မြန်မာနိုင်ငံ နည်းနည်းပုတော့ ဒေါက်မြင့်တဲ့ ဖိနပ်တွေ စီးရတယ်။

မယ်မြန်မာတယောက်ဖြစ်လာဖို့က ဘယ်လိုကြိုးစားခဲ့ရလဲ။ ကိုယ့်ရဲ့ကြိုးစားမှု တွေကြောင့် ဘာအကျိုးရလဒ်တွေ ရခဲ့လဲ။ ဘာဆုတွေရခဲ့လဲ။

မြန်မာပြည်တွင်းမှာ ပြိုင်ကတည်း ဆုရဖို့က အဓိကမဟုတ်ဘူး။ ညီမတို့ ကရင်လူမျိုးတွေ မျက်နှာမငယ်ရအောင် ကြိုးစားလုပ်ဆောင် တယ်။ ဆရာတွေ သွန်သင်တဲ့အတိုင်း လုပ်ဆောင်တယ်။ အဲဒီတော့ ညီမ Miss Earth Myanmar 2016 Crown ရခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ ဖိလစ်ပိုင် နိုင်ငံမှာ Miss Earth ပြိုင်ပွဲကြီး သွားပြိုင်ခဲ့တယ်။ အဲဒီရောက်တော့ ကိုယ့်ကရင်လူမျိုးအတွက် တစ်ခုတည်း မဟုတ်တော့ဘဲ မြန်မာနိုင်ငံ ကိုယ်စားပြုအနေနဲ့ ပြိုင်ရတယ်လေ။ မြန်မာနိုင်ငံကို လူတွေ ပိုသိလာ အောင် ကြိုးစားလုပ်ဆောင်တယ်။ ရှင်းပြပေးတယ်။ သူများနိုင်ငံမှာ မယ်တွေများတော့ စလွယ်လွယ်ထားမှ သူများသိကြတယ်။ အဲဒီမှာ ညီမက ပေါ့ပေါ့ပါးပါး၊ ပျော်ပျော်ပါးပါးပဲ နေတယ်။ အဲဒီမှာရှိတဲ့ လူတွေနဲ့ လိုက်ခင်တယ်။ သူများနိုင်ငံတွေက ကိုယ့်မြန်မာနိုင်ငံကို ပိုသိ လာအောင် မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူတို့ သိချင်တာလေးတွေ ရှိရင်လည်း ပြောပြတယ်။ အဲဒီမှာ ညီမက Friendship Award အခင် အမင် အဖော်ရွှေဆုံးဆုကို ရရှိခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ Photogenic Award ဆုကို ပရိသတ်က ပေးတယ်။

ပြိုင်ပွဲတလျှောက် ဘယ်လိုအခက်အခဲတွေ ကြုံရလဲ။ အကြီးမားဆုံး စိန်ခေါ်မှုက ဘာတွေလဲ။

မြန်မာပြည်တွင်းမှာကျတော့ ဖိနပ် ပြသနာ ကြုံရတယ်။ ညီမက ဒီမှာနေတုန်း ပခုံး နည်းနည်းပုတယ်။ အဲဒီမှာ ဆရာတွေကလည်း ပြော တယ်ပေါ့နော်။ ပခုံးမတ်မတ်ဖြစ်အောင် နေထိုင်ရတယ်။ အများကြီး ကြိုးစားခဲ့ရတယ်။ အဲဒါကြောင့် ဖိလစ်ပိုင်ရောက်တော့ နည်းနည်း နေသားကျသွားတယ်။ စတင်ပေါ့ ညီမ ပြိုင်ပွဲတခု ပြိုင်ဖို့အချိန်မှာ ညီမ အိတ်ပျောက်သွားတယ်။ ဟိုတယ်ဝန်ထမ်းတွေက အိတ်ကို ဘယ်အခန်း မှာ သွားထားမိလဲမသိဘူး။ အဲဒီမှာ အင်္ကျီတွေ၊ ဖိနပ်တွေ အကုန်ပါ သွားတယ်။ ညီမက အေးဆေးပဲ နေတယ်။ မျက်နှာ အမူအရာ မပျက် ဘူး။

အခြားသူငယ်ချင်းတွေကလည်း သူတို့အင်္ကျီတွေ ဝတ်ပါပေါ့။ သူ တို့ ဖိနပ်တွေ ပေးကြတယ်။ သူတို့ဖိနပ်က ဆိုက်ဒ် ၄၀ လောက်နဲ့ ညီမ

ခြေထောက် နံပါတ်က ၃၇-၃၆လောက်ပဲဆိုတော့ ညီမ ဂျပန်မယ်ကို သွားပြောတော့ သူမရဲ့ ခြေထောက် နံပါတ်က ၃၈ ဆိုတော့ နည်းနည်း တော့ အဆင်ပြေတယ်။ ပြိုင်ခါနီး ၁၀ မိနစ်၊ ၁၅ မိနစ်လောက်မှာ အိတ် က ပြန်ရောက်လာတယ်။ အဲဒီမှာ ကမန်းကတန်း အဝတ်အစားတွေ သွားပြန်လဲရတယ်။ ဒါရိုက်တာတွေ ညီမကို ချစ်ကြတယ်။ သူတို့က ညီမကို နှင်ဘာမှ မဖြစ်သလိုပဲနော်တဲ့။ အင်း... အေးဆေးပဲလေလို့။ ဖိလစ်ပိုင် သွားပြိုင်တော့ အကြီးမားဆုံးအခက်အခဲက ညီမက အင်္ကျီပိုင် သိပ်မပြောတတ်ဘူး။ စတင်ပေါ့မှာ စိတ်ဓာတ် တအားကျခဲ့တယ်။ ပြန်လာချင်တယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲပေါ့။ သူများတွေ အင်္ကျီပိုင်လို့ စကားပြောကြတော့ ဒီလိုပဲ ကြည့်ရတယ်။ လူတွေကို ရှိန်တယ်လေနော်။ နောက် ညီမရဲ့အခန်းဖော်သူငယ်ချင်းက ပြောပြတယ်။ စတင်ပေါ့တော့ တရက်နှစ်ရက် နောက်ကျတယ်။ ဘာလုပ်ရမလဲဆိုတာ နားမလည်တော့ လေ။ နောက်ပိုင်း သူငယ်ချင်းက စာနဲ့ရေးပေးတယ်။ သူတို့စကားပြောတာ နားထောင်များတော့ နည်းနည်း နားလည်လာတယ်။ နောက် သူငယ် ချင်းတွေ များလာတယ်။ အဆင်ပြေသွားတယ်။

ပြိုင်ပွဲကြီးပြီးနောက် ညီမအနေနဲ့ ဘာတွေ ဆက်လုပ်ဖို့တွေ ရှိလဲ။

ပြိုင်ပွဲပြီးနောက် ညီမတို့ Organization က ဆရာတွေ ညွှန်ပြတဲ့ အတိုင်း လုပ်သွားရမယ်။ ဥပမာ ပွဲတွေတက်ရမယ်ဆိုရင် ညီမ တက်ရ မယ်။ ပရဟိတ လုပ်ဆောင်ချက်တွေရှိရင် သူတို့နဲ့အတူ ပရဟိတ အလုပ်တွေ လုပ်ရမယ်။ organization နဲ့က ၂ နှစ် စာချုပ် ချုပ်ထားတယ်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်အထိပါ။

မယ်ကမ္ဘာမြိုင်ပွဲကြီးက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အ တွက် အဓိက ရည်မှန်းပြီး ကျင်းပတဲ့ ပွဲ တခုလို့ သိရတယ်။ မယ်ကမ္ဘာ မြန်မာ တယောက်အနေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လို လုပ်ဆောင်သင့်လို့ထင်လဲ။ ဘယ်လို အကြံပြုချင်လဲ။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ကောင်းလာဖို့အတွက် အရင် မပြောသေးဘူး။ ပြောချင်တာကလေ လိုအပ်တဲ့နေရာကို အရင်လုပ်စေချင်တယ်။ အလှ ဆုံး မလုပ်ရင်လည်း လိုအပ်တဲ့နေရာ အရင်ဖြည့်ချင်တယ်ကွာ။ မြန်မာ ပြည်မှာကျတော့ ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ရွာတွေမှာ လျှပ်စစ်မီးတွေ သိပ် မရှိသေးဘူး။ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းတွေ လိုတယ်။ နိုင်ငံ၊ ကျေးလက်ကျေးရွာတွေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့အတွက် လျှပ်စစ်ပစ္စည်းတွေ၊ လျှပ်စစ်မီးတွေ ရစေချင် တယ်။

Miss ဝင်ပြိုင်တာ ညီမ စတင်ပေါ့ဝင်တုန်းက Miss နဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ အကြောင်းတွေကိုပဲ လိုက်လေ့လာဖြစ်တယ်။ ညီမ Miss Earth Myanmar ဆုရမှ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး စလေ့လာဖြစ် တယ်။ ဖိလစ်ပိုင်မှာရောက်တော့ သူတို့က သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် တော် တော်လေး ထိန်းသိမ်းတာ တွေ့ရတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံက သဘာဝပတ်ဝန်း ကျင် ထိန်းသိမ်းပုံ ထိန်းသိမ်းနည်းနဲ့တော့ မတူဘူး။ သူတို့မှာတော့ ထိန်းသိမ်းတာ အရမ်းကောင်းတယ်။ ညီမတို့နိုင်ငံမှာလည်း အဲလိုဖြစ် စေချင်ပါတယ်။ သဘာဝထိန်းသိမ်းတာ တယောက်ထဲနဲ့တော့ လုပ်လို့ တော့ မရပါဘူး။ အားလုံး စုပေါင်းပြီး လုပ်ရမှာပါ။

ပြိုင်ပွဲတလျှောက် ညီမကို အားပေးတဲ့ ပရိသတ်တွေရှိသလို၊ ဝေဖန်ရှုတ်ချတဲ့ လူတွေလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီပရိသတ်တွေအတွက် ညီမ ဘာပြောချင်လဲ။

စိတ်ထဲမှာ သူတို့ ဝေဖန်တာဟာ ကောင်းစေချင်လို့ ပြောတာပဲလို့ မှတ်ယူတယ်။ ဥပမာ ညီမက အရပ်ပုတယ်လို့ ပြောတယ်။ ဟုတ်ပြီ

တဘက်စာမျက်နှာသို့ ▶▶

ပုဒ်မ ၆၆(ဃ) ဓားပြလက်ထဲက ငှက်ကြီးတောင်ဓား

Patek Philippe နာရီလှိုင်း တောင်ဘင်ခတ်မှုကြောင့် ‘ပုဒ်မ ၆၆(ဃ)’ ဟာ ပိုပြီး အမြဲပုံထလာပါတယ်။

သို့ဖြင့် ဥပဒေတရပ် (ဝါ) ပုဒ်မတခုအပေါ် အခုလို တွေးတော စဉ်းစားမိပါတယ်။ ဒီစဉ်းစားမှုကို လိုအပ်သလို ဝေဖန်သုံးသပ် နိုင်ကြပါရန် အစီရင်ခံတင်ပြလိုက်ပါတယ်။

ဆိုကြပါစို့။

ပထမ

ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်တဲ့ ပန်းပဲဆရာက ထုလုပ်လိုက်သော ငှက်ကြီးတောင် ဓားတလက်သည် သာမန်အားဖြင့် ဓားတလက်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ အလှအပအဖြစ် ချိတ်ဆွဲထားလိုသူအတွက်မူ ထိုငှက်ကြီးတောင်ဓားသည် ဧည့်ခန်းနံရံထဲတွင် ဝင့်ကြွားသော အသရေဖြင့် အလှဆင်နေပေလိမ့်မယ်။ ထိုငှက်ကြီးတောင်ဓား၏ မျှော့ကြောင်း၌ မည်သည့်သွေးမျှ စွန်းပေ စီးဆင်းစရာ အကြောင်းမရှိချေ။

သို့ဖြင့် ဟိန်းဟောက်သံ ကြိုးဝါးသံ၊ တောင်းပန်ငိုကြွေးသံ၊ သွေးညှို့နံ့ စသည်တို့နှင့် ကင်းဝေးတဲ့ ထိုငှက်ကြီးတောင်ဓားသည် ဧည့်ခန်းဆောင် နံရံအထက်က အလှဆင်ဓားတလက်သာ။

ဒုတိယ

ဒီလိုဆိုရင် ဒီငှက်ကြီးတောင်ဓားပဲ။ ဒါပေမယ့် ဓားပြလက်ထဲမှာ ဆိုရင်ရော။ အများပြည်သူအပေါ် အနိုင်အထက်ပြုစရာ အတင်းအဓမ္မ ပြုရေး၊ ခြိမ်းခြောက်ရေးလက်နက် ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဒီဓားမှာတော့ အများပြည်သူရဲ့ ခန့်ခွဲစွာတွေ၊ ချွေးနံ့စာတွေ၊ သွေးနံ့ မျက်ရည်တွေ စွန်းထင်းပေကျနေတော့မှာ အမှန်ပါပဲ။ သို့ဖြင့် ငှက်ကြီးတောင်ဓားဟာ ဓားပြလက်ထဲမှာ အဓမ္မပြုကျင့်စရာ လက်နက်အဖြစ် အသုံးတော်ခံနေရပြီ။

တတိယ

နောက်တမျိုး ထပ်ပြီး စဉ်းစားကြည့်ကြပါအုံးစို့။ ဒီငှက်ကြီးတောင်ဓားပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒီဓားက ရွာသူရွာသားတွေရဲ့ လက်ထဲမှာဆိုရင်ရော။ ရည်ရွယ်ချက်က ရွာသူရွာသားတွေကို ဓားပြဘေးရန်ကနေ ကာကွယ်ပေးဖို့၊ အဓမ္မအနိုင်ကျင့်မှုတွေကို ခုခံကာကွယ် တွန်းလှန်နိုင်ဖို့။ ဒါဆိုရင် ဒီငှက်ကြီးတောင်ဓားဟာ ရွာသူရွာသားတွေအတွက် အင်အား၊ စွမ်းပကား၊ မတရားမှုနဲ့ ဓားပြအန္တရာယ်ကို ပိုင်းဖြတ်ထိုးခုတ်ပစ်မယ့် တကယ့် အသက်ဝင်ဓား။

ဒါဟာ သက်မဲ့လက်နက်ပစ္စည်းတခုဖြစ်တဲ့ ဓားတလက်ရဲ့ အနှစ်သာရခြင်း ကွဲပြားခြားနားတဲ့ အဓိပ္ပာယ်သုံးခု ဖြစ်ပါတယ်။

ဆိုလိုချင်တာက ဓားအပေါ်မှာ မတည်ဘူး။ ဘယ်သူ့လက်ထဲက ဓားလဲ။ ဘယ်လို ရည်ရွယ်ချက်အတွက် ဒီဓားကို သုံးစွဲသလဲ ဆိုတဲ့ အချက်က အရာဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ပြောချင်တာပါ။

သို့ပါ၍ မတူကွဲပြားသည့် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် လက်တွေ့ ကျင့်သုံးမှုအပေါ် မူတည်၍ အနှစ်သာရအရ ကွဲပြားခြားနားသွားသော ငှက်ကြီးတောင် ဓားတလက်၏ ဥပမာကို နည်းယူလျက် ဥပဒေတရပ် (ဝါ) ပုဒ်မတခုကိုလည်း စဉ်းစားဆင်ခြင်ကြည့်ကြပါစို့။

ပထမအခြေအနေ

(ဧည့်ခန်းဆောင်နံရံပေါ်က ငှက်ကြီးတောင်ဓား)

ဥပဒေတရပ် (ဝါ) ပုဒ်မတခုဟာ ဧည့်ခန်းဆောင်နံရံပေါ်က ငှက်ကြီးတောင်ဓားကဲ့သို့ အလှပြရန်သက်သက် မဟုတ်ချေ။ တကယ်တော့ ဧည့်ခန်းဆောင်နံရံ၌ ချိတ်ဆွဲထားသော ဓားသည် ဓားဘဝ တုံးသွားသော။

ဓားအဖြစ်မှ နီဂုံးချုပ်သွားသော ဓားတလက်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုနည်းတူပင် ဥပဒေတရပ် (ဝါ) ပုဒ်မတခုသည် ထိုသို့သော အခြေအနေမျိုး၌ မရှိအပ်။ တကယ့် လက်တွေ့ဘဝ၌လည်း ထိုသို့ မရှိနိုင်ချေ။

ဒုတိယအခြေအနေ (ဓားပြလက်ထဲက ငှက်ကြီးတောင်ဓား)

ဥပဒေတရပ် (ဝါ) ပုဒ်မတခုဟာ လူတယောက်၊ လူတခု အကျိုးစီးပွားအတွက် ထင်ရာလုပ်ခွင့် မဟုတ်ပါ။ လူတခုက လူများစုအပေါ် ထာဝစဉ် အပေါ်စီးယူ၍ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ထားသော တင်းပုတ်၊ နှောင်ကြိုး၊ ကြာပုတ် မဖြစ်သင့်ချေ။ အကယ်၍ ဥပဒေတရပ် (ဝါ) ပုဒ်မတခုဟာ လူတဦး၊ လူတခုအတွက် ထင်သလို အသုံးချခွင့်ရှိနေသည့် အနေအထားသည် ဓားပြလက်ထဲသို့ ရောက်ရှိနေသော ငှက်ကြီးတောင်ဓားပင်။ ထိုဓားသည် အများပြည်သူတို့၏ ဂုတ်ပေါ်တွင် အစဉ်ပဲနေပါတော့မယ်။

တတိယအခြေအနေ

(ရွာသူရွာသားတွေလက်ထဲက ငှက်ကြီးတောင်ဓား)

ရွာသူရွာသားတွေလက်ထဲ ကိုယ်စီကိုင်ဆောင်ထားတဲ့ ငှက်ကြီးတောင်ဓားသည် နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် အလျဉ်းသင့်သလို ပြောဆိုနေသော ‘ဥပဒေသည် အများပြည်သူအား ကာကွယ်ရန် အကျိုးပြုရန် ဖြစ်သည်...’ ဆိုတဲ့သဘောပင် ဖြစ်ပါတယ်။ ရွာအပေါ် ရွာသူရွာသားများအပေါ် အချိန်မရွေး ကျရောက်လာနိုင်တဲ့ မည်သည့်ဘေးအန္တရာယ်ကိုမဆို ခုခံကာကွယ်တွန်းလှန်ပစ်နိုင်ရန်၊ ရွာနှင့် ရွာသူရွာသားများ အစဉ်သဖြင့် တည်တံ့ရန်၊ တိုးတက်ကြီးပွားရန် ရွာ၏ အရပ်ရပ် အနေအထားနှင့် စည်ပင်သာယာဝပြောမှုတို့ကို ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်တိုးချဲ့ရန်ပင် ဖြစ်ပါတယ်။

ဤသို့သော အခြေအနေ၌မူ ဥပဒေတရပ်(ဝါ) ပုဒ်မတခုသည် လူတဦး၊ လူတခုအတွက် မဟုတ်တော့ဘဲ လူထုအတွက် ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဤသို့သော အခြေအနေမှာ အသွင်သဏ္ဍာန်၊ အနှစ်သာရနှင့် လက်တွေ့အကျိုးသက်ရောက်မှုတို့ တပေါင်းတစီးထဲ ဖြစ်တည်နေသည့် အနေအထားပင်ဖြစ်ပါတယ်။ သို့ဖြင့် ဥပဒေတရပ်(ဝါ) ပုဒ်မတခုသည် ထိုသို့ လူထုအကျိုးစီးပွားအား အကာအကွယ်ပေးရန်အတွက်သာ ဖြစ်ရပေလိမ့်မယ်။

ဥပဒေတရပ်(ဝါ) ပုဒ်မတခုသည် လွတ်လပ်စွာ ရေးသားဖော်ပြခွင့်ကို အကာအကွယ်ပေးသော ဥပဒေပုဒ်မလော၊ သို့တည်းမဟုတ် လွတ်လပ်စွာ ရေးသားဖော်ပြခွင့်ကို ကန့်သတ်ပိတ်ပင်တားမြစ်ရန် သို့တည်းမဟုတ် ချေမှုန်းပစ်မည့် ဥပဒေပုဒ်မလော ဆိုသည်ကို ဆန်းစစ်ကြပါလိမ့်မယ်။ ယင်းသို့သုံးသပ်ခြင်းမှာ ထိုဥပဒေ၊ ထိုပုဒ်မ၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အနှစ်သာရကို ဆန်းစစ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါတယ်။

ဒုတိယအပိုင်းမှာ ထိုဥပဒေ၊ ထိုပုဒ်မ၏ လက်တွေ့ကျင့်သုံးမှုအပိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ထိုဥပဒေတရပ်၊ ထိုပုဒ်မတခုကို မည်သူက မည်သည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မည်သို့ အသုံးပြုနေသလဲ။

မိမိအား အပုပ်ချရန်၊ သိက္ခာကျစေရန် ပြောဆိုရေးသား ဖော်ပြနေမှုများကို ချေမှုန်းပစ်ရာ၌ အသုံးပြုနေသလား။

အကြင် ရေးသားဖော်ပြ ပြောဆိုထုတ်လွှင့်မှုတရပ်သည် တစုံတယောက်၏ အသရေကို အမှန်ပင် ထိခိုက်နစ်နာစေသလော။ ထိုသို့ ထိခိုက်နစ်နာစေသည်ဟု အဘယ်ပုံဖြင့် အထင်အရှားသက်သေပြနိုင်သနည်း။ ထိုသို့ထင်ရှားစေကြောင်း အကြောင်းအကျိုးခိုင်လုံ တိကျမှသာ လျှင် အကြင် စွပ်စွဲဖော်ပြချက်တခုသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း၊ ဥပဒေချိုးဖောက်မှုတခုဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေရပါမယ်။

ထိုသို့ထင်ရှားစေကြောင်း ခိုင်လုံသည့် အထောက်အထားဖြင့် အကြောင်းအကျိုး ပြသနိုင်ခွင့် မရှိဘဲ၊ မပေးဘဲ ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ထားသည်မှာ မည်သို့မျှ တရားမျှတလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။

သို့အတွက် စွပ်စွဲသူနှင့် စွပ်စွဲခံရသူတို့သည် တရားရုံး သို့မဟုတ် အခြားညှိနှိုင်းဖျန်ဖြေရေးရုံးရှေ့မှောက်၌ မိမိစွပ်စွဲချက်နှင့် ချေပချက်များကို တိကျခိုင်လုံသော အကြောင်းအကျိုးများပြလျက် တန်းတူရည်တူ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိကြရမယ်။ နှစ်ဖက်အပြန်အလှန် တင်ပြချက်များကို နားထောင်၍ တည်ကြည်သောဆုံးဖြတ်ချက်ကို တရားရုံး သို့မဟုတ် ညှိနှိုင်းဖျန်ဖြေရေးရုံးက ပေးရပါလိမ့်မယ်။

လွတ်လပ်စွာ ရေးသားထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ဆိုသည်မှာ လူပုဂ္ဂိုလ် တဦးတယောက်ကိုဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့အစည်းတခုခုကိုဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ယူဆမှု တခုခုကိုဖြစ်စေ မဆင်မခြင် ထင်သလို ဆဲရေးပုတ်ခတ်နိုင်ရန် မဟုတ်ချေ။ ယင်းသို့သော အပြုအမူသည် လွတ်လပ်စွာ ရေးသားထုတ်ဖော် ပြောဆိုခွင့်အား တလွဲအသုံးချခြင်း၊ မမှန်မကန် အသုံးပြုခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ထိုနည်းတူပင် ကြောင်းကျိုးတိကျခိုင်လုံစွာ ရေးသားဖော်ထုတ် ပြောဆိုချက်တရပ်အား တည်ဆဲဥပဒေ သို့မဟုတ် ပုဒ်မတခုကို လက်နက်သဖွယ် အသုံးချပြီး ကန့်သတ်ခြင်း၊ ပိတ်ပင်ခြင်း၊ အချိန်ကာလ သတ်မှတ်၍ (ဆိုင်းငံ့စေခြင်း)များသည် အရင်းစစ်လိုက်လျှင် လွတ်လပ်စွာ ရေးသားထုတ်ဖော်ခွင့်အား နှိပ်ကွပ်ခြင်းသာဖြစ်ပါတယ်။

သို့ပါ၍ ဖော်ပြပါ အမူအကျင့် နှစ်ရပ်စလုံးကို ဆန့်ကျင်ကြရမည်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုအခြေအနေနှစ်ရပ်ဖြင့် ချိန်ထိုး၍ ပေါ်ပေါက်လာသည့် ဖြစ်ရပ်များအပေါ် ဆန်းစစ်အကြံဖြတ်ကြရမည်ဟု ယူဆပါတယ်။

တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးဆိုသည်မှာ တရားသဖြင့် ရေးသားအတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေများ၏ စိုးမိုးရေးသာဖြစ်ရပါမယ်။ တဦးတယောက်အတွက် သို့မဟုတ် လူတစု၏ (အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်) အကျိုးစီးပွားအတွက် စိတ်ကြိုက်ရေးဆွဲ၊ အတင်းအဓမ္မ အတည်ပြုထားသည့် ဥပဒေများဖြင့် ချုပ်ကိုင်လွှမ်းမိုးထားခြင်းမျိုး လုံးဝ (လုံးဝ) မဖြစ်သင့်ချေ။ (၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေသည် စစ်အုပ်စုက စိတ်ကြိုက်ရေးပြီး၊ အဓမ္မအတည်ပြုခဲ့တဲ့ ဥပဒေဖြစ်ပါတယ်)

ထိုအပြင် အငြိုးအာဇာတဖြင့် ဥပဒေတရပ် (ဝါ) ပုဒ်မတခုအား မူလရည်ရွယ်ချက် အနှစ်သာရမှ သွေဖီပြီး တလွဲအသုံးချကာ လွတ်လပ်စွာ ရေးသားဖော်ထုတ်ခွင့်အား နှိပ်ကွပ်ခြင်းမှာ လုံးဝ မဖြစ်သင့်။ မဖြစ်ထိုက်ချေ။ ဤအပြုအမူသည် တနည်းအားဖြင့် ဥပဒေကို အလွဲသုံးစား ပြုခြင်း၊ ဥပဒေချိုးဖောက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပဒေ၏ ဥပဓိရုပ်ကို ထိခိုက်စေပြီး ဥပဒေ၏ မူလ အနှစ်သာရကို ပျက်ယွင်းစေပါသည်။

အုပ်စိုးသူအစိုးရ အဆက်ဆက်သည် ဥပဒေချိုးဖောက်လိုသောအခါ ‘ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် မည်သို့ပင် ပြဋ္ဌာန်းပါရှိစေကာမူ’ ဟူသော စကားပိုဒ်ကို တွင်တွင်အသုံးပြုလျက် ဥပဒေကို စိတ်ကြိုက်ချိုးဖောက်၍ ထင်သလိုလုပ်လေ့ရှိပါတယ်။ ထိုသို့ ‘ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် မည်သို့ပြဋ္ဌာန်းပါရှိစေကာမူ’ ဆိုတဲ့ ထင်သလိုလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ‘ကာချုပ်’ ထံ ပေးအပ်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေ၊ ပုဒ်မ ၄၁၊ ပုဒ်မခွဲ(ခ)၌ ထိုစကားပိုဒ် အတိအလင်း ပါရှိပါတယ်။

ထိုသို့ရေးသားပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေများ၊ ပုဒ်မများသည် မတရားသော ဥပဒေများ၊ ပုဒ်မများသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုဥပဒေများ၊ ပုဒ်မများ၏ စိုးမိုးမှုမှာ မတရားသော ဥပဒေများ၏ စိုးမိုးရေးသာဖြစ်ပြီး ထိုသို့သော ဥပဒေစိုးမိုးမှုနှင့် ထိုသို့သော အမိန့်၊ ဥပဒေနှင့် ပုဒ်မများကို တာဝန်အရ ဆန့်ကျင်ကြရမယ်။ တာဝန်အရ တိုက်ဖျက်ကြရပါမယ်။

ယနေ့လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေ အပါအဝင်၊ အခြားတည်ဆဲဥပဒေများ၏ အနေအထားသည် ဓားပြလက်ထဲက ငှက်ကြီးတောင်ဓားကဲ့သို့ပင် ဖြစ်နေပါတယ်။

မောင်ကျော်စွာ

▶ တဘက်စာမျက်နှာမှ

အရပ်ရှည်လာအောင် ရေကူးရမယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သိလာတယ် မဟုတ်လား။ သူတို့ပြောတာတွေဟာ ညီမတို့ တိုးတက်ဖို့အတွက် ပြောတာဖြစ်တဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ အားပေးတဲ့လူတွေကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ပါတယ်လို့။

ယှဉ်ပြိုင်မှုတလျောက်အောင်မြင်မှုတစုံတရာ ရခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ညီမအတွက် ဘာသင်ခန်းစာတွေ ရရှိခဲ့လဲ။

ကျမအတွက်ကတော့ ဖားအံမှာနေတဲ့နန်းက သိပ်မသွားလာဖြစ်ဘူး။ နောက်ပိုင်းမှ လူမှုရေးအနေနဲ့ လူအများနဲ့ တွေ့ဆုံရတယ်။ ဘယ်လိုပေါင်းသင်းဆက်ဆံရတယ်။ လူတွေရဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားတွေကို သိလာရတယ်။ ဘယ်လိုစကားပြောပေးရမလဲဆိုတာကို ပြောတတ်လာတယ်။

ဖားအံမှာ စကားပြောပုံနှင့် ရန်ကုန်က စကားပြောပုံတွေက မတူဘူး။ ဖားအံမှာ လူတွေနဲ့ တွေ့ရင် ‘ဆိုဂုဏ်..လ၌’ ဗမာလို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ‘အိုဆင်းလာ..ဆာ’၊ ဗမာလို မင်္ဂလာပါ ပြောဖို့က စိတ်ထဲမှာ သိပ်မရဘူး။ အဲလိုမျိုးပြောရင် လူများတွေက ညီမတို့ကို အိုဗာတင်းမူး (Over)လို့ ပြောကြတယ်။ အဲလို ကွာခြားချက်တွေ သိလာရတယ်။

ခေတ်အခြေအနေ တိုးတက်လာတာနဲ့အမျှ မြန်မာနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ လူငယ်တွေအတွက်ရော၊ အထူးသဖြင့် ကရင်လူငယ် မျိုးဆက်သစ်တွေအတွက် ညီမဘာတွေအကြံပေးချင်လဲ။ ဘယ်လိုစကားလက်ဆောင်တွေ ပေးချင်လဲ။

ပြောချင်တာကလေ ကိုယ့်တယောက်တည်းအတွက် မကြည့်ဘဲ ကိုယ့်အမျိုးသားအတွက် ကြည့်ရမယ်။ ကိုယ့်အမျိုးသား တိုးတက်ဖို့အတွက် ညီမ ကြိုးစားသလိုမျိုး ကြိုးစားကြပါလို့။ ညီမက ငယ်ငယ်က

တည်းက အဖေနဲ့အမေက အိမ်ထောင်ကွဲတယ်။ အဖေတနေရာ၊ အမေတနေရာပေါ့။ ညီမက အဒေါ်နဲ့နေတယ်။ တချို့လူငယ်တွေလည်း ညီမလို အများကြီးရှိမှာပဲ။ ညီမလို မိဘကွဲတဲ့ ညီမအစ်ကို၊ မောင်နှမတွေ အားလုံး အားမငယ်ပါနဲ့။ ညီမက အဖေနဲ့အမေထံ အမြဲပြန်တယ်။ ပြန်ကန်တော့ဖြစ်တယ်။ အားမငယ်ပါဘူး။

နောက်ပြီး ညီမပြောချင်တာကတော့ အခုချိန်မှာ Miss Karen ဆိုပြီး သူများတွေ သိလာတယ်။ ကိုယ့်လူမျိုးရဲ့ မျက်နှာရလာအောင် ညီမနည်းနည်းပဲ လုပ်ပေးနိုင်သေးတယ်။ ကျန်တဲ့ လူငယ်ညီမငယ်တွေကိုလည်း ညီမပြန်ပြီး ဆွဲခေါ်ချင်ပါတယ်။ လူမျိုးအတွက် ကြိုးစားပေးချင်ပါတယ်။ ညီမတို့ကရင်လူမျိုးတွေက အခုမှ နည်းနည်းပဲ တိုးတက်လာသေးတယ်။ အားလုံးကြိုးစားပေးပါလို့။

ကော်သူးလေအဆင့်မြင့်ပညာရေးဦးသထူ(သထုံ) ဆယ်တန်းလွန်ကျောင်းအုပ်

စောမြင့်စိုးနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း

ကော်သူးလေ အဆင့်မြင့်ပညာရေး ဦးသထူ ဆယ်တန်းလွန်ကျောင်းကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် Kaw Thoo Lei Higher Education Doo Tha Htu Post-Ten ဖြစ်သည်။ ကျောင်းကို ယခင် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (ကေအန်ယူ) သထုံခရိုင် ဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုစောပဲနုမှ ခရိုင်အတွင်းရှိ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆွေးနွေးကာ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။

အဆိုပါ ကျောင်း၏ အခြေအနေများကို သိစေရန် ကျောင်းအုပ်အဖြစ် လက်ရှိ တာဝန်ယူနေသည့် စောမြင့်စိုးကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ကော်သူးလေ အဆင့်မြင့်ပညာရေး ဦးသထူ ဆယ်တန်းလွန်ကျောင်း တည်ဆောက်ရခြင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ဘာလဲ။

ဒီကျောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စတင်တည်ထောင်ခဲ့တာက ပြီးခဲ့တဲ့ သထုံခရိုင် ဥက္ကဋ္ဌ ပဒို စောပဲနု ကမကထပြု စီစဉ်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျောင်းတည်ထောင်ရတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က သထုံခရိုင်ထဲမှာရှိတဲ့ (အထက်တန်းပညာအဆင့်) လူငယ်တွေဟာ တချို့က မိဘ မတတ်နိုင်ဘူး။ တချို့က ဆက်လက် ပညာသင်ကြားဖို့ စိတ်အားထက်သန်ကြတာ ရှိတယ်။ ဒါကို ကြည့်ပြီး သူတို့တွေအတွက် ကျောင်းတကျောင်း ရှိသင့်တယ်။ အစက ဒီကျောင်းကို ၂၀၁၂-၁၃ ခုနှစ်ကတည်းက တည်ထောင်ဖို့ ခရိုင်အတွင်း တာဝန်ရှိသူတွေ ဆွေးနွေးခဲ့ကြပေမယ့် ကျောင်းတကယ် တည်ဆောက်ဖြစ်တာကတော့ ၂၀၁၄ ခုနှစ်လောက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ စောစောက ပြောသလိုပဲ လူငယ်တွေ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ပညာ ဆက်လက် သင်ယူနိုင်ဖို့ပါ။ တခြားနေရာကို သွားစရာ မလိုတော့ဘူးပေါ့။ တချို့တွေကျတော့လည်း အဖွဲ့အစည်းမှာ ပြန်အလုပ်လုပ်ရမယ့်သူတွေ ရှိတယ်လေ။ ဒီကျောင်းကို တက်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် တခြားနေရာသွားပြီး ကျောင်းတက်ဖို့ မလိုတော့သလို သူတို့တွေ တကွတပြားလည်း မဖြစ် တော့ဘူးပေါ့။

ဒီကော်သူးလေ ဆယ်တန်းလွန်ကျောင်းကို တက်တဲ့ ကျောင်းသားတွေ ဘယ် ကနေလာတက်ကြလဲ။

ကျောင်းလာတက်တဲ့ ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေက အများအားဖြင့် တော့ ကွီးလေးကျောင်း (ဘီးလင်းမြို့နယ်တွင်းရှိ ကော်သူးလေ အထက် တန်းကျောင်း) က ဆယ်တန်းအောင်တဲ့သူတွေ များပါတယ်။ ကျောင်း လာတက်တဲ့သူတွေဟာ သထုံခရိုင်တွေမှာရှိတဲ့ ဘီးလင်းအပြင် ဖားအံ၊ သထုံ၊ ကျိုက်ထို စတဲ့ မြို့နယ်တွေ ပါဝင်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဖာပွန် ခရိုင်ထဲမှာရှိတဲ့ ကေအန်ယူ လူသောမြို့နယ်က ကျောင်းသားအချို့လည်း ပါတယ်။ ကျန်တဲ့ ကျောင်းမှာ ယေဘုယျအားဖြင့်တော့ စာသင်နှစ် ၂ နှစ် ထားပါတယ်။

ကျောင်းစတင်တည်ထောင်ခဲ့တဲ့နှစ်နဲ့ စတင်လည်ပတ်ခဲ့တဲ့အခြေအနေလေး ပြောပြပေးပါလား။

ကျောင်းကတော့ အစပြုခဲ့တဲ့ အချိန်တုန်းကဆို အကုန်လုံးနီးပါးက အခက်အခဲတွေ ရှိနေတယ်။ စာသင်ဖို့ ကျောင်းဆရာတွေ၊ ကျောင်းတက်ဖို့ ကျောင်းသားကျောင်းသူနဲ့ အဆောက်အဦး တည်ဆောက်ဖို့ စတာတွေ ပေါ့။ ကျောင်းစတင်တဲ့ ၂၀၁၄ ခုနှစ်က စာသင်နှစ်တစ်ခုလုံး စာမသင်ရ တဲ့အတွက် အဲဒီစာသင်နှစ်အတွက် Pre (အကြို) အနေနဲ့ပဲ သတ်မှတ်ခဲ့ ရပါတယ်။ အကြောင်းကတော့ ကျောင်းဆောက်ရင်း စာသင်ရင်း ဩဂုတ်လ ရှစ်လပိုင်းလောက်မှ ချောချောမွေ့မွေ့ ကျောင်းစတင်ရ တယ်။

အဲဒီအချိန် မိုးတွင်းဘက်လည်း ဖြစ်တော့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး မ ကောင်းလို့ ကျောင်းအတွက် အသုံးပြုသွားမယ့် စာအုပ်တွေဆိုရင် (ကေအန်ယူ နောင်ဘို) ဆက်ဆံရေးရုံးမှာ အချိန်အကြာကြီး ထားရသေး တယ်။ ဒါကြောင့် ၂၀၁၅ လောက်မှ စာသင်နှစ်ကို ပထမနှစ်အဖြစ် စတင်သတ်မှတ်တယ်။ ကျောင်းသားဦးရေကတော့ ကျောင်းစတင်တဲ့ နှစ်တုန်းက ၁၉ ယောက်၊ အခုနှစ်မှာ ၁၆ ယောက်။ အားလုံး စုစုပေါင်း ၄၅ ယောက် ရှိပါတယ်။ ဒီနှစ် စာသင်နှစ်ပြီးရင်တော့ ကျောင်းသား

တသုတ် ပြီးမယ်ပေါ့။

ကျောင်းအုပ် စောမြင့်စိုးအနေနဲ့ ဒီကျောင်းကို ဘာကြောင့် စာလာသင်ရတဲ့ အကြောင်းအရင်း ပြောပြပေးပါလား။

ဒီကျောင်းရဲ့ ပထမအစမှာ ကျောင်းအုပ်က စောဖိုးထွန်းအေး ဖြစ်ပါ တယ်။ ၂၀၁၅ မေလမှာ အနားယူသွားတယ်။ သူ့အနားယူသွားတော့ ကျန်နေက ကျောင်းအုပ်အနေနဲ့ ပြန်ပြီး တာဝန်ထမ်းဆောင်ရတာ အခု အထိပေါ့။ တကယ်ဆိုရင် ကျန်နေက စာသင်ဖို့ အစီအစဉ် မရှိဘူး။ ကျန်နေက ကော်သူးလေစစ်သား လုပ်မှာ။ သို့သော်လည်းပဲ ကျန်နေ အခြေခံ စစ်သင်တန်းတက်နေတဲ့ တလကျော်ကျော်ကာလမှာ (သထုံ ခရိုင် ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း) ပဒို စောပဲနုက ကျန်နေဆီကို လာပြီး သက်ဆိုင်သူ တာဝန်ရှိများနဲ့ စကားပြောတယ်။ တဆက်တည်းမှာပဲ ခရိုင် ပညာရေးမှူး ပဒို စောလွမ်းအောင်ကလည်း လာရောက်ထပ်မံ ဆွေးနွေးတယ်။ အဲဒီ ကစလို့ ကျန်နေ စစ်သင်တန်း တဝက်တပျက်နဲ့ ထွက်ပြီး ကျောင်းဆရာ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျောင်းဆရာလုပ်ဖို့ စစ်သင်တန်းမှာ လာတောင်းဆိုတုန်းက ကျန်နေနဲ့ ကျန်နေသူငယ်ချင်း တယောက်ပါ။ နောက်ဆုံးတော့ ကျန်နေတယောက်ကိုပဲ ခွင့်ပြုခဲ့ ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် စတင်ခဲ့တဲ့ နှစ်တုန်းက ကျောင်းဆရာဦးရေ စာရင်းဝင် လေးယောက်ဆိုပေမယ့် တကယ်တကယ်မှာ ကျောင်းဆရာ နှစ်ယောက် နဲ့ပဲ စာသင်ရပါတယ်။ ၂၀၁၅ စာသင်နှစ် စတင်တော့မှ ကျောင်းဆရာ ခြောက်ယောက်အထိ တိုးလာပါတယ်။ ကျောင်းဆရာ အားလုံးနီးပါး ကတော့ နယ်စပ်ကနေ ဆယ်တန်းလွန်ကျောင်း ပြီးမြောက်ထားတဲ့သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

စာသင်ကျောင်းမှာ ပြန်လာတာဝန်ထမ်းဆောင်တုန်းက ဘာတွေ ကြုံတွေ့ ရလဲ။

ကျန်နေ စတင်ပြန်လာထမ်းဆောင်တုန်းက စာသင်လို့ အောက်တို ဘာလအရောက်မှာ ကျောင်းဆရာတွေ တကွတပြား တနေရာဆီ သွား တာကို ကြုံခဲ့ရတယ်။ ကျန်နေ ဘာလုပ်ဘာကိုင်ရမှန်း မသိတဲ့အထိတောင် ခက်ခဲခဲ့ပါတယ်။ ကျောင်းစာမေးပွဲ စစ်ရမယ့်အချိန်မှာ ကျန်နေ တယောက်ပဲ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက (ကျောင်းဆရာတွေ)သူတို့ အပြင်မှာ ဘာတွေ ဖြစ်ကြမှန်း ကျန်နေ မသိလိုက်လို့ အခုလို အခြေအနေ ဖြစ်သွားရတာပါ။ သူတို့တွေနဲ့ ဘာသာရပ်အစား ကျန်နေ စာမေးပွဲ စစ်ပေးရပါတယ်။ စာမေးပွဲ ပြီးတဲ့နောက်မှာ KRCEE တာဝန်ရှိသူ တဦးဖြစ်တဲ့ ဆရာမ နော်ဖောမူးဆီကို ကျန်နေ သွားရောက် အကျိုး အကြောင်း ပြောပြပြီး တကွတပြား ဖြစ်နေတဲ့ ကျောင်းဆရာတွေနဲ့ ပြန်လာနားချခဲ့ရပါတယ်။ တနှစ်တာ စာသင်နှစ်ပြီးတဲ့အထိ စာပြန် သင်ပေးဖို့ပေါ့။ ဒါပေမယ့် တယောက်ကတော့အပြီး ထွက်သွားတယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် နောက်ဆုံးတော့ အတိုင်းအတာတခုအထိ အဆင်ပြေ သွားတာပဲပဲ အသက်ရှူရ ပေါ့သွားတယ်။ အဲဒီကာလ အတွင်းမှာ ဆရာ စောကြည်စိုးဆိုသူနဲ့ ပဒိုစောလွမ်းအောင်တို့ရဲ့ စီစဉ်မှုနဲ့ Area Teacher Training-ETT က ဆရာနှစ်ဦးကို ခေါ်ပေးတယ်။ အဲဒီဆရာတွေ တလလောက် ကျန်နေတို့ကို ကူညီခဲ့တယ်။

စာသင်ကျောင်းမှာ ဘယ်ဘာသာရပ်တွေ သင်ကြားလဲ။

ကျောင်းစတင်တဲ့နှစ်မှာ ကွန်ပျူတာ၊ အင်္ဂလိပ်၊ လူမှုရေး (သမိုင်း၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ Gender လိင်) စတာတွေ ပါဝင်ပါတယ်။ ဒီနှစ် စာသင်နှစ်မှာတော့ ခေါင်းဆောင်မှုနဲ့ စီမံခန့်ခွဲမှု ဘာသာရပ်ကိုပါ ထည့်သွင်း သင်ကြားလျက်ရှိပါတယ်။ ဆိုတော့ အားလုံးပေါင်း သာသာ ရပ် လေးဘာသာ သင်ကြားပေးနေတယ်ပေါ့။ ကျန်နေကတော့ အစပိုင်း မှာ အင်္ဂလိပ်စာ သင်ကြားတယ်။ အခု ကွန်ပျူတာ သင်ကြားပါတယ်။ ဒီလို စာသင်ကြားတဲ့အခါမှာ သတိထားမိတာတခုတော့ ရှိတယ်။

မြန်မာပြည်တွင်း ကျောင်းတက်ခဲ့တဲ့ ကျောင်းသားတွေဟာ အများ အားဖြင့် အင်္ဂလိပ်စာ အားနည်းတာကို တွေ့ရတယ်။ နယ်စပ်မှာ ပြန်လာ တဲ့သူတွေနဲ့ အနည်းငယ် ကွာခြားတယ်။ သို့ပေမယ့် ကွီးလေးကျောင်းထွက်

ကျောင်းပြီးတဲ့အခါ အခြား ပညာ ရေးအဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့ ကျောင်း တွေကို တက်ခွင့်ရအောင် လုပ် ဆောင်သွားပေးစေချင်တယ် ...

တွေကတော့ တော်တဲ့သူတွေ ရှိသလို တချို့ ပြည်တွင်းကျောင်းထွက်က ကျောင်းသားတွေလိုပါပဲ။

အခုလိုကိုယ့်ရပ်ကိုယ့်ရွာကစာသင်ကျောင်းမှာစာပြန်လာသင်ကြားရတဲ့အပေါ် ဘယ်လိုခံစားမိလဲ။

မမျှော်လင့်ဘဲ ကိုယ့်ဒေသမှာ အခုလို စာပြန်လာသင်ခွင့်ရတဲ့အတွက် ဝမ်းသာပါတယ်။ အမှန်အတိုင်း ပြောရမယ်ဆိုရင် ဒီလိုအဆင့်မျိုးမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မထိုက်တန်ဘူးလို့တောင် ခံစားရပါတယ်။ ပညာရေးပိုင်း မှာဆိုရင်လည်း ပြည့်စုံတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ လိုအပ်ချက်အပေါ် သက်ဆိုင်ရာတွေက ကျန်နေတို့ကို သုံးသလို ကျန်နေတို့ကလည်း ကိုယ် တတ်စွမ်းသမျှ အကောင်းဆုံး ပြန်အသုံးခံတဲ့သဘော ဖြစ်ပါတယ်။

ကျောင်းအုပ်တယောက်အနေနဲ့ ဒီကျောင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး ရှေ့ဆက်ဘာတွေ ဖြစ်စေချင်လဲ။

ဒီကျောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကောင်းသထက် ကောင်းအောင် သက် ဆိုင်ရာ ခရိုင်တာဝန်ရှိ သူတွေနဲ့ ကျန်နေတို့ တိုင်ပင်သွားမယ်။ နယ်စပ် က IHE လို ဆယ်တန်းလွန်ကျောင်းမျိုး ကျန်နေတို့ သွားချင်တယ်။ အဲလိုဖြစ်ဖို့ လိုအပ်တဲ့ ကျောင်းဆရာတွေကို ရှာပေးဖို့ တိုက်တွန်းသွား မယ်။ ဒါ့အပြင် ဒီကျောင်းပြီးတဲ့အခါ အခြား ပညာရေးအဆင့်အတန်း မြင့်တဲ့ EIP, ACU, Wide Horizon စတဲ့ ကျောင်းတွေကို တက်ခွင့်ရအောင် လုပ်ဆောင်သွားပေးစေချင်တယ်။ အဲလိုအဆင့်ထိ ရောက်ဖို့လည်း ကျန်နေတို့ ခြေလှမ်းစပြင်နေပါပြီ။

ဒီကျောင်းပြီးသွားတဲ့ ကျောင်းသားတွေကို ဘာတွေ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပေးထား တာရှိလဲ။

နောက်ဆုံးနှစ် ကျောင်းပြီးသွားတဲ့ သူတွေအတွက် ကျန်နေတို့ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ကျောင်းဆင်းပွဲ အခမ်းအနား လုပ်သွားပေးနိုင်ဖို့ စဉ်းစားပေးထားပါတယ်။ ဒီကျောင်းပြီးသွားတဲ့ ကျောင်းသားတွေဟာ ပုဂ္ဂလိကနဲ့လာတဲ့သူတွေကတော့ ကျန်နေတို့အဖွဲ့အစည်းကို တနှစ်ပြန် လည် အလုပ်ပိုင်းကူစေချင်တယ်။ လိုအပ်တဲ့နေရာတွေမှာ သူတို့ကို ဖြည့်ဆည်းလုပ်သွားဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အဖွဲ့အစည်းနဲ့ လာတဲ့သူတွေကတော့ သက်ဆိုင်ရာ သူတို့အဖွဲ့အစည်းဆီကို ပြန်သွားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်လို့ ကျောင်းပြီးတဲ့အခါ အခြားကျောင်းတွေ ဆက်တက်ဖို့ ဆန္ဒ ရှိမယ်ဆိုရင်လည်း သူတို့ကို ခွင့်ပြုထားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျောင်းပြီး ရင် တနှစ် ပြန်လာအလုပ်လုပ်ရမှာပေါ့။

လတ်တလောကျောင်းမှာအရေးတကြီးဘာတွေလိုအပ်တာရှိလဲပြောပြပေးပါ လား။

ကျောင်းမှာက အထူးသဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားဖို့ လိုတာက အ ဆောက်အဦးပေါ့နော်။ အခုဆိုရင် ကျောင်းဆောင်တဆောင်၊ အမျိုးသား အတွက် အဆောင်တဆောင်၊ အမျိုးသမီးအတွက် အဆောင်တဆောင်နဲ့ ထမင်းရုံတဆောင် ရှိပါတယ်။ ရုံးနဲ့ ကျောင်းဆရာတွေနေဖို့အတွက် ကတော့ အဆောင်ရယ်လို့တော့ သတ်မှတ်လို့ မရသေးဘူး။ ယာယီ ဆောက်ထားတာပဲ ရှိသေးတယ်။ (တံလေးလို ပုံစံပဲ ဆောက်ထားတာ ရှိပါတယ်)။ အဲဒါတွေ ဆောက်ရမယ်။ ပြီးတော့ ဟောခန်းတလုံး၊ တဘက်စာမျက်နှာ သို့ ▶▶▶

ကရင် အနာဂတ် တံကြွမ္မာစမေ့ဖန်း

ယနေ့လူငယ် ကွန်ရက်အဖွဲ့များ စာပေယဉ်ကျေးမှုအသင်းအဖွဲ့များ ကရင်အမျိုးသား နှစ်သစ်ကူးကျင်းပရေး ကော်မတီများ၊ လူထုအခြေပြု လူမှုအဖွဲ့များသည် နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် ကရင့်လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ လှုပ်ရှားမှုနေ့စွဲများ၊ မှတ်တမ်းများသည် နောင်တချိန်၌ သမိုင်းအဖြစ် တွင်ကျန်ခဲ့ပေလိမ့်မည်။

နောင်လာနောင်သားတို့၏ မှတ်သားဖွယ်ရာ ဥဒါန်းကျူးဘွယ်ရာ သမိုင်းမှတ်တမ်းမျိုးဆိုလျှင် တန်ဘိုးရှိလှစွာ သမိုင်းကို အခြေခံ၌ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုတို့ ဖြစ်ပေါ်လာရပေ၏ ။

- နိုင်ငံရေးဆိုတာဘာလဲ
- ဤအဖြေပေါ်ဝယ် ထင်မြင်ချက် အမျိုးမျိုးပေးကြ၏။
- တပါတီအာဏာရှင်စနစ်နှင့် စစ်အာဏာရှင်စနစ်အောက်တွင် မွေးဖွားကြီးပြင်းသူများအတွက်မူ နိုင်ငံရေး ဟူသည် -
 - အာဏာပိုင်အဖွဲ့နှင့် ပေါင်းမိလျှင် မြောက်စားခံရသည်။
 - အထက်အာဏာပိုင်ကို ဆန့်ကျင်လျှင် အဖမ်းအဆီးခံရပြီး ဒုက္ခရောက်သည်။
 - နိုင်ငံရေးသမားသည် စားဖားသမားများဖြစ်သည်။
 - အထက်အာဏာပိုင် ခိုင်းတာလုပ်လျှင် ဘေးကင်းကြီးပွား တိုးတက်သည်။
 - နိုင်ငံရေးသမားသည် အောက်ခြေလူထုကို လှည့်မကြည့်
 - နိုင်ငံရေးသမားသည် ကိုယ်ကျိုးရှာသမားဖြစ်သည်။
 - နိုင်ငံရေးသမားသည် အာဏာပိုင်တစု၏ လုပ်ငန်းသာ ဖြစ်သည်

စသည်ဖြင့် အဆိုးမြင်ကြပေမည်။ သူ့ခေတ်သူ့အခါက အုပ်စိုးသူတို့၏ စနစ်အမှားနှင့် ဖိနှိပ်အုပ်ချုပ်မှုကြောင့် နိုင်ငံရေးအပေါ် အဆိုးမြင်ကြသည်မှာ မဆန်းပေ။ ယနေ့ ဒီမိုကရေစီအရွေ့ ခေတ်ပြောင်းနေပြီဟု ပြောရမည်လား။ နိုင်ငံရေးပါတီများ ဖွဲ့ခွင့်ပေးခဲ့ပြီး ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပြီး နိုင်ငံရေးပါတီများက ရွေးကောက်ပွဲအတွက် မဲဆန္ဒနယ်မြေ အနည်းဆုံးသုံးနေရာ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင် အရွေးခံရသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အများစု မဲအနိုင် ရရှိသူက အစိုးရဖွဲ့ခွင့်ရလာသည်။ ဒါက ပါတီစုံဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်ပေါ်လာ၍ လူအများ လွတ်လပ်စွာ မဲပေးခွင့်ရှိပြီး မည်သူမဆို ရွေးကောက်ပွဲ ဥပဒေနှင့်အညီ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအဖြစ် ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်ရှိလာသည်။ ဤသည်မှာ ယနေ့ဖြစ်ပေါ်လာသော နိုင်ငံရေး အလှည့်အပြောင်းတခုပင်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အခုထိ ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်နိုင်ငံရေး မှတ်ပုံတင်ကြသည့် ပါတီပေါင်း ၉၄ ပါတီရှိချေပြီး ကရင်နိုင်ငံရေးပါတီက ၅ ပါတီဖြစ်သည်။ ပါတီတိုင်းတွင် မူဝါဒ ရည်ရွယ်ချက် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ပါတီဖွဲ့စည်းပုံတို့ရှိကြပေသည်။ အများအားဖြင့် ပါတီ ခေါင်းဆောင်တို့သည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်အရွေးခံပြီး အနိုင်ရလျှင် လွှတ်တော်တနေရာရာတွင် ဝင်ရောက်ပါဝင်ရခြင်း သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့ဝန်ကြီးတနေရာရာ ရရှိခြင်းသည် နိုင်ငံရေး လုပ်သည်ဟု ခံယူကြသူက များပါသည်။

ကျနေ့၌အနေဖြင့် ကျနော်တို့၏ ကရင်အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီး ထားရစ်ခဲ့သည့်ဆောင်ပုဒ်ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်လျှင် နိုင်ငံရေးလုပ်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆပါသည်။ ကရင်အမျိုးသားနေ့ဟု သတ်မှတ်သည့် ၁၉၄၈ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၁ ရက်နေ့ ကရင်လူထု လှုပ်ရှားမှုတွင် တောင်းဆိုဆန္ဒပြခဲ့သော ဆောင်ပုဒ်မှာ

(၁) ကရင်တကျပ် ဗမာတကျပ် ချက်ချင်းပြ

ယနေ့နိုင်ငံရေး ဝေါဟာရအဖြစ် ပြောရလျှင် တန်းတူညီမျှခြင်းကို တောင်းဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီးသည့်နောက်ပိုင်း တိုင်းရင်းသားအားလုံး တန်းတူညီမျှမှုမရှိကြ၍ တဖွဲ့ပြီးတဖွဲ့ လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးကို စတင်ခဲ့သည်။ တပြည်ထောင်စနစ် ကျင့်သုံးခြင်း၏ အကျိုးဆက်ပင်ဖြစ်သည်။ ပြည်တွင်းစစ်ရှိန် မြင့်လာသဖြင့် တပ်မတော်

၏ အခန်းကဏ္ဍ ကျယ်ပြန့်လာပြီး စစ်အာဏာရှင်စနစ် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ အထက်ဖား အောက်ဖိ အာဏာရှင်စနစ်၏ ဆိုးမွေ့ကြောင့် တိုင်းပြည်ဆင်းရဲပြီး ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် ဖွံ့ဖြိုးမှု အနောက်ကျဆုံးအဆင့်သို့ ရောက်ခဲ့ရသည်။ ဤသည်က တိုင်းပြည်အရေး၊ တိုင်းရင်းသားအရေးကို ကြည့်လျှင် တန်းတူညီတူမှု အခွင့်အရေး မရရှိခြင်းကြောင့် လူတဦးချင်းစီ၏ ဝင်ငွေနှိမ့်ကျခြင်း၊ ပညာရေး ကျန်မာရေး လူမှုရေး ဆင်းရဲနိမ့်ကျခြင်း၊ နယ်မြေဒေသ ဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိခြင်း၊ အရည်အချင်းတူသော်လည်း ရာထူးအဆင့်အတန်း ကွာခြားခြင်း၊ အဆိုးဆုံးက ကိုယ့်နယ်မြေဒေသကို ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် မရရှိခြင်းတို့ပင် ဖြစ်သည်။

ယခုထိပင် ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၆၁ ဖြင့် ကိုယ့်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ကို ကိုယ့်ပြည်နယ်သားများက ရွေးချယ်တင်မြောက်ခွင့်ကို ပိတ်ပင်ထားဆဲဖြစ်သည်။ တန်းတူညီမျှမှုမရှိ၍ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် မရသောလူမျိုးသည် ကိုယ်ပိုင်လေယာဉ်၊ ကိုယ်ပိုင်ရွက်လှေသင်္ဘောကြီး ကိုယ်ပိုင်အိမ်ယာ မြေယာပိုင်ဆိုင်၍ ချမ်းသာသူခရိုသော်လည်း သူများ၏အုပ်ချုပ်ခံဘဝဖြင့် ဂုဏ်သိက္ခာ ညှိုးနွမ်းစွာဖြင့် ရှင်သန် ရပ်တည်ရပေလိမ့်မည်။ နောက်ဆုံး မျိုးဆက်တခုလုံး အမြစ်ပါမကျန် သူများအုပ်ချုပ်ခံ နွံအတွင်း သက်ဆင်းဝင်ရောက်ကာ လူမျိုးလည်း ကွယ်ပျောက်သွားရမည့်ကိန်း ဆိုက်ပေလိမ့်မည်။

- (၂) ကရင်ပြည်နယ် ချက်ချင်းပေး
 - နိုင်ငံရေးသဘောအရ Self Determination ဟုခေါ်သည့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ကို တောင်းဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ယနေ့ တိုင်းနှင့် ပြည်နယ် ၁၄ ခုသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းသော တော်လှန်ရေးကောင်စီဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း ဦးဆောင်သော အစိုးရက ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခဲ့သော နယ်မြေများဖြစ်သည်။ ထိုနယ်မြေများတွင် တိုင်းရင်းသားနယ်မြေ ဖြစ်သော ပြည်နယ် ၇ ခုမှာ ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ကယား၊ မွန်တို့၏ အမည်များဖြင့် မှည့်ခေါ်ထားသည့် ပြည်နယ်များဖြစ်သည်။

တိုင်း (၇)တိုင်းသည် ဗမာလူမျိုးစု အများစုနေထိုင်ရာ ဒေသများလိုလို ဗမာအပါအဝင် တိုင်းရင်းသားများ စုပေါင်းနေထိုင်သလိုလိုဖြင့် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်သည်။ ကရင်ပြည်နယ်ဟု ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ပေးသော်လည်း ဧရာဝတီတိုင်းရှိ ကရင်လူဦးရေသည် ကရင်ပြည်နယ်ရှိ လူဦးရေထက် ၃ ဆမျှ ပိုများနေသည်ကိုကြည့်လျှင် ဘာကြောင့် ဤသို့ဖြစ်ရသည်ကို အဖြေရှာမရ ဖြစ်ရသည်။

ရှိစေတော့ ပြောနေရေးနေရလျှင် သမိုင်းပဋိပက္ခက ရှည်လျားထွေပြားလွန်းမည်။

ပကတိအရှိတရားကိုပဲ ထည့်သွင်း စဉ်းစားရပေမည်။ ကရင်ပြည်နယ်ဟု သတ်မှတ်သည့်အချိန်မှစ၍ ဤကရင်ပြည်နယ်ကို ကရင်ပြည်နယ်ရှိ ပြည်သူများက ရွေးချယ်တင်မြောက်သည့်ခေါင်းဆောင်က အုပ်ချုပ်ခဲ့သည် မရှိခဲ့ပေ။ ကရင်လူမျိုးများ မှန်ခဲ့သော်လည်း အထက်အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းက ရွေးချယ်တင်မြောက်သောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ကိုယ့်ပြည်နယ်၏ ရေမြေတောတောင်သဘာဝ ဓလေ့ထုံးစံနှင့်အညီ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိသည့် ကိုယ်ပိုင်အခြေခံဥပဒေဖြင့် အုပ်ချုပ်ခွင့်မရခဲ့။ အထက်ပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်အပြည့်ရှိသူတို့သည် ကရင်လူမျိုးများ မဟုတ်ခဲ့ပါ။ ကရင်အရာရှိဖြစ်စေ၊ အထက်အမိန့်ကို နာခံရသည့် ကရင်လူမျိုးဖြစ်သည်။ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်မရှိသော ကရင်ပြည်နယ်သည် အထက်အမိန့်ဖြင့် ချယ်လှယ်ခံရမည်ဘေးက လွတ်မည်မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ကရင်ပြည် ချက်ချင်းပေး ဆောင်ပုဒ်သည် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် အပြည့်အဝရှိသည့် ကရင်ပြည်နယ်ကို တောင်းဆိုခြင်း ဖြစ်မည်။

- (၃) ပြည်တွင်းစစ် အလိုမရှိ
 - ယနေ့ နိုင်ငံရေးအခေါ်အဝေါ်အားဖြင့် ခေတ်စားနေသော ၂၁ရာစုပင်လုံညီလာခံ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး NCA၊ အမျိုးသားငြိမ်းချမ်းရေး သဘောတူစာချုပ် စသည်တို့သည် ကရင်အမျိုးသားလှုပ်ရှားမှုက

တောင်းဆိုခဲ့သော ပြည်တွင်းစစ်အလိုမရှိ၏ အနှစ်သာရနှင့် နောက်ဆက်တွဲ အကျိုးရလဒ်များပင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၈၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၁ ရက်နေ့အထိ KNU ကို မတရားအသင်းအဖြစ် ကြေညာမှုမရှိသေးပေ။ KNU သည် ပြည်တွင်းစစ်ထဲ မပါဝင်ခဲ့သေးပေ။ ဖဆပလ အစိုးရနှင့် တိုက်နေရသည်က ဗကပ ဖြစ်သည့် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဖြစ်သည်။ ထိုကတည်းက ကရင်ပြည်သူတို့သည် ပြည်တွင်းစစ်ကို အလိုမရှိဘဲ ငြိမ်းချမ်းရေးကိုသာ တောင်းဆိုနေခဲ့ကြသည်။ အခြားတိုင်းရင်းသားများလည်း လက်နက်စွဲကိုင် တိုက်ပွဲဝင်နေကြခြင်း မရှိသေးပါ။ ဗမာ-ဗမာချင်း တိုက်ခိုက်သည့် ပြည်တွင်းစစ်သာ ရှိသေးသည်။ KNU က ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့တွင်မှ မတရားအသင်း ကြေညာခံရပြီး ဖဆပလနှင့် အင်းစိန်တိုက်ပွဲတွင် စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ယနေ့အထိ တိုင်းရင်းသားအားလုံးနှင့် မငြိမ်းသေးသောစစ်မီးများ ထတောက်လောင်ကျွမ်းလျက်ရှိသည်။ အားလုံးပါဝင်သည့် ငြိမ်းချမ်းရေးသဘောတူညီမှုစာချုပ် မချုပ်နိုင်သေး။ ဤသို့ချုပ်နိုင်အောင် မည်သည့်အချက်အလက်များ လိုအပ်၍ မည်သို့သော အထစ်အငေါ့များ ရှိနေပါသနည်း။

လက်ရှိထိုးသည့် NCAစာချုပ်သည်လည်း ငြိမ်းချမ်းရေး အစစ်လား၊ အတုလား။ မည်သို့မည်ပုံ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသနည်း။ အစိုးရနှင့် တပ်မတော်၊ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ကဏ္ဍ နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ကဏ္ဍ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ကဏ္ဍတို့က အားလုံးပါဝင်မှု၊ ပတ်သက်မှု၊ မြေရှင်းညှိနှိုင်းမှု၊ ဆွေးနွေးပြောဆိုမှုတို့သည် ပြည်တွင်းစစ်အလိုမရှိ ဆိုသည့် ဆောင်ပုဒ်နှင့် တထပ်ထည်းကျပါက မြန်မာပြည်ကြီး အေးချမ်းသာယာပါလိမ့်မည်။

- (၄) လူမျိုးရေးအဓိကရဏ်း အလိုမရှိ
 - ဤဆောင်ပုဒ်သည် တိုင်းပြည်၏ အသက်သွေးကြောဖြစ်ရုံသာမက ပြည်ထောင်စုကြီး တစည်းတလုံးတည့်းဖြစ်သည့် ပြည်ထောင်စု စိတ်ဓာတ်ကို ဖော်ပြခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းရင်းသားအချင်းအချင်း သူ့ထက်ငါ နိုင်ထက်စီးနင်း ဗိုလ်ကျ အနိုင်ယူစိုးမိုးမှု မရှိသော တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို ဖော်ညွှန်းသောဆောင်ပုဒ်ဖြစ်ပေသည်။ ၁၉၈၈ အရေးအခင်းအပြီး အာဏာသိမ်းအစိုးရ နအဖ၏ ဆောင်ပုဒ်ထဲတွင် တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးလည်း ပါသည်။ ကရင်ပြည်သူတို့က ၁၉၄၈ ခုနှစ်ကတည်းက တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်ခဲ့သော အစိုးရအဆက်ဆက်က တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေး တစာစာအော်၍ ကြွေးကြော်ခဲ့သော်လည်း ယနေ့ထိ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေး မရခဲ့ပါ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

- (က) တိုင်းရင်းသားများ တန်းတူညီတူ အခွင့်အရေး မရရှိခဲ့သောကြောင့်
- (ခ) တိုင်းရင်းသားများ ကိုယ့်မြေ ကိုယ့်ပြည် ကိုယ့်ဒေသတွင် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် မရရှိခဲ့သောကြောင့်
- (ဂ) ပြည်တွင်းစစ်များ မရပ်စဲဘဲ စစ်မှန်သော ငြိမ်းချမ်းရေး မရသောကြောင့်
- (ဃ) တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မရရှိခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကရင်နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ ကရင်လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကရင်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများအားလုံး ထားရှိရမည့် ဦးတည်ရည်မှန်းချက်မှာ ကရင်အမျိုးသားနေ့တွင် ချမှတ်ခဲ့သည့် စောဘဦးကြီး၏ ဆောင်ပုဒ် ၄ ခုကို လက်ကိုင်ထား၍ ကရင့် နိုင်ငံရေးခရီးကို ချီတက်ကြရင်း ကရင့်အနာဂတ်ကံကြမ္မာကို လက်တွဲဖန်တီးကြပါစို့ဟု တိုက်တွန်းလိုက်ရပါသည်။

ဝ မေ့ဖန်း

<p>► တဘက်စာမျက်နှာမှ</p>

စာကြည့်တိုက်တလုံး ထပ်မံ တည်ဆောက်ဖို့ ရှိပါတယ်။

အိဒီအပေါ် လူငယ်ရဲ့ အခန်းကဏ္ဍနဲ့

ပတ်သက်ပြီး ဘာပြောချင်လဲ။

ဒီကျောင်းမှာ ဆရာ၊ ဆရာမတွေ အားလုံးဟာ လူငယ်တွေပဲ ဦးဆောင်တာကို တွေ့ရ ပါတယ်။ အိဒီအပေါ် လူငယ်ရဲ့ အခန်းကဏ္ဍနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာပြောချင်လဲ။

ကျနော်တို့တွေဟာ လူငယ်ဆိုပေမယ့် အရေးကြီးဆုံးကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အသုံးခံဖို့ပါပဲ။ ပေးဆပ်ရမယ်။ ကိုယ်တတ်ထားတဲ့ ပညာနဲ့ တတ်စွမ်းသမျှ အသုံးခံရင် တိုးတက်မှုက ရှိမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အလုပ်ဆိုတာလည်း ကျနော်တို့ကို သင်ကြားပေးသလို ကျနော်တို့ရဲ့ အနာဂတ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်နေရာဒေသမှာရှိတဲ့ လူငယ်တွေပဲဖြစ်ဖြစ် ကျနော်ပြောချင်တာက စိတ်အားငယ်စရာ မလိုဘူး။ အမျိုးသားရေးအတွက် လုပ်သင့်တာတွေ၊ လုပ်စရာရှိတာ စိတ်ပါဝင်စားစွာ လုပ်သွားစေချင်ပါတယ်။ ရပ်တည်ချက်တွေကိုလည်း ခိုင်ခိုင်မာမာထားမယ်ဆိုရင် သူ့နေရာနဲ့သူ တိုးတက်လာမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တခု နိုင်ငံခြားမှာ ရောက်ရှိတဲ့ ကျနော်တို့ သထုံခရိုင် တပ်မ

ဟာ(၁)က လူငယ်တွေကို အများကြီး ရှိပါတယ်။ ကျနော်တို့ဒေသမှာ ဒီလို ကျောင်းမျိုးရှိတယ်ဆိုတာ သူတို့ကို သိစေချင်တယ်။ ပညာရေးဆိုတာ အရေးကြီးတဲ့အတွက် သူတို့တွေ အဆင်ပြေရင် တတ်နိုင်သမျှ ကျနော်တို့ကို ကူညီပေးသွားနိုင်ဖို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။ ဥပမာ- ကွန်ပျူတာ တလုံးသော်လည်းကောင်း၊ ကျောင်းစာကြည့်တိုက်အတွက် စာအုပ်ဖိုးသော်လည်းကောင်း စသဖြင့်ပေါ့။ သူတို့ရဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုတွေကိုလည်း ကျနော်တို့ ထာဝရ အသိအမှတ်ပြုသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်ထပ် ဘာများဖြည့်စွက်ပြောချင်လဲ။

ဖြစ်နိုင်ရင် ကေအဲန်ယူ ခရိုင်တိုင်းမှာ ကျနော်တို့လို ဆယ်တန်းလွန်ကျောင်း အသီးသီး ရှိစေချင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လဲဆိုရင် ကျနော်တို့ ဆက်လက်ပညာသင်ကြားဖို့ နေရာအဝေးကြီး သွားစရာ မလိုတော့ဘူး။ အခုဆိုရင် ကေအဲန်ယူ ဖာပွန်ခရိုင်၊ တပ်မဟာ (၅)ကနေ လာရတာ ရှိတယ်။ အဝေးကြီးပေါ့နော်။

တဖက်မှာ ကျနော်တို့ အမှန်တကယ် ငြိမ်းချမ်းပြီး ဒီမိုကရေစီ ရရှိသွားမယ်ဆိုရင် ကျနော်တို့ဒေသမှာ International ကျောင်းလို နိုင်ငံတ

^[1] ၂၀၁၃စက်တင်ဘာလမှစတင်ထုတ်ဝေသည်

ကရင်တွေကရင်နာမည်ဘာကြောင့်မှည့်သင့်သလဲ

စောခါးစူးညား

ကရင်လူမျိုးတွေဟာ ရှေးပဝေသဏီကတည်းက မူရင်းအမည်နာမ အခေါ်အဝေါ်သုံးနှုန်းမှုတွေကို လေ့လာကြည့်တဲ့အခါ မိမိရဲ့ မိခင် ကရင် ဘာသာစကား အခေါ်အဝေါ်တွေပဲ သုံးနှုန်းတာကို တွေ့ရှိရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကရင်ရာဇဝင်သမိုင်းထဲက ဖူးထော်မိပါ ဆိုရင်လည်း ကရင်နာမည်ပါ။ သို့ပေမယ့် ကရင်တွေဟာ မူလ ရိုးရာယုံကြည်မှု အော်ဘွာ (နတ်စားခြင်း) ကနေ တခြားဘာသာ တရားတွေ သက်ဝင်ယုံကြည်လာတဲ့အခါ နာမည် အခေါ်အဝေါ်မူတွေကလည်း အများအပြား ပြောင်းလဲလာကြပါတယ်။

သာဓက နှစ်ခုအနေနဲ့ ထောက်ပြရရင် ဗုဒ္ဓဘာသာကူးပြောင်းသွားတဲ့ ကရင်တွေဆိုရင် အမည်ရှေ့က စောသူရိန်၊ စသူရိန်၊ နော်စန္ဒာ၊ နန်းစန္ဒာ၊ နန်းစန္ဒာ စသဖြင့် ခေါ်ဝေါ်လာကြပြီး ခရစ်ယာန်ဘာသာ ယုံကြည်ကိုး ကွယ်တဲ့ ကရင်တွေကတော့ စောဟင်နရီ၊ နော်ခရစ္စတီးနား စသဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ကြပါတယ်။ တချို့က ဘာသာရေးနဲ့ မဆက်စပ်ဘဲ မိဘတွေက မြန်မာလိုသာ နာမည်မှည့်ပေးကြတာလည်း ရှိပါတယ်။ ကရင်တွေရဲ့ ရိုးရာအစဉ်အလာအရ သုံးနှုန်းလာတဲ့ အမည်နာမအရှေ့မှာ စော၊ စ၊ မန်း၊ နော်၊ နန်း၊ နန်း စတာကလွဲပြီး ကရင်အခေါ်အဝေါ်မဟုတ်တဲ့ နာမည်တွေကသာ သုံးနှုန်းမှုများလာတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကရင်လူမျိုးတွေရဲ့ မူလယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုဟာ ခရစ်တော် မပေါ်မီ ကတည်းက အော်ဘွာ(နတ်စားခြင်း)ဆိုတဲ့ ရိုးရာယုံကြည်မှုပဲ ရှိပါတယ်။ အချိန်ကာလ ရွေ့လျားလာတာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ပြောင်းလဲလာတာနဲ့အမျှ ကရင်လူမျိုး အများစုဟာ အေဒီ၁၈ရာစုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်ကို ယုံကြည်သက်ဝင်လာကြပြီး ခရစ်ယာန်ဘာသာကို သက်ဝင်ယုံကြည်လာ တာကတော့ ၁၉ ရာစုမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ၁၉၃၁ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်း မှတ်တမ်းအရ ကရင်ဗုဒ္ဓဘာသာ ၇၆.၇၄ ရာခိုင်နှုန်း၊ ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင် ၁၅.၉၉ ရာခိုင်နှုန်းနဲ့ အော်ဘွာ ၇.၂၃ ရာခိုင်နှုန်း ရှိတာကို သိရပါတယ်။

ပင်ကိုယ်စိတ်နေသဘောထား ရိုးစင်းတဲ့ ကရင်တွေဟာ တခြားဘာ သာ ကူးပြောင်းသွားတဲ့ အချိန်ကစလို့ မိဘနဲ့ ဆရာသမားတွေက သူတို့သားသမီးတွေရဲ့ နာမည်တွေကိုလည်း ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်မှု များပြားလာတယ်လို့ပဲ ဆိုရမှာပါ။ ထို့အတူ ကရင်မှာ လူနည်းစုသာ သက်ဝင်ယုံကြည်တဲ့ လဲကယ်၊ တလာကူးနဲ့ ဗြဟ္မာစိုရိဘာသာတွေ ဆို ရင်လည်း မျိုးရိုးအမည်မှည့်ခေါ်မှုဟာ ကရင်လိုချည်းသာဖြစ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒီလို မူရင်းနာမည်အခေါ်အဝေါ်အပေါ် သွေဖီပြီး ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ် လာတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကရင်မျိုးဆက်သစ်တွေအတွက် ဘယ်လို အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေ ဖြစ်လာခဲ့သလဲဆိုတဲ့အပေါ် ကရင်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ စောအေးမြက အခုလို သုံးသပ်ပြောဆိုပါ တယ်။

‘ကရင်တွေ ကရင်လို နာမည်မှည့်ဖို့ အဓိက မိဘတွေတာဝန်ပါ။ နောက်တခုက ကရင်ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်တွေကိုလည်း ဒါကိုသိ အောင် စည်းရုံးပြောဆိုသင့်တယ်။ ဒါဟာ ကရင်တမျိုးသားလုံးနဲ့ သက် ဆိုင်တဲ့အတွက် နားလည်လက်ခံကျင့်သုံးပြီးသား သူတွေက နားလည်ရ ကောင်းမှန်း မသိသေးတဲ့သူတွေကို ပြောဆိုအသိပညာပေးဖို့ အားလုံး အတူတကွ လုပ်ဆောင်သွားကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျနော်တို့ စာယဉ်မှာ ဖွင့်တဲ့ ကရင်စာပေသင်တန်းတွေမှာဆိုရင် ကရင်နာမည် မရှိတဲ့ ကလေး တွေကို ကရင်နာမည် ပြန်မှည့်နေရတဲ့ အနေအထားမှာ ရှိပါတယ်’လို့ သူက ထောက်ပြထားပါတယ်။

သမိုင်းကြောင်းအရ မိမိရိုးရာယုံကြည်မှုကို သက်ဝင်ယုံကြည်တဲ့ ကရင်လူမျိုးတွေဟာ အချင်းချင်းအကြား အမှန်းပွားစေတဲ့ တိုက်ခိုက်မှု စကားတွေကို သက်ကြီးစကား သက်ငယ်ကြား လက်ဆင့်ကမ်း ပြောဆို တဲ့ သက်ကြီးရွယ်အိုထဲက မကြားခဲ့ဖူးပါ။ အမှန်စင်စစ် မိမိလူမျိုး အခွန် ရှည်ရေးနဲ့ စည်းလုံးညီညွတ်မှု ရရှိစေရေးအတွက် ကရင်လို ခေါ်ဆိုတဲ့ အမည်နာမတွေကို ဘာကြောင့် ခေါ်ဝေါ်မသုံးစွဲနိုင်ရသလဲ။ အမျိုးသား ရေးက ဘာသာရေးထက် အရေးကြီးသလား။ ဘာသာရေးက အမျိုးသား ရေးထက် အရေးကြီးသလား။ အမျိုးသားရေးနဲ့ ဘာသာရေးကို ခွဲခြား သိမြင်နိုင်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ ခွဲခြားသိမြင်မှုသာရှိပြီး မကျင့်သုံးဘူး ဆိုရင်လည်း အရေးမပါ။ အရာမရောက်ဘဲ ဆက်လက် ဖြစ်ရှိနေဦးမှာသာ

ဖြစ်ပါတယ်။ ကရင်လို နာမည်မှည့်သင့်ကြောင်း ပြောရင် တချို့ မိဘ၊ ဘိုးဘွားနဲ့ ကရင်မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းတွေကြားမှာ အလေ့အထတခုလို တုန့်ပြန်ခံရ လေ့ရှိတာကတော့ ‘ကရင်လို နာမည်မှည့်ဖို့ မလိုဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကရင်မှန်းသိရင် တော်ပြီဆိုတဲ့ ခပ်လွယ်လွယ်စကားပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ယနေ့ခေတ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံအပြင် ပြည်ပရောက်နေကြတဲ့ ကရင်အသိုင်း အသိုင်းအားလုံးမှာ ကြည့်ရင်လည်း ကရင်လို မှည့်ခေါ်တဲ့နာမည် ပိုနည်း နေတာပါ။ ဒါတောင် တချို့က အမြင်ကျယ်လာလို့ ကရင်လိုနာမည် ပြန်ပြောင်းမှည့်ခေါ်နေရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးရဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် နော်စန္ဒာနာလှလှစိုးက ‘အနောက်ကိုယ်တိုင်လည်း ငယ်ငယ်ကတော့ ကရင်နာမည်ဆိုရင် အနှိမ်ခံရမှာပဲလို့ဆိုပြီး မိဘတွေက မပေးရဲဘူးလေ။ ကရင်အမည် မပျောက်အောင် အနည်းဆုံး ကရင်အမည်တခုခုတော့ ထည့်သင့်တယ်။ ဥပမာ ဇိယာဖန်းဆိုရင် အနည်းဆုံး ‘ဖန်း’ဆိုတဲ့ ကရင် အမည်က သူ့ကို ပိုထင်ရှားစေတယ်။ အမျိုးသားရေးအတွက် Symbol ပေါ့’ဟု သူမရဲ့အမြင်ကို ပြောပါတယ်။

ဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကရင်အမျိုးသားတော်လှန်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲ ဝင်နေတဲ့ ကေအဲန်ယူ-ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး အဖွဲ့အစည်းက လည်း မိမိမျိုးဆက်သစ်တွေကို ကရင်လို အမည်ပေးကြဖို့ နှိုးဆော် အသိပေး တိုက်တွန်းတာတွေ ရှိနေပေမယ့် တကယ့် လက်တွေ့မှာ ခရီး ပေါက်ရောက်သင့်သလောက် ပေါက်ပေမယ့် ထိရောက်တဲ့အဆင့်ကတော့ မှုန်ဝါးဝါးဖြစ်နေဆဲပါ။

၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဓမ္မမအကြိမ်မြောက် ကရင်အမျိုးသား စည်းလုံးညီ ညွတ်ရေး နှီးနှောဖလှယ်ပွဲမှာ ကေအဲန်ယူ -ကရင်အမျိုးသား အစည်းအ ရုံး အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးဟောင်း ပဒိုမန်းရှာလားဖန်းက အမည်နာမ အပါအဝင် အမျိုးသားရေးနဲ့ဆိုင်တဲ့ အချက် ၄ ခုကို နှီးနှောဖလှယ်ပွဲရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ထဲမှာ ထည့်သွင်းမှတ်သားသွားဖို့ ပြောဆိုအကြံပြုခဲ့တာ ရှိပါတယ်။

- ၁) ကရင်လူမျိုးတိုင်း ကရင်နေထုံးနေမှုများ၊ အခမ်းအနားများ၌ ကရင်ရိုးရာဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ကြဖို့
- ၂) လာမည့် ကရင်မျိုးဆက်သစ်များအား ကရင်နာမည်များ မှည့် ခေါ်သွားကြဖို့
- ၃) ကရင်လူမျိုးအချင်းချင်း ကရင်စကားများဖြင့် ပြောဆိုဆက်ဆံ သွားကြဖို့
- ၄) ကရင်လူမျိုးအချင်းချင်း လက်ထပ်ထိမ်းမြားကြဖို့ပဲ ဖြစ်ပါ တယ်။

ဒါ့အပြင် ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၁၃ ခုနှစ်က စဖွဲ့လာခဲ့တဲ့ ကရင်အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကော်မတီ (KUPC) ရဲ့ စီစဉ်မှုနဲ့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၂ ရက်ကနေ ၄ ရက်နေ့အထိ ရန်ကုန်မြို့၊ MCC ခန်းမမှာ ပြုလုပ်တဲ့ ကရင်အမျိုးသားအကြံပြုလှည့်လည်မှာ ကရင်လူမျိုးတွေ ကရင်လို နာမည်မှည့်ဆိုကြဖို့ ဆွေးနွေးခဲ့တာ ရှိပါတယ်။ အဲဒီညီလာခံကို ကရင်လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့၊ ကရင်နိုင်ငံရေးပါတီ၊ ကရင် တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး၊ နယ်ပယ်စုံ ကရင်လူမှုအဖွဲ့အစည်း အသီး သီးက ကိုယ်စားလှယ် စုစုပေါင်း ၄၀၀ ကျော် တက်ရောက်ခဲ့ကြတာဖြစ်ပြီး အားလုံးကတော့ ကရင်လို နာမည်မှည့်ကြဖို့ သဘောတူခဲ့ကြပါ တယ်။

ဒီညီလာခံတက်ရောက်ခဲ့တဲ့ ဖားအံမြို့က ကရင်လူငယ်တဦးဖြစ်သူ ဘော်ကျင်ဦးက ‘ကျနော်တို့ သဘောတူထားတာ ရှိပါတယ်။ ဒါက အကြံ ပြုလုပ်တာပါ။ တကယ့်ညီလာခံ ဖြစ်မြောက်တဲ့အခါ ဒါကို ကျနော်တို့ တည်တညွတ်တည်း အတည်ပြုသွားဖို့ လိုတယ်။ အတည်ပြုလို့ရပြီးဆိုရင် ကျနော်တို့ ရှေ့ဆက်လုပ်သွားမယ့်အရာက ပိုခရီးရောက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်’ လို့ ဆိုပါတယ်။

သမိုင်းကို ပြန်လှန်ကြည့်တဲ့အခါ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပထမဆုံးအကြိမ် ကောက်ခံတဲ့ ၁၉၃၁ ခု သန်းခေါင်စာရင်းအရ ကရင်လူမျိုးဟာ ဒုတိယ အများဆုံး လူဦးရေစာရင်းဖြစ်ပြီး ၁၉၈၃ ခုမှာ ဒုတိယအကြိမ် ကောက်ခံ တဲ့အခါ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဒုတိယအများဆုံး လူဦးရေဟာ ရှမ်း(သျှမ်း)

လူမျိုးလို့ သတ်မှတ်ခံခဲ့ရပါတယ်။ မကြာသေးမီ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလက ကောက်ခံတဲ့ သန်းခေါင်စာရင်းမှာလည်း မြန်မာနိုင်ငံ လူဦးရေ ၅၃.၂၆ ရာခိုင်နှုန်းအနက် ရှမ်းကသာ ဒုတိယအများဆုံးနေရာမှာပဲ ဆက်လက် ရပ်တည်နေတာကို ဖော်ပြထားပါတယ်။ မျက်မှောက် မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး Wikipedia အင်တာနက် အွန်လိုင်းမှာ ဖော်ပြထားတဲ့ လူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်းအရ မြန်မာ ၆၈ ရာခိုင်နှုန်း၊ ရှမ်း ၉ ရာခိုင်နှုန်း၊ ကရင် ၇ ရာခိုင်နှုန်းတို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အခုလို ကောက်ခံရရှိ ဖော်ပြထားချက်တွေကို လက်ခံ၊ မခံ ဆိုတာ ထက် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဧရာဝတီ၊ ရန်ကုန်၊ ပဲခူး၊ တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသ ကြီးတွေနဲ့ ကရင်၊ ကရင်နီ(ကယား)၊ မွန်ပြည်နယ်တွေမှာ လူဦးရေ များ ပြားစွာ နေထိုင်လျက်ရှိနေကြတဲ့ ကရင်လူမျိုးတွေဟာ ဒုတိယ လူဦးရေ အများဆုံးကနေ တတိယနေရာကို လျော့ကျသွားတာဟာ ဘာကြောင့် ပါလဲ။

ဆယ်စုနှစ်များစွာ လူမျိုး၊ ဘာသာစကား၊ စာပေနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတွေ အဘက်ဘက်က ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခံနေရတဲ့ လူမျိုးတမျိုးဟာ ရုတ်တရက် ပြင်လွယ်၊ ပြောင်းလွယ် လုပ်နိုင်ဖို့ရာ မလွယ်ကူပေမယ့်လည်း အခုက စပြီး တဖြည်းဖြည်းချင်း လုပ်ဆောင်ကြဖို့ ကရင်လူမျိုးတိုင်း သတိချုပ် ကြစေချင်ပါတယ်။

တဖက်မှာလည်း မြန်မာနိုင်ငံရှိတဲ့ ကရင်အပြင် တိုင်းရင်းဒေသ နေရာဒေသ အခေါ်အဝေါ်တွေ ဖြစ်ကြတဲ့ ကျေးရွာ၊ မြို့၊ သဘာဝ ရေမြေ တောတောင်နေရာဒေသ အတော်များများဟာ မြန်မာမှု မြန်မာ့ဟန် အခေါ်အဝေါ်နဲ့ ပြောင်းလဲလာခဲ့တာ တနိုင်ငံလုံး နီးပါး ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါတွေဟာ တဦးကိုတဦး လျစ်လျူရှုမှုနဲ့ အဘက်ဘက်က ချွတ်ခြံကျနေမှု၊ မိမိလူမျိုး စည်းလုံးညီညွတ်မှု အားနည်းနေတာတွေမို့ တဆင့်ချင်းစီ စုပေါင်းပါဝင် ပြင်ဆင်သင့်ပါပြီ။ ကိုယ့်ကိုကြံမ္မာ ကိုယ်ဖန်တီးခွင့်ရတဲ့ ဘယ်သူမဆို လုပ်ဆောင်နိုင်တဲ့အရာတွေထဲမှာ နာမည်မှည့်ခေါ်ခြင်း ဟာလည်း တခု အပါအဝင် ဖြစ်နေပါတယ်။

‘ကမ္ဘာပေါ်မှာ လူမျိုးတိုင်းမှာ သူပင်ကိုယ်ဘာသာစကားနဲ့ ရိုးရာ ဓလေ့ရှိကြပါတယ်။ လူမျိုးတမျိုးရဲ့လက္ခဏာဟာ အဲဒီစာပေ၊ ရိုးရာ ဓလေ့ အမှတ်အသားသင်္ကေတ လက္ခဏာတွေပါပဲ။ ဒီလူမျိုးရဲ့ ရိုးရာ ဓလေ့၊ စာပေ၊ စကား အမှတ်အသားသင်္ကေတ ဖြုတ်လိုက်ရင် လူမျိုးတ မျိုး ရပ်တည်နိုင်တဲ့ အရိပ်လက္ခဏာ မရှိတော့ဘူး။ ကရင်လူမျိုးရဲ့ အမည်နာမကတော့ ကရင်လိုပဲ ဖြစ်သင့်ပါတယ်။ ဗမာလို၊ အင်္ဂလိပ်လို မှည့်ရင်တော့ အနာဂတ်ကရင်လူမျိုးတမျိုး ရပ်တည်၍မရတော့ဘူး။ ရှင်းရှင်းပြောရရင် လူမျိုးတမျိုး ပပျောက်အောင် လုပ်ဆောင်တာနဲ့ အတူတူပဲလို့ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့ အခြေစိုက် OKRSO အကြံ ပေး နာယက စောစိပ်လောင်က သုံးသပ်ပြောဆိုပါတယ်။

မိမိကရင်လူမျိုးရဲ့နာမည်ကို ကရင်လို ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲခြင်းအားဖြင့် စော၊ စ၊ နော်၊ နန်း၊ နန်း ထည့်ခေါ်စရာ မလိုဘဲ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေး ကဒ်ပြား၊ မှတ်ပုံတင်၊ အိမ်ထောင်စုစာရင်းတို့ကို ဖတ်ကြည့်ခြင်းဖြင့် အချင်းချင်းကြားရေး၊ တခြားလူမျိုးတွေကိုပါ ရှင်းပြစရာ မလိုဘဲ ကရင်မှန်း အလိုအလျောက် သိနေမယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကရင်မှန်းသိမှု အစပြုတဲ့နေ့လည်း ဖြစ်တဲ့အပြင် ကရင်အမျိုးသားခေါင်းဆောင် စောဘ ဦးကြီး ချမှတ်သွားတဲ့ မူလေးချက်ထဲက ‘ကရင်ကံကြမ္မာ ကရင်ဖန်တီးရေး’ ဆိုတဲ့အချက်ထဲမှာလည်း အလိုလို အကျိုးဝင်နေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီကိစ္စအပေါ် သိရှိနားလည်ခြင်း မရှိ၊ လက်မခံသေးတဲ့သူတွေကို သိနားလည် လက်ခံထားပြီးသားဖြစ်တဲ့ ကရင်လူမျိုးများအနေနဲ့ သွေးစည်းညီညွတ်ရေးကို အဓိက ဦးတည်ပြီး စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရှင်းပြ ရမှာ အမျိုးသားတာဝန်တရပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ‘ဘာသာရေးနဲ့ အမျိုးသားရေးကို ခွဲခြားသိမြင်ပေမယ့် မကျင့်သုံးခြင်းဟာလည်း မိမိ လူမျိုးအပေါ်မိမိကိုယ်တိုင် သွယ်ဝိုက်သောအားဖြင့် ဝါးမြိုခြင်း တမျိုးပဲ’ လို့ ရှုမြင်တဲ့အတွက် ကရင်တမျိုးသားလုံးရဲ့ ကြန့်အင်လက္ခဏာ ပြည့်စုံ စေတဲ့ စကား၊ စာပေ၊ ဓလေ့ရိုးရာ၊ ယဉ်ကျေးမှုတွေအပြင် အမည်မှည့်ခေါ် ခြင်းပါ မပပျောက်သွားစေဖို့ ဝိုင်းဝန်းလုပ်ဆောင်သွားကြပါဖို့လို့ တိုက် တွန်း လိုက်ချင်ပါတယ်။

စောခါးစူးညား

► ကျောဖုံး လုံခြုံရေးအားနည်းချိမ့်မှု

ညာချက် ထုတ်ပြန် တောင်းဆိုလိုက် ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဒေသခံများအတွက် လူ့ အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူ နော်ချစ် အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူ နော်ချစ် ပန်းတိုင် အသတ်ခံရမှုသည် ထား ထားသည့်။ တာကပေါ လူမှုအဖွဲ့မှ နော်ပိ ဝယ်ဒေသအရေး ကိစ္စရပ်များတွင် သလောက ‘အများအားဖြင့် အမှု ပါဝင်လှုပ်ရှားနေသည့် တာကပေါ အဖွဲ့အပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှုဖြစ်သလို ဒေသတွင်း အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း တွေက ကြာရင် ပျောက်သွားတတ် တယ်။ ကျမတို့က ဒီအမှုကို သေ သေချာချာ ကိုင်တွယ်ပေးစေချင် တယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် လူမှု အဖွဲ့စည်းတွေအတွက် ဒီအမှုပေါ်မှ သူတို့လည်း စိတ်ချရမယ်။ အခုလို

မျိုး အသတ်ခံရတာက ပွဲရဲ့ လုံခြုံ ရေး အားနည်းတာလည်း ပါတယ်။ မဖော်ထုတ်ပေးနိုင်သရွေ့တော့ ကျ မတို့ကို ခြိမ်းခြောက်မှုတွေ အမြဲရှိ လာမယ်’ဟု ပြောသည်။ ယင်းသို့ လူထုထပ်သည့် ပွဲ ခင်းထဲ၌ အသတ်ခံရခြင်းသည် ပွဲ လုံခြုံရေးအပိုင်း အားနည်းသလို အခင်းဖြစ်ပွားပြီး ပွဲရပ်ဆိုင်းပေးရန် တောင်းဆိုသော်လည်း တာဝန်ရှိသူ များက အခင်းဖြစ်ပီ နှစ်နာရီခန့် အကြာ ၂၁ ဝ နာရီမှာပဲ ပွဲကို ရပ်ဆိုင်းခဲ့သည်ဟု နော်ပိသလော က ဆက်ပြောသည်။ အဆိုပါအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ တိုင်းရဲ မှူးကြီး နေမျိုးကို ကရင်သတင်းစဉ် က ဆက်သွယ်မေးမြန်းရာ ‘လက်ရှိ အချိန်မှာ သေဆုံးသူနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သူ၊ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရှိတဲ့သူ၊ တဆင့် ချင်း လိုက်စစ်ထုတ်တယ်။ လုပ်နေ တဲ့ဟာ အသေးစိတ်ကို ပြောလို့ အဆင်မပြေသေးဘူး။ သဘောသ ဘာဝ တရားခံကို ချက်ချင်း ဖော်

ထုတ်လို့ မရသေးဘူး။ လူမှုအဖွဲ့ ဖော်မှုကြောင့် လူ့အခွင့်အရေး ချိုး တွေ တောင်းဆို တာသိ တယ်။ အမြန်ဆုံး ဖော်ထုတ်နိုင်အောင် လုပ်ငန်းများ၊ ဥပဒေအရ အကာအ ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ ဘာလို့လဲ ဆိုတော့ ဒီအမှုက အများစိတ်ဝင်စား တဲ့ အမှုလည်း ဖြစ်တယ်’ဟု ပြော သည်။ သူမ၏ ဈာပနကို နိုင်ငံဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ထားဝယ်မြို့၌ ပြု လုပ်ခဲ့ကြသော်လည်း ပြစ်မှုကျူး လွန်သူကို ယခုအချိန်ထိ ဖမ်း ဆီးနိုင်ခြင်း မရှိသေးကြောင်း သိရ ကျေးရွာများတွင် သယံဇာတ တူး

Sanction မရုပ်သိမ်းရေး မြန်မာအစိုးရကို ဆက်ဖိအားပေးရန် အမေရိကန်ရောက်ကရင် (၇၀၀) ကျော် အိမ်ဖြူတော်၌ ဆန္ဒပြတောင်းဆို

နိုဝင်ဘာ ၁၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောသီနန်းမြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေး အခြေအနေ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှု မရှိ သည့်အပြင် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရမှုများ ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်နေဆဲဖြစ်သည့်အပေါ် အမေရိကန် အစိုးရအနေဖြင့် မြန်မာအစိုးရအား စီးပွားရေးဒဏ်ခတ် ပိတ်ဆို့မှုကို မရုပ်သိမ်းသင့်ဘဲ ဆက်လက်ဖိအားပေးရန် နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့က အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ ဝါရှင်တန်ဒီစီရှိ သမ္မတအိမ်ဖြူတော်၌ အမေရိကန်နိုင်ငံရောက် ကရင်တိုင်းရင်းသား ၇၀၀ ကျော် ဆန္ဒထုတ်ဖော် တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ Washington, California, Pennsylvania, Georgia, Texas, North Carolina, Minesota, Indiana, Wisconsin, Illinois, California, New York နှင့် Ohio စသည့်ပြည်နယ်များ အပါအဝင် စုစုပေါင်း ပြည်နယ် ၁၈ ခုမှ

ကရင်တိုင်းရင်းသားများက စုပေါင်းဆန္ဒထုတ်ဖော် တောင်းဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

၎င်းဆန္ဒထုတ်ဖော်ပွဲကို ဦးဆောင်သူ စောဒေလေထူးက မြန်မာနိုင်ငံမှာ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာမှု ဘာမှမရှိပေမယ့် နိုင်ငံတကာက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကို ယုံကြည်တဲ့ စိတ်နဲ့ အမေရိကန် အစိုးရက မြန်မာနိုင်ငံမှာ စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့မှုတွေ ပြန်ရုပ်သိမ်းလိုက်တယ်။ ဒီလို ရုပ်သိမ်းလိုက်ခြင်းအားဖြင့် အာဏာရှိသူတွေအတွက်ပဲ အကျိုးဖြစ်သွားမယ်။ ကျနော်တို့စိုးရိမ်တာက မြန်မာအစိုးရက အခွင့်အရေးကို အသုံးပြုသွားမှာ စိုးရိမ်လို့ ဆန္ဒလာဖော်ထုတ်တာ ဖြစ်တယ်' ဟု နိုဝင်ဘာ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ပြောသည်။

ထို့အပြင် လက်ရှိ မြန်မာအစိုးရသစ် လက်ထက်တွင် တည်ဆောက်နေသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးမှာ ထင်သာမြင်သာသည့် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာမှုများ မရှိသလို

တိုင်းရင်းသားဒေသများတွင် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်နေသည့်အတွက် အမေရိကန် အစိုးရ အပါအဝင် နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းများက မြန်မာအစိုးရကို အလွယ်တကူ မယုံကြည်သင့် သေးကြောင်းလည်း စောဒေလေ ထူးက ဆက်ပြောသည်။

၎င်းဆန္ဒထုတ်ဖော်ပွဲတွင် တိုင်းရင်းသားဒေသများ၌ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှု ချက်ချင်းရုပ်တိုင်းရင်းသား နယ်မြေအတွင်းရှိ အစိုးရတပ်မတော်များ ချက်ချင်းရုပ်သိမ်းပေး၊ ရေကာတာ တည်ဆောက်ရေး စီမံကိန်းများ ရုပ်တန့်ပေး၊ အစိုးရအပေါ် ပိတ်ဆို့ထားသည့် စီးပွားရေး ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းမှုအပေါ် ပြန်လည်သုံးသပ်ပေး၊ နိုင်ငံတကာ အနေဖြင့် လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေအမာန်ကို သိရှိနားလည်ရေးနှင့် အစိုးရတပ်မတော်အား

လက်နက်ခဲယမ်း ရောင်းဝယ်မှုများကို ဟန့်တားပေးရေး စသည့် ကြွေးကြော်သံများဖြင့် ဆိုင်းဘတ်များ ကိုင်ဆောင်၍ တောင်းဆို ဆန္ဒပြခဲ့ကြသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ North Carolina ပြည်နယ်မှ စောထီးနီးက 'ဒီဆန္ဒ ထုတ်ဖော်မှုရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က အင်မတန်ကောင်းတဲ့ အစီအစဉ်တခုဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် အချို့လူတွေ မအားလပ်တဲ့အတွက် မပါဝင်နိုင်ခဲ့ဘူး။ နောက်နေ့ခင် ဒါမျိုးထပ်လုပ်မယ်ဆိုရင် ပြည်နယ်အားလုံး ကရင်တွေ ပါဝင်နိုင်အောင် ချိတ်ဆက်မှု ဒီထက် ကောင်းကောင်းနဲ့ လုပ်ဆောင်သင့်ပါတယ်။ သတ်မှတ်ချိန် အတိအကျ တခုလုပ်မှသာ ဒီထက် ပိုထိရောက်မယ်လို့ ယူဆတယ်' ဟု ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် စက်တင်ဘာလက နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အမေရိကန်

နိုင်ငံကို ရောက်ရှိသွားခဲ့စဉ် မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ချမှတ်ထားသည့် စီးပွားရေး ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုများကို ရုပ်သိမ်းကြောင်း အမေရိကန် အပေါ် အမေရိကန်နိုင်ငံရောက် ကရင်တိုင်းရင်းသားများက စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ကြသဖြင့် ယခုလို ဆန္ဒထုတ်ဖော် တောင်းဆိုလာခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် အမေရိကန် သမ္မတဘားရက်စ်အိုဘားမား၏ စက်တင်ဘာလက ကြေညာချက်အပြီး ရက်ပေါင်း ၆၀ အကြာတွင် အမေရိကန်အစိုးရမှ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ကုန်သွယ်ရေး အထူးခံစားခွင့်ဖြစ်သည့် ရေထွက်ပစ္စည်း၊ သစ်အချောထည်၊ ကျောက်မျက်ရတနာ စသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ အပါအဝင် ကုန်ပစ္စည်း အမျိုးအစားပေါင်း ၅၀၀ ကို နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စတင် ဝယ်

ယူရရှိနေပြီ ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းစစ်ပဋိပက္ခကြောင့် ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှစကာ ယနေ့အချိန်ထိ နယ်စပ်ဒေသ ဒုက္ခသည်စခန်းမှတစ်ဆင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ သွားရောက်အခြေချခဲ့သည့် ကရင်တိုင်းရင်းသား စုစုပေါင်း လူဦးရေ ၇ သောင်းကျော်ရှိသည်ဟု အမေရိကန်ရောက် ကရင်အဖွဲ့အစည်း၏ ၂၀၁၅ ခုနှစ်စာရင်းမှတ်တမ်းအရ သိရသည်။

ယခင်က အမေရိကန်နိုင်ငံရောက် ကရင်တိုင်းရင်းသားအချို့သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဖြစ်ပေါ်နေသည့် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခချုပ်ငြိမ်းရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရမှုများကို သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်များအလိုက် စုပေါင်း ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုရှိသော်လည်း အမေရိကန်သမ္မတ၏ အိမ်ဖြူတော်တွင် ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုမှာ ပထမဆုံး ဖြစ်သည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ နားလည်မှုစာချုပ်လွှာ(MOU) ကို KNU နှင့် WWF တို့လက်မှတ်ရေးထိုး

နိုဝင်ဘာ ၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စအိုင်ဆူး ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး -KNU၏ ထိန်းချုပ်နယ်မြေအတွင်း ဇီဝမျိုးကွဲများ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ လက်တွေ့ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း နားလည်မှု စာ

ချုပ်လွှာ (MOU)ကို ကေအဲန်ယူ နှင့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာသဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ရံပုံငွေအဖွဲ့ (WWF)တို့က နိုဝင်ဘာ ၈ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မဲဆောက်မြို့ရှိ Queen Palace ဟိုတယ်၌ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ ကြသည်။

ယင်းလက်မှတ်ကို ကေအဲန်ယူ တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး(၂) ပဒိုမန်း မန်းမန်းနှင့် WWFမှ ဋ္ဌာနေညွှန်ကြားရေးမှူး မစ္စတာ ခရစ္စတီဝီလျံ (A. Christy Williams Ph.D.) တို့ နှစ်ဦး ရေးထိုးခဲ့ကြပြီး ကေအဲန်ယူ နယ်မြေအတွင်းရှိ သစ်တောများနှင့်

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းများကို အတူတကွပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ဖြစ်ကြောင်း ပဒိုမန်းမန်းမန်းက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ နိုဝင်ဘာ ၈ ရက်နေ့တွင် ပြောသည်။

ပဒိုမန်းမန်းမန်းက 'အရင်ပြီး

ခဲ့တဲ့ တနှစ်ကျော် နှစ်နှစ်ကတည်းက ကေအဲန်ယူ သစ်တောဋ္ဌာန ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ KESAN (ကရင်သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ လူမှု လှုပ်ရှားကွန်ယက်) က ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ကော ကျနော်တို့ ကေအဲန်ယူနဲ့ကော ပြောဆိုဆွေးနွေးမှုတွေ ရှိခဲ့တာပါ။ ကျနော်တို့ ရည်ရွယ်တာက သစ်တောတွေ၊ သားရဲတိရစ္ဆာန်တွေကို ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းဖို့အတွက်ပါပဲ' ဟု ပြောသည်။

များ၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်း၊ ဒေသတွင်း အသိပညာပေးခြင်းများ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများနှင့် သစ်တောတွင်း စူးစမ်းရှာဖွေခြင်း လုပ်ဆောင်ချက်များကို အဓိက ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင် သွားရန် ပါရှိသည်။

WWF၏ ဋ္ဌာနေညွှန်ကြားရေးမှူး မစ္စတာ ခရစ္စတီဝီလျံက 'ကျနော်တို့ အဓိက ရည်ရွယ်တာက ကရင်လူထုတွေ သူတို့ကိုယ်တိုင် သူတို့ရဲ့သစ်တောကို ထိန်းသိမ်းဖို့ ကရင်သစ်တောဋ္ဌာနနဲ့ ပူးပေါင်းပြီး အခြားနေရာက နည်းပညာနဲ့ အတွေ့အကြုံ သစ်တွေကို ယူဆောင်လာပြီး ကူညီချင်တာပါ' ဟု လက်မှတ်ထိုးမှု အခမ်းအနားတွင် ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ထို့အပြင် ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် သစ်တောများ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်းအတွက် နိုင်ငံတကာ၏ ကူညီထောက်ပံ့မှုများ လိုအပ်သကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရအနေဖြင့်လည်း ကေအဲန်ယူ၏စီမံဆောင်ရွက်မှုများနှင့် ၎င်းတို့၏ ဋ္ဌာနဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်များအပေါ် အသိအမှတ်ပြုရန် လိုအပ်ကြောင်းလည်း ပဒိုမန်းမန်းမန်းက ဆက်ပြောသည်။

၎င်း နားလည်မှု စာချုပ်လွှာ (MOU) အရ WWF နှင့် ကော်သူးလေ သစ်တောဋ္ဌာနတို့အကြား သစ်တောထိန်းသိမ်း ကာကွယ်မြှင့်တင်ခြင်း စီမံလုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သစ်တောထိန်းသိမ်း ကာကွယ်သူ

များ၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်း၊ ဒေသတွင်း အသိပညာပေးခြင်းများ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများနှင့် သစ်တောတွင်း စူးစမ်းရှာဖွေခြင်း လုပ်ဆောင်ချက်များကို အဓိက ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင် သွားရန် ပါရှိသည်။

WWF၏ ဋ္ဌာနေညွှန်ကြားရေးမှူး မစ္စတာ ခရစ္စတီဝီလျံက 'ကျနော်တို့ အဓိက ရည်ရွယ်တာက ကရင်လူထုတွေ သူတို့ကိုယ်တိုင် သူတို့ရဲ့သစ်တောကို ထိန်းသိမ်းဖို့ ကရင်သစ်တောဋ္ဌာနနဲ့ ပူးပေါင်းပြီး အခြားနေရာက နည်းပညာနဲ့ အတွေ့အကြုံ သစ်တွေကို ယူဆောင်လာပြီး ကူညီချင်တာပါ' ဟု လက်မှတ်ထိုးမှု အခမ်းအနားတွင် ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ကေအဲန်ယူ အနေဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ နားလည်မှုစာချုပ်လွှာ(MOU) လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းမှာ WWF နှင့် ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ရေးထိုးခြင်းဖြစ်ပြီး ၎င်း MOU အရ ၃ နှစ်တာကာလ လုပ်ဆောင် ရန် သဘောတူညီထားကြောင်းလည်း သိရသည်။

ဟောပြောသည့်ပညာရှင်နှင့်လူငယ်များ

ဒုက္ခသည်နှင့်ရွှေ့ပြောင်းကျောင်းသား(၅၀)ဦး အမေရိကန်အွန်လိုင်းတက္ကသိုလ်တခုတွင်ပညာသင်ခွင့်ရမည်

နိုဝင်ဘာ ၂၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စတင်ဆုံး အမေရိကန်နိုင်ငံမှ ဖွင့်လှစ် ထားသည့် University of The People (UoP) အွန်လိုင်း တက္ကသိုလ်ကို ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်ရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများနှင့် မြန်မာ ရွှေ့ပြောင်း ကျောင်းသူ/ ကျောင်း သား စုစုပေါင်း ၅၀ ဦးအား ပညာ သင်ဆောင်ပေးသွားရန် နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့က ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မဲ ဆောက်မြို့ရှိ မယ်တော်ဆေးခန်း ဟောင်းတွင် မိတ်ဆက် ရှင်းလင်း သွားခဲ့သည်။

အဆင့်မြင့် ပညာရေးစနစ်ကို သွားရောက် ပညာဆက်လက် သင် ကြားနိုင်ရန် လက်လှမ်းမီမီနိုင်သည့် မြန်မာဒုက္ခသည်စခန်း ၉ ခု နှင့် ရွှေ့ပြောင်း ကျောင်းသားကျောင်း သူများအတွက် ပညာရေး လက် လှမ်းမီနိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ UoP အွန်လိုင်းတက္ကသိုလ် ဥက္ကဋ္ဌ Mr. Shai Reshef ကိုယ်တိုင် လာရောက် ပြောဆိုသွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်ရှိ တိုင်း ရင်းသားပညာရေးနှင့် ရွှေ့ပြောင်း လူထုပညာရေး အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် ဒေါက်တာသိန်းနိုင်က 'ရွှေ့ပြောင်း နဲ့ ဒုက္ခသည်တွေမှာ အရည်အသွေး မြင့်တဲ့ ဒီနိုင်ငံတကာ ပညာရေးနဲ့ ဆက်စပ်ဖို့ အခက်အခဲတွေ အများ ကြီးရှိနေတယ်။ ကလေးတွေရဲ့ ရှေ့ဆက် ပညာရေးအတွက် သွား ရောက်ပြီး ပညာသင်ကြားဖို့ အရေ အတွက်က အရမ်းနည်းတဲ့အခါ ကျတော့ ဒီလို ပညာသင်ဆောင် ပုံစံ မျိုးကို ကိုယ့်ဒေသ၊ ကိုယ့်နေရာမှာ လုပ်ကိုင်နေထိုင်ရင်းနဲ့ အရည်အ သွေးမြင့်တဲ့ ပညာရေးရနိုင်ဖို့ အ ခွင့်အလမ်းကောင်းတွေကို သူတို့နဲ့ ဆွေးနွေးရင်း ဒီအစီအစဉ် ဖြစ်လာ တာပါ' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

မြန်မာရွှေ့ပြောင်း ကျောင်းသူ/ကျောင်းသားများ

၎င်းအပြင် ကရင်၊ ကရင်နီ ဒုက္ခသည်စခန်းနှင့် မြန်မာရွှေ့ ပြောင်း ကျောင်းများမှ အထက်တန်း ပညာရေးကို အောင်မြင်ထားသည့် ကျောင်းအောင်လက်မှတ် များကို အသိအမှတ်ပြုရန်နှင့် ဝင်ခွင့်ရရန် အတွက် ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ကျောင်း သူ/ကျောင်းသား ၅၀ ဦးကို ပညာ တော်သင်ဆောင် (Scholarship) ပေးရန် အတွက် စီစဉ်နေခြင်းဖြစ်သည် ဟု လည်း ဒေါက်တာသိန်းနိုင်က ဆက်ပြောသည်။

အဆိုပါ အွန်လိုင်းတက္ကသိုလ် ကို နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ အထက်တန်း အောင်မြင်ထားသည့် မည်သည့် ကျောင်းသူ/ ကျောင်းသားမဆို တက်ခွင့်ရမည်ဖြစ်ပြီး MBA မာစ တာဘွဲ့၊ ကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့၊ ကျန်း မာရေး သိပ္ပံဘွဲ့နှင့် စီးပွားရေးစီမံ ကြီးရိုးစနစ်တို့ကို သင်ကြားခွင့် ရရှိမည်ဟု သိရသည်။ လက်ရှိ ထိုကျောင်းတွင် စီးပွားရေး စီမံခန့်ခွဲမှု ဘာသာရပ်ကို တက်ရောက်သင်ကြားနေသူ ဒင်ဂို က 'ဒီကျောင်းက လွတ်လွတ်လပ် လပ်ပဲ။ ဘာမှ အတားအဆီးမရှိ ဘူး။ နိုင်ငံတကာမှာလည်း ဒုက္ခ သည်တွေအများကြီးပဲ။ ကျောင်းကို ဆက်မတက်နိုင်တော့တဲ့ သူတွေ အတွက် ကျောင်းကိုဆက်တက်ရ မယ်။ ဘွဲ့တခုရရမယ်။ အခြေအနေ အကြောင်း တခုခုကြောင့်ပေါ့နော်။ မတက်နိုင်သူတွေအတွက် ကျနော် တို့အနေနဲ့ တအားကိုက်တာပေါ့' ဟု ပြောသည်။

အဆိုပါ အွန်လိုင်းတက္ကသိုလ် ကို နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ အထက်တန်း အောင်မြင်ထားသည့် မည်သည့် ကျောင်းသူ/ ကျောင်းသားမဆို တက်ခွင့်ရမည်ဖြစ်ပြီး MBA မာစ တာဘွဲ့၊ ကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့၊ ကျန်း မာရေး သိပ္ပံဘွဲ့နှင့် စီးပွားရေးစီမံ ကြီးရိုးစနစ်တို့ကို သင်ကြားခွင့် ရရှိမည်ဟု သိရသည်။

လူငယ်များအသိပညာတိုးပွားရေးအတွက် နိုင်ငံခြားသားပညာရှင်နှစ်ဦးလာရောက်ဟောပြောဆွေးနွေး

နိုဝင်ဘာ ၂၁ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကဆောင်ခါ ပညာရေးစနစ်နှင့် ပတ်သက် ပြီး လူငယ်များ အသိပညာ ဗဟုသု တ တိုးပွားလာရေးအတွက် ရည် ရွယ်၍ နိုင်ငံခြားသား ပညာရှင် ၂ ဦးသည် 'လူငယ်များ အသိပညာ ဗဟုသုတ အမြင်များ ဖလှယ်နှိုး နှောနိုင်ရန်အတွက်' ဟု သော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပညာရေးဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးဟောပြောပွဲတစ်ရပ်ကို နို ဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့က ကရင် ပြည်နယ် ဖားအံမြို့၊ လှာကမြင် ကျေးရွာအုပ်စု၊ တောင်ပိုင်း တောင် ခြေ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံမှ ဆရာကြီး ဆူ လတ် (Sulak Sivaraksa) က Real Education ခေါင်းစဉ်ဖြင့်လည်း ကောင်း၊ စကော့တလန်နိုင်ငံမှ ဆရာမကြီးဂျိမ်း (Jame Rasbash) က Sustainable Development ခေါင်းစဉ်ဖြင့် လည်းကောင်း တောင်ကလေး ပညာရေး စင်တာမှ ကျောင်းသူကျောင်းသား လူငယ် များနှင့် လှာကမြင်ကျေးရွာအုပ်စု တွင်းရှိ ဒေသခံ ကျောင်းသားလူငယ် ၁၅၀ ခန့်ကို ဟောပြောပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆွေးနွေးဟောပြောပွဲ ဦးဆောင် ကျင်းပသူ တောင်ကလေးပညာရေး စင်တာ ကျောင်းအုပ်ဆရာတော် ဦးဥတ္တမက 'အခုလာရောက် ဟော ပြောသူတွေက ကမ္ဘာကျော် ပုဂ္ဂိုလ် တွေ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဦးစင်း တို့ဖားအံကို သူတို့ ကြိုတန်းဆုံးခိုက် အဓိကကတော့ ဒီက လူငယ်တွေ ကမ္ဘာ ပညာရေးစနစ်တွေနဲ့ ပညာ ရေးဆိုင်ရာ အသိအမြင်တွေ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေဖို့ ရည်ရွယ်တာပါ ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ မိန့်ကြား သည်။

အဆိုပါဆွေးနွေးပွဲတွင် နိုင်ငံ တကာနှင့် မြန်မာနိုင်ငံပညာရေး စနစ်များအကြောင်းကို လူငယ်များ နှင့် ဆွေးနွေးဟောပြောသူ ပညာ ရှင်များအကြားတွင် အပြန်အလှန် မေးခွန်းနှင့် အဖြေများကဏ္ဍဖြင့် ဆွေးနွေးခဲ့ ကြသည် ဟု သိ ရ သည်။

ဆွေးနွေးဟောပြောပွဲ ဦးဆောင် ကျင်းပသူ တောင်ကလေးပညာရေး စင်တာ ကျောင်းအုပ်ဆရာတော် ဦးဥတ္တမက 'အခုလာရောက် ဟော ပြောသူတွေက ကမ္ဘာကျော် ပုဂ္ဂိုလ် တွေ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဦးစင်း တို့ဖားအံကို သူတို့ ကြိုတန်းဆုံးခိုက် အဓိကကတော့ ဒီက လူငယ်တွေ ကမ္ဘာ ပညာရေးစနစ်တွေနဲ့ ပညာ ရေးဆိုင်ရာ အသိအမြင်တွေ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေဖို့ ရည်ရွယ်တာပါ ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ မိန့်ကြား သည်။

၂၄ ကရင်သတင်းစဉ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၀၁၆

လုံခြုံရေးအားနည်း၍ လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူ နော်ချစ်ပန်းတိုင် အသတ်ခံရမှု အမြန်ဖော်ထုတ်ပေးရန် ထားဝယ် CSO (၂၀) ကျော်တောင်းဆို

နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းဝေပြီးစာ တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီးအ တွင်း ထားဝယ်မြို့ အခြေစိုက် တာ ကပေါလူမှုအဖွဲ့၊ ဝန်ထမ်းဖြစ်ခဲ့သူ နော်ချစ်ပန်းတိုင် အသတ်ခံရမှု သည် ဒေသတွင်း လူမှုအဖွဲ့အစည်း များကို ခြိမ်းခြောက်မှုဖြစ်နေ၍ အမြန်ဖော်ထုတ်ပေးရန် ထားဝယ်ရှိ လူမှုအဖွဲ့အစည်း ၂၃ ဖွဲ့က နိုဝင် ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ကြေညာ ချက်ထုတ်ကာ စုပေါင်း တောင်းဆို လိုက်သည်။

အသတ်ခံရသူ အသက် ၂၂ အ ရွယ်၊ နော်ချစ်ပန်းတိုင်သည် အ ကြီးစားစီမံကိန်းများ၊ သတ္တုတူး ဖော်ရေးနှင့် မြေယာသိမ်းဆည်းခံရ မှုများကြောင့် ဒေသခံများ အခွင့် အရေး ချိုးဖောက်ခံရမှုများ၊ ထိ ခိုက်နစ်နာမှုများအပေါ် ကူညီ လုပ် ဆောင်ပေးနေသည့် တာကပေါ လူ မှုအဖွဲ့၏ ဝန်ထမ်းဟောင်း ဖြစ်ခဲ့ သလို မြေမြှုပ်မိုင်းအန္တရာယ်အကြံ ပေးအဖွဲ့ - MAG တွင် တာဝန် ထမ်း ဆောင်နေသူလည်း ဖြစ်ပြီး ဝါသ နာအရ နိုဝင်ဘာ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ထားဝယ်မြို့၊ ရွှေဝယ်သီရိ အားက စားကွင်း၌ မြန်မာနိုင်ငံ၊ ဂီတအ စည်းအရုံး ရန်ပုံငွေ အဆိုပြိုင်ပွဲဝင် ရန် သွားရောက်စဉ် ၂၂ နာရီခန့် အချိန်၌ ပွဲစင်မြင့်အနီး စားထိုးခံ ရပြီး သေဆုံးသွားခြင်းဖြစ်သည်။

လူငယ်တယောက်ဖြစ်တော့ အရမ်း နှမော့ရတယ်။ သူ့အသတ်ခံရလို့ ဆုံးရှုံးမှုအများကြီး ရှိပါတယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်က ပြောသည်။

အဆိုပါ ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရအနေဖြင့် အမှုမှန် အမြန်ဖော် ထုတ်ပေးရန် တာကပေါ၊ ထားဝယ် အမျိုးသမီးသမဂ္ဂ၊ ထားဝယ် ဖွံ့ဖြိုး ရေးအဖွဲ့၊ စင်စီချမ်းရေးနှင့် ပွင့် တမျက်နာ (၅) သို့ ▶▶▶

ကရင်သတင်းစဉ် ပရိသတ်များ အား အသိပေးခြင်း
လစဉ် ကရင်သတင်းစဉ်ကို အားပေးဖတ်ရှုကြသော စာဖတ်ပရိသတ်များအနေဖြင့် ကရင်တိုင်းရင်း သားဘာသာ ရုပ်သံအစီအစဉ် ၁၅ မိနစ်စာကို DVB ရုပ်သံလွှင့်လိုင်းမှ အပတ်စဉ်၊ ပုဒ္ဒဟူးနေ့ မြန်မာစံ တော်ချိန် နံနက် ၇း၁၅ နာရီနှင့် ည ၉း၄၅ နာရီတို့တွင် စောင့်စားကြည့်ရှုနိုင်ပြီး အလားတူအချိန် ကျန်နေ့ ရက်များတွင်လည်း အခြား တိုင်းရင်းသားဘာသာရုပ်သံများကို ကြည့်ရှုနိုင်ပါကြောင်း လေးစားစွာဖြင့် အသိပေးအပ်ပါသည်။
ထို့အပြင် စကော့ကရင်ဘာသာ အပတ်စဉ် ဆောင်းပါးနှင့် သတင်းများကို တနင်္ဂနွေနေ့ ညနေတိုင်း www.kicnews.org နှင့် www.karennews.org တွင် အွန်လိုင်းရေဒီယိုအဖြစ် အသံလွှင့် တင်ဆက်လျက်ရှိရာ မိုဘိုင်းလ်ဖုန်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကွန်ပျူတာဖြင့်ဖြစ်စေ ဖမ်းယူ နားဆင်နိုင်ကြောင်းလည်း အသိပေးအပ်ပါ သည်။ ကြည့်ရှု၊ နားဆင်ကြသော ပရိသတ်အားလုံးထံမှ အဆိုအကောင်း ဝေဖန်၊ အကြံပေးမှုများကို လိုက်လံစွာ ကြိုဆိုအပ်ပါသည်။